

ADRODDIAD
BLYNYDDOL
2020/21

Cynnwys

	Tudalen
1. Rhagair	1-2
2. Strwythur Rheoli	3
3. Adroddiad Blynyddol Bwrdd Pensiwn Gwynedd	4-6
4. Ystadegaeth Aelodau	7
5. Gweinyddiaeth Pensiynau	
5.1 Adolygiad o'r Flwyddyn	8-17
5.2 Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol	17-20
6. Buddsoddiadau	
6.1 Sefyllfa Diwedd Flwyddyn	21-22
6.2 Perfformiad Buddsoddi	23-25
6.3 Trefniadau Gweinyddol a Chadw	25
6.4 Pwerau Buddsoddi	25-26
6.5 Rheoli Buddsoddiadau	26
6.6 Cydweithio Cronfeydd Pensiwn Cymru	26-32
6.7 Buddsoddi Cyfrifol	33
7. Rheolaeth a Perfformiad Ariannol	
7.1 Rheoli Risg	34
7.2 Datganiad Strategaeth Buddsoddi	34
7.3 Datganiad Strategaeth Cyllido	34-35
7.4 Perfformiad Ariannol	35-36
7.5 Safon Cyfrifeg Ryngwladol 19 (SCR19) a Safon Adrodd Ariannol 102 (SAA102)	36
7.6 Cyfrifon Terfynol 2020/21	37
7.7 Fframwaith Sgiliau a Gwybodaeth	37
7.8 Uned Buddsoddi	37
8. Adroddiad Actiwaraid	38-40
9. Y Cyfrifon	41-86
10. Atodiadau	
10.1 Datganiad Strategaeth Cyllido	87-131
10.2 Datganiad Strategaeth Buddsoddi	132-140
10.3 Datganiad Polisi Cyfathrebu	141-150
10.4 Datganiad Polisi Llywodraethu	151-154
10.5 Datganiad Cydymffurfiad â'r Drefn Llywodraethol	155-159

I. Rhagair

Croeso i'r adroddiad blynyddol ar gyfer Cronfa Bensiwn Gwynedd am y flwyddyn ariannol ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2021.

Yn ystod y flwyddyn, mae gwerth y Gronfa Bensiwn wedi cynyddu o £1,938 miliwn i £2,528 miliwn, sef cynnydd sylweddol o £590 miliwn. Yn dilyn yr ansicrwydd a oedd yn y marchnadoedd byd-eang yn nechrau 2020, cafwyd cyfnod hir o adferiad gan gynyddu gwerth y gronfa dros y cyfnod. Cafwyd perfformiad cryf o 29.3% gan y Gronfa sef safle 16 allan o 100 o gronfeydd CPLIL Prydain, hynny yn bennaf o ddychweliadau ein buddsoddiadau ecwiti ac amgen.

Mae'r Gronfa Bensiwn yn parhau i weithio'n agos iawn gyda Partneriaeth Pensiwn Cymru (PPC) i sicrhau effeithlonrwydd trwy gyfuno asedau. Yn ystod y flwyddyn trosglwyddodd y Gronfa Bensiwn £469 miliwn o asedau i gronfeydd Incwm Sefydlog PPC, gan arwain at ddyraniad wedi'i bwlio ar ddiwedd y flwyddyn o 54% drwy'r prif gronfeydd a 27% arall yn cronni trwy fuddsoddiadau goddefol, sef cyfanswm o 81%. Ar wahân i gronni buddsoddiadau, mae'r Bartneriaeth wedi datblygu ei fframwaith lywodraethu ymhellach mewn cydweithrediad â chefnogaeth yr holl gronfeydd ac ymgynghorwyr arbenigol. Mae amrywiaeth o bolisiâu wedi cael eu datblygu a sesiynau hyfforddi wedi'u cynnig i'r holl randdeiliaid, ynghyd ag apwyntio Robeco yn ddarparwr Ymgysylltu a Pleidleisio y Bartneriaeth.

Rydym yn parhau i dderbyn ceisiadau ynglŷn a gosod amserlen uchelgeisiol tuag at ddad-fuddsoddi yn gyfan gwbl o danwydd ffosil, ond fel ymddiriedolwyr cronfeydd pensiwn mae'n fwy cyfrifol i ni gynllunio'n briodol, cymryd camau go wir, a dylanwadu lle'n bosib er lles ein amgylchedd. Rydym yn gwneud beth bynnag y gallwn i sicrhau ein bod yn gweithredu'n gyfrifol, ac yn ystyried yr effaith y bydd ein gweithredoedd yn eu cael ar genedlaethau'r dyfodol. Rydym wedi cymryd camau sylweddol yn y flwyddyn ac am barhau i wneud yn y blynyddoedd i ddod. Ceir gwybodaeth pellach yn ein Datganiad Buddsoddi Cyfrifol ar wefan y Gronfa.

Mae staff y Gronfa wedi parhau i sicrhau ein bod yn darparu lefel uchel o wasanaeth yn 2020/21. Bu camau breision i ddatblygu dulliau electronig o weithio, gyda chyflogwyr yn gynyddol ddefnyddio'r rhyngwyneb systemol i-Connect i rannu data ac aelodau'r cynllun yn gynyddol ddefnyddio'r arweiniad a gwybodaeth rhyngweithiol ar wefan y Gronfa Bensiwn.

Hoffwn ddiolch i staff gweinyddu pensiynau Gwynedd a'u cydweithwyr yn y tîm buddsodd am eu gwaith caled dros y flwyddyn ddiwethaf, a parhad y gwasanaeth yn ystod y cyfnod diweddar pryd mae pob un ohonom ni wedi parhau i weithio o gartref.

Rwy'n gobeithio bydd yr adroddiad canlynol yn ddefnyddiol i chi. Diolch yn fawr iawn am eich cefnogaeth chi yn ystod 2020/21, ac edrychaf ymlaen at barhau â'n perthynas waith adeiladol yn 2021/22.

Cyngorydd Peredur Jenkins
Cadeirydd y Pwyllgor Pensiynau

Dafydd L Edwards
Pennaeth Cyllid

2. Strwythur Rheoli

Awdurdod Gweinyddu

Cyngor Gwynedd

Pwyllgor Pensiynau

Y Cyngorydd Peredur Jenkins (Cadeirydd)
Y Cyngorydd Stephen Churchman (Is-
gadeirydd)
Y Cyngorydd John Pughe Roberts
Y Cyngorydd Simon Glyn
Y Cyngorydd John Brynmor Hughes
Y Cyngorydd Aled Wyn Jones
Y Cyngorydd Peter Read (nes Mai 2020)
Y Cyngorydd Ioan Thomas
Y Cyngorydd Robin Wyn Williams (Aelod
Cyfetholedig)
Y Cyngorydd Goronwy Edwards (Aelod
Cyfetholedig)
Y diweddar Gyngorydd David Cowans
(Aelod Cyfetholedig)

Bwrdd Pensiynau

Cynrychiolwyr Cyflogwyr

Mr Huw Trainor (Comisiynydd Heddlu a Throsedd
Gogledd Cymru)
Y Cyngorydd Aled Lloyd Evans (Cyngor
Gwynedd)
Mrs Sioned Parry (Cyngor Bwrdeistref Sirol
Conwy)

Cynrychiolwyr Aelodau

Mr Osian Richards
Mrs Sharon Warnes
Mr H. Eifion Jones

Pennaeth Cyllid (“Swyddog Adran 151”)

Mr Dafydd L. Edwards

Ymgynghorwyr

Hymans Robertson

Rheolwyr Cronfa

BlackRock
Fidelity International
Insight Investment
Lothbury
Partners Group
Threadneedle
UBS Global Asset Management Cyf.

Gwefan

www.cronfabensiwnngwynedd.cymru

Darparwyr Cyfraniadau Gwirfoddol Ychwanegol (AVC)

Clerical Medical, Utmost Life a
Standard Life

Pwl

Partneriaeth Pensiwn Cymru (PPC)

Gweithredwr Pwl

Link Fund Solutions Ltd

Ceidwad

Northern Trust

Actiwari

Hymans Robertson

Banc

Barclays Bank plc

Archwilwyr

Archwilio Cymru

Manylion Cyswllt

Gellir holi ymhellach a derbyn gwybodaeth
fanylach ynglŷn â:

- gweithrediad Cynllun Pensiwn Gwynedd
trwy gysylltu â:

Mr Meirion Jones,
Rheolwr Pensiynau,
Cyngor Gwynedd,
Swyddfa'r Cyngor,
Caernarfon,
Gwynedd. LL55 1SH

☎ 01286 679643

✉ meirionjones2@gwynedd.llyw.cymru

- gweithgareddau buddsoddi a chyfrifeg y
Gronfa trwy gysylltu â:

Mrs Delyth Jones-Thomas,
Rheolwr Buddsoddi,
Cyngor Gwynedd,
Swyddfa'r Cyngor,
Caernarfon,
Gwynedd. LL55 1SH

☎ 01286 679128

delythwynjonesthomas@gwynedd.llyw.cymru

3. Adroddiad Blynyddol Bwrdd Pensiwn Gwynedd ar gyfer 2020/21 (y flwyddyn at 31 Mawrth 2021)

Cefndir / Cyfansoddiad

Cyfansoddwyd y Bwrdd o dan Ddeddf Pensiynau Gwasanaethau Cyhoeddus 2013 a chynhaliwyd y cyfarfod cyntaf ar 13 Gorffennaf 2015. Mae'r aelodaeth yn cynnwys tri aelod sydd yn cynrychioli cyflogwyr y cynllun a thri aelod sydd yn cynrychioli aelodau'r cynllun (sef staff sy'n cyfrannu tuag at pensiwn a rhai sydd wedi ymddeol ac yn derbyn pensiwn).

Dros y cyfnod, mae'r Bwrdd wedi cwrdd yn rhithiol dair gwaith. Mae aelodau'r Bwrdd yn cael gwahoddiad fel arsylwyr i gyfarfodydd y Pwyllgor Pensiynau, ac wedi cytuno cymryd y rôl hon yn eu tro er mwyn hyrwyddo dealltwriaeth yn ogystal â chyfathrebu. Mae'r trefniant hon yn gytbwys gyda Chadeirydd y Pwyllgor Pensiynau rŵan yn mynychu cyfarfodydd y Bwrdd, lle mae'n atebol, gyda swyddogion am lywodraethu a gweinyddu'r Gronfa. Ar adegau, mae'r Bwrdd wedi gofyn i'w farn ac argymhellion gael eu cyflwyno'n swyddogol am ystyriaeth gan y Pwyllgor.

Swyddogaeth y Bwrdd

Yn unol â'r ddeddfwriaeth, dau brif swyddogaeth y Bwrdd Pensiwn Lleol yw cynorthwyo'r awdurdod gweinyddu (Cyngor Gwynedd) i:

- i. sicrhau llywodraethu a gweinyddiaeth effeithiol ac effeithlon o'r C.P.L.L., a
- ii. sicrhau cydymffurfriad gyda'r ddeddfwriaeth a'r rheoliadau perthnasol.

Felly, corff monitro, adolygu a chynorthwyo yw'r Bwrdd, nid corff sydd yn rheoli a gwneud penderfyniadau.

Mae'r Bwrdd yn gweithredu o dan Gylch Gorchwyl a gytunwyd gan Cyngor Gwynedd (mewn cyfarfod o'r Cyngor llawn ar y 5^{ed} o Fawrth 2015).

Mae'n derbyn cefnogaeth gan Swyddog Cefnogi Aelodau a Chraffu'r Cyngor ac mae adroddiadau yn cael eu paratoi a'u cyflwyno gan swyddogion yn cynnwys y Pennaeth Cyllid, Rheolwr Buddsoddi a Rheolwr Pensiynau y Gronfa.

Gwaith y Bwrdd

Unwaith eto mae'r flwyddyn ddiwethaf wedi bod yn flwyddyn brysur i staff uwch yr Awdurdod Gweinyddu gyda'r argyfwng Covid-19 yn golygu bod staff y Gronfa yn gorfod gweithio o adref, ac addasu i ffordd newydd o weithio. Felly, roedd aelodau'r Bwrdd yn ymwybodol o'r angen i flaenoriaethu ceisiadau i swyddogion baratoi adroddiadau ar gyfer y Bwrdd.

Presenoldeb

	20/07/2020	23/11/2020	22/02/2021	19/04/2021
Cynghorydd Aled Evans	✓		✓	✓
H. Eifion Jones	✓	✓	✓	✓
Osian Richards	✓	✓	✓	✓
Huw Trainor	✓	✓	✓	✓
Sharon Warnes	✓	✓	✓	✓
Sioned Evans Parry	✓	✓	✓	✓

Cynllun Gwaith

Yn unol â'r cynllun gwaith a gyfunwyd yn y flwyddyn flaenorol, rhoddwyd sylw i adroddiadau ar y materion canlynol:

- Datganiad Strategaeth Buddsoddi
- Diweddariad i'r Gofrestr Risg
- Gofynion hyfforddiant y Bwrdd
- Cyllideb y Gronfa
- Amcanion Ymgynghorwyr Buddsoddi
- Buddsoddi Cyfrifol a Charbon Isel
- Perfformiad buddsoddi'r Gronfa Bensiwn
- Gweinyddiaeth Pensiwn
- Gweithio o adref yn sgil Covid-19
- Partneriaeth Pensiwn Cymru
- Polisi Cyfathrebu'r Gronfa
- Datganiad Cyfrifon y Gronfa

Yn ystod trafodaethau, rhoddwyd mewnbwn a chyflwynwyd nifer o sylwadau gan aelodau'r Bwrdd sydd wedi cynorthwyo swyddogion yr awdurdod gweinyddu i gwblhau eu gwaith.

Hefyd, mynychodd aelodau'r Bwrdd gyfarfod blynyddol rhithiol y Gronfa ym mis Tachwedd 2020, a nodwyd y bu perfformiad hynod foddhaol, o'i gymharu â chronfeydd C.P.L.I.L. eraill.

Cwblhaodd y Bwrdd arolwg trefn lywodraethol gwasanaeth cyhoeddus y Rheolydd Pensiynau. Roedd yr arolwg yn gymysgedd o gwestiynau ffeithiol ac arolwg barn. Yn dilyn trafodaeth rhwng aelodau'r Bwrdd, cyflwynwyd yr arolwg i'r Rheolydd o fewn y terfyn amser penodol. Yn ystod y drafodaeth, nodwyd y mater canlynol fel un oedd angen sylw:

- Angen diweddariad ar ddiogelwch seiber

Mae'r cynllun gwaith ar gyfer 2021/22 yn cynnwys:

- Diweddariad i'r Gofrestr Risg
- Diweddariad cyffredinol am Weinyddiaeth Pensiynau
- Diweddariad am Bartneriaeth Pensiwn Cymru
- Diweddariad am berfformiad buddsoddi Cronfa Bensiwn Gwynedd
- Diweddariad ar y prosiect McCloud

- Diogelwch Seiber
- Datganiad Cyfrifon y Gronfa

Hyfforddiant

Yn ystod cyfarfodydd y Bwrdd cafodd pob aelod o'r Bwrdd fanylion am y C.P.L.I.L. a'i weinyddiaeth yng Ngwynedd mewn cyflwyniadau amrywiol gan y Pennaeth Cyllid, Rheolwr Buddsoddi a Rheolwr Pensiynau.

Yn ystod 2020/21 mae aelodau'r Bwrdd wedi cymryd rhan yn Asesiad Gwybodaeth Genedlaethol Hymans Robertson. Prif nod yr asesiad oedd ceisio mynediad at wybodaeth Aelodau yn y meysydd sydd wedi eu hadnabod gan Fframwaith Gwybodaeth a Sgiliau CIPFA a Chod Ymarfer 14 y Rheoleiddiwr Pensiynau (TPR). Mae nifer o aelodau'r Bwrdd hefyd wedi cymryd rhan yn y Pecyn Cymorth Ymddiriedolwyr y Rheoleiddiwr Pensiynau. Mae pecyn cymorth yr Ymddiriedolwyr yn cynnwys cyfres o fodiwlau dysgu ar-lein ac adnoddau y gellir eu lawrlwytho a ddatblygwyd i helpu aelodau i gyrraedd y lefel ofynnol o wybodaeth a dealltwriaeth a gyflwynwyd yn Neddf Pensiynau 2004.

Mae aelodau'r Bwrdd hefyd wedi mynychu nifer o gyfarfodydd a chyflwyniadau rhithiol. Mae'r rhain yn cynnwys:

Darparwr

Partneriaeth Pensiwn Cymru
 Partneriaeth Pensiwn Cymru
 Partneriaeth Pensiwn Cymru
 Partneriaeth Pensiwn Cymru
 Partneriaeth Pensiwn Cymru
 Hymans Robertson
 Hymans Robertson
 Hymans Robertson
 Hymans Robertson
 LGA
 Y Rheoleiddiwr Pensiynau
 Russell Investments
 Robeco
 LGC

Teitl

Datblygiadau pwlliau CPLIL eraill
 Cyfleon cydweithio
 Proses adolygu
 Gofynion rheoliadol
 Marchnadoedd Preifat
 Mynd i'r Afael â Heriau Gweinyddol y CPLIL
 Cadw'r CPIL yn Gysylltiedig
 Paratoi ar gyfer McCloud
 Clwb Vita
 Diweddariad CPLIL
 Cod Ymarfer Sengl
 Buddsoddiad Amgen
 Incwm Sefydlog ac Ecwiti
 Seminar Buddsoddi LGC

Diolch

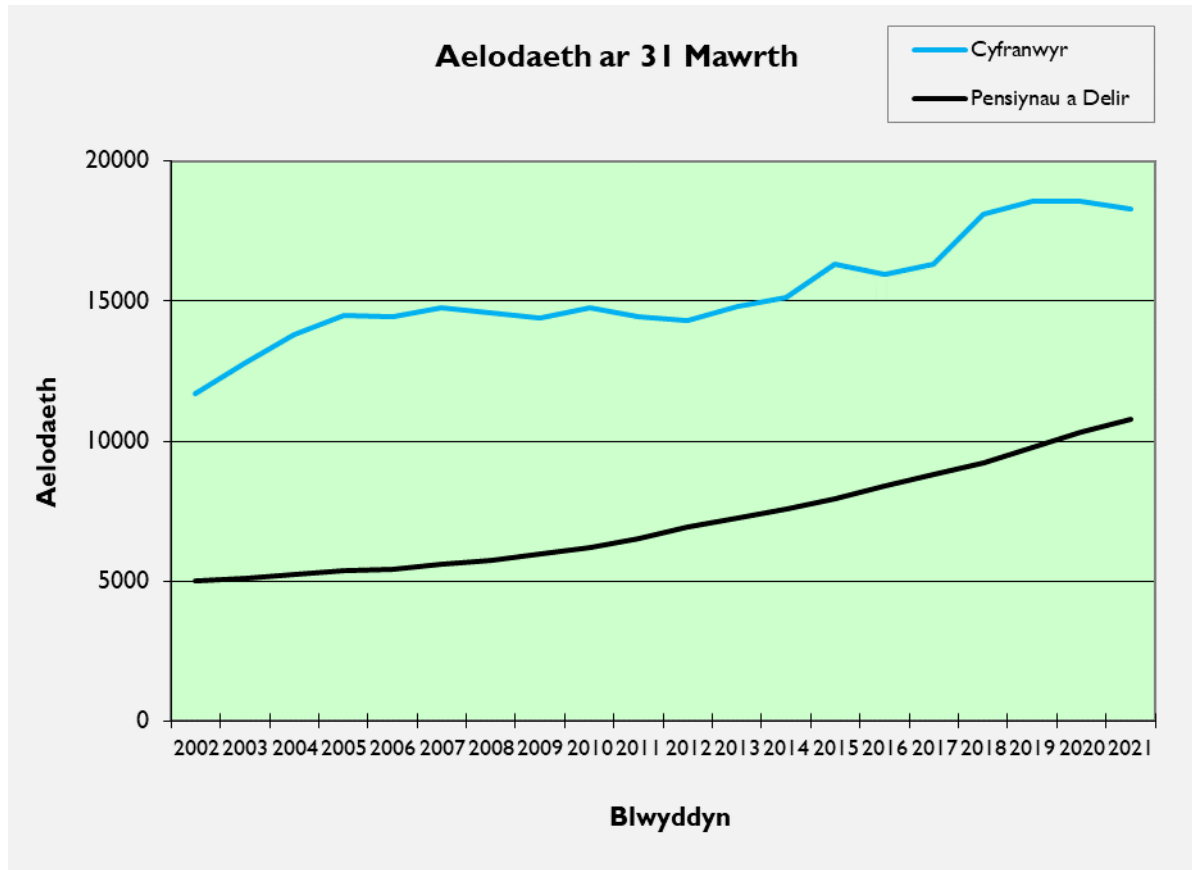
Mae'r Cadeirydd yn dymuno diolch i'w gyd-aelodau ar y Bwrdd, sydd wedi gwirfoddoli eu hamser i'r swyddogaethau, ac i'r swyddogion perthnasol am eu cefnogaeth.

Osian Richards
Cadeirydd

4. Ystadegau Aelodaeth

Mae'r graff isod yn dangos y newid yn aelodaeth y Gronfa dros y 19 mlynedd ddiwethaf. Mae'n dangos bod nifer y pensiynwyr wedi cynyddu yn raddol o 5,019 yn 2002 i 10,780 yn 2021 ac mae nifer y cyfranwyr hefyd wedi cynyddu o 11,689 yn 2002 i 18,295 yn 2021.

Ceir manylion pellach am aelodaeth y Gronfa yn y tabl isod:

31 Mawrth 2020	Disgrifiad	31 Mawrth 2021
18,582	Cyfranwyr	18,295
10,329	Pensiynau a Delir	10,780
12,605	Pensiynwyr Gohiriedig	12,431
2,063	Buddion heb eu hawlio	2,094
4,378	Ymadawyr heb benderfynu	6,039
47,957	Cyfanswm Aelodaeth	49,639

5. Gweinyddiaeth Pensiynau

5.1 Adolygiad o'r Flwyddyn

Cyflwyniad

Mae 2020/21 wedi bod yn flwyddyn brysur arall ar gyfer y Gwasanaeth Pensiynau. Mae'r adroddiad hwn yn darparu trosolwg cyffredinol o weinyddu pensiwn dros y flwyddyn ddiwethaf. Mae'n cynnwys gwybodaeth am y gwaith a gyflawnwyd dros y cyfnod a diweddariad ar wahanol brosiectau a grybwyllwyd yn flaenorol.

Covid-19

Mae staff y gwasanaeth wedi bod yn gweithio o adref yn llwyddiannus ers 25/03/2020. Roeddem yn ffodus iawn bod yr adran Technoleg Gwybodaeth wedi gallu darparu'r cyfarpar perthnasol e.e. gliniaduron neu fynediad i Citrix i ni yn brydlon.

Gan ein bod yn derbyn nifer uchel o ohebiaeth yn y post ac yn anfon gohebiaeth allan yn y post, sefydlwyd rota i staff ddod i mewn i sganio'r post sydd yn dod i mewn ac i brintio llythyrau sydd angen eu postio.

Yn ystod yr argyfwng, mi oedd y Rheoleiddiwr Pensiynau wedi datgan y dylai'r gwasanaeth ganolbwyntio ar y tasgau canlynol:

- Talu pensiynwyr presennol
- Prosesu achosion buddion pensiwn newydd
- Delio ag achosion profedigaeth

Er bod y tasgau uchod wedi eu clustnodi fel y gwaith craidd, rydym wedi gallu parhau i ddarparu gwasanaeth arferol i'r aelodau gyda phrosesu ad-daliadau, amcangyfrifon, trosglwyddo buddion, cyfuno buddion ac ati yn parhau.

Gwella'r gwasanaeth

Yn hanesyddol mae'r gwasanaeth wedi bod yn ddibynnol iawn ar ffeiliau papur yn y swyddfa. Mae'r argyfwng wedi ein gorfodi i weithio yn ddi-bapur. Mae'r ffordd yma o weithio yn sicrhau bod pob dogfen yn ddiogel ar gofnod yr aelod, ar gael i'w weld heb orfod chwilio am y ffeil, ac yn lleihau'r nifer o bapur a ddefnyddir. O drafod gyda'r tîm mae pawb o'r farn bod y system newydd yn gweithio yn dda ac nid oes awydd i ddychwelyd i'r hen ddull o weithio.

Rydym hefyd wedi bod yn cael cyfle i weithio ar awtomeiddio prosesau a gwella safon yr ohebiaeth sydd yn cael ei anfon i aelodau. Drwy awtomeiddio prosesau rydym yn gallu cyflawni gwaith yn gynt gan leihau'r amser sydd ei angen i brosesu a gwirio achosion. Mae gwella ein gohebiaeth hefyd yn helpu i'r aelodau allu dehongli'r wybodaeth yn well er mwyn sicrhau eu bod yn dewis yr opsiynau cywir mewn perthynas a'u buddion. Mae'r gwaith yn parhau.

Rheoli Perfformiad

Mae'r Gronfa Bensiwn yn ymroddedig i wella ei ddarpariaeth o wasanaeth a bydd yn adolygu'r mesurau sydd mewn lle i fonitro perfformiad yn flynyddol er mwyn adnabod lle y gellir gwneud gwelliannau. Ble mae meysydd o berfformiad gwael yn cael eu nodi, bydd y Gwasanaeth Pensiynau yn adolygu'r rhesymau dros berfformiad gwael a rhoi prosesau priodol ar waith i wella lefel y gwasanaeth a ddarperir yn y dyfodol. Dyma berfformiad dyletswyddau craidd y gwasanaeth ar gyfer 2020/21 i gymharu â 2019/20:

Cyf.	Gweithgareddau Craidd	Perfformiad yn 2019/2020		Perfformiad yn 2020/2021	
		Nifer yr achosion	Diwrnodau ar gyfartaledd a gymerwyd	Nifer yr achosion	Diwrnodau ar gyfartaledd a gymerwyd
CD9.01	Nifer y dyddiau gwaith ar gyfartaledd a gymerir i anfon llythyr dyfynbris yn cynnig trosglwyddiad i mewn	214	13.9	164	20.3
CD9.02	Nifer y diwrnodau gwaith ar gyfartaledd a gymerir i anfon llythyr dyfynbris yn rhoi manylion trosglwyddiad allan	94	5.2	103	9.8
CD9.03	Nifer y diwrnodau gwaith ar gyfartaledd a gymerir i anfon llythyr yn rhoi gwybod am werth y buddion – amcangyfrifon	1,974	3.4	1,680	2.8
CD9.04	Nifer y diwrnodau gwaith ar gyfartaledd a gymerir i anfon llythyr yn rhoi gwybod am werth y buddion – gwir werth	800	1.4	697	1.3
CD9.05	Cyfartaledd nifer o ddiwrnodau a gymerwyd i gydnabod marwolaeth aelod actif / gohiriedig /pensiynwyr	30	6.6	14	4.1
CD9.06	Cyfartaledd nifer o ddiwrnodau gwaith a gymerwyd i hysbysu gwerth buddion dibynyddion	296	6.9	245	3
CD9.07	Prosesu a thalu Pensiynau misol ar amser (ffigwr yn seiliedig ar nifer o daliadau ym Mis 12 bob blwyddyn)	10,806	100%	11,186	100%
CD9.08	Nifer yr achosion lle roedd angen taliadau diwygiedig o ganlyniad i gamgymeriad yn y gwasanaeth	0	n/a	0	n/a

Fel y gwelir, ar y cyfan, mae perfformiad y gwasanaeth wedi gwella. Mae perfformiad y gwaith o ddarparu trosglwyddiadau o fuddion pensiwn i mewn ac allan o'r gronfa wedi gwaethygu. Y prif

reswm am hyn yw'r ffaith bod staff sydd yn delio gyda'r gwaith yma wedi cael eu hadleoli i wasanaeth arall yn y Cyngor am gyfnod i helpu gyda'r pandemig Covid.

Byddem yn gweithio i wella'r perfformiad yn ystod 2020/21, gan drio sicrhau ein bod yn gwella perfformiad CD9.01 ac CD9.02.

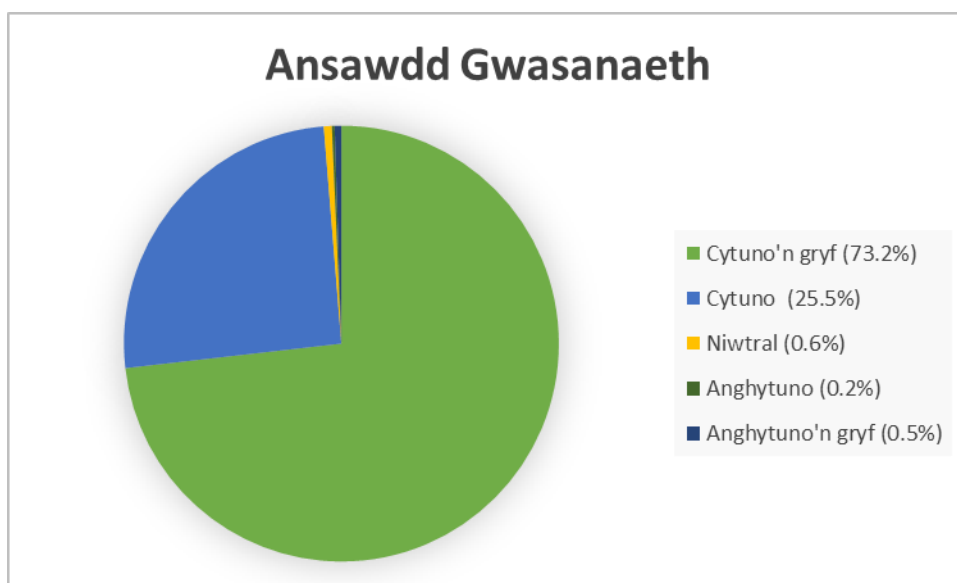
Arolwg Boddhad Aelodau

Er mwyn sicrhau ein bod yn cynnig y gwasanaeth gorau posibl i'n haelodau, mae Arolwg Boddhad Aelodau yn cael ei anfon ar ddiwedd pob proses, e.e. ymddeoliadau a thalu ad-daliadau, i'r aelodau roi eu barn ar ansawdd y gwasanaeth a dderbyniwyd a'u barn am y gwasanaeth a ddarperir gan staff y gwasanaeth.

Dyma grynodedb o ganlyniadau 2020/21:

Ansawdd Gwasanaeth

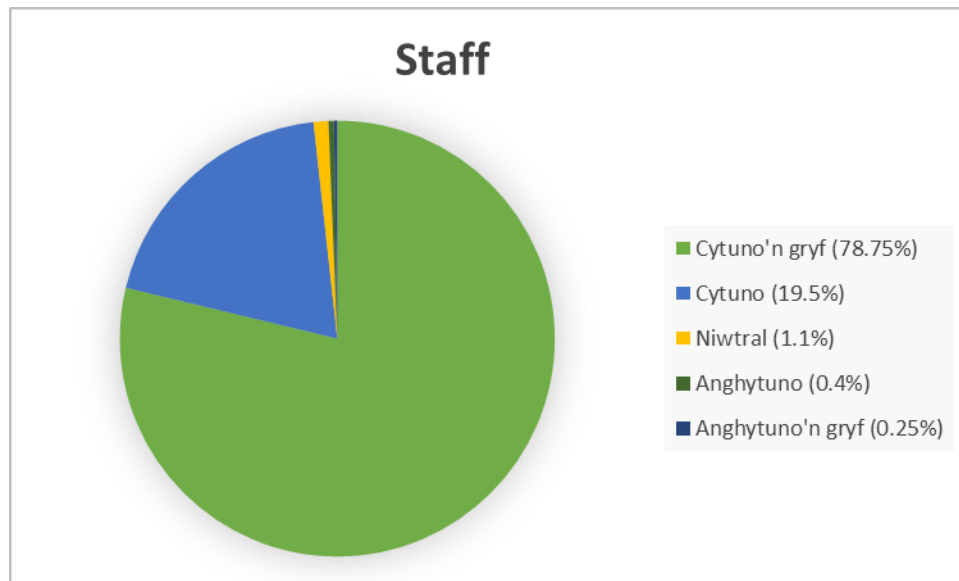
Mae'r graff isod yn dangos canran y defnyddwyr sy'n fodlon gyda phedwar agwedd o berfformiad y gwasanaeth ar sail: i) Gwasanaeth ar y cyfan; ii) Gwybodaeth glir; iii) Ansawdd y gwasanaeth; iv) Amser i ddelio gyda'r ymholiad.

Fel y gwelir, mae 98.7% o'r defnyddwyr yn cytuno'n gryf neu'n cytuno bod ansawdd y gwasanaeth a ddarperir o safon uchel.

Staff

Mae'r graff isod yn dangos canran y defnyddwyr sy'n fodlon gyda phedwar agwedd o berfformiad staff ar sail: i) Cwrteisi; ii) Prydlondeb; iii) Cymorth a roddwyd; iv) Lefel gwybodaeth.

Fel y gwelir, mae canran uchel unwaith eto (98.25%) o'r defnyddwyr yn cytuno'n gryf neu'n cytuno bod ansawdd y gwasanaeth a ddarperir o safon uchel mewn perthynas staff y gwasanaeth.

Cwynion

Yn ffodus mae'r nifer o gwynion a dderbyniwyd yn isel iawn gyda'r arolwg boddhad aelodau yn dangos bod mwyafrif o aelodau yn hapus iawn gyda'r gwasanaeth a ddarperir.

Dyma fanylion y cwynion rydym wedi ei dderbyn yn ystod 2020/21:

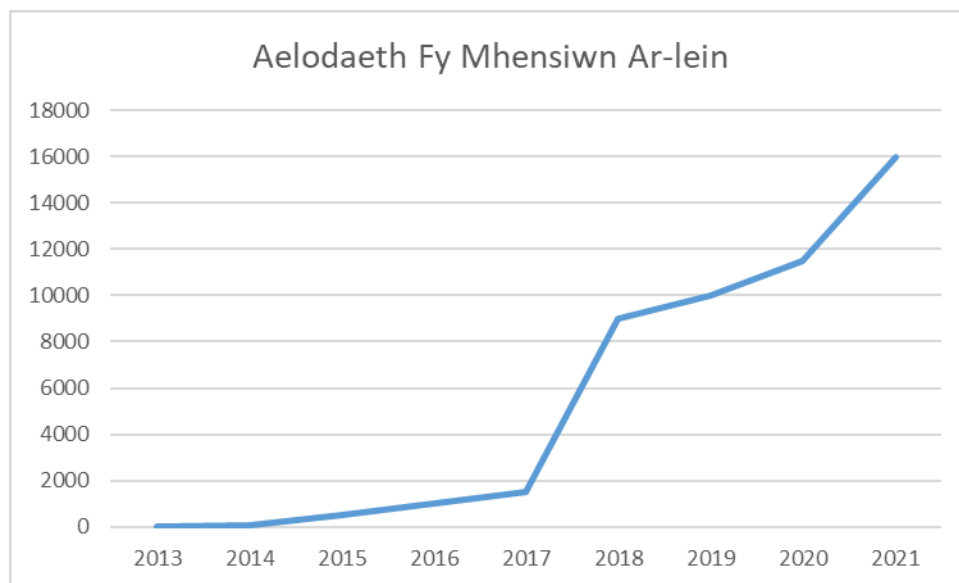
- **Ymdeoliad Salwch:** Aelodau yn anhapus na fu eu cais i ymddeol o dan yr opsiwn ymddeoliad salwch yn llwyddiannus. Mae'r penderfyniad yma tu allan i reolaeth y gronfa – Mae'r cwynion yma yn cael eu cyfeirio yn ôl i'r cyflogwr perthnasol.
- **Taliadau Grant Marwolaeth:** Mae gan y gronfa disgrisiwn mewn perthynas â thalu grant marwolaeth yn dilyn marwolaeth aelod. Mewn achosion aneglur rydym yn defnyddio'r disgrisiwn yma i dalu'r arian i'r ystâd ac nid yw rhai buddiolwyr yn hapus efo hyn.
- **Iaith wallus mewn gohebiaeth:** Rydym wedi derbyn 2 gwyn am iaith wallus mewn gohebiaeth Gymraeg rydym wedi ei anfon allan. Mae'r llythyrau mewn cwestiwn yn llythyrau sydd wedi eu hanfon allan gan aelodau unigol o staff, ac nid un o dempledi safonol y gwasanaeth. Rydym yn ceisio creu templedi ychwanegol er mwyn osgoi hyn ddiwydd eto. Rydym hefyd yn anfon bob templed i gael ei brawf ddarllen gan wasanaeth Cyfieithu'r Cyngor i sicrhau cywirdeb iaith.

Rydym yn cywiro unrhyw wallau cyn gynted â phosibl a cheisio newid ein prosesau, os yn briodol, i osgoi'r un camgymeriad ddigwydd eto.

Fy Mhensiwn Ar-lein

Mae'r system 'Fy Mhensiwn Ar-lein' yn parhau i fod yn boblogaidd iawn, gyda nifer fawr o aelodau yn ymweld â'r safle yn ddyddiol.

Mae oddeutu 16,000 wedi cofrestru ar gyfer y gwasanaeth hyd yn hyn. Mae'r graff isod yn dangos cynnydd yn nifer yr aelodau sydd wedi ymuno a'r system hunan wasanaeth dros yr 8 mlynedd diwethaf:

Mae'r system yn caniatáu i aelodau:

- Gweld a diweddarau manylion personol a cyfeiriadau
- Darganfod faint y byddant yn ei dderbyn wrth ymddeol
- Cyfrifo'r swm y lwmp swm ychwanegol y gallant ei gymryd wrth ymddeol
- Gweld hanes eu gwasanaeth, gan gynnwys unrhyw wasanaeth wedi ei drosglwyddo
- Gweld a diweddarau eu buddiolwyr enwebedig
- Gweld eu Datganiadau Buddion Blynyddol

i-Connect

Mae i-Connect yn diweddarau data aelodau yn ein system gweinyddu pensiynau yn fisol, gan osgoi'r angen i gyflogwyr anfon gwybodaeth ar ddiwedd y flwyddyn.

Cymerir data yn uniongyrchol o system gyflogres gan i-Connect sydd wedyn yn nodi ac yn cyflwyno manylion am aelodau newydd, y rhai sydd optio allan ac ymadawyr i ni yn awtomatig.

Yn ystod 2020/21, gwnaed cynnydd mawr gyda'r prosiect.

Mae'r cyflogwyr mawr i gyd yn defnyddio i-Connect erbyn hyn, gyda'r wybodaeth yn cael ei gyflwyno yn brydlon gan y cyflogwyr i gyd ar y cyfan.

Mae hyn bellach yn gadael dim ond dau gyflogwr bach (1 aelod o staff yr un) sydd ddim yn defnyddio i-Connect i gyflwyno eu manylion. Bydd gwaith yn mynd rhagddo yn y flwyddyn dreth 2021/22 i symud y cyflogwyr hyn i i-Connect.

Datganiadau Buddion Blynyddol

Mae'n ofynnol i ni gynhyrchu Datganiad Buddion Blynyddol ar gyfer pob aelod o'r cynllun erbyn diwedd mis Awst bob blwyddyn. Mae'r datganiad hwn yn rhoi manylion i aelodau o'r buddion a gronwyd hyd at ddiwedd y flwyddyn ariannol flaenorol ac yn rhagweld y buddion sy'n daladwy ar eu Hoedran Pensiwn Arferol. Mae'r datganiad hefyd yn cynnwys manylion tâl a nodiadau esboniadol ynghylch sut mae'r buddion yn cael eu cyfrif.

Ers 2018 mae'r datganiadau hyn ar gael yn electronig ar adran Hunan Wasanaeth Aelodau ein gwefan. Llwythwyd datganiadau 2020 ar y system ar gyfer aelodau actif ar 03/08/2020 ac aelodau gohiriedig ar 28/07/2020

Mae 1,050 o aelodau wedi ysgrifennu i mewn i gadarnhau eu bod am barhau i dderbyn copi papur o'u datganiadau. Anfonwyd y datganiadau hyn ddiwedd Awst 2020.

Y Rheoleiddiwr Pensiynau - Mesur Data

Yn 2015, cymerodd y Rheoleiddiwr Pensiynau (yRP) gyfrifoldeb am Gynlluniau Pensiwn y Sector Cyhoeddus. Cyn hynny, ym mis Mehefin 2010, cyhoeddodd y yRP arweiniad ar yr ymagwedd y maen nhw'n ei ystyried yn arfer da i fesur presenoldeb data aelodau.

Fe wnaethom gomisiynu ein darparwr meddalwedd, Aquila Heywood i gynhyrchu Adroddiad Ansawdd Data ar gyfer ein Cronfa ym mis Medi 2020.

Mae'r adroddiad wedi'i rannu'n ddwy adran:

- **Data Cyffredin:** e.e. enw, cyfeiriad, rhif YG, rhyw, dyddiad geni, statws a dyddiad cychwyn
- **Data Penodol i'r Cynllun:** e.e. buddion yn y cynllun, manylion trosglwyddo, CGY, manylion cyflog, cyfraniadau, gwasanaeth, lwfans oes, lwfans blynyddol ag Isafswm Pensiwn Gwarantedig (IPG).

Rydym yn rhoi isod grynodedb o'r canlyniadau:

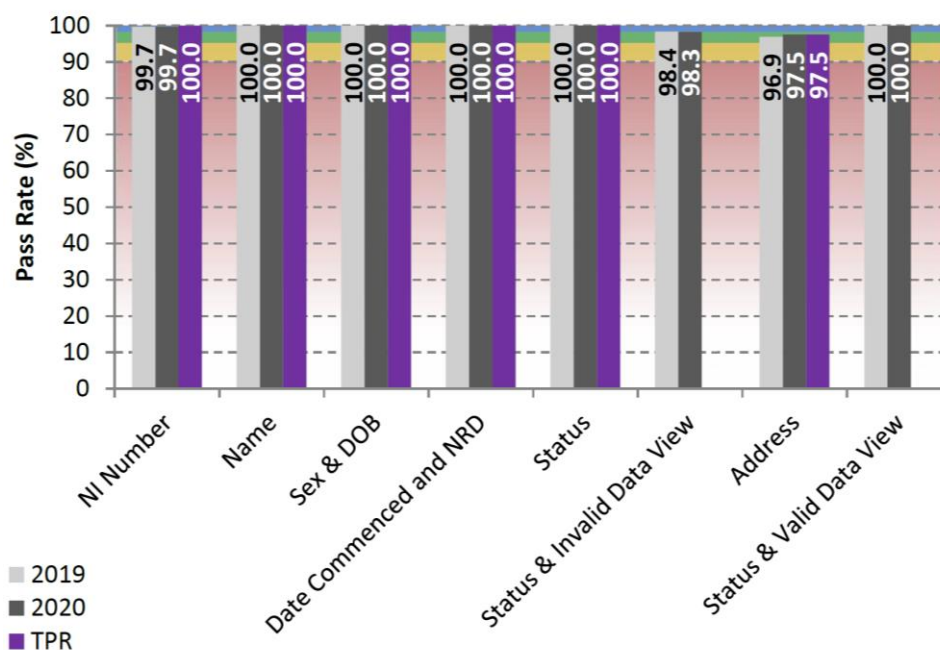
Crynodeb o'r Canlyniadau Data Cyffredin

Mae'r graff isod yn dangos perfformiad Gwynedd ar gyfer pob categori data yn erbyn meincnodau'r cynllun y cytunwyd arnynt ynghyd â chanlyniadau profion 2019. Mae'r canlyniadau a gyflwynir yma yn cael eu cynhyrchu o ddata a dynnwyd o Wasanaeth Byw Altair Gwynedd ar 29 Medi 2020 ar gyfer pob prawf. Canran gyffredinol y profion a basiwyd ar gyfer data cyffredin Gwynedd yw **99.4%**

(dim newid o sgôr 2019)

Cyflawnodd 7 o'r 8 categori'r meincnod uchaf o fwy na 98% gydag 3 categori heb gofnodi methiant unigol. Mae 3 categori arall wedi'u talgrynnu i 100% gyda chyfraddau pasio dros 99.95%. Yr unig categori na gyrhaeddodd y meincnod uchaf dan sylw oedd **cyfeiriadau aelodau** gyda sgôr o **97.5%**. Ac eithrio cyfeiriadau aelodau, mae ansawdd cyffredinol y data cyffredin yng Ngwynedd o safon uchel. Er mwyn gwella'r sgôr cyfeiriadau aelodau rydym wedi defnyddio cwmni o'r enw ATMOS ym Mawrth 2021 i wneud gwaith i olrhain cyfeiriad aelodau a gofnodwyd fel rhai sydd "wedi diflannu". Mae'r gwasanaeth yma wedi darganfod oddeutu 1,400 cyfeiriad newydd i ni. Drwy ddiweddarau'r cyfeiriadau yma rydym yn gobeithio bydd y sgôr cyfeiriadau yn dod â'r categori hwn i'r meincnod uchaf tro nesaf.

Canran y cofnodion aelodau heb fethiant data cyffredin yw **97.5%** (96.9% blwyddyn diwethaf) a dyma'r ffigwr y bydd yRP yn ei dderbyn ar ddychweliadau'r cynllun.

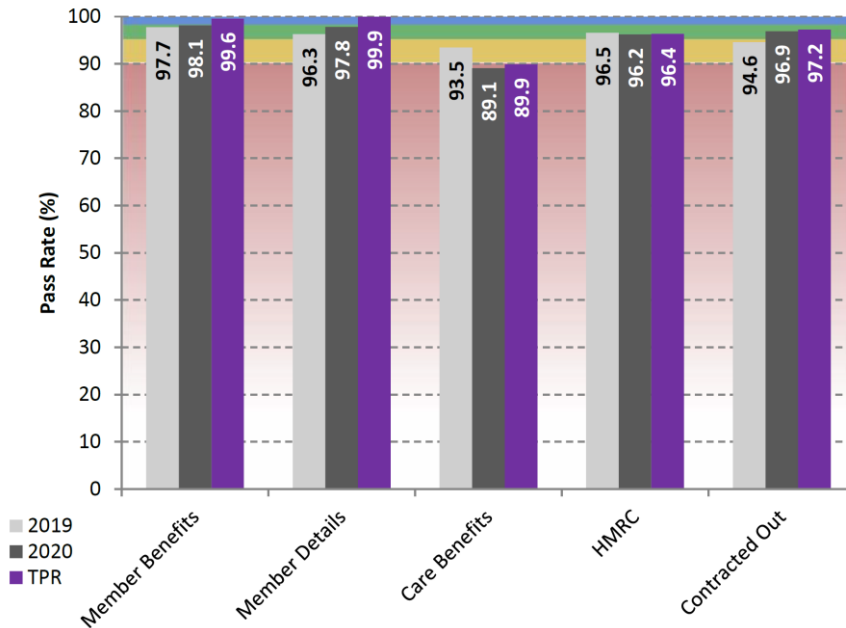

Crynodeb o Ganlyniadau Data Penodol y Cynllun

Mae'r graff isod yn dangos perfformiad Gwynedd ar gyfer pob categori data yn erbyn meincnodau'r cynllun y cytunwyd arnynt ynghyd â chanlyniadau profion 2019. Mae'r canlyniadau a gyflwynir yma yn cael eu cynhyrchu o ddata a dynnwyd o Wasanaeth Byw Altair Gwynedd ar 29 Medi 2020 ar gyfer pob prawf. Y ganran gyffredinol o brofion a basiwyd ar gyfer data cynllun-penodol yw **98.1%**.

Canran y cofnodion aelodau heb fethiant data unigol sy'n benodol i'r cynllun yw **92.1%** (91.7% flwyddyn diwethaf) a dyma'r ffigwr y bydd yRP yn ei dderbyn ar ddychweliadau'r cynllun.

Mae cynllun gweithredu yn cael ei ddatblygu mewn perthynas â gweithredu unrhyw lanhau data a amlygwyd fel rhan o'r ymarfer hwn a disgwyli'r glanhau data hwn wella'r sgoriau data ar gyfer y flwyddyn nesaf.

Hyfforddiant

Mae pedwar aelod o staff yn parhau i astudio tuag at Radd Sylfaen mewn Gweinyddu a Rheoli Pensiynau. Mae'r radd sylfaen yn gymysgedd o aseiniadau ac arholiadau a bydd yn cymryd 2 flynedd i'w chwblhau. Rwy'n falch o adrodd bod y pedwar yn dod ymlaen yn dda gyda'r cwrs hwn, gyda'r holl aseiniadau ac arholiadau hyd yn hyn wedi'u cwblhau'n llwyddiannus.

Bydd 4 aelod arall o staff yn dechrau astudio cwrs Tystysgrif mewn Gweinyddiaeth Pensiynau yn mis Mai 2021. Cwrs 9 mis yw hwn sydd yn rhoi dealltwriaeth sylfaenol o gynlluniau pensiwn yn y DU.

Cynhaliwyd sesiwn hyfforddi yn ddiweddar ar Fuddion Marwolaeth i staff perthnasol y gwasanaeth gan Karl White, Swyddog Hyfforddi'r LGA. Edrychodd y sesiwn hon ar gyfrifiadau buddion dibynyddion a grantiau marwolaeth. Derbyniwyd adborth cadarnhaol a gobeithir y bydd y sesiwn yn ein helpu i ddeall yn well y set gymhleth hon o reoliadau.

Gwaith i'w wneud

Mae yna nifer o dasgau a prosiectau angen sylw yn ystod y flwyddyn nesaf. Mae rhain yn cynnwys:

- Safle We: Rydym yn gobeithio cael cyfle i ddiweddarau ac ehangu'r safle we yn y misoedd nesaf.
- Parhau i ddatblygu awtomeiddio prosesau a gwella ein gohebiaeth.
- Sganio'r ffeiliau papur yn y swyddfa er mwyn fod yn swyddfa di-bapur.
- McCloud: Rydym wedi adnabod, gyda help Hymans Roberts, y bydd rhaid i ni ddiweddarau neu ail-gyfrifo buddion oddeutu 20,000 o gofnodion o sgil yr achos McCloud. Bydd y gwaith

yma yn ymgymieriad enfawr i'r gwasanaeth, yn ogystal â darparu'r gwasanaeth arferol i aelodau.

- Lleihau'r nifer o gofnodion 'undecided leavers', sef aelodau sydd wedi gadael y cynllun ond nid yw eu record wedi ei gau.
- Prisiant tairblynyddol

Ystadegau Gweinyddu Cynllun

Nifer y Cyflogwyr

Mae'r tabl hwn yn rhoi crynodeb o nifer y cyflogwyr yn y Gronfa gydag aelodau actif a nifer y cyflogwyr sydd wedi dod i ben heb unrhyw aelodau gweithredol ond gyda rhai rhwymedigaethau sy'n ddyledus.

	Actif	Wedi dod i ben
Cyrff ar yr atodlen:	24	6
Cyrff a ganiateir:	22	9
Cyfanswm:	46	15

Aelodaeth y Cynllun

	31/03/2019	31/03/2020	31/03/2021
Actif	17,373	18,582	18,295
Gohiriedig	12,594	12,605	12,431
Pensiynwyr	9,825	10,329	10,780
Heb eu brosesu	3,563	6,441	8,133
Cyfanswm:	45,355	47,957	49,639

Ymddeoliadau yn ystod 2020/21

Mae'r tabl hwn yn rhoi crynodeb o nifer yr ymddeoliadau yn y Gronfa yn ystod 2020/2021.

Rheswm am adael	Nifer o bensiynwyr
Ymddeoliad Buan / Arferol	545
Diswyddo / Effeithlonrwydd	31
Ymddeoliad Salwch	15
Ymddeoliad Hwyr	85
Ymddeoliad Hyblyg	21
Cyfanswm	697

Dangosyddion staffio

Mae'r tabl isod yn dangos nifer y staff yn y Tîm Gweinyddu Pensiynau sy'n gweithio'n gyfan gwbl ar fuddion Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol:

Nifer staff cyfwerth ag amser llawn y Gronfa Bensiwn	18.10
Cyfanswm aelodaeth y gronfa (Ddim yn cynnwys aelodau heb eu prosesu)	41,506

Cost Uned Fesul Aelod

Treuliau Rheoli Buddsoddiadau	
Cyfanswm y Costau	£21,128,000
Cyfanswm yr aelodaeth (Ddim yn cynnwys aelodau heb eu prosesu)	41,506
Cost yr aelod	£509.03
Treuliau Gweinyddu	
Cyfanswm y Costau	£1,268,000
Cyfanswm yr aelodaeth (Ddim yn cynnwys aelodau heb eu prosesu)	41,506
Cost yr aelod	£30.55
Treuliau Goruchwylio a Llywodraethu	
Cyfanswm y Costau	£273,000
Cyfanswm yr aelodaeth (Ddim yn cynnwys aelodau heb eu prosesu)	41,506
Cost yr aelod	£6.58
Cyfanswm y gost	£546.16

Diolchiadau

Ar y cyfan mae 2020/21 wedi bod yn flwyddyn lwyddiannus i'r Gwasanaeth Pensiynau. Hoffwn ddiolch i'r holl staff am eu gwaith caled a chefnogaeth dros y flwyddyn, y cyflogwyr am ddarparu gwybodaeth amserol a'r actwari Hymans Robertson am eu gwaith a'u cyngor dros y flwyddyn.

Meirion Jones
Rheolwr Pensiynau

5.2 Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol**Cyffredinol**

Deddf Pensiynau Gwasanaeth Cyhoeddus 2013 sy'n llywodraethu'r Gronfa. Gweinyddir y Gronfa yn unol â'r deddfau eilaidd a ganlyn:

- Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol 2013 (fel y'i diwygiwyd)
- Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (Darpariaethau Trosiannol, Arbedion a Gwelliant) 2014 (fel y'i diwygiwyd)
- Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (Rheoli a Buddsoddi Cronfeydd) 2016.

Mae Cyngor Gwynedd yn gweinyddu Cronfa Pensiwn Gwynedd ar gyfer ei weithwyr ei hun ynghyd â gweithwyr 24 o gyrff eraill sydd ar yr atodlen (gan gynnwys 2 Awdurdod Lleol) a 22 o gyrff a ganiateir. Nid yw athrawon yn dod o dan y Gronfa hon ac mae darpariaethau gwahanol ar eu cyfer hwy. Telir am y Gronfa trwy gyfraniadau gan weithwyr a chyflogwyr, ynghyd ag incwm buddsoddi.

O Ebrill 2014 pennir cyfradd cyfrannu gweithwyr mewn bandiau yn ôl eu gwir gyflog wedi ei gynyddu gyda'r lefel chwyddiant blynyddol. Gall gweithwyr ddewis talu cyfraniadau hanner cyfradd er mwyn cronni buddion personol cyfradd hanner mewn cynllun o'r enw 50/50, mae buddion marwolaeth a dibynyddion yn dal ar gyfradd lawn. Dangosir y bandiau ar gyfer Ebrill 2020-Mawrth 2021 yn y tabl isod:

Amrediad Cyflog	Graddfa Cyfraniad prif gynllun	Graddfa Cyfraniad cynllun 50/50
Hyd at £14,600	5.5%	2.75%
£14,601 - £22,800	5.8%	2.9%
£22,801 - £37,100	6.5%	3.25%
£37,101 - £46,900	6.8%	3.4%
£46,901 - £65,600	8.5%	4.25%
£65,601 - £93,000	9.9%	4.95%
£93,001 - £109,500	10.5%	5.25%
£109,501 - £164,200	11.4%	5.7%
Mwy na £164,201	12.5%	6.25%

Mae cyflogwyr yn cyfrannu at y cynllun ar raddfa wedi ei asesu'n deirflynyddol gan Actiwari'r Gronfa, neu pan mae newid sylweddol mewn aelodaeth neu broffil y cyflogwr. Mae cyflogwyr yn dal i dalu cyfradd lawn ar gyfer aelodau sydd yn dewis yr opsiwn 50/50 neu ar dâl llai oherwydd salwch.

Buddion

Mae'r CPLIL yn darparu buddion sylweddol i aelodau yn seiliedig ar ddau gynllun ar wahân. Mae trefniant cyflog terfynol, sydd yn cynnwys dau gyfradd cronni, a CARE (Enillion Cyfartaledd Gyrfa ac Ailbrisiad) a ddaeth i rym ar 1 Ebrill 2014. Isod fe restrir crynodeb byr o sut mae'r pensiynau yn cael eu cronni o dan y ddau drefniant.

Ar gyfer yr elfen buddion cyflog olaf bydd buddion fel arfer yn seiliedig ar ddau ffactor sef: hyd y gwasanaeth y talwyd cyfraniadau i'r cynllun, a geir ei adnabod fel "Cyfanswm Aelodaeth", a'r cyflog yr oedd y cyfraniadau yn seiliedig arno (fel arfer y 12 mis olaf o wasanaeth), a geir ei adnabod fel "Cyflog Olaf".

Bydd y rhan CARE mewn ffurf 1/49fed a chyfrifwyd ar wir gyflog pensiynadwy bob blwyddyn sydd yn cael eu hailbriso yn flynyddol.

- **Pensiwn Blynyddol**

Mae'r cyfrifiad ar gyfer pensiwn safonol blynyddol yn seiliedig ar y fformiwla isod:

***Cyflog Olaf x 1/80 x Cyfanswm Aelodaeth i 31 Mawrth 2008; plws
Cyflog Olaf x 1/60 x Cyfanswm Aelodaeth o 1 Ebrill 2008 i 31 Mawrth 2014; plws
Y pensiwn CARE wedi ei chronni ac ailbriso ar y blynyddoedd o 1 Ebrill 2014
ymlaen***

Unwaith bydd y pensiwn yn cael ei dalu bydd yn cynyddu bob mis Ebrill yn unol â'r Mynegai Prisiau Defnyddwyr.

- **Lwmp Swm**

Hefyd mae hawl derbyn lwmp swm yn ddi-dreth ar aelodaeth i 31 Mawrth 2008, wedi ei gyfrifo ar sail y fformiwla isod:

Cyflog Olaf x 3/80 x Cyfanswm Aelodaeth i 31 Mawrth 2008 yn unig

- **Newid Buddion**

Mae dewis cyfnewid rhan o'r pensiwn er mwyn cynyddu'r lwmp swm dros ben y fformiwla a ddangosir uchod, ond o fewn cyfyngiadau Cyllid a Thollau ei Mawrhydi (HMRC).

Pensiynau Cyngorwyr

Mae'r cynllun hefyd yn caniatáu mynediad i Gyngorwyr. Seilir y pecyn buddion ar fformiwla'r cynllun am bensiwn a lwmp swm cyn Ebrill 2008 fel y gwelir uchod, ond defnyddir Cyflog Cyfartalog Gyrfa yn lle Tâl Terfynol. Dyma'r sefyllfa o hyd ar gyfer Aelodau Cyngorwyr, hyd yn oed ar ôl cyflwyno'r prif gynllun newydd o Ebrill 2014. Ni chaiff Cyngorwyr newydd ymuno a'r CPLIL yn Lloegr a bydd yn rhaid i Aelodau Cyngorwyr adael y cynllun pan fydd eu cyfnod yn y swydd wedi dod i ben.

Ymddeoliad Salwch

Os oes gan aelod o leiaf 2 flynedd o gyfanswm aelodaeth, a bod meddyg cofrestredig annibynnol a gymeradwywyd gan yr awdurdod gweinyddu yn tystio ei fod yn barhaol anabl i wneud ei swydd, neu unrhyw swydd debyg gyda'r cyflogwr, bydd yn derbyn pensiwn ac os yw'n dewis cyfnewid pensiwn lwmp swm yn rhydd o dreth yn syth.

Mae'r buddion sy'n daladwy yn dibynnu ar yr haen o ymddeoliad salwch a ddyfarnwyd:

Haen 1

Os yw'r aelod yn annhebygol o fod yn gallu ymgymryd â gwaith cyflogedig cyn eu Hoedran Pensiwn Arferol (OPA), bydd y buddion salwch yn seiliedig ar y pensiwn y maent eisoes wedi cronni yn eu cyfrif pensiwn ar ddyddiad gadael y cynllun yn ogystal â'r pensiwn y byddent wedi adeiladu, wedi'i gyfrifo ar dâl pensiynadwy tybiedig, pe baent wedi bod yn brif adran y cynllun nes iddynt gyrraedd eu OPA.

Haen 2

Os yw'r aelod yn annhebygol o fod yn gallu ymgymryd â gwaith cyflogedig o fewn 3 blynedd o adael, ond maent yn debygol o fod yn gallu ymgymryd â chyflogaeth o'r fath cyn eu OPA, mae'r buddion salwch yn seiliedig ar y pensiwn y maent eisoes wedi cronni yn eu cyfrif pensiwn ar ddyddiad gadael y cynllun ynghyd â 25% o'r pensiwn y byddent wedi adeiladu, wedi'i gyfrifo ar dâl pensiynadwy tybiedig, pe baent wedi bod yn brif adran y cynllun nes iddynt gyrraedd eu OPA.

Haen 3

Os yw'r aelod yn debygol o fod yn gallu ymgymryd â gwaith cyflogedig o fewn 3 blynedd o adael, neu cyn eu OPA os yn gynt, bydd y buddion salwch yn seiliedig ar y pensiwn y maent eisoes wedi cronni yn eu cyfrif pensiwn wrth adael. Bydd y buddion hyn yn cael eu hatal ar ôl 3 blynedd, neu'n gynharach os yw'r aelod mewn swydd gyflogedig neu'n dod yn alluog i gyflogaeth o'r fath, ar yr amod nad ydynt wedi cyrraedd eu OPA erbyn hynny. Os bydd y taliad yn cael ei stopio bydd fel arfer yn daladwy unwaith eto o OPA.

Mae gwaith cyflogedig yn golygu gweithio am ddim llai na 30 awr yr wythnos am gyfnod o ddim llai na 12 mis.

Ymddeoliad Cynnar

Os yw cyfanswm aelodaeth yn 2 flynedd neu fwy, gall aelod ddewis ymddeol a derbyn ei fudd CPLIL unrhyw adeg ar ôl 55 oed; er hynny gall taliad cyn oed ymddeol arferol olygu lleihad actiwaraid er mwyn talu am y rhyddhad buan, ac os ar ôl oed buddion pensiwn arferol gellir cael codiad actiwaraid oherwydd taliad hwyr.

Buddion Gohiriedig

Mae aelodau sy'n gadael gyda 2 flynedd o aelodaeth yn cael buddion gohiriedig, fel a'i cyfrifwyd ym mharagraff 'Buddion', ond i'r buddion gael eu gohirio a'u cynyddu gyda'r mynegai, hyd nes gwneir taliad unrhyw amser ar ôl oedran 55 (oedran 60 os yw terfyniad cyn 01/04/2014) . Neu mae'n bosib trosglwyddo swm sy'n cyfateb i'r buddion i gynllun pensiwn arall.

Bydd aelodau sy'n gadael gyda chyfanswm aelodaeth o lai na 2 flynedd a dim hawliau CPLIL pellach, yn cael ad-hawlio'u cyfraniadau, llai treth ac unrhyw bremiwm 'contracting out' perthnasol.

Marw Mewn Gwasanaeth

Mae lwmp swm o dair gwaith Cyflog Terfynol yn daladwy, waeth pa mor hir oedd yr aelodaeth. Ar gyfer gweithwyr rhan-amser, tydi'r Cyflog Terfynol ddim yn cael ei gynyddu i'w raddfa gyfatebol llawn amser.

Yn ychwanegol, gall buddion goroeswyr fod yn daladwy i briod neu bartner, gyda buddion i unrhyw blant sy'n ddibynnol hefyd yn daladwy yn amodol ar feini prawf penodol, yn seiliedig ar oedran ac os mewn addysg llawn amser.

Marw ar ôl Ymddeol

Mae taliadau pensiwn yn dod gyda gwarant deng mlynedd, ac felly os yw marwolaeth yn digwydd o fewn deng mlynedd o'r ymddeoliad a chyn oedran 75 gellir talu grant marwolaeth ar y gweddi y pensiwn heb ei dalu hyd at yr uchafswm a fuasai wedi ei dalu hyd at oedran 75.

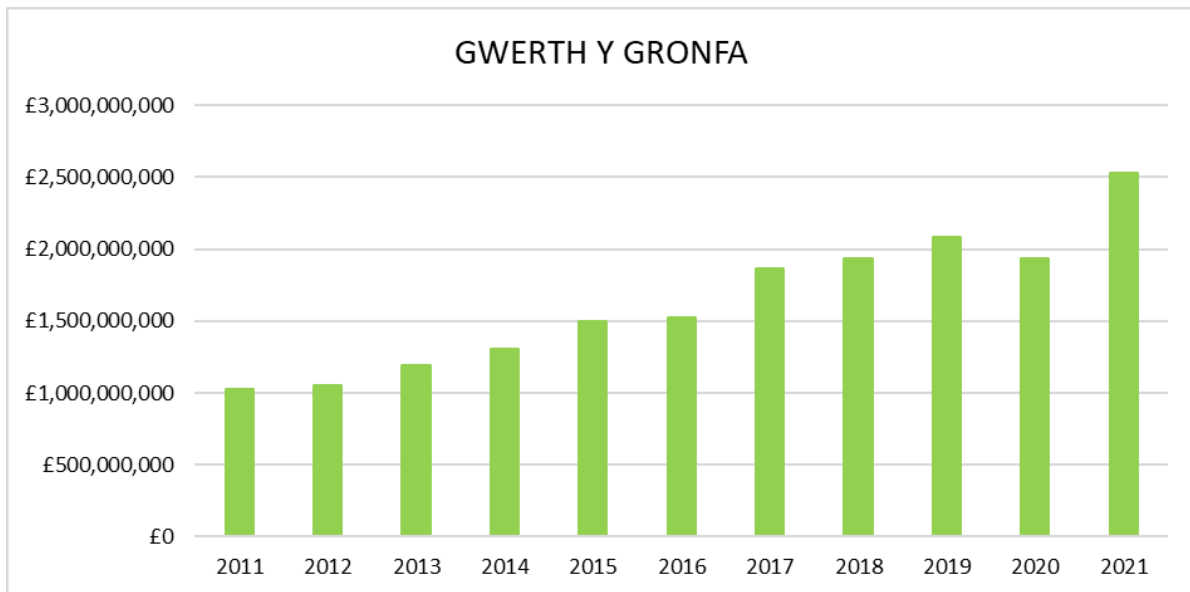
Fel gyda marwolaeth mewn gwasanaeth, mae pensiynau priod a phartner yn daladwy am oes tra bod pensiynau i blant cymwys yn daladwy o dan yr un amodau fel Marw mewn Gwasanaeth.

6. Buddsoddiadau

6.1 Sefyllfa Diwedd Flwyddyn

Mae Cronfa Bensiwn Gwynedd mewn sefyllfa gymharol iach gyda gwerth y gronfa wedi cynyddu yn raddol ers peth amser bellach oni bai am y cwmp ar 31ain Mawrth 2020 oherwydd effaith y pandemig.

Yn ystod y flwyddyn, mae gwerth y Gronfa Bensiwn wedi cynyddu o £1,938 miliwn i £2,528 miliwn, sef cynnydd sylweddol o £590 miliwn. Yn dilyn yr ansicrwydd a oedd yn y marchnadoedd byd-eang yn nechrau 2020, cafwyd cyfnod hir o adferiad yn y flwyddyn gyda effaith positif ar y farchnad ac o ganlyniad ar werth y Gronfa.

Dyranïad Asedau

Prif benderfynnydd perfformiad hirdymor y Gronfa ydi dyranïad strategol yr asedau.

Mae'r tabl canlynol yn dangos dyranïad meincnod y Gronfa fel ar 31.03.21.

	Gwir %	Targed %	Gwahaniaeth %
Ecwiti DU	8.4	10.5	-2.1
Ecwiti Byd-eang	55.9	49.5	6.4
Bondiau DU	12.2	15.0	-2.8
Credyd Aml Ased	7.0	7.5	-0.5
Eiddo	7.7	10.0	-2.3
Ecwiti Preifat	6.5	5.0	1.5
Isadeiledd	1.8	2.5	-0.7
Arian	0.5	0.0	0.5
Cyfanswm	100.0	100	

Ar 31 Mawrth 2021, roedd y Gronfa dros bwysau i ecwiti oherwydd cynnydd sylweddol yng ngwerth yr asedau ecwiti yn sgil adferiad y pandemig. Bydd y Gronfa yn gadael i amgylchiadau sefydlogi ymhellach cyn edrych i ddod ar ddyraniad yn ôl at y meincnod, yn ogystal â pharhau i ddisgwyl am opsiynau marchnadoedd preifat gyda Phartneriaeth Pensiwn Cymru.

Buddsoddiadau fesul rheolwr buddsoddi

Dros gyfnod yr adroddiad hwn roedd 5 Rheolwr Buddsoddi fel a ganlyn: Partneriaeth Pensiwn Cymru, Insight, Fidelity, BlackRock a Partners. Mae'r gronfa hefyd wedi gwneud buddsoddiadau uniongyrchol eiddo gyda chronfeydd Lothbury, Threadneedle a UBS.

Yn y flwyddyn trosglwyddwyd ein buddsoddiadau Insight a elfen o Fidelity i gronfeydd Partneriaeth Pensiwn Cymru, a trosglwyddwyd swm o fewn Black Rock i'r Cronfa Black Rock Carbon isel.

Rheolwr	Cronfa	Dosbarth Ased	31 Mawrth 2020 £000	31 Mawrth 2021 £000
Partneriaeth Pensiwn Cymru	Global Opportunities	Ecwiti Byd- Eang	305,618	432,845
Partneriaeth Pensiwn Cymru	Global Growth	Ecwiti Byd- Eang	298,619	442,964
Partneriaeth Pensiwn Cymru	Absolute Return Bond	Bondiau	-	307,181
Partneriaeth Pensiwn Cymru	Multi Asset Bond	Credyd Aml Ased	-	177,134
Insight	Plus Bonds	Bondiau	280,279	-
Fidelity	Select Global Equity	Ecwiti Byd- Eang	137,117	-
Fidelity	Select Emerging Market	Ecwiti Byd- Eang	44,625	67,178
Black Rock	Aquila Life UK Equity Index	Ecwiti DU	274,415	211,625
Black Rock	Aquila Life GBL Dev Fundamental	Ecwiti Byd- Eang	119,881	172,052
Black Rock	ACS World Low Carbon Equity	Ecwiti Byd- Eang	-	297,966
Black Rock	Aquila Life European Equity Index	Ecwiti Byd- Eang	45,432	-
Black Rock	iShares Emerging Markets Index	Ecwiti Byd- Eang	36,518	-
Black Rock	Aquila Life Japanese Equity Index	Ecwiti Byd- Eang	19,726	-
Black Rock	Aquila Life Pacific Rim Equity Index	Ecwiti Byd- Eang	17,800	-
Black Rock	Eiddo	Eiddo	51,452	53,712
Lothbury	Eiddo	Eiddo	60,570	61,338
UBS	Eiddo Global Ast Triton	Eiddo	47,606	47,627
UBS	Eiddo UBS (Lux) Real Estate - Euro Core Fund	Eiddo	226	-
Threadneedle	Eiddo TPEN	Eiddo	29,476	29,939
Threadneedle	Eiddo TPUT	Eiddo	1,925	1,965
Partners	Ecwiti Preifat	Ecwiti Preifat	112,661	165,423
Partners	Isadeiledd	Isadeiledd	44,569	46,220
Cyfanswm			1,928,515	2,515,169

6.2 Perfformiad Buddsoddi

Cyfarfodydd Chwarterol

Caiff perfformiad y Rheolwyr Buddsoddi ei fonitro'n chwarterol. Mae cyfarfod chwarterol gyda'r Rheolwyr Buddsoddi yn cael ei rotatio. Bydd y Rheolwyr Buddsoddi yn cyflwyno adroddiadau chwarterol i'r Pwyllgor Pensiynau, swyddogion perthnasol ac i ymgynghorydd y Gronfa.

Monitro Perfformiad

Tanysgrifia Gwynedd i wasanaeth mesur Pensions & Investment Research Consultants Ltd (PIRC), sy'n cyfrifo'r gyfradd enillion i Wynedd ac ar gyfer cronfeydd pensiwn eraill, ac yn darparu cymariaethau.

Targedau

Dangosir meincnodau perfformiad unigol ar gyfer y Rheolwyr Buddsoddi unigol yn y tabl isod:

Cronfa / Dosbarth Ased	Meincnod
Global Growth PPC	MSCI AC World
Global Opportunities PPC	MSCI AC World
Absolute Return Bond PPC	ICE BofA SONIA Overnight Rate Index +2%
Multi Asset Credit PPC	ICE BofA SONIA Overnight Rate Index +4%
Black Rock Fundamental Indexation	FTSE RAFI Developed 1000
BlackRock UK/ Carbon Isel	FTSE All-Share 52%, MSCI World Low Carbon Index 48%
Fidelity	MSCI Emerging Markets Net
Eiddo	IPD All Balanced Property Funds
Partners	MSCI World

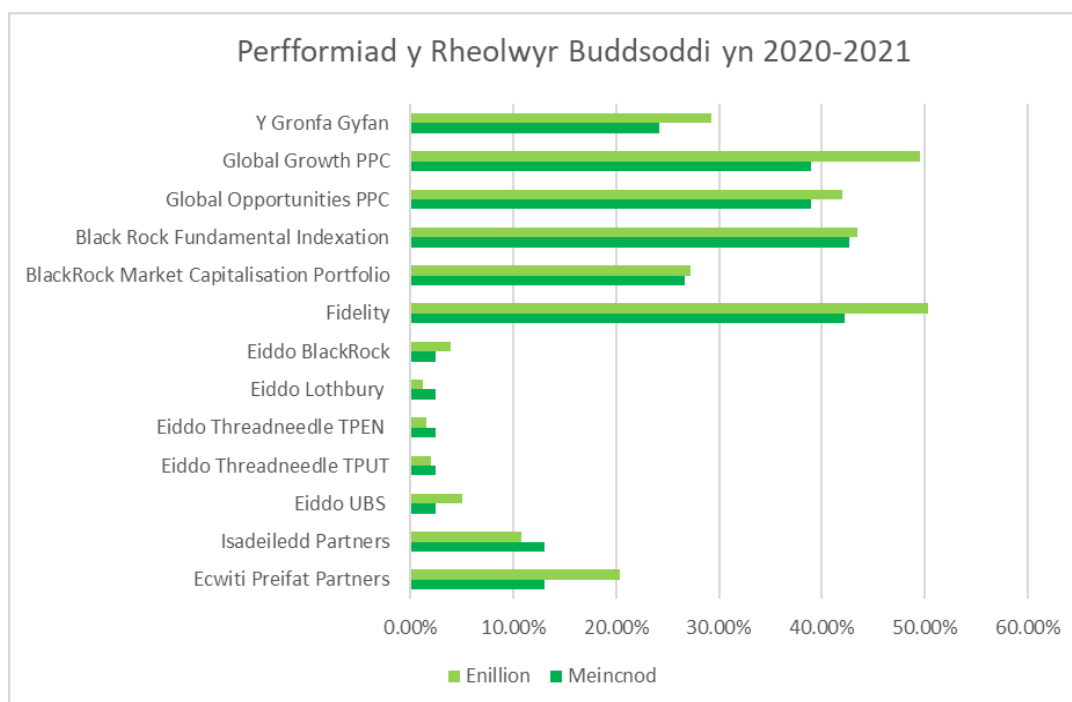
Gan mai buddsoddiadau uniongyrchol yr ydym wedi ei wneud gyda Lothbury, UBS a Threadneedle, nid ydym wedi rhoi meincnod iddynt. Fodd bynnag, ar gyfer pwrpas mynegol byddwn yn eu monitro yn erbyn yr 'IPD Balanced Property Unit Trust Index'.

Perfformiad y Gronfa

Perfformiodd y Gronfa yn gryf yn ystod 2020/21 gyda'r gronfa yn perfformio 5.1% yn well na'r meincnod gan gyrraedd chwarter uchaf yng nghronfeydd CPLIL Prydain. Yn ystod y cyfnod, bu dychweliadau positif iawn ar fuddsoddiadau ecwiti gyda'r marchnadoedd yn bownsio'n ôl ar ôl cwmp y pandemig. Cafwyd perfformiad cryf iawn gan gronfeydd Partneriaeth Pensiwn Cymru wrth i stociau gwerth berfformio'n dda ac i'r dull cyfunol weithio'n dda.

Mae'r graff isod yn dangos perfformiad y Rheolwyr dros 1 flwyddyn.

Perfformiad y Rheolwyr Buddsoddi yn 2020-2021

Fel arfer cydnabyddir bod perfformiad dros gyfnod hir (dyweder, 3+ o flynyddoedd) yn fynegai mwy dilys na blwyddyn unigol; gall strategaethau a gynllunnir ar gyfer perfformiad da yn y tymor hir ddirodded o golledion tymor byr o bryd i'w gilydd.

	Enillion Blwyddyn	Meincnod Blwyddyn	Enillion 3 Blynedd	Meincnod 3 Blynedd	Enillion 5 Mlynedd	Meincnod 5 Mlynedd
Cronfeydd Partneriaeth Pensiwn Cymru						
PPC Global Growth	49.5%	38.9%	d/b	d/b	d/b	d/b
PPC Global Opportunities	42.0%	38.9%	d/b	d/b	d/b	d/b
Cronfeydd Lleol						
Black Rock Fundamental Indexation	43.5%	42.7%	9.9%	9.2%	12.5%	11.8%
BlackRock Market Capitalisation Portfolio	27.2%	26.7%	3.3%	3.2%	6.4%	6.3%
Fidelity Emerging Markets	50.3%	42.2%	9.5%	6.9%	16.1%	12.9%
Eiddo BlackRock	4.0%	2.5%	2.6%	2.4%	4.2%	4.2%
Eiddo Lothbury	1.2%	2.5%	1.5%	2.4%	3.8%	4.2%
Eiddo Threadneedle TPEN	1.6%	2.5%	1.9%	2.4%	3.8%	4.2%
Eiddo Threadneedle TPUT	2.0%	2.5%	d/b	d/b	d/b	d/b
Eiddo UBS	5.1%	2.5%	4.7%	2.4%	4.8%	4.2%
Isadeiledd Grŵp Partners	10.8%	13.1%	10.3%	10.2%	15.3%	14.6%
Ecwiti Preifat Grŵp Partners	20.4%	13.1%	15.2%	10.2%	16.1%	14.6%
Y Gronfa Gyfan	29.3%	24.2%	9.2%	7.4%	10.4%	9.5%

Roedd perfformiad y Gronfa 1.8% yn uwch na'r meincnod dros tair mlynedd gyda dychweliad o +9.2%. Dros gyfnod o bum mlynedd mae'r Gronfa wedi gorberfformio 0.9% yn erbyn y meincnod gydag enillion o +10.4% o'i gymharu ag enillion y meincnod o +9.5%.

Mae perfformiad y Gronfa yn 2020/21 yn safle 16 allan o holl gronfeydd Prydain, gyda hyn yn wellhad graddol dros y blynyddoedd. Roeddem yn safle 53 (30 mlynedd yn ôl), safle 46 (20 mlynedd yn ôl), safle 41 (10 mlynedd yn ôl) a safle 21 (5 mlynedd yn ôl) ac felly mae'r strategaeth diweddar wedi cael effaith cadarnhaol iawn ar sefyllfa y Gronfa.

6.3 Trefniadau Gweinyddol a Chadw

Llywodraethu

Gweinyddir y Gronfa o fewn y fframwaith a sefydlwyd gan statud, sy'n datgan mai Cyngor Gwynedd yw'r Awdurdod Gweinyddu.

Polisiâu Llywodraethu

Mae'r Datganiad Polisi Llywodraethu a'r Datganiad Cydymffurfriad ar Drefn Lywodraethol yn nodi trefniadau llywodraethol y Gronfa Bensiwn.

Gweler copïau yn 10.4 a 10.5.

Cyngor Arbenigol

Mae Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol yn gorfodi'r Cyngor i sicrhau cyngor arbenigol ar fuddsoddi. Darperir y cyngor hwn gan ymgynghorydd annibynnol o gwmni Hymans Robertson (ymgyngorwyr y Gronfa) sy'n ymuno â'r Pwyllgor Pensiynau er mwyn monitro'r Rheolwyr Buddsoddi. Bydd ymgynghorydd o Hymans yn bresennol ym mhob cyfarfod chwarterol gyda'r Rheolwyr Buddsoddi.

Ceidwaid

Mae gan rai o'r rheolwyr buddsoddi ceidwaid cysylltiedig sy'n dal asedau eu rhan nhw o'r portffolio. Mae'r rheolwyr a'u ceidwaid cysylltiedig fel a ganlyn:

- Ceidwad BlackRock yw Banc JP Morgan Chase;
- Ceidwad Fidelity hefyd yw Banc JP Morgan Chase;
- Ceidwad PPC yw Northern Trust.

Mae'r tri chwmni yr ydym wedi gwneud buddsoddiad uniongyrchol a hwy, Lothbury, Threadneedle a UBS yn defnyddio Northern Trust fel eu ceidwad hwy.

Nid yw Partners Group yn cael eu cynnwys yn nhrefniadau cadw'r Gronfa.

Trefniadau Gweinyddol

Mae trefniadau gweinyddol yn sicrhau bod y trosglwyddiadau hynny sydd yn digwydd, rhwng y Cyngor a'r Rheolwyr Buddsoddi, yn gorfod cael eu hawdurdodi gan lofnodion dau o'r swyddogion a enwir ar restr llofnodion awdurdodedig y Gronfa Bensiwn.

6.4 Pwerau Buddsoddi

Pwerau Buddsoddi

Mae'r rheoliadau yn mynnu bod gan y Gronfa Ddatganiad Strategaeth Buddsoddi.

Mae'n galluogi cronfeydd pensiwn i gael hyblygrwydd wrth osod eu strategaethau ac yn rhoi'r gallu i fuddsoddi canran uwch o'u cronfa mewn trefniadau pwlio unigol. Nid oes unrhyw gyfyngiadau

penodol yn y ddeddfwriaeth newydd ac felly nid oes angen codi'r symiau yn ffurfiol. Er hynny, mae'n ymarfer da i gael cyfyngiadau llydan ac mae'r rheiny wedi cael eu cynnwys yn y DSB.

6.5 Rheoli Buddsoddiadau

Cyffredinol

Prif nod polisi buddsoddi yw uchafu'r enillion ar yr arian dan ofal y Cyngor, yn gyson â lefel dderbyniol o risg, gyda'r enillion yn y tymor hir i fod yn fwy na chwyddiant cyflogau. Rhaid cadw mewn cof mai yn y tymor hir iawn y mae ymrwymadau'r Gronfa (sef pensiynau), gan ymestyn hyd at ganol y ganrif. Bydd yr ymrwymadau hyn yn codi gyda chwyddiant, oherwydd cyswllt pensiynau i'r mynegai chwyddiant ac hefyd oherwydd codiadau yng nghyflogau gweithwyr hyd at eu hoedran ymdeol. Mae perthynas rhwng lefelau'r enillion a dderbynnir â'r gyfradd cyfraniadau y disgwylir i gyflogwyr ei dalu. Mae'r Pwyllgor Pensiynau yn ystyried bod yr enillion tymor hir o gyfranddaliadau yn mynd i fod yn fwy na'r enillion ar fondiau, felly oherwydd hyn buddsoddir y rhan fwyaf o'r Gronfa mewn ecwiti.

Cyfarwyddyd Rheolwyr Buddsoddi

Oherwydd polisi pendant i sicrhau amrywiaeth yn yr asedau ac yn y dull o fuddsoddi, mae'r Rheolwyr Buddsoddi yn derbyn gwahanol gyfarwyddiadau:

Rheolwr Buddsoddi	Cyfarwyddyd
BlackRock	Goddefol
Fidelity	Gweithredol
PPC	Gweithredol
Partners	Gweithredol

Cyfarwyddyd BlackRock yw bod yn rheolwyr "goddefol". Byddant yn dyrannu asedau yn unol â'u meincnod ac ym mhob marchnad byddant yn olrhain mynegai'r farchnad stoc. O ganlyniad, dylai eu perfformiad olrhain eu meincnod unigol. Mae apwyntio rheolwr goddefol yn lleihau'r risg o danberfformiad yn unol â'r meincnod, ond hefyd yn lleihau'r siawns o orberfformiad cymharol i'r meincnod.

Briff "gweithredol" sydd gan yr holl reolwyr eraill. Mae ganddynt ddisgresiwn i fuddsoddi yn eu syniadau buddsoddi gorau. Tra bod ganddynt hyblygrwydd o ran, pa stociau, rhanbarthau a sectorau i fuddsoddi ynddynt, mae nifer o gyfyngiadau mewn lle i rwystro'r rheolwyr rhag gwyro yn rhy bell oddi wrth eu meincnod a chymryd gormod o risg. Mae apwyntio rheolwr gweithredol yn cynyddu'r siawns o orberfformiad yn erbyn y meincnod, ond hefyd yn cynyddu'r risg o danberfformiad yn erbyn y meincnod.

6.6 Partneriaeth Pensiwn Cymru

Sefydlwyd Partneriaeth Pensiwn Cymru yn 2017 gyda'r nod o gyflawni:

- Arbedion oherwydd maint
- llywodraethu a phenderfyniadau cryf
- costau is a gwerth rhagorol am arian, a
- gwell cynhwysedd a gallu i fuddsoddi mewn isadeiledd

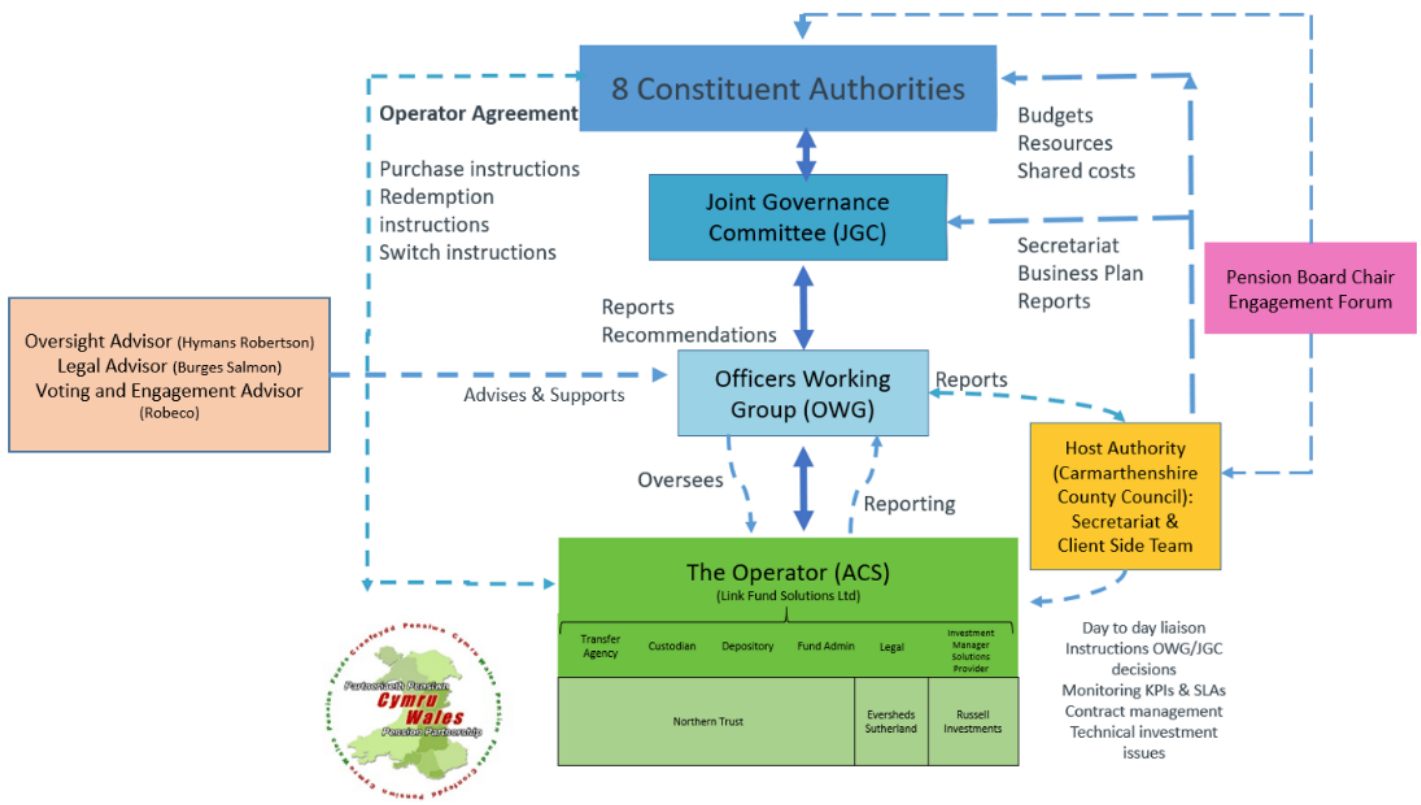
Mae PPC yn un o'r wyth pwl Pensiwn Llywodraeth Leol cenedlaethol ac mae'n gydweithrediad o'r wyth cronfa CPLIL yng Nghymru. Mae gan yr wyth cronfa hanes hir, llwyddiannus o gydweithio gan gynnwys tendr cydweithredol ar gyfer un darparwr ecwiti goddefol ar gyfer cronfeydd Cymru cyn menter gyfuno'r Llywodraeth.

Mae rheoli buddsoddi cyfunol yn cynnig y potensial ar gyfer arbedion ffioedd buddsoddi, cyfleoedd i ehangu portffolios buddsoddi, gweithgareddau pleidleisio ac ymgysylltu gwell ynghyd â mynediad at wybodaeth a rennir ac ymarfer gorau. Er bod PPC yn gyfrifol am ddarparu atebion buddsoddi cydweithredol, mae pob awdurdod cyfansoddol yn parhau i fod yn gyfrifol am osod ei strategaeth fuddsoddi ei hun.

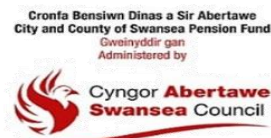
Dyluniwyd model gweithredu PPC i fod yn hyblyg a darparu gwerth am arian. Penododd PPC Weithredwr cronfa allanol ac mae'n defnyddio ymgynghorwyr allanol er mwyn ddod â'r arbenigedd gorau i gefnogi'r gwaith o redeg y Pwl. Y Gweithredwr yw Link Fund Solutions ac maent wedi partneru gyda Russell Investments i ddarparu atebion rheoli buddsoddi effeithiol a darparu perfformiad net o ffi cryf ar gyfer yr holl Awdurdodau Cyfansoddol.

Llywodraethu

Mae PPC yn manylu ar sut mae'n delio â phob agwedd ar Lywodraethu trwy ei Chytundeb Rhwng Awdurdodau (CRhA) a gymeradwywyd gan bob un o'r wyth Awdurdod Cyfansoddol ym mis Mawrth 2017. Mae'r CRhA yn diffinio safonau, rolau a chyfrifoldebau'r Awdurdodau Cyfansoddol, ei Aelodau, Pwyllgorau a Swyddogion ac mae'n cynnwys Cynllun Dirprwyo sy'n amlinellu'r broses benderfynu. Yn unol â'i gred y dylai llywodraethu da arwain at ganlyniadau gwell i randdeiliaid, mae PPC wedi sefydlu strwythur llywodraethu cadarn:

Yr wyth Awdurdod Cyfansoddol o'r PPC yw:

Mae'r Awdurdodau Cyfansoddol ar frig strwythur llywodraethu PPC. Maent yn cadw rheolaeth ar yr holl weithgareddau a weir gan PPC ac yn parhau i fod yn gyfrifol am gymeradwyo Cynllun Busnes PPC, sy'n amlinellu cyllideb a chynllun gwaith PPC, yn ogystal â'i Gredodau a'r Amcanion.

Mae'r Cydbwyllgor Llywodraethu (CBLI) yn goruchwylio ac yn adrodd ar PPC ac mae'n cynnwys un aelod etholedig o bob un o'r wyth Awdurdod Cyfansoddol.

Mae'r Gweithgor Swyddogion (GS) yn darparu cefnogaeth a chynngor i'r Cydbwyllgor Llywodraethu ac mae'n cynnwys ymarferwyr a Swyddogion Adran 151 o bob un o'r wyth Awdurdod Cyfansoddol.

Cyngor Sir Caerfyrddin yw'r Awdurdod Cynnal ar gyfer PPC ac mae'n gyfrifol am ddarparu cefnogaeth weinyddol ac ysgrifenyddol i'r CBLI a'r GS, a chysylltu o ddydd i ddydd gyda'r Gweithredwr ar ran yr holl gronfeydd CPLIL yng Nghymru.

Mae Link Fund Solutions (Gweithredwr) yn darparu ystod eang o wasanaethau ar gyfer PPC, sy'n cynnwys hwyluso cerbydau buddsoddi ac is-gronfeydd, adrodd ar berfformiad, gweithredu trosglwyddiadau a monitro rheolwyr a thrafodaethau ffioedd. Mae Cytundeb Gweithredwr ar waith sy'n amlinellu dyletswyddau cytundebol y Gweithredwr ac yn llywodraethu'r berthynas rhwng y Gweithredwr a PPC. Mae'r CBLI a'r GS, gyda chefnogaeth Hymans Robertson, yn goruchwylio'r gwaith y mae Link Fund Solutions yn ei wneud ar ran PPC. Mae Link yn ymgysylltu â'r Awdurdodau Cyfansoddol trwy:

- Ymgysylltu uniongyrchol- mynychu un cyfarfod pwyllgor yn flynyddol
- Ymgysylltu anuniongyrchol- gyda'r holl Awdurdodau Cyfansoddol trwy'r CBLI a GS.

Mewn cydweithrediad â Link Fund Solutions, mae Russell Investments yn darparu gwasanaethau atebion rheoli buddsoddi i PPC ac maent yn gweithio mewn ymgynghoriad ag wyth Awdurdod Cyfansoddol PPC i sefydlu cerbydau buddsoddi.

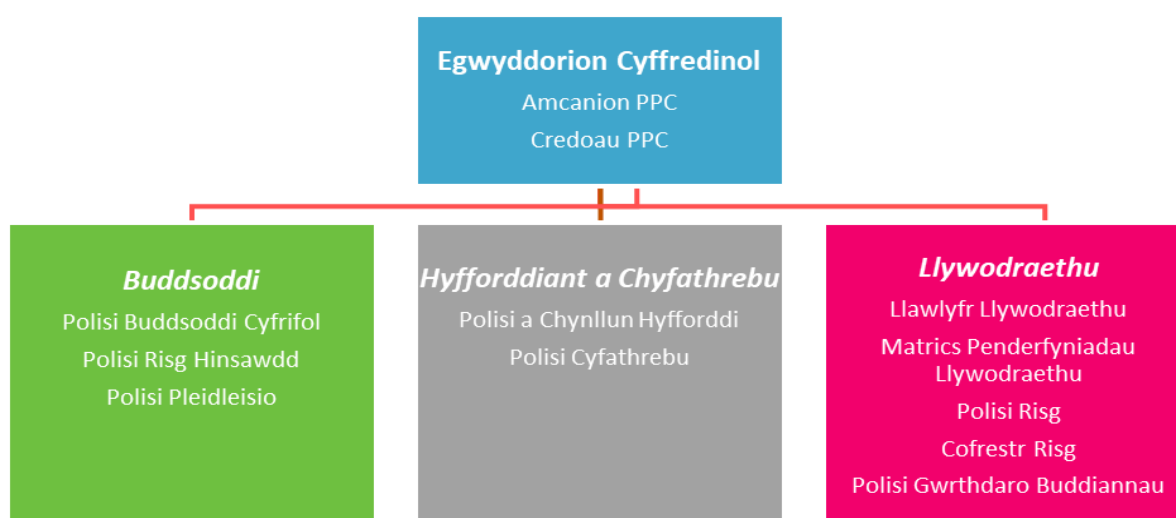
Northern Trust yw'r Storfa ar gyfer cerbyd ACS PPC ac mae'n darparu nifer o wasanaethau gan gynnwys benthyciadau gwarantau, gweinyddu cronfeydd, monitro cydymffurfiaeth ac adrodd.

Hymans Robertson yw Ymgynghorwyr Goruchwylio PPC ac mae eu rôl yn cynnwys goruchwyliaeth a chynngor ar drefniadau llywodraethu, gwasanaethau gweithredwr, agweddau buddsoddi strategol a chymorth gyda rheoli prosiectau.

Burges Salmon yw ymgynghorwyr cyfreithiol PPC ac mae nhw'n darparu cyngor cyfreithiol mewn perthynas â chronfeydd a reoleiddir gan yr FCA, trefniadau treth a llywodraethu, gan gynnwys cynorthwyo gyda phrosesau caffael cymhleth.

Penodwyd Robeco UK fel darparwr Pleidleisio ac Ymgysylltu PPC ac maent yn gyfrifol am weithredu'r Polisi Pleidleisio ar draws portffolio PPC ac ymgymryd â gweithgareddau ymgysylltu ar ran PPC.

Creddau PPC yw sylfaen fframwaith llywodraethu PPC ac fe'u defnyddiwyd i arwain holl weithgareddau a phenderfyniadau PPC, gan gynnwys ei amcanion a'i pholisiau. Mae PPC, mewn ymgynghoriad â'r Awdurdodau Cyfansoddol, wedi datblygu set o bolisiau llywodraethu. Ymhob achos, mae polisiau a gweithdrefnau PPC wedi'u datblygu i gyflenwi neu ategu gweithdrefnau a pholisiau presennol yr Awdurdodau Cyfansoddol. Rhestrir polisiau, cofrestrau a chynlluniau allweddol PPC isod ac maent i'w gweld ar wefan PPC.

Mae Buddsoddi Cyfrifol wedi bod yn flaenoriaeth allweddol i PPC ers ei sefydlu yn 2017. Ymgwymerwyd â nifer o weithgareddau i weithio tuag at uchelgais PPC o ddod yn arweinydd mewn Buddsoddi Cyfrifol. I ddechrau, canolbwyntiwyd ar lunio Polisi Buddsoddi Cyfrifol ac ers hynny mae PPC wedi llunio ei Pholisi Risg Hinsawdd ei hun ac wedi gweithio gyda'i Ddarparwr Pleidleisio ac Ymgysylltu, Robeco, i gytuno ar Bolisi Pleidleisio. Mae Is-Grŵp Buddsoddi Cyfrifol PPC wedi'i sefydlu i gymryd perchnogaeth o lifoedd gwaith a chamau sy'n gysylltiedig â Buddsoddi Cyfrifol a'r camau sy'n ofynnol i gyflawni'r ymrwymadau a wnaed ym Mholisiau Buddsoddi Cyfrifol a Risg Hinsawdd PPC.

Gellir gweld Cynllun Busnes PPC, Llawlyfr Llywodraethu a'r holl bolisiau eraill y manylir arnynt yn y siart uchod ar wefan PPC:

<https://www.partneriaethpensiwncymru.org/>

Risg

Mae rheoli risg yn elfen hanfodol o ymrwymiad PPC i lywodraethu da. Mae PPC wedi datblygu strategaeth risg strwythuredig, helaeth a chadarn sy'n ceisio nodi a mesur risgiau allweddol a sicrhau bod rheolaethau a gweithdrefnau llywodraethu addas ar waith i reoli'r risgiau hyn. Mae

Polisi Risg PPC wedi cael ei ddatblygu yn y fath fodd fel y gellir rhagweld ac ymdrin â risgiau mewn modd cyflym ac effeithiol i leihau colled neu niwed posibl i PPC a'i rhanddeiliaid.

Mae PPC yn cynnal Cofrestr Risg sy'n cael ei hadolygu'n rheolaidd gan Is-Grŵp Risg pwrpasol sy'n adrodd yn ôl i'r GS a'r CBLI bob chwarter.

Hyfforddiant

Mae gan PPC ei pholisi hyfforddi i hun ac mae'n datblygu cynllun hyfforddi blynyddol sydd wedi'i gynllunio i ategu cynlluniau hyfforddi presennol yr Awdurdod Cyfansoddol. Bydd Awdurdodau Cyfansoddol yn parhau i ddiwallu anghenion hyfforddi ar lefel leol tra bydd cynllun hyfforddi PPC yn cynnig hyfforddiant sy'n berthnasol i weithgareddau cronni PPC.

Cynnydd pwlio hyd yn hyn

Mae PPC yn ceisio darparu opsiynau buddsoddi sydd yn galluogi Awdurdodau Cyfansoddol i weithredu strategaethau buddsoddi gyda arbedion costau materol tra yn parhau i ddarparu buddsoddiadau sydd yn perfformio i'r rhanddeiliaid. Mae PPC wedi gwneud cynnydd sylweddol er mwyn cyflawni hyn. Mae PPC wedi lansio tri is-gronfa ecwiti gweithredol yn 2019/20, pump is-gronfa incwm sefydlog yn 2020/21, ynghyd a buddsoddiadau goddefol presennol yr Awdurdodau Cyfansoddol, sydd yn golygu bod PPC wedi pwlio 68% o asedau.

Ar 31 Mawrth 2021, roedd gan PPC asedau gwerth £21.6bn, ble mae £14.7bn o fewn y pwl, gweler y manylion isod:

Cronfa	Rheolir gan	Dyddiad lansio	31 Mawrth 2021 £000	%
Global Growth Equity	Link Fund Solutions	Chwefror 2019	3,061,322	14.2
Global Opportunities Equity	Russell Investments	Chwefror 2019	2,624,492	12.2
UK Opportunities Equity	Russell Investments	Medi 2019	674,460	3.1
Global Credit	Russell Investments	Gorffennaf 2020	791,481	3.7
Global Government Bond	Russell Investments	Gorffennaf 2020	526,763	2.4
UK Credit	Link Fund Solutions	Gorffennaf 2020	550,986	2.6
Multi-Asset Credit	Russell Investments	Gorffennaf 2020	714,418	3.3
Absolute Return Bond	Russell Investments	Medi 2020	456,255	2.1
Buddsoddiadau Goddefol	BlackRock	Mawrth 2016	5,232,789	24.2
Buddsoddiadau heb eu pwlio			6,938,072	32.2
Cyfanswm Buddsoddiadau ar draws yr 8 Cronfa Bensiwn			21,571,038	100

Mae rhaniad yr asedau rhwng Cronfa Bensiwn Gwynedd a PPC fel a ganlyn:

Cronfa	31 Mawrth 2021 £000	%
Global Opportunities	442,964	17.6
Global Growth	432,845	17.2
Multi Asset Credit	177,134	7.1
Absolute Return Bond	307,181	12.2
Ecwiti Goddefol	681,643	27.1
Buddsoddiadau heb eu pwlio	473,402	18.8
Cyfanswm Asedau Buddsoddi	2,515,169	100

Mae'r tabl yn darparu gwybodaeth ychwanegol i nodyn 14 yn natganiad y cyfrifon ac yn crynhoi buddsoddiadau Cronfa Bensiwn Gwynedd yn PPC, ac y buddsoddiadau o fewn rheolaeth uniongyrchol y Gronfa. Yn ystod y flwyddyn trosglwyddwyd £469,890,306 o asedau'r Gronfa i bortffolio PPC ac mae'r tabl uchod yn dangos yr asedau presennol sydd yn cael ei rheoli can y pwl ar 31 Mawrth 2021.

Costau pwlio

Mae Cyngor Sir Gaerfyrddin, fel Awdurdod Cynnal ar gyfer Partneriaeth Pensiwn Cymru yn gyfrifol am ddarparu cefnogaeth gweinyddol ac ysgrifenyddol a chysylltu o ddydd i ddydd gyda'r Gweithredwr ar ran cronfeydd CPLIL yng Nghymru. Mae Cyllideb PPC yn cael ei gynnwys yng Nghynllun Busnes PPC ac yn cael ei gymeradwyo'n flynyddol gan yr wyth Awdurdod Cyfansoddol.

Mae costau'r Awdurdod Cynnal ac Ymgynghorwyr Allanol a chostau rhedeg yn cael ei ariannu'n hafal (oni bai bod prosiect penodol wedi ei gytuno ar gyfer Cronfa unigol) gan yr wyth Awdurdod Cyfansoddol ac yn cael ei ad-dalu yn flynyddol. Y swm ar gyfer Cronfa Bensiwn Gwynedd ar gyfer y flwyddyn i 31 Mawrth 2021 oedd £88.3k ac yn cael ei gynnwys yn Nodyn 12d Datganiad y Cyfrifon.

Yn ychwanegol i gostau rhedeg, mae hefyd costau trosglwyddo sydd yn ymwneud a trosglwyddo asedau i fewn i'r pwl, mae'r costau yma yn gallu bod yn uniongyrchol ac yn anuniongyrchol. Mae costau uniongyrchol yn cynnwys apwyntio rheolwr trosglwyddo i ymgymryd a'r trosglwyddiad, ynghyd a goruchwyllo y broses drwy safbwynt ymchwilio ac adlewyrchu. Mae costau anuniongyrchol yn cynnwys costau eglur ac aneglur megis comisiwn, lledaeniad ac effaith, a cost cyfle sef diffyg gweithredu. Mae costau trosglwyddo yn gallu cael ei briodi'n uniongyrchol i'r ased sydd yn cael ei drosglwyddo ac felly yn cael ei dynnu o'r gwerth ased net yn lle cost uniongyrchol i'r Gronfa.

Costau Rheoli Buddsoddiadau

Mae'r tabl isod yn dangos costau rheolwyr buddsoddi wedi ei rhannu rhwng y rhai gan PPC (yn cynnwys ecwitis goddefol) ar rhai tu allan i PPC ar gyfer 2020/21.

		Uniongyrchol	Anuniongyrchol	Cyfanswm
		£000	£000	£000
Ffioedd Rheoli	Asedau'r Pŵl	1,955	1,846	3,801
	Asedau tu allan i'r Pŵl	18,526	217	18,743
Costau Trafodion	Asedau'r Pŵl	442	0	442
	Asedau tu allan i'r Pŵl	0	1,856	1,856
Costau cadwraeth	Asedau'r Pŵl	179	0	179
	Asedau tu allan i'r Pŵl	26	0	26
Cyfanswm Cronfa Gyfan		21,128	3,919	25,047

Amcanion 2021/22

Yn dilyn lansiad nifer o is-gronfeydd hyd yn hyn, disgwylir i'r cynnydd barhau gyda rhesymoli nifer o fandadau yn digwydd. Mae'r gweithredwr yn datblygu a lansio cyfres o is-gronfeydd a fydd yn y pen draw yn adlewyrchu anghenion dyraniad asedau yr wyth gronfa er mwyn hwyluso symudiad yr asedau sydd angen eu pwlio.

Pan sefydlwyd pwl PPC, roedd y ffocws ar bwlio yr asedau mwyaf hylifol, sef ecwiti a incwm sefydlog. Y cam nesaf yw ffurfio ffordd i bwlio a rheoli asedau llai hylifol megis Ecwiti preifat, Isadeiledd ac eiddo. Bydd hyn yn golygu adolygu nifer o strwythurau posib ac adnabod y ffit gorau i gwrdd a gofynion presennol a dyfodol y gronfa.

Gweler amserlen lefel uchel fan hyn:

Portffolio	Amserlen
Cyfran 4 – Marchnadoedd datblygol	Hydref 2021
Cyfran 5 – Marchnadoedd preifat	2022-2024

Yn nhermau amcanion eraill ar wahân i fuddsoddiadau, mae'r PPC yn gobeithio parhau i sefydlu ei hun fel buddsoddwr cyfrifol yn ystod 2021/22 a fydd yn cynnwys goruchwyllo a monitro ei bolisi pleidleisio, sefydlu fframwaith ymgysylltu, monitro metrigau Amgylcheddol, Cymdeithasol a Llywodraethol ac adrodd allbwn yn unol a gofynion optio'i fyny i God Stiwardiaeth y DU a'r Tasglu ar ddatgeliad Ariannol sy'n Gysylltiedig a'r Hinsawdd (TCFD).

Bydd ffocws hefyd ar adolygu a datblygu polisiâu PPC ychwanegol, yn ogystal a darparu hyfforddiant amserol a pherthnasol er budd y grwpiau o randdeiliaid ehangach.

6.7 Buddsoddi Cyfrifol

Mae gan y Gronfa ddyletswydd ymddiriedol i gael yr enillion ariannol gorau posibl ar ei buddsoddiadau yn erbyn y lefel addas o risg. Mae hefyd yn ystyried a oes gan gwmni arfer da o ran materion amgylcheddol, cymdeithasol a llywodraethu yna mae'n gyffredinol yn fwy tebygol o gael effaith ffafriol ar berfformiad ariannol tymor hir y cwmni a gwella enillion buddsoddiad i'w gyfranddalwyr.

Mae Rheolwyr a'r Pwyllgor Pensiynau wedi bod yn gweithio ers cryn amser i sicrhau bod Cronfa Bensiwn Gwynedd, ein ymgynghorwyr a'n rheolwyr asedau yn edrych i fuddsoddi mewn asedau cynaliadwy. Rydym wedi gofyn i'n rheolwyr asedau ymgysylltu â chwmnïau ar eu cynlluniau ar gyfer dyfodol carbon isel. Trwy hyn, mae'r Gronfa Bensiwn wedi rhoi pwysau ar gwmnïau i gynyddu ymdrechion yn y maes hwn.

Yn ystod y flwyddyn, gwnaed nifer o benderfyniadau pwysig er mwyn gwella ôl troed carbon y Gronfa:

- Cronfa Carbon Isel Black Rock- Mae cronfa carbon isel arall wedi'i datblygu sy'n sgrinio tanwydd ffosil cyn optimeiddio carbon isel, gan leihau carbon 44% yn ychwanegol (penderfyniad y Pwyllgor Pensiynau, 14 Hydref 2020).
- Cronfa Global Growth (17% o Gronfa Gwynedd) – Mae ymdrechion gan rheolwyr buddsoddi o fewn y gronfa yma i leihau ôl traed carbon. Mae Baillie Gifford wedi datblygu cronfa sydd yn dad- fuddsoddi o gwmnïau echdynwyr tanwydd ffosil a darparwyr gwasanaeth tanwydd ffosil (penderfyniad Pwyllgor Pensiynau, 21 Ionawr 2021) a Pzena wedi penderfynu gwerthu stociau mewn cwmni a oedd yn cyfrannu i 35% (ar 31 Rhagfyr 2020) o allyriadau carbon y gronfa penodol yma.
- Cronfa Global Opportunities (17% o Gronfa Gwynedd) - Cynhwyswyd troshaen di-carboneiddio i'r gronfa yma ar 31 Mawrth 2021 gan Russell Investments sy'n lleihau'r ôl troed carbon 25%. Bydd y tros haen yma hefyd yn gallu cael ei weithredu ar gronfa marchnadoedd datblygol PPC pan yn lansio yn Hydref 2021.
- Russell Investments (Darparwr Datrysiad Rheoli Buddsoddiadau Partneriaeth Pensiwn Cymru) – wedi datgan eu bod eisiau cyflawni safon o allyriadau carbon net-sero yn eu portffolios buddsoddi yn fyd-eang erbyn 2050.

Mae ein rheolwyr eiddo hefyd yn weithredol yn y maes pwysig yma gyda UBS a Black Rock yn cadw eu safle cyntaf ac ail yn ei grŵp cyfoedion ar gyfer eu sgôr 'ESG GRESB' yn 2020. Mae'r Gronfa wedi ymgysylltu gyda rheolwyr e.e. ar eu cofnod pleidleisio, i ddylanwadu newid mewn cwmnïau mae'r Gronfa yn buddsoddi gyda nhw.

7. Rheolaeth a Perfformiad Ariannol

7.1 Rheoli Risg

Mae Cronfa Bensiwn Gwynedd yn cydnabod pwysigrwydd rheoli risg effeithiol. Rheoli risg yw'r broses ble mae'r Cronfa yn adnabod a delio gyda'r risgiau sydd yn ymwneud gyda'r gweithgareddau.

Ar gyfer Cronfa Bensiwn Gwynedd daw y risgiau o nifer o ffynonellau yn cynnwys strategaeth buddsoddi tymor hir, sefyllfa cyllido, perfformiad buddsoddiadau, gweinyddiaeth cynllun, newid aelodaeth, systemau ariannol a chyfathrebu.

Mae'r dogfennau canlynol yn egluro'r prif risgiau yma ac yn dangos sut y maent yn cael ei adnabod, osgoi, rheoli ac adolygu:

- Cofrestr Risg
- Datganiad Strategaeth Buddsoddi
- Datganiad Strategaeth Cyllido
- Cyfrifon Cronfa Bensiwn Gwynedd- cyfeirio at risgiau offerynnau ariannol

Mae cyngor arbenigol yn cael ei ddarparu gan Hymans Robertson, ein hymgyngorwyr, ac mae'r Pwyllgor Pensiynau yn cwrdd i adolygu perfformiad ein rheolwyr buddsoddi pob chwarter.

7.2 Datganiad Strategaeth Buddsoddi

Bu i'r Pwyllgor Pensiynau gymeradwyo'r Datganiad Strategaeth Buddsoddi yng Ngorffennaf 2020 yn dilyn prisiad 2019. Mae'r strategaeth hon yn diffinio'r mathau o fuddsoddiadau gall y gronfa ddefnyddio yn yr hir dymor.

Nid oes cyfyngiadau penodol ar gyfer y math o fuddsoddiadau. Er hynny, mae'n ymarfer da i gael rhai terfynau llydan a cynhwysir rheiny yn y Datganiad Strategaeth Buddsoddi. Mae copi ar gael yn Atodiad 10.2, neu ar safle we'r Gronfa:

<https://www.cronfabensiwnwynedd.cymru/cy/Buddsoddiadau/Datganiad-Strategaeth-Fuddsoddi-2020.pdf>

7.3 Datganiad Strategaeth Cyllido

Mae'n ofynnol i awdurdodau gweinyddu'r Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (CPLIL) baratoi a chyhoeddi Datganiad Strategaeth Cyllido. Mae'r Datganiad Strategaeth Cyllido yn gosod y strategaeth benodol i'r Gronfa sydd yn adnabod sut bydd ymrwymadau pensiwn cyflogwyr yn cael eu cwrdd wrth symud ymlaen.

Mae buddion CPLIL wedi eu gwarantu gan statud ac felly mae'r addewid o bensiwn yn sicr. Mae'r Datganiad Strategaeth Cyllido yn cyfeirio at y ffaith bod eisiau rheoli'r angen i gyllido'r buddion yma tros y tymor hir, a hefyd ar yr un pryd hwyluso gwaith archwilio ac atebolrwydd trwy wella tryloywder a'r broses o ddatguddio. Hefyd, mae'n rhoi fframwaith statudol i awdurdodau gweinyddol CPLIL ar gyfer rheoli diffygion pensiwn tymor hir y Gronfa wrth symud ymlaen.

Adolygwyd y Datganiad Strategaeth Cyllido yn ei gyfanrwydd yn 2019/20 er mwyn adlewyrchu'r Prisiad Actiwaraid ar 31 Mawrth 2019. Mae'n cynnwys cyfraddau cyfraniad bob cyflogwr o 1 Ebrill 2020 ymlaen. Ers hynny, mae adolygiad pellach wedi digwydd er mwyn adlewyrchu newidiadau yn sgil diwygiadau i Reoliadau CPLIL 2013 a diweddariad o Achos Llys Goodwin. Cymeradwywyd y newidiadau yma gan y Pwyllgor Pensiynau ar Mehefin 24ain 2021.

Mae copi o'r Strategaeth Cyllido ar gael yn Atodiad 10.1, neu ar safle we'r Gronfa:

<https://www.cronfabensiwnwynedd.cymru/cy/Buddsoddiadau/Funding-Strategy-Statement-June-2021.pdf>

7.4 Perfformiad Ariannol

Incwm

	Gwir 2019/20 £000	Gwir 2020/21 £000
Cyfraniadau Gweithwyr/ Aelodau	17,914	18,671
Cyfraniadau Cyflogwyr	56,502	59,581
Trosglwyddiadau i Mewn	4,887	3,356
Incwm Buddsoddi	9,318	30,768
Incwm Arall	5	4
Cyfanswm Incwm	88,626	112,380

Cafwyd incwm buddsoddi sylweddol uwch yn ystod 2020/21 oherwydd bod Link Asset Services wedi talu incwm a enillwyd ers sefydlu holl is-gronfeydd Partneriaeth Pensiwn Cymru y flwyddyn yma.

Gwariant

	Gwir 2019/20 £000	Gwir 2020/21 £000
Buddion sy'n daladwy	(62,328)	(62,378)
Taliadau i rai sy'n ymadael	(4,669)	(3,052)
Costau Rheoli	(13,121)	(22,669)
Cyfanswm Gwariant	(80,118)	(88,099)

Ceir cynnydd yn y costau rheoli oherwydd cynnydd yn y ffioedd rheolwyr, hyn yn bennaf oherwydd ffioedd Ecwiti Preifat Partners ble cafwyd perfformiad cryf mewn 3 cronfa penodol.

Asedau Net

	Gwir 2019/20 £000	Gwir 2020/21 £000
Elw a Chollledion wrth waredu buddsoddiadau a newidiadau yng ngwerth buddsoddiadau ar y farchnad	(151,518)	565,511
Cynnydd/ (Lleihad) yn yr Asedau Net ar gael ar gyfer buddion yn ystod y flwyddyn	(143,010)	589,792

Ceir cynnydd yng ngwerth marchnad y buddsoddiadau wrth i'r farchnad fownsio nol yn sgil y pandemig yn y flwyddyn.

Ceir rhagor o wybodaeth yn y Datganiad o'r Cyfrifon (Adran 9).

7.5 Safon Cyfrifeg Ryngwladol 19 (SCRI9) a Safon Adrodd Ariannol 102 (SAA102)

Diffiniad o SCR19

Mae SCR19 yn diffinio sut dylid dangos asedau ac ymrwymadau cynllun pensiwn i bwrpas adrodd mewn cyfrifon ariannol, gan nodi fod rhaid datgelu unrhyw ddiffyg neu ormodedd yn llawn ar y fantolen ariannol, gydag unrhyw symudiad yn cael ei ddangos yn y cyfrif elw a cholled blyneddol. Mae SCR19 yn berthnasol i gyrff sydd yn gorfod adrodd o dan Safonau Adrodd Ariannol Rhyngwladol (SAAR). Mae hyn wedi effeithio'r gyrff ar yr atodlen yn y Gronfa Bensiwn sydd yn rhan o gyfrifon y Llywodraeth, sef Cyngor Gwynedd, Cyngor Sir Ynys Môn, Cyngor Sir Bwrdeistref Conwy a'u hysgolion sylfaenol, Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri, y Comisiynydd Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru a Gyrfaoedd Cymru Gogledd Orllewin. Gwnaed cais gan ddau o'r cyflogwyr llai am adroddiadau IAS19 hefyd. Mae'r cyflogwyr eraill yn parhau i adrodd yn unol â gofynion SAA102.

Cyfrifo am SCR19 a SAA102

Mae mabwysiadu'r SCR19 neu SAA102 yn golygu bod rhaid i gyflogwyr adnabod yr ased neu ddiffyg net, ynghyd â chronfa pensiynau, yn y fantolen. Rhaid iddynt hefyd gofnodi yn y cyfrif refeniw cyfunol y symudiadau yn yr ased neu ddiffyg sy'n perthyn i gynllun buddion diffiniedig.

Adroddiadau SCR19 a SAA102 ar 31/03/2021

Yn Chwefror 2021, aethpwyd ati i gasglu'r data angenrheidiol er mwyn i'r Actiwari gael cyfrifo'r wybodaeth SCR19 neu SAA102 unigol ar gyfer cyflogwyr y Gronfa.

Canlyniadau SCR19 a SAA102 fel ar 31/03/2021

Cafodd y cyflogwyr ddewis selio y canlyniadau ar ddychweliadau disgwylidiedig neu gwir ddychweliadau. Bydd canlyniadau pob cyflogwr yn adlewyrchu eu hamgylchiadau penodol eu hunain. O ganlyniad, dylid ystyried y diweddariad hwn fel arweiniad eglurhaol i'r prif faterion sydd yn effeithio mwyafrif y cyflogwyr, yn hytrach nag esboniad manwl o brofiad bob cyflogwr.

7.6 Cyfrifon Terfynol 2020/21

Archwiliwyd y Cyfrifon Terfynol gan Archwilio Cymru, a cyflwynwyd y fersiwn terfynol yn Adran 9 i'r Pwyllgor Pensiynau ar 17 Tachwedd 2021.

7.7 Fframwaith Sgiliau a Gwybodaeth

Mae Cronfa Bensiwn Gwynedd yn adnabod pwysigrwydd sicrhau bod gan yr holl staff a'r aelodau sy'n gyfrifol am weinyddiaeth gyllidol ac am wneud penderfyniadau ar ran y cynllun pensiwn yr holl wybodaeth a'r sgiliau i ymgymryd â'r dyletswyddau a'r cyfrifoldebau a ddyrannwyd iddynt.

Felly, bydd Cronfa Bensiwn Gwynedd yn ceisio defnyddio unigolion gyda'r gallu a'r profiad a bydd y Gronfa yn darparu hyfforddiant ar gyfer staff ac aelodau'r cyrff pensiynau sy'n gwneud penderfyniadau er mwyn eu galluogi hwy i dderbyn a chynnal lefel briodol o arbenigedd, gwybodaeth a sgiliau.

7.8 Uned Buddsoddi

Mae cydweithio wedi bod yn thema bwysig iawn y flwyddyn yma. Hoffwn ddiolch i'r staff o fewn yr Uned Buddsoddi am ei gwaith caled drwy'r flwyddyn ac y timau yn Hymans Robertson a holl gronfeydd Cymru am ei cydweithrediad parod drwy'r amser.

Delyth Jones-Thomas
Rheolwr Buddsoddi

8. Adroddiad Actiwaraid

Cyffredinol

Mae angen i'r Gronfa fod yn ddigonol i gwrdd â'i hymrwymiaid, ac felly mae'r Gronfa yn derbyn prisiant pob tair blynedd i asesu'r sefyllfa. Cafodd y Gronfa ei phrisio ddiwethaf ar 31ain Mawrth 2019 (ar Fawrth 31^{ain} 2016 cyn hynny), ac mae'r cyfraddau newydd yn weithredol o 1af Ebrill 2020.

Dull a Rhagdybiaethau a ddefnyddiwyd

Y dulliau actiwaraid a ddefnyddiwyd yn y prisiant oedd y "Dull Uned Amcanol" ar gyfer y Gronfa gyfan ac ar gyfer cyflogwyr sy'n parhau i dderbyn aelodau newydd i'r Gronfa â'r "Dull Cyrraedd Oed" ar gyfer cyflogwyr sydd ddim yn derbyn aelodau newydd i'r Gronfa. Roedd y prif ragdybiaethau fel a ganlyn:

	% y flwyddyn
Cyfradd Disgownt	3.9%
Codiadau Cyflog	2.6%
Codiadau pensiwn ac ail-brisio CARE (CPI)	2.3%

Canlyniadau Prisiant 2019

Cwblhawyd y prisiad actiwaraid teirblyneddol fel ar 31 Mawrth 2019 yn ystod 2019/20. Roedd sefyllfa ariannu yr holl Gronfa wedi gwella o 91% ar 31 Mawrth 2016 i 108% ar 31 Mawrth 2019 yn bennaf oherwydd perfformiad buddsoddiadau dros y cyfnod.

Valuation Date	31 March 2016	31 March 2019
Past Service Liabilities	(£m)	(£m)
Employees	761	855
Deferred Pensioners	252	321
Pensioners	657	750
Total Liabilities	1,670	1,925
Assets	1,525	2,081
Surplus / (Deficit)	(145)	156
Funding Level	91%	108%

Mae cynnydd yn y sefyllfa ariannu o ddiffyg o £145m i warged o £156m. Gweler y symudiadau yn y tabl isod:

Change in the surplus/deficit position	Assets (£m)	Liabilities (£m)	Surplus / (Deficit) (£m)
Last valuation at 31 March 2016	1,525	1,670	(145)
Cashflows			
Employer contributions paid in	170		170
Employee contributions paid in	48		48
Benefits paid out	(167)	(167)	0
Net transfers into / out of the Fund*	4		4
Other cashflows (e.g. Fund expenses)	(4)		(4)
Expected changes in membership			
Interest on benefits already accrued		207	(207)
Accrual of new benefits		221	(221)
Membership experience vs expectations			
Salary increases greater than expected		13	(13)
Benefit increases less than expected		(0)	0
Early retirement strain (and contributions)	0	14	(14)
Ill health retirement strain		(5)	5
Early leavers less than expected		(2)	2
Pensions ceasing less than expected		(4)	4
Commutation greater than expected		(0)	0
Impact of GMP equalisation		4	(4)
Other membership experience		(29)	29
Changes in market conditions			
Investment returns on the Fund's assets	505		505
Changes in future inflation expectations		58	(58)
Changes in actuarial assumptions			
Change in demographic assumptions (excl. longevity)		(4)	4
Change in longevity assumptions		(66)	66
Change in salary increase assumption		11	(11)
Change in discount rate		7	(7)
This valuation at 31 March 2019	2,081	1,925	156

Mae'r ymrwymïadau wedi codi hefyd oherwydd newidiadau disgwylïedig yn yr aelodaeth. Mae'r lefel cronni buddion a llog ar fudd-daliadau a gronnwyd eisoes wedi cynyddu yn y prisiad yma.

Yn gyffredinol, mae'r cyfraniadau cofnodedig gan gyflogwyr ar gyfer buddion newydd a enillwyd gan aelodau (y prif gyfradd) wedi codi. Mae newidiadau yng nghyfraniadau cyflogwyr er mwyn cyllido'r diffyg (cyfradd eilaidd) wedi lleihau yn gyffredinol.

Cynhyrchodd yr actiwari adroddiad tebygol ar gyfer bob cyflogwr unigol. Cynhaliwyd fforwm ar gyfer yr holl gyflogwyr ym mis Hydref 2019, ble cyflwynodd yr Actiwari'r canlyniadau ac ymateb i gwestiynau. Roedd hyn yn sesiwn ddefnyddiol iawn a mynychodd 9 or cyflogwyr.

Cyhoeddwyd Adroddiad Prisiad Actiwaraidd 2019 terfynol Cronfa Bensiwn Gwynedd ym mis Mawrth 2020 ac mae ar gael ar safle we'r Gronfa:

<https://www.cronfabensiwnwynedd.cymru/cy/Buddsoddiadau/Gwynedd-Pension-Fund-2019-Final-Valuation-Report.pdf>

Cyfradd Cyfraniadau Cyflogwyr

Caiff yr Amcan Cyfraniadau ei gyflawni drwy osod cyfraniadau cyflogwyr sydd yn debyg i fod yn ddigonol i gwrdd y gost ar gyfer buddiannau newydd cronedig a drwy fynd i'r afael â unrhyw diffyg cyllido sydd yn berthynol i'r targed cyllido dros y cyfnod amser cytunedig. Yr amcan eilradd yw cynnal cyfraddau cyflogwyr cymharol sefydlog ble'n bosib.

Er mwyn i bob cyflogwr yn y Gronfa gwrdd â'r Amcan Cyfraniadau, cyfrifwyd cyfradd cynradd er mwyn cyllido cost buddiannau newydd yn y Gronfa. Yn ychwanegol, ble bo'r angen, cyfrifwyd ail gyfradd er mwyn targedu sefyllfa gronnol cyflawn o fewn cyfnod amser penodol ar gyfer cyflogwr unigol.

Mae'r tabl isod yn crynhoi'r Prif Gyfradd ynghyd a'r Ail Gyfradd ar y prisiad yma.

Prif Gyfradd (% cyflog)	Ail Gyfradd		
1 Ebrill 2020 – 31 Mawrth 2023	2020/21	2021/22	2022/23
20.1%	£358,000	£366,000	£375,000

Bydd y prisiad actiwaraidd teirblynyddol nesaf ar 31 Mawrth 2022. Yn ystod 2022/23 bydd yr actwari yn gweithio i gytuno ar ganlyniadau cyfraniadau pob cyflogwyr ar gyfer Ebrill 2023 ymlaen.

9. Datganiad o'r Cyfrifon 2020/21

ADRODDIAD NARATIF

Rhagarweiniad

Mae cyfrifon a nodiadau Cronfa Bensiwn Gwynedd am 2020/21 wedi'u cyflwyno yma ar dudalennau 44 i 82.

Mae'r cyfrifon yn cynnwys Cyfrif a Datganiad Asedau Net Cronfa Bensiwn Gwynedd.

Cefnogir y cyfrifon hyn gan yr Adroddiad Naratif yma, y Polisiâu Cyfrifo ac amrywiol nodiadau i'r cyfrifon.

Mae cyfrifon y Gronfa Bensiwn a'r nodiadau ynghlwm yn crynhoi trafodion ariannol ac asedau net ar gyfer darparu pensiynau a buddiannau taladwy eraill ar gyfer cyn-weithwyr holl gyflogwyr y Gronfa, gan gynnwys Cyngorau Ynys Môn, Conwy a Gwynedd, Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri, Comisiynydd Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru, Cartrefi Conwy, Adra, amryw o gynghorau tref a chymuned, cyrff ar yr atodlen a chyrrff a ganiateir.

Mae pandemig Coronafirws (COVID-19) wedi effeithio ar farchnadoedd ariannol ac eiddo byd-eang. O ganlyniad i'r anweddolrwydd amodau'r farchnad, roedd adroddiadau prisio diwedd blwyddyn a ddarparwyd i Gronfa Bensiwn Gwynedd ar 31 Mawrth 2020 yn cynnwys datganiad bod ansicrwydd prisio sylweddol yn gysylltiedig â chronfa eiddo'r DU a reolir ar ran y Gronfa. Nid oes unrhyw ansicrwydd yn cael ei adrodd ar gyfer prisiadau eiddo ar 31 Mawrth 2021.

Mae Datganiad o'r Cyfrifon a gwybodaeth pellach ar gael ar wefan Cronfa Bensiwn Gwynedd sef www.cronfabensiwnwynedd.cymru.

Mae gan y Gronfa ddau ddatganiad pwysig sydd yn gosod allan strategaethau er mwyn sicrhau bod y pensiynau wedi cael eu cyllido nawr ac yn y dyfodol fel a ganlyn:

- Datganiad Strategaeth Gyllido – mae'r datganiad yn gosod allan strategaeth penodol i'r gronfa sydd yn adnabod sut bydd ymrwymïadau pensiwn cyflogwyr yn cael eu cwrdd orau wrth symud ymlaen. Caiff ei adolygu bob tair mlynedd yn dilyn y prisiad actiwaraid ac mae'n cynnwys cyfraddau unigol i bob cyflogwr ar gyfer y cyfnod dilynol.
- Datganiad Strategaeth Buddsoddi – mae'r datganiad yn gosod y math o fuddsoddiadau a therfynau llydan ar gyfer bob math o buddsoddiad.

Mae'r ddau ddatganiad yma ar gael ar safle we y Gronfa o dan yr adran buddsoddiadau.

Mae'n ofynnol i gael Prisiad Actiwaraid bob tair mlynedd er mwyn sefydlu'r lefel asedau ar gael er mwyn talu pensiynau nawr ac yn y dyfodol. Y prisiad diweddaraf yw fel ar 31 Mawrth 2019 a gwnaed unrhyw newidiadau i gyfraniadau y cyflogwyr o 1 Ebrill 2020 ymlaen.

Ceir gwybodaeth bellach am y cyfrifon gan:

Delyth Jones-Thomas
Rheolwr Buddsoddi
01286 679128

Adran Cyllid
Cyngor Gwynedd
Swyddfa'r Cyngor
Caernarfon
Gwynedd
LL55 1SH

Mae yn rhan o bolisi'r Gronfa i ddarparu gwybodaeth lawn am weithgareddau'r Gronfa. Yn ychwanegol, mae gan aelodau'r cyhoedd sydd yn dymuno, hawl statudol i arolygu'r cyfrifon cyn cwblheir yr archwiliad. Hysbysir argaeledd y cyfrifon i'w harolygu ar wefan y Gronfa Bensiwn ar yr adeg briodol.

DATGANIAD O GYFRIFOLDEBAU AM Y DATGANIAD O'R CYFRIFON

CYFRIFOLDEB Y GRONFA BENSIWN

Mae'n ofynnol ar Gyngor Gwynedd fel awdurdod gweinyddu (yn effeithiol yr ymddiriedolwr) ar gyfer Cronfa Bensiwn Gwynedd i wneud trefniadau ar gyfer iawn weinyddiad o'i faterion ariannol ac i sicrhau y rhoddir cyfrifoldeb am weinyddu'r materion hynny i un o'i swyddogion. Yng Nghyngor Gwynedd, y Pennaeth Cyllid yw'r "Swyddog Adran 151" hwnnw. Cyfrifoldeb yr Awdurdod Gweinyddu hefyd yw rheoli ei weithgareddau er mwyn sicrhau defnydd effeithiol, effeithlon ac economaidd o'i adnoddau, gwarchod ei asedau, a chymeradwyo'r Datganiad o'r Cyfrifon.

17eg Tachwedd 2021

Y Cyngorydd Stephen Churchman
Is-Gadeirydd Pwyllgor Pensiynau

CYFRIFOLDEB Y PENNAETH CYLLID

Y Pennaeth Cyllid sy'n gyfrifol am baratoi Datganiad Cyfrifon y Gronfa Bensiwn yn unol â'r ymarfer priodol fel a osodir allan yn y *Côd Ymarfer CIPFA/LASAAC ar Gyfrifo ar gyfer Awdurdodau Lleol yn y Deyrnas Unedig* (y "Côd").

Wrth baratoi'r datganiad o'r cyfrifon, mae'r Pennaeth Cyllid wedi dewis polisiau cyfrifo priodol gan eu defnyddio'n gyson; wedi ffurfio barnau a gwneud amcangyfrifon a oedd yn rhesymol a darbodus; ac yn cydymffurfio â'r Côd.

Hefyd, mae'r Pennaeth Cyllid wedi cadw cofnodion cyfrifo priodol a chyfamserol, ac wedi cymryd camau rhesymol i ddarganfod a gwarchod rhag twyll ac unrhyw anghysondebau eraill.

TYSTYSGRIF Y SWYDDOG CYLLIDOL CYFRIFOL

Tystiaf fod y Datganiad o'r Cyfrifon wedi ei baratoi yn unol â'r trefniadau uchod. Mae'r Datganiad yn cyflwyno darlun cywir a theg o sefyllfa ariannol Cronfa Bensiwn Gwynedd ar 31 Mawrth 2021, ac incwm a gwariant y Gronfa Bensiwn am y flwyddyn a ddaeth i ben bryd hynny.

9fed Tachwedd 2021

Dafydd L. Edwards B.A., C.P.F.A., I.R.R.V.
Pennaeth Cyllid, Cyngor Gwynedd

CYFRIFON CRONFA BENSIWN GWYNEDD
2020/21

CYFRIF Y GRONFA

31 Mawrth 2020 £'000	Nodiadau	31 Mawrth 2021 £'000
Delio gydag aelodau, cyflogwyr ac eraill sydd â chysylltiad uniongyrchol â'r Gronfa		
74,416	7	78,252
5	8	4
4,887	9	3,356
79,308		81,612
(62,328)	10	(62,378)
(4,669)	11	(3,052)
(66,997)		(65,430)
12,311		16,182
(Ychwanegiadau)/ alldyniadau net yn sgil ymwneud ag aelodau		
(13,121)	12	(22,669)
(810)		(6,487)
(Ychwanegiadau)/ alldyniadau net gan gynnwys costau rheoli'r gronfa		
Enillion ar fuddsoddiadau		
9,318	13	30,768
(151,518)	14	565,511
(142,200)		596,279
Cynnydd/ (Ileihad) yn yr asedau net ar gael ar gyfer buddion yn ystod y flwyddyn		
(143,010)		589,792
2,081,347		1,938,337
1,938,337		2,528,129

Mae'r nodiadau ar tudalennau 46 i 82 yn rhan o'r Datganiadau Cyllidol

DATGANIAD ASEDAU NET

31 Mawrth 2020 £'000		Nodiadau	31 Mawrth 2021 £'000
1,928,515	Asedau buddsoddi	14	2,515,169
783	Adneuron arian parod	14	146
0	Ymrwymadau buddsoddi	14	(126)
1,929,298	Cyfanswm buddsoddiadau net		2,515,189
11,929	Asedau cyfredol	20	16,153
(2,890)	Ymrwymadau cyfredol	21	(3,213)
1,938,337	Asedau net y gronfa ar gael i ariannu buddion ar ddiwedd y cyfnod adrodd		2,528,129

Nid yw'r Datganiadau Cyllidol yn cynnwys ymrwymadau'r Gronfa i dalu pensiynau a budd-daliadau eraill i holl gyfranwyr presennol y Gronfa ar ôl diwedd y flwyddyn ariannol, ond yn hytrach mae'n crynhoi trafodion ac asedau net y Gronfa. Ystyrir ymrwymadau'r Gronfa ym mhresiadau cyfnodol yr actiwari o'r Gronfa (y mwyaf diweddar ar 31 Mawrth 2019) ac fe'u hadlewyrchir yn lefelau cyfraniadau'r cyflogwyr a bennir gan y prisiad hwn, fel bydd y Gronfa yn gallu cwrdd ag ymrwymadau'r dyfodol. Dangosir gwerth presennol actiwariaidd ar gyfer buddiannau a addawyd yn Nodyn 19.

NODIADAU AR GYFRIFON CRONFA BENSIWN GWYNEDD

NODYN I – DISGRIFIAD O'R GRONFA

Mae Cronfa Bensiwn Gwynedd ("y Gronfa") yn rhan o'r Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (CPLIL) ac fe'i gweinyddir gan Gyngor Gwynedd. Y Cyngor yw'r endid adrodd ar gyfer y Gronfa bensiwn hon. Crynodeb o'r Gronfa yw'r disgrifiad a ganlyn. Am fwy o fanylion, dylid cyfeirio at Adroddiad Blynyddol Cronfa Bensiwn Gwynedd 2020/21 a'r pwerau statudol sy'n tanategu'r cynllun, sef Deddf Pensiynau Gwasanaethau Cyhoeddus 2013 a'r Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (CPLIL).

a) Cyffredinol

Deddf Pensiynau Gwasanaeth Cyhoeddus 2013 sy'n llywodraethu'r Gronfa. Gweinyddir y Gronfa yn unol â'r deddfau eilaidd a ganlyn:

- Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol 2013 (fel y'i diwygiwyd);
- Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (Darpariaethau Trosiannol, Arbedion a Gwelliant) 2014 (fel y'i diwygiwyd);
- Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (Rheoli a Buddsoddi Cronfeydd) 2016.

Mae'n gynllun pensiwn budd-dal diffiniedig cyfrannol a weinyddir gan Gyngor Gwynedd i roi pensiynau a buddion eraill i weithwyr pensiynadwy Cyngor Gwynedd, dau awdurdod lleol arall a chyrrff ar yr atodlen, cyrrff a benderfynir a chyrrff eraill a ganiateir sydd o fewn cyn ardal Cyngor Sir Gwynedd. Nid yw athrawon, swyddogion yr heddlu a gweithwyr y gwasanaeth tân wedi'u cynnwys gan eu bod yn rhan o gynlluniau pensiwn cenedlaethol eraill. Mae'r Gronfa'n cael ei goruchwylio gan y Pwyllgor Pensiynau, sef un o bwyllgorau Cyngor Gwynedd.

b) Aelodaeth

Mae bod yn aelod o'r CPLIL yn rhywbeth gwirfoddol ac mae gweithwyr yn rhydd i ddewis p'un a ydynt am ymuno â'r cynllun, parhau'n aelod o'r cynllun neu wneud eu trefniadau personol y tu allan i'r cynllun. Ymysg y sefydliadau sy'n cymryd rhan yng Nghronfa Bensiwn Gwynedd mae:

- Cyrff ar yr atodlen, sy'n awdurdodau lleol a chyrrff tebyg ble mae gan eu staff hawl awtomatig i fod yn aelodau o'r Gronfa.
- Cyrff a benderfynir, sy'n gyngor dinas, tref neu gymuned. Mae ganddynt yr hawl i benderfynu os caiff eu gweithwyr ymuno â'r CPLIL ac i fabwysiadu'r penderfyniad yn unol â hynny.
- Cyrff a ganiateir, sy'n sefydliadau eraill sy'n cymryd rhan yn y Gronfa dan gytundeb mynediad rhwng y Gronfa a'r sefydliad perthnasol. Mae'r cyrrff a ganiateir yn cynnwys cyrrff gwirfoddol, elusennol a thebyg neu gontractwyr preifat sy'n ymgymryd â swyddogaeth awdurdod lleol wedi i'r swyddogaeth gael ei allanoli i'r sector preifat.

NODYN I – DISGRIFIAD O’R GRONFA (parhad)

Mae’r cyrff canlynol yn gyflogwyr gweithredol yn y Gronfa Bensiwn:

Cyrff ar yr Atodlen	
Cyngor Gwynedd	Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri
Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy	Ysgol Bryn Elian
Cyngor Sir Ynys Môn	Ysgol Emrys ap Iwan
Comisiynydd Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru	Ysgol Pen y Bryn
Grŵp Llandrillo – Menai	Ysgol Uwchradd Eirias
GwE	Asiant Cefnffyrdd Gogledd a Chanolbarth Cymru
Bwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru	
Cyrff a Benderfynir	
Cyngor Cymuned Llanllyfni	Cyngor Tref Ffestiniog
Cyngor Dinas Bangor	Cyngor Tref Llandudno
Cyngor Tref Abergele	Cyngor Tref Llangefni
Cyngor Tref Bae Colwyn	Cyngor Tref Porthaethwy
Cyngor Tref Biwmares	Cyngor Tref Towyn a Bae Cinnel
Cyngor Tref Caergybi	Cyngor Tref Tywyn
Cyngor Tref Caernarfon	Cyngor Tref Conwy
Cyngor Tref Llanfairfechan	
Cyrff a Ganiateir	
Addysg Oedolion Cymru (CAG Coleg Harlech cynt)	Cymdeithas y Deillion Gogledd Cymru
CAIS	Cefnogaeth Gymunedol a Gwirfoddol Conwy
Canolfan Cyngori Conwy (tan 30/04/20)	Gyrfaoedd Cymru Gogledd Orllewin
Cydbwyllgor Claddu Caergybi	Mantell Gwynedd
Cwmni Cynnal	Medrwn Môn
Cwmni'r Frân Wen	Menter Môn
Cyrff Cymunedol a Ganiateir	
Cartrefi Conwy	Adra (Cartefi Cymunedol Gwynedd (CCG) cynt)
Byw'n Iach	
Cyrff Trosglwyddai a Ganiateir	
ABM Catering	Caterlink
Kingdom Services Group	A E & A T Lewis

NODYN I – DISGRIFIAD O’R GRONFA (parhad)

Nodir manylion aelodaeth isod:

	31 Mawrth 2020	31 Mawrth 2021
Nifer y cyflogwyr	47	46
Nifer y gweithwyr yn y cynllun		
Cyngor Sir	14,656	14,518
Cyflogwyr eraill	3,926	3,777
Cyfanswm	18,582	18,295
Nifer y pensiynwyr		
Cyngor Sir	8,562	8,902
Cyflogwyr eraill	1,767	1,878
Cyfanswm	10,329	10,780
Pensiynwyr gohiriedig		
Cyngor Sir	10,637	10,473
Cyflogwyr eraill	1,968	1,958
Cyfanswm	12,605	12,431
Buddion heb eu hawlio		
Cyngor Sir	1,833	1,864
Cyflogwyr eraill	230	230
Cyfanswm	2,063	2,094
Ymadawyr heb benderfynu		
Cyngor Sir	3,847	5,280
Cyflogwyr eraill	531	759
Cyfanswm	4,378	6,039
Cyfanswm yr aelodau yn y cynllun pensiwn	47,957	49,639

c) Cyllid

Mae'r buddion yn cael eu cyllido gan gyfraniadau ac enillion ar fuddsoddiadau. Mae aelodau gweithredol y Gronfa'n talu cyfraniadau yn unol â Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol 2013 ac roeddent yn amrywio o 2.75% i 12.5% o dâl pensiynadwy ar gyfer y flwyddyn ariannol a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2021. Gosodir cyfraniadau cyflogwyr yn seiliedig ar brisiadau actiwaraid a gynhelir pob tair blynedd. Roedd y prisiad olaf o'r fath ar 31 Mawrth 2019. Ar hyn o bryd, mae cyfraddau cyfraniadau cyflogwyr yn amrywio o 7.7% i 33.3% o dâl pensiynadwy.

NODYN 1 – DISGRIFIAD O'R GRONFA (parhad)

d) Buddion

Mae buddion pensiwn dan y CPLIL cyn 1 Ebrill 2014, yn seiliedig ar y tâl pensiynadwy terfynol a hyd y gwasanaeth pensiynadwy; gweler y crynodeb isod:

	Gwasanaeth cyn 1 Ebrill 2008	Gwasanaeth ar ôl 31 Mawrth 2008
Pensiwn	Mae pob blwyddyn a weithiwyd gwerth 1/80 x cyflog pensiynadwy terfynol.	Mae pob blwyddyn a weithiwyd gwerth 1/60 x cyflog pensiynadwy terfynol.
Lwmp swm	Lwmp swm awtomatig o 3 x cyflog. Yn ogystal, gellir cyfnewid rhan o'r pensiwn blynyddol am daliad arian parod di-dreth unwaith ac am byth. Telir lwmp swm o £12 am bob £1 o bensiwn a ildir.	Dim lwmp swm awtomatig. Gellir cyfnewid rhan o'r pensiwn blynyddol am daliad arian parod di-dreth unwaith ac am byth. Telir lwmp swm o £12 am bob £1 o bensiwn a ildir.

O 1 Ebrill 2014, daeth y Gronfa yn gynllun cyfartaledd cyflog gyrfa. Gweler y crynodeb isod:

	Gwasanaeth ar ôl 31 Mawrth 2014
Pensiwn	Mae pob blwyddyn a weithiwyd gwerth 1/49 x cyfartaledd cyflog gyrfa wedi'i adbriso (CARE)
Lwmp Swm	Dim lwmp swm awtomatig. Gellir cyfnewid rhan o'r pensiwn blynyddol am daliad arian parod di-dreth unwaith ac am byth. Telir lwmp swm o £12 am bob £1 o bensiwn a ildir.

Caiff pensiwn cronedig ei gynyddu'n flynyddol yn unol â'r Mynegai Prisiau Defnyddwyr.

Darperir amrediad o fuddion eraill dan y cynllun yn cynnwys ymddeoliad cynnar, pensiynau anabledd a buddion marwolaeth. Am fwy o fanylion, cyfeiriwch at lawlyfr cynllun Cronfa Bensiwn Gwynedd sydd ar gael gan Adain Pensiynau Cyngor Gwynedd.

Mae'r buddion yn gysylltiedig â mynegai er mwyn glynu at y raddfa chwyddiant cyfredol.

NODYN 2 – SAIL PARATOI

Mae'r Datganiad o'r Cyfrifon yn crynhoi trafodion y Gronfa ar gyfer blwyddyn ariannol 2020/21 a'i sefyllfa diwedd blwyddyn ar 31 Mawrth 2021. Mae'r cyfrifon wedi'u paratoi yn unol â'r Cod Ymarfer ar Gyfrifyddu mewn Awdurdodau Lleol yn y Deyrnas Unedig 2020/21 sy'n seiliedig ar y Safonau Adrodd Ariannol Rhyngwladol (SAARh), fel y'u diwygiwyd ar gyfer sector cyhoeddus y DU. Paratowyd y cyfrifon ar sail busnes gweithredol.

Mae paragraff 3.3.1.2 o'r Cod yn gofyn i unrhyw safonau cyfrifyddu sydd wedi'u cyhoeddi ond heb eu mabwysiadu eto gael ei ddatgan. Nid oes safonau cyfrifyddu o'r fath wedi'u nodi ar gyfer 2020/21.

Mae'r cyfrifon yn crynhoi trafodion y Gronfa ac yn adrodd ar yr asedau net sydd ar gael i dalu buddion pensiwn. Nid yw'r cyfrifon yn rhoi ystyriaeth i rwymedigaethau i dalu pensiynau a buddion sy'n ddyledus ar ôl diwedd y flwyddyn ariannol, na gwerth actiwaraidd cyfredol y buddion ymddeol. Gweler gwerth actiwaraidd cyfredol y buddion ymddeol sydd wedi'u haddo, ble bo'u gwerth wedi'i gyfrifo'n seiliedig ar Safon Cyfrifo Genedlaethol (SCC) 19, yn Nodyn 19 y cyfrifon hyn.

NODYN 3 – CRYNODEB O BOLISIAU CYFRIFEG ARWYDDOCAOL

Cyfrif y Gronfa – cydnabyddiaeth refeniw

a) Incwm o Gyfraniadau

Cyfrifir cyfraniadau arferol ar sail groniadol fel a ganlyn:

- Mae cyfraddau cyfraniadau gweithwyr yn cael eu gosod yn unol â rheoliadau CPLIL, gan ddefnyddio cyfraddau canrannol cyffredin ar gyfer pob cynllun sy'n codi yn ôl tâl pensiynadwy.
- Mae cyfraniadau cyflogwyr yn cael eu gosod ar y gyfradd ganrannol a argymhellir gan actiwari'r gronfa yn y cyfnod y maent yn perthyn iddo.

Mae cyfraniadau cyflogwyr i ddiffygion cronfeydd yn cael eu cyfrif ar y dyddiadau y maent yn daladwy dan atodlen cyfraniadau a gosodwyd gan actwari y Gronfa, neu wrth eu derbyn os yw hynny'n digwydd cyn y dyddiad maent yn ddyledus.

Cyfrifir am gyfraniadau ychwanegol cyflogwyr a chyfraniadau straen pensiwn yn y cyfnod ble mae'r ymrwymadau dan sylw yn codi. Ystyrir bod unrhyw swm sy'n ddyledus yn ystod y flwyddyn, ond nad ydyw wedi'i dalu, yn ased ariannol cyfredol. Ystyrir bod unrhyw swm nad ydyw'n ddyledus nes flynyddoedd yn y dyfodol yn ased ariannol tymor hir.

b) Trosglwyddiadau o gynlluniau eraill ac i gynlluniau eraill

Mae trosglwyddiadau i mewn ac allan yn ymwneud ag aelodau sydd wedi ymuno neu adael y gronfa.

Mae trosglwyddiadau unigol i mewn/ allan yn cael eu cyfrifo pan gânt eu derbyn neu eu talu. Cyfrifir am drosglwyddiadau i mewn gan aelodau sy'n dymuno defnyddio'r enillion o'u cyfraniadau gwirfoddol ychwanegol (gweler isod) i brynu buddion ar sail derbynion ac maent wedi'u cynnwys dan Drosglwyddiadau i Mewn (gweler Nodyn 9).

Cyfrifir am drosglwyddiadau swmp (grŵp) yn seiliedig ar groniadau yn unol â thelerau'r cytundeb trosglwyddo.

c) Incwm buddsoddi

i) Incwm llog

Cydnabyddir incwm llog yng nghyfrif y Gronfa wrth iddo gronni, gan ddefnyddio cyfradd llog effeithiol yr offeryn ariannol ar dyddiad caffael neu fan cychwyn.

ii) Incwm dididend

Cydnabyddir incwm dididend ar y dyddiad pan fo'r cyfranddaliadau'n cael eu dyfynnu fel rhai cyn-ddidend. Cyfeirir at unrhyw swm nad ydyw wedi'i dderbyn erbyn diwedd y cyfnod adrodd yn y datganiad asedau net fel ased ariannol cyfredol.

iii) Dosbarthiadau o gronfeydd wedi'u cyfuno yn cynnwys eiddo

Cydnabyddir dosbarthiadau o gronfeydd wedi'u cyfuno ar y dyddiad pan maent yn cael eu cyflwyno. Cyfeirir at unrhyw swm nad ydyw wedi'i dderbyn erbyn diwedd y cyfnod adrodd yn y datganiad asedau net fel ased ariannol cyfredol.

iv) Newid yng ngwerth net buddsoddiadau ar y farchnad

Cydnabyddir newidiadau yng ngwerth net buddsoddiadau ar y farnach fel incwm ac maent yn cynnwys yr holl elw/colledion a wireddwyd ac na wireddwyd yn ystod y flwyddyn.

NODYN 3 – CRYNODEB O BOLISIAU CYFRIFEG ARWYDDOCAOL (parhad)

Cyfrif y Gronfa – eitemau sy'n creu costau

d) Buddion sy'n daladwy

Mae'r buddion pensiwn a lwmp swm sy'n daladwy'n cynnwys yr holl symiau a wyddys eu bod yn daladwy ar ddiwedd y flwyddyn ariannol. Cyfeirir at unrhyw swm sy'n ddyledus ond nad ydyw wedi'i dalu yn y datganiad asedau net fel ymrwymadau cyfredol, ar yr amod bod y taliad wedi'i gymeradwyo.

e) Costau rheoli

Mae'r gronfa'n datgelu ei chost reoli yn unol â chanllawiau CIPFA, *Accounting for Local Government Pension Scheme Management Expenses (2016)*, fel y dangosir isod. Codir pob eitem o wariant ar y gronfa ar sail gronnol fel a ganlyn:

Costau gweinyddol

Mae holl gostau staff y tîm gweinyddu pensiynau'n cael eu codi'n uniongyrchol ar y Gronfa. Mae ad-daliadau'r Cyngor am gostau rheoli, llety a gorbenion eraill hefyd yn cael eu cyfrif fel costau gweinyddol y gronfa.

Costau arolygu a llywodraethu

Mae'r holl gostau sy'n gysylltiedig â goruchwyllo a llywodraethu yn cael eu nodi ar wahân, eu dosrannu i'r gweithgaredd hwn a'u codi fel costau i'r gronfa.

Costau rheoli buddsoddiadau

Codir ffioedd buddsoddi yn uniongyrchol ar y gronfa fel rhan o gostau rheoli ac ni chânt eu cynnwys yn yr enillion a adroddwyd ar fuddsoddiadau, na'u netio oddi wrthynt. Pan fydd ffioedd yn cael eu netio oddi ar enillion gan reolwyr buddsoddi, mae'r costau hyn yn cael eu grosio i fyny i gynyddu'r newid yng ngwerth buddsoddiadau.

Mae ffioedd y rheolwyr buddsoddi a'r gwarcheidwad allanol wedi'u nodi yn y mandadau perthnasol sy'n llywodraethu eu penodiadau. Yn fras, mae'r rhain yn seiliedig ar werth marchnad y buddsoddiadau sydd o dan eu rheolaeth ac felly'n cynyddu neu'n lleihau wrth i werth y buddsoddiadau hyn newid.

Mae costau trafodion yn ymwneud a prynu a gwerthu asedau'r cronfeydd ac yn cael eu egluro yn y nodiadau i'r cyfrifon.

f) Treth

Mae'r Gronfa'n gynllun gwasanaeth cyhoeddus cofrestredig dan adran 1(1) Atodlen 36 Deddf Cyllid 2004 ac o ganlyniad mae'r llog a dderbynnir yn eithriedig rhag treth incwm y DU a rhag treth ar enillion cyfalaf ar yr enillion a geir o'r buddsoddiadau a werthir. Mae treth atal yn daladwy ar incwm a geir o fuddsoddiadau tramor yn y wlad ble maent yn tarddu, oni bai bod eithriad wedi'i ganiatáu. Cyfrifir am dreth anadferadwy fel cost i'r Gronfa fel mae'n codi.

NODYN 3 – CRYNODEB O BOLISIAU CYFRIFEG ARWYDDOCAOL (parhad)

Datganiad asedau net

g) Asedau ariannol

Mae'r holl asedau buddsoddi wedi'u cynnwys yn y datganiad asedau net yn seiliedig ar eu gwerth teg ar y dyddiad adrodd. Cydnabyddir ased ariannol yn y datganiad asedau net ar y dyddiad y caiff y Gronfa gytundeb ei fod yn cael yr ased. Cydnabyddir unrhyw enillion neu golledion ar werthiannau buddsoddi sy'n deillio o newidiadau yng ngwerth teg yr ased yng nghyfrif y gronfa.

Mae gwerth y buddsoddiadau fel sy'n ymddangos yn y datganiad asedau net wedi'u pennu ar werth teg yn unol â gofyniad y Cod ac SAARh 13 (gweler nodyn 14). Ar gyfer ddibenion datgelu lefelau hierarchaeth gwerth teg, mae'r gronfa wedi mabwysiadu'r canllawiau dosbarthu a argymhellir yn y Canllawiau Ymarferol ar Ddatgeliadau Buddsoddi (PRAG/ Investment Association, 2016).

h) Trafodion arian tramor

Mae difidendau, llog a phryniannau a gwerthiannau buddsoddiadau mewn arian tramor wedi'u cyfrifo'n seiliedig ar y cyfraddau cyfredol ar y farchnad ar ddyddiad y trafodion. Defnyddir cyfraddau cyfnewid cyfredol ar y farchnad ar ddiwedd y flwyddyn i gyfrifo gwerth balansau arian parod a ddelir mewn cyfrifon banc arian tramor, gwerth buddsoddiadau tramor ar y farchnad a gwerthiannau sy'n aros ar ddiwedd y cyfnod adrodd.

i) Arian a chywerthoedd arian

Mae arian parod yn cynnwys arian parod sydd ar gael ac adneuo'n ar alw ac mae'n cynnwys symiau a ddelir gan reolwyr allanol y gronfa. Mae'r holl falanasau arian parod yn fuddsoddiadau byrdymor, hylifol iawn y gellir eu trosglwyddo'n arian parod yn rhwydd, ac nad oes llawer o risg y bydd eu gwerth yn newid.

j) Ymrwymadau ariannol

Cydnabyddir ymrwymiad ariannol yn y datganiad ased net ar y dyddiad y daw'r gronfa yn gyfreithiol gyfrifol am yr ymrwymiad hwnnw. Mae'r gronfa'n cydnabod ymrwymadau ariannol sy'n ymwneud â masnachu buddsoddiadau ar werth teg ac mae unrhyw enillion a cholledion sy'n deillio o newidiadau yng ngwerth teg yr ymrwymiad rhwng dyddiad y contract, dyddiad diwedd y flwyddyn a'r dyddiad setliad yn y pen draw yn cael eu cydnabod yng nghyfrif y gronfa fel rhan o'r newid yng ngwerth buddsoddiadau.

Mae ymrwymadau ariannol eraill sy'n cael eu dosbarthu fel cost wedi'i amorteiddio yn cael eu cario yn y datganiad asedau net ar werth y brifswm sy'n ddyledus ar 31 Mawrth bob blwyddyn. Mae unrhyw log sy'n ddyledus ond heb ei dalu eto yn cael ei gyfrif ar sail croniadau ac mae'n cael ei gynnwys mewn costau gweinyddol.

k) Gwerth actiwaraid cyfredol y buddion ymddeol sydd wedi'u haddo

Asesir gwerth actiwaraid cyfredol y buddion ymddeol sydd wedi'u haddo teirblynyddol gan actiwari'r Gronfa yn unol â gofynion SCCI9 a'r safonau actiwaraid perthnasol.

Fel y caniateir o dan y Cod, mae'r Gronfa wedi dewis datgelu gwerth actiwaraid cyfredol y buddion ymddeol sydd wedi'u haddo drwy gynnwys hysbysiad yn y datganiad asedau net (Nodyn 19).

NODYN 3 – CRYNODEB O BOLISIÄU CYFRIFEG ARWYDDOCAOL (parhad)

l) Cyfraniadau gwirfoddol ychwanegol

Mae Cronfa Bensiwn Gwynedd yn darparu cynllun cyfraniadau gwirfoddol ychwanegol (AVC) ar gyfer ei aelodau ac mae asedau'r cynllun hwnnw'n cael eu buddsoddi ar wahân i asedau'r Gronfa Bensiwn. Mae tair cronfa AVC. Delir y cronfeydd hyn gyda Clerical Medical, Utmost Life a Standard Life. Mae'r darparwyr AVC yn diogelu buddion ychwanegol ar sail prynu arian ar gyfer yr aelodau hynny sy'n dewis talu cyfraniadau ychwanegol gwirfoddol. Mae pob aelod sy'n cymryd rhan yn y trefniadau hyn yn derbyn datganiad blynyddol hyd at 31 Mawrth yn cadarnhau'r symiau a ddelir yn eu cyfrif a'r newidiadau yn ystod y flwyddyn.

Nid yw AVCs yn cael eu cynnwys yn y cyfrifon, yn unol ag Adran 4(1)(b) o Reoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (Rheoli a Buddsoddi Cronfeydd) 2016 ond fe'u datgelir er gwybodaeth yn unig yn Nodyn 22.

m) Asedau dibynnol ac ymrwymadau dibynnol

Mae ased dibynnol yn codi pan fydd digwyddiad wedi digwydd gan arwain at ased posibl y bydd ei fodolaeth yn cael ei gadarnhau neu fel arall gan ddiwyddiadau yn y dyfodol. Mae ymrwymiad dibynnol yn codi pan fydd digwyddiad cyn diwedd y flwyddyn wedi creu rhwymedigaeth ariannol bosibl y bydd ei fodolaeth yn cael ei gadarnhau neu fel arall gan ddiwyddiadau yn y dyfodol. Gall ymrwymadau dibynnol godi hefyd pan nad yw'n bosib ar y Fantolen fesur gwerth y rhwymedigaeth ariannol yn ddibynadwy.

Ni chydabyddir asedau ac ymrwymadau dibynnol yn y datganiad asedau net ond fe'u datgelir trwy naratif yn y nodiadau.

NODYN 4 – DYFARNIADAU ALLWEDDOL WRTH WEITHREDU POLISIÄU CYFRIFO

Buddsoddiadau ecwiti preifat ac isadeiledd heb eu dyfynnu

Mae gwerth teg buddsoddiadau ecwiti preifat ac isadeiledd yn seiliedig yn bennaf ar amcangyfrifon a dyfarniadau sy'n edrych tua'r dyfodol sy'n cynnwys sawl ffactor. Mae rheolwyr buddsoddi'n pennu gwerth buddsoddiadau ecwiti heb eu dyfynnu ac isadeiledd gan ddefnyddio canllawiau sydd wedi'u gosod gan safon cyfrifo SAARh. Roedd gwerth y gwarantau preifat heb eu dyfynnu ar 31 Mawrth 2021 yn £211.6 miliwn (£157.2 miliwn ar 31 Mawrth 2020).

Ymrwymadau'r gronfa pensiwn

Cyfrifir ymrwymadau'r gronfa pensiwn pob tair blynedd gan yr actiwari sydd wedi'i benodi, a darperir diweddariadau blynyddol yn ystod y blynyddoedd rhwng pob prisiad. Mae'r fethodoleg a ddefnyddir yn unol â chanllawiau cymeradwy ac yn unol ag SCCI9. Mae'r rhagdybiaethau sy'n tanategu'r prisiadau yn cael eu cytuno gyda'r actiwari a cheir crynodeb ohonynt yn Nodyn 18. Mae'r amcangyfrif hwn yn destun amrywiaethau arwyddocaol yn seiliedig ar newidiadau i'r rhagdybiaethau gwaelodol.

NODYN 5 – RHAGDYBIAETHAU A WNEIR AM Y DYFODOL A FFYNONELLAU PWYSIG ERAILL SY’N RHOI ANSICRWYDD WRTH AMCANGYFRIFO

Wrth baratoi datganiadau ariannol, mae gofyn i’r rheolwyr wneud dyfarniadau, amcangyfrifon a thybiaethau sy’n effeithio ar y symiau yr adroddir arnynt. Amcangyfrifir a rhagdybiaethir drwy roi ystyriaeth i brofiad hanesyddol, tueddiadau cyfredol a disgwyliadau yn y dyfodol. Fodd bynnag, gan na ellir pennu balansau gyda sicrwydd, gallai’r gwir ganlyniadau fod yn bur wahanol i’r rhagdybiaethau a’r amcangyfrifon.

Mae’r eitemau yn y datganiad asedau net ble mae risg arwyddocaol o amrywiaethau materol yn y flwyddyn ariannol i ddod, fel a ganlyn:

Eitem	Ansicrwydd	Effaith os yw’r gwir ganlyniadau’n wahanol i’r rhagdybiaethau
Gwerth cyfredol actiwaraid y buddion ymddeol a sydd wedi’u haddo (Nodyn 19)	Mae amcangyfrif yr ymrwymiad net i dalu pensiynau’n dibynnu ar nifer o ddyfarniadau cymhleth sy’n ymwneud â’r gyfradd ddisgownt a ddefnyddir, codiadau cyflog, newidiadau mewn oedrannau ymddeol, cyfraddau marwolaeth ac enillion ar asedau’r gronfa. Cyflogir Hymans Robertson i roi cyngor arbenigol i’r gronfa am y rhagdybiaethau i’w defnyddio.	Gellir mesur effeithiau newidiadau mewn rhagdybiaethau unigol ar ymrwymadau pensiynau net. Fodd bynnag, mae’r rhagdybiaethau’n rhyngweithio mewn ffyrdd cymhleth.
Ecwiti preifat ac isadeiledd	Mae gwerth teg buddsoddiadau ecwiti preifat ac isadeiledd yn cael ei bennu’n unol âg arweiniad y <i>British Venture Capital Association</i> (Rhagfyr 2018) ac Arweiniad Arbennig ym Mawrth 2020 ar gyfer effaith prisiadau COVID 19. Nid yw’r buddsoddiadau hyn yn cael eu rhestru’n gyhoeddus ac fel y cyfryw, mae elfen o amcangyfrif yn gysylltiedig â’r prisiad.	Mae cyfanswm y buddsoddiadau ecwiti preifat ac isadeiledd yn y datganiadau ariannol yn £211.6 miliwn. Mae risg bod y buddsoddiad wedi’i nodi’n rhy isel neu’n rhy uchel yn y cyfrifon.

NODYN 6 – DIGWYDDIADAU AR ÔL DYDDIAD ADRODD

Nid oes unrhyw ddigwyddiadau arwyddocaol ar ôl diwedd y flwyddyn i’w adrodd.

NODYN 7 – CYFRANIADAU DERBYNIADWY

Yn ôl categori

2019/20		2020/21
£'000		£'000
17,914	Cyfraniadau gweithwyr	18,671
	Cyfraniadau cyflogwyr :	
56,376	• Cyfraniadau arferol	59,581
126	• Cyfraniadau adfer diffyg	0
56,502	Cyfanswm cyfraniadau cyflogwyr	59,581
74,416	Cyfanswm cyfraniadau derbyniadwy	78,252

Yn ôl math o gyflogwr

2019/20		2020/21
£'000		£'000
27,055	Cyngor Gwynedd	25,328
42,075	Cyrff eraill ar yr atodlen	47,917
2,076	Cyrff a ganiateir	1,749
2,623	Cyrff cymunedol a ganiateir	2,712
221	Cyrff trosglwyddo a ganiateir	140
312	Cyrff a benderfynir	352
54	Cronfa gaeedig*	54
74,416		78,252

*Cronfa gaeedig - Dyma'r cyfraniadau a dderbyniwyd gan Bwyllgor Llysoedd Ynadon Gogledd Cymru yn ystod y flwyddyn a oedd yn arfer bod yn gyrrff a ganiateir ond bellach sydd yn gronfa gaeedig.

NODYN 8 – INCWM ARALL

2019/20		2020/21
£'000		£'000
2	Llog ar gyfraniadau gohiriedig	2
3	Incwm ar gyfrifo ysgariad	2
5		4

NODYN 9 – TROSGLWYDDIADAU I MEWN O GRONFEYDD PENSIWN ERAILL

2019/20		2020/21
£'000		£'000
4,887	Trosglwyddiadau unigol	3,356
4,887		3,356

NODYN 10 – BUDDION A DALWYD

Yn ôl categori

2019/20		2020/21
£'000		£'000
48,356	Pensiynau	50,411
12,343	Cymudiad a buddion ymddeol lwmp swm	10,807
1,629	Buddion marwolaeth – lwmp swm	1,160
62,328		62,378

Yn ôl math o gyflogwr

2019/20		2020/21
£'000		£'000
17,714	Cyngor Gwynedd	18,773
31,958	Cyrff eraill ar yr atodlen	31,703
1,520	Cyrff a ganiateir	1,502
1,472	Cyrff cymunedol a ganiateir	1,133
223	Cyrff trosglwyddo a ganiateir	108
119	Cyrff a benderfynir	174
9,322	Cronfa gaeedig	8,985
62,328		62,378

NODYN 11 – TALIADAU I RAI SY'N YMADAEL

2019/20		2020/21
£'000		£'000
	Ad-daliadau i aelodau sy'n ymadael â'r gwasanaeth	
161	llai ad-daliadau treth	92
	Taliadau i aelodau sy'n ymuno â chynllun y	
1	wladwriaeth	0
4,507	Trosglwyddiadau unigol	2,960
4,669		3,052

NODYN 12 – COSTAU RHEOLI

2019/20		2020/21
Ailddatgan		
£'000		£'000
11,434	Costau rheoli buddsoddiadau	21,128
1,307	Costau gweinyddol	1,268
380	Costau arolygaeth a llywodraethu	273
13,121		22,669

Mae costau rheoli wedi eu hail-ddadansoddi ar gyfer 2019/20 i fod yn gyson gyda 2020/21

Nodyn 12a- Costau Rheoli Buddsoddiadau

2020/21	Ffioedd rheolwyr £'000	Costau trafodion £'000	Cyfanswm £'000
Cronfeydd cyfun			
Incwm sefydlog	865	0	865
Ecwiti	2,733	442	3,175
Buddsoddiadau eraill			
Buddsoddiadau eiddo cyfun	1,565	0	1,565
Ecwiti preifat	12,274	0	12,274
Isadeiledd	3,044	0	3,044
	20,481	442	20,923
Ffioedd gwarchodaeth			205
Cyfanswm			21,128

2019/20	Ffioedd rheolwyr £'000	Costau trafodion £'000	Cyfanswm £'000
Cronfeydd cyfun			
Incwm sefydlog	1,297	0	1,297
Ecwiti	3,462	924	4,386
Buddsoddiadau eraill			
Buddsoddiadau eiddo cyfun	1,551	0	1,551
Ecwiti preifat	2,511	0	2,511
Isadeiledd	1,572	0	1,572
	10,393	924	11,317
Ffioedd gwarchodaeth			117
Cyfanswm			11,434

Mae'r ffioedd rheoli uchod yn cynnwys yr holl ffioedd rheoli buddsoddiad a grëwyd yn uniongyrchol gan y Gronfa, yn cynnwys y ffioedd a godwyd ar gronfeydd buddsoddi wedi'u cyfuno. Ni thalwyd unrhyw ffioedd sy'n gysylltiedig â pherfformiad i'r rheolwyr buddsoddi. Yn ogystal â'r costau hyn, rhaid talu costau anuniongyrchol a ddaw yn sgil y gwasgariad bid-cynnig ar werthu a phrynu buddsoddiadau. Caiff y rhain eu hadlewyrchu yng nghostau prynu buddsoddiadau ac yn yr enillion a geir wrth werthu buddsoddiadau yn Nodyn 14a.

Mae cronfeydd PPC Global Opportunities, Multi Asset Credit a Absolute Return Bond yn fuddsoddiadau a benodir drwy ddull rheolwr o reolwyr sydd â'u ffioedd sylfaenol eu hunain. Mae'r adenillion ar gyfer y mandad hwn yn net o'r ffioedd rheolwr sylfaenol a adlewyrchir yn Nodyn 14a o fewn y 'Newid mewn Gwerth Marchnad'. Ar gyfer tryloywder, y ffioedd yn 2020/21 oedd £1,846,000 (£820,000 yn 2019/20).

Mae costau trawsnewid wedi digwydd o ganlyniad i symudiad buddsoddiadau o Insight a Fidelity i PPC. Y costau oedd £71,000 ac maent wedi'u cynnwys yng ngwerth ased net (NAV).

Nodyn 12b- Costau Gweinyddol

2019/20		2020/21
£'000		£'000
563	Costau staff uniongyrchol	576
377	Costau uniongyrchol eraill	316
367	Gwasanaethau cefnogol, yn cynnwys TG	376
1,307		1,268

Mae'r costau gweinyddol yn cynnwys y symiau a godir ar y Gronfa Bensiwn gan Gyngor Gwynedd am gostau staff, gwasanaethau cefnogol a llety.

Nodyn 12c- Costau Arolygu a Llywodraethu

2019/20		2020/21
£'000		£'000
150	Ffioedd actiwari	88
47	Ffioedd ymgynghorwyr buddsoddi	44
13	Gwasanaeth monitro perfformiad	13
34	Ffioedd archwilwyr allanol	34
66	Pwyllgor Pensiynau a Bwrdd Pensiwn Lleol	6
70	Partneriaeth Pensiwn Cymru	88
380		273

Nodyn 12ch- Partneriaeth Pensiwn Cymru

Mae'r Costau Rheoli Buddsoddiadau yn Nodyn 12a yn cynnwys ffioedd sy'n daladwy i Link Fund Solutions (gweithredwr y PPC) ac maent yn cynnwys ffioedd rheolwyr buddsoddi (sydd hefyd yn cynnwys ffi'r gweithredwr a chostau cysylltiedig eraill), costau trafodion a ffioedd gwarchodaeth. Mae'r costau hyn yn seiliedig ar gyfran ganrannol pob cronfa o asedau cyfun PPC ac fe'u didynnir o'r NAV.

Y costau goruchwyllo a llywodraethu yn Nodyn 12c yw costau rhedeg blynyddol y pŵl sy'n cynnwys costau'r Awdurdod Cynnal a chostau Ymgynghorwyr Allanol eraill. Caiff y costau hyn eu hariannu'n gyfartal gan bob un o'r wyth Cronfa Bensiwn awdurdod lleol yng Nghymru.

Mae'r ffioedd canlynol wedi'u cynnwys yn Nodyn 12 mewn perthynas â Phartneriaeth Pensiwn Cymru a ceir rhagor o wybodaeth am y PPC ar gael yn yr Adroddiad Blynyddol:

	2019/20	2020/21
	£'000	£'000
Costau rheoli buddsoddiadau		
Ffioedd rheolwyr	1,656	1,955
Costau trafodion	924	442
Costau gwarchodaeth	102	179
	2,682	2,576
Costau arolygu a llywodraethu		
Costau rhedeg	70	88
Cyfanswm	2,752	2,664

NODYN 13 – INCWM BUDDSODDI

2019/20		2020/21
£'000		£'000
0	Incwm sefydlog	1,579
1,463	Ecwiti	20,587
529	Ecwiti preifat	1,108
101	Isadeiledd	888
6,929	Buddsoddiadau eiddo cyfun	6,507
296	Llog ar adneuoan arian parod	99
9,318	Cyfanswm cyn trethi	30,768

Yn ystod 2020/21 wnaeth Link Asset Services dalu incwm a enillwyd ers sefydlu ar holl is-gronfeydd Partneriaeth Pensiwn Cymru y mae'r gronfa wedi buddsoddi ynddynt. Ail- fuddsoddwyd hyn yn awtomatig i'r cronfeydd cyfun i gynyddu gwerth marchnad y buddsoddiadau.

Mae gan Gronfa Bensiwn Gwynedd ddau gyfrif banc sy'n cael eu dal fel rhan o Grŵp o Gyfrifon Banc Cyngor Gwynedd. Mae'r arian dros ben sy'n cael ei ddal yn y Grŵp o Gyfrifon Banc yn cael ei fuddsoddi yn ddyddiol. Ar ddiwedd y flwyddyn ariannol, mae Cyngor Gwynedd yn talu llog i'r Gronfa Bensiwn, sy'n seiliedig ar falansau dyddiol y Gronfa yn ystod y flwyddyn.

Mae gan y Gronfa Bensiwn gyfrif Ewro i ymdrin â derbyniadau a thaliadau mewn Ewros ac i leihau'r trafodion cyfnewid a chostau perthnasol.

NODYN 14 – BUDDSODDIADAU

31 Mawrth 2020		31 Mawrth 2021
Ailddatgan £'000		£'000
	Asedau buddsoddi Cronfeydd cyfun	
280,279	Incwm sefydlog	484,315
1,299,750	Ecwiti	1,624,630
	Buddsoddiadau eraill	
191,256	Buddsoddiadau eiddo cyfun	194,581
112,661	Ecwiti preifat	165,423
44,569	Isadeiladedd	46,220
1,928,515		2,515,169
783	Adneuoan arian parod	146
1,929,298	Cyfanswm asedau buddsoddi Ymrwymadau buddsoddi	2,515,315
(0)	Symiau taladwy ar gyfer pryniant buddsoddiadau	(126)
(0)	Cyfanswm ymrwymadau buddsoddi	(126)
1,929,298	Asedau buddsoddi net	2,515,189

Ehangwyd dadansoddiad o'r math o asedau ar gyfer 31 Mawrth 2020 i fod yn gyson â 31 Mawrth 2021

Nodyn 14a – Cysoni Symudiadau mewn Buddsoddiadau a Deilliadau

2020/21	Gwerth marchnad ar 1 Ebrill 2020	Pryniannau yn ystod y flwyddyn	Gwerthia- nnau yn ystod y flwyddyn	Newid mewn gwerth marchnad yn ystod y flwyddyn	Gwerth marchnad ar 31 Mawrth 2021
	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Buddsoddiadau cyfun	1,580,029	759,879	(727,541)	496,578	2,108,945
Buddsoddiadau eiddo cyfun	191,256	3,592	(281)	14	194,581
Ecwiti preifat / Isadeiledd	157,230	29,249	(24,283)	49,447	211,643
	1,928,515	792,720	(752,105)	546,039	2,515,169
Adneuon arian parod	783				146
Symiau derbyniadwy ar gyfer gwerthiant buddsoddiadau	0				0
Symiau taladwy ar gyfer pryniant buddsoddiadau	0				(126)
Ffioedd o fewn cerbydau wedi'u cyfuno				19,472	
Asedau buddsoddi net	1,929,298			565,511	2,515,189

2019/20 Ailddatgan	Gwerth marchnad ar 1 Ebrill 2019	Pryniannau yn ystod y flwyddyn	Gwerthia- nnau yn ystod y flwyddyn	Newid mewn gwerth marchnad yn ystod y flwyddyn	Gwerth marchnad ar 31 Mawrth 2020
	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Buddsoddiadau cyfun	1,729,681	10,545	(9,540)	(150,657)	1,580,029
Buddsoddiadau eiddo cyfun	179,301	20,644	(777)	(7,912)	191,256
Ecwiti preifat / Isadeiledd	145,613	26,464	(13,054)	(1,793)	157,230
	2,054,595	57,653	(23,371)	(160,362)	1,928,515
Adneuon arian parod	538				783
Symiau derbyniadwy ar gyfer gwerthiant buddsoddiadau	0				0
Symiau taladwy ar gyfer pryniant buddsoddiadau	(123)				0
Ffioedd o fewn cerbydau wedi'u cyfuno				8,844	
Asedau buddsoddi net	2,055,010			(151,518)	1,929,298

Ehangwyd dadansoddiad o'r math o asedau ar gyfer 31 Mawrth 2020 i fod yn gyson â 31 Mawrth 2021

Nodyn 14b – Dadansoddiad o Fuddsoddiadau

Buddsoddiadau fesul rheolwr buddsoddi

Gwerth Marchnad ar 31 Mawrth 2020			Gwerth Marchnad ar 31 Mawrth 2021		
£'000	%		£'000	%	
604,237	31.3	Partneriaeth Pensiwn Cymru	1,360,124	54.1	
565,379	29.3	BlackRock	735,481	29.2	
157,230	8.2	Grŵp Partners	211,643	8.4	
181,742	9.4	Fidelity	67,178	2.7	
60,570	3.2	Lothbury	61,338	2.4	
47,832	2.5	UBS	47,627	1.9	
31,401	1.6	Threadneedle	31,904	1.3	
625	0.0	Veritas	20	0	
280,282	14.5	Insight	0	0	
1,929,298	100.0		2,515,315	100.0	

Mae'r buddsoddiadau a ganlyn yn cynrychioli mwy na 5% o asedau net y Gronfa:

Gwerth Marchnad ar 31 Mawrth 2020			Gwerth Marchnad ar 31 Mawrth 2021		
£'000	%	Buddsoddiadau	£'000	%	
305,618	15.8	Global Opportunities Fund PPC	442,964	17.5	
298,619	15.4	Global Growth Fund PPC	432,845	17.1	
-	-	Absolute Return Bond PPC	307,181	12.2	
-	-	Black Rock ACS World Low Carbon Fund	297,967	11.8	
280,279	14.5	LDI Solutions Plus Bonds	-	-	
274,417	14.2	Black Rock Aquila Life UK Equity Index Fund	211,625	8.4	
-	-	Multi Asset Credit Fund PCC	177,134	7.0	
137,117	7.1	Fidelity Institutional Select Global Equity	-	-	
119,881	6.2	Black Rock Aquila Life Gl. Dev Fundamental Fund	172,052	6.8	

Nodyn 14c – Benthycia Stoc

Mae strategaeth fuddsoddi'r Gronfa yn nodi y caniateir benthycia stoc yn amodol ar ganiatâd penodol. Yr incwm a enillodd y Gronfa trwy fenthycia stoc oedd £94,796. Ar hyn o bryd, mae gan Partneriaeth Pensiwn Cymru gyfanswm ecwiti a ddyfynnwyd o £469m ar fenthycy. Mae'r ecwiti hyn yn parhau i gael ei gydnabod yn natganiadau ariannol y gronfa berthnasol. Nid oes unrhyw rwymedigaethau'n gysylltiedig â'r asedau a fenthycwyd.

NODYN 15 – GWERTH TEG - SAIL GWERTHUSO

Mae'r holl asedau wedi'u prisio gan ddefnyddio technegau gwerthoedd teg yn seiliedig ar nodweddion pob offeryn, gan ddefnyddio gwybodaeth sy'n seiliedig ar y farchnad lle bo hynny'n bosibl. Ni fu unrhyw newid yn y technegau prisio a ddefnyddiwyd yn ystod y flwyddyn.

Mae asedau ac ymrwymadau wedi'u dosbarthu i dair lefel, yn unol ag ansawdd a dibynadwyedd y wybodaeth a ddefnyddiwyd i bennu gwerthoedd teg.

Lefel 1 - ble mae gwerthoedd teg wedi eu pennu drwy ddefnyddio prisiau wedi'u dyfynnu a heb eu haddasu ar farchnadoedd gweithredol am asedau neu rwymedigaethau cyfwerth, sy'n cynnwys ecwiti wedi'u dyfynnu, bondiau wedi'u dyfynnu ac ymddiriedolaethau uned.

Lefel 2 - ble nad oes prisiau'r farchnad wedi'u dyfynnu ar gael, neu pan ddefnyddir technegau prisio i bennu gwerth teg yn seiliedig ar ddata gweladwy.

Lefel 3 - ble nad yw o leiaf un mewnbwn a allai gael effaith sylweddol ar brisiad yr offeryn yn seiliedig ar ddata gweladwy'r farchnad.

NODYN 15 – GWERTH TEG - SAIL GWERTHUSO (parhad)

Disgrifiad o'r Ased	Hierarchaeth brisio	Sail y prisiad	Mewnbynnau arsylladwy ac na ellir eu harsylwi	Materion o sensitifrwydd allweddol sy'n effeithio ar y Prisiadau a ddarperir
Arian a chyferthoedd arian	Lefel 1	Bernir bod gwerth i'w gario yn werth teg oherwydd natur tymor byr yr offerynnau ariannol hyn	Diangen	Diangen
Buddsoddiadau cyfun- cronfeydd ecwiti	Lefel 2	Cyfrifir y 'NAV' (net asset value) ar sail gwerth yr asedau sylfaenol ar y farchnad	Porthiant prisiau wedi'i werthuso	Diangen
Buddsoddiadau cyfun- incwm sefydlog	Lefel 2	Cyfrifir y 'NAV' ar sail gwerth marchnadol y gwarantâu incwm sefydlog sylfaenol	Porthiant prisiau wedi'i werthuso	Diangen
Buddsoddiadau eiddo cyfun	Lefel 2	Pris cynnig cau pan gyhoeddir prisiau cynnig; pris sengl cau lle cyhoeddir pris sengl	Wedi'i seilio ar 'NAV' wedi'i osod ar sail blaen-brisio	Diangen
Ecwiti preifat	Lefel 3	Prisiad cymaradwy cwmniau tebyg yn unol ag <i>International Private Equity and Venture Capital Valuation Guidelines 2018</i> ac <i>IPEV Board's Special Valuation Guidance (Mawrth 2020)</i>	<ul style="list-style-type: none"> Lluosrif EBITDA Lluosrif refeniw Gostyngiad am ddiffyg marchnadwydd Rheoli premiwm 	Gallai newidiadau i lifoedd arian disgwylidig neu wahaniaethau rhwng cyfrifon archwiliedig a chyfrifon nas archwiliwyd effeithio ar brisiadau
Isadeiledd	Lefel 3	Wedi'i brisio gan ddefnyddio technegau llif arian disgowntiedig i gynhyrchu gwerth presennol net	Cyfradd ddisgownt a llif arian a ddefnyddir yn y modelau	Cyfradd chwyddiant, llog, treth a chyfnwid tramor

Sensitifrwydd asedau a werthir ar lefel 3

Mae'r gwerthoedd a adroddir yn y prisiadau Lefel 3 yn cynrychioli'r amcan gyfrif mwyaf cywir o werthoedd y portffolio ar 31 Mawrth 2021. Mae unrhyw oddrychedd sy'n gysylltiedig â'r gwerth buddsoddi wedi'i ymgorffori yn y prisiad a gellir gweld y dadansoddiad sensitifrwydd yn Nodyn 17.

Trosglwyddiadau rhwng lefelau 1 a 2

Ni chafwyd unrhyw drosglwyddiadau rhwng buddsoddiadau lefelau 1 a 2 yn ystod 2020/21.

Nodyn 15a – Hierarchaeth Gwerth Teg

Mae gwerth y buddsoddiad mewn ecwiti preifat yn seiliedig ar brisiadau a ddarparwyd gan bartneriaid cyffredinol y cronfeydd ecwiti preifat y mae Cronfa Bensiwn Gwynedd wedi buddsoddi ynddynt. Paratwir y prisiadau hyn yn unol â'r *International Private Equity and Venture Capital Valuation Guidelines*, sy'n dilyn egwyddorion prisiô'r SAARh ac US GAAP.

Mae'r tabl isod yn crynhoi gwerth cario'r asedau ariannol a'r ymrwymadau ariannol fesul lefel o 1 i 3, yn seiliedig ar y lefel â'u gwerth teg.

Gwerth ar 31 Mawrth 2021	Pris y farchnad a ddyfynnwyd	Gan ddefnyddio mewnbwn gweladwy	Heb fewnbwn gweladwy sylweddol	Cyfanswm
	Lefel 1 £'000	Lefel 2 £'000	Lefel 3 £'000	
Asedau ariannol wedi'u pennu fel gwerth teg drwy elw a cholled				
Incwm sefydlog	0	484,315	0	484,315
Ecwiti	0	1,624,630	0	1,624,630
Buddsoddiadau eiddo cyfun	0	194,581	0	194,581
Ecwiti preifat	0	0	165,423	165,423
Isadeilaedd	0	0	46,220	46,220
Adneuon arian parod	146	0	0	146
	146	2,303,526	211,643	2,515,315
Ymrwymadau ariannol wedi'u pennu fel gwerth teg drwy elw a cholled				
Symiau taladwy ar gyfer pryniant buddsoddiadau	(126)	0	0	(126)
Cyfanswm	20	2,303,526	211,643	2,515,189

Nodyn 15a – Hierarchaeth Gwerth Teg (parhad)

	Pris y farchnad a ddyfynnwyd	Gan ddefnyddio mewnbyn gweladwy	Heb fewnbyn gweladwy sylweddol	Cyfanswm
Gwerth ar 31 Mawrth 2020 wedi ailddatgan	Lefel 1 £'000	Lefel 2 £'000	Lefel 3 £'000	£'000
Asedau ariannol wedi'u pennu fel gwerth teg drwy elw a cholled				
Incwm sefydlog	0	280,279	0	280,279
Ecwiti	0	1,299,750	0	1,299,750
Buddsoddiadau eiddo cyfun	0	0	191,256	191,256
Ecwiti preifat	0	0	112,661	112,661
Isadeiledd	0	0	44,569	44,569
Adneuon arian parod	783	0	0	783
	783	1,580,029	348,486	1,929,298
Ymrwymadau ariannol wedi'u pennu fel gwerth teg drwy elw a cholled				
Symiau taladwy ar gyfer pryniant buddsoddiadau	0	0	0	0
Asedau ariannol net	783	1,580,029	348,486	1,929,298

Ehangwyd dadansoddiad o'r math o asedau ar gyfer 31 Mawrth 2020 i fod yn gyson â 31 Mawrth 2021

Nodyn 15b – Cysoniad Mesuriadau Gwerth Teg o Fewn Lefel 3

	Gwerth y Farchnad I Ebrill 2020 £'000	Trosglwyddiadau o Lefel 3 £'000	Pryniannau yn ystod y flwyddyn £'000	Gwerthiannau yn ystod y flwyddyn £'000	Enillion/ (colledion) na wireddwyd £'000	Enillion/ (colledion) a wireddwyd £'000	Gwerth y Farchnad 31 Mawrth 2021 £'000
Buddsoddiadau eiddo cyfun	191,256	(191,256)	0	0	0	0	0
Ecwiti preifat	112,661	0	18,796	(7,115)	45,538	(4,457)	165,423
Isadeiledd	44,569	0	10,453	(7,952)	3,909	(4,759)	46,220
Cyfanswm Lefel 3	348,486	(191,256)	29,249	(15,067)	49,447	(9,216)	211,643

Y trosglwyddiad o lefel 3 yn 2020/21 yw symudiad Buddsoddiadau Eiddo Cyfun wrth i'r cymal ansicrwydd materol gael ei godi o brisiadau eiddo.

	Gwerth y Farchnad I Ebrill 2019 £'000	Trosglwyddiadau i Lefel 3 £'000	Pryniannau yn ystod y flwyddyn £'000	Gwerthiannau yn ystod y flwyddyn £'000	Enillion/ (colledion) na wireddwyd £'000	Enillion/ (colledion) a wireddwyd £'000	Gwerth y Farchnad 31 Mawrth 2020 £'000
Buddsoddiadau eiddo cyfun	111,254	68,047	20,644	(777)	(7,817)	(95)	191,256
Ecwiti preifat	107,218	0	19,408	(5,144)	(3,101)	(5,720)	112,661
Isadeiledd	38,395	0	7,056	(1,746)	1,307	(443)	44,569
Cyfanswm Lefel 3	256,867	68,047	47,108	(7,667)	(9,611)	(6,258)	348,486

NODYN 16 – DOSBARTHAD OFFERYNNAU ARIANNOL

Mae polisiâu cyfrifo'n disgrifio sut mae gwahanol ddsbarthiadau o asedau offerynnau ariannol yn cael eu mesur a sut mae incwm a chostau, yn cynnwys enillion a cholledion gwerth teg, yn cael eu cydnabod. Mae'r tabl a ganlyn yn dadansoddi'r symiau cario o asedau ag ymrwymadau ariannol fesul categori a phennawd datganiad asedau net. Ni ail-ddosbarthwyd unrhyw asedau ariannol yn ystod y cyfnod cyfrifo.

Fel ar 31 Mawrth 2020 wedi ailddatgan			Fel ar 31 Mawrth 2021		
Wedi'u pennu fel gwerth teg drwy elw a cholled	Asedau ar gost wedi'i amorteiddio	Cost ymrwymadau ariannol	Wedi'u pennu fel gwerth teg drwy elw a cholled	Asedau ar gost wedi'i amorteiddio	Cost ymrwymadau ariannol
£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Asedau ariannol					
1,580,029			2,108,945		
191,256			194,581		
112,661			165,423		
44,569			46,220		
	8,883			12,282	
	3,829			4,017	
1,928,515	12,712	0	2,515,169	16,299	0
Ymrwymadau ariannol					
		(2,890)			(3,339)
0	0	(2,890)	0	0	(3,339)
1,928,515	12,712	(2,890)	2,515,169	16,299	(3,339)

Ehangwyd dadansoddiad o'r math o asedau ar gyfer 31 Mawrth 2020 i fod yn gyson â 31 Mawrth 2021

Nodyn 16a - Enillion a cholledion net ar offerynnau ariannol

31 Mawrth 2020		31 Mawrth 2021
Gwerth teg		Gwerth teg
£'000		£'000
Asedau ariannol		
(160,362)	Gwerth teg drwy elw a cholled	546,039
0	Benthyciadau a derbyniadau	0
(160,362)	Cyfanswm yr asedau ariannol	546,039
Ymrwymadau ariannol		
0	Gwerth teg drwy elw a cholled	0
0	Cost ymrwymadau ariannol	0
0	Cyfanswm yr ymrwymadau ariannol	0
(160,362)	Asedau ariannol net	546,039

NODYN 17 – NATUR A GRADDDFA'R RISGIAU SY'N CODI O OFFERYNNAU ARIANNOL

Risg a rheoli risg

Prif risg hirdymor y Gronfa yw y bydd asedau'r Gronfa'n annigonol i ymdrin â'i hymrwymiaadau (h.y. y buddion a gafodd eu haddo i aelodau sy'n daladwy). Felly, nod rheoli risg buddsoddi yw lleihau'r risg o weld gostyngiad cyffredinol yng ngwerth y Gronfa a gwneud y mwyaf o'r cyfle i wneud enillion ar draws portffolio'r Gronfa yn ei gyfanrwydd. Mae'r Gronfa'n cyflawni hyn drwy amrywio'i asedau i leihau risg y farchnad (risg pris, risg arian tramor a risg cyfradd llog) a risg credyd y mae'n agored iddo ar lefel dderbyniol. Yn ogystal, mae'r Gronfa'n rheoli ei risg o hylifedd i sicrhau bod digon o hylifedd ar gael i fodloni llif arian rhagweladwy'r Gronfa. Mae'r Cyngor yn rheoli'r risgiau buddsoddi hyn fel rhan o'i raglen gyffredinol i reoli risg y Gronfa Bensiwn.

Y Pwyllgor Pensiynau sy'n gyfrifol am strategaeth rheoli risg y Gronfa. Sefydlir polisiâu rheoli risg i nodi a dadansoddi'r risgiau sy'n wynebu gweithrediadau'r Gronfa Bensiwn, yna eu hadolygu'n rheolaidd i adlewyrchu newidiadau mewn gweithgaredd ac amodau'r farchnad.

a) Risg y farchnad

Risg y farchnad yw'r risg o golledion yn sgil amrywiad ym mhrisiau ecwiti a nwyddau, llog, cyfraddau cyfnewid arian tramor a gwasgariad credyd. Mae'r Gronfa'n agored i risg y farchnad yn sgil ei weithgareddau buddsoddi, yn enwedig drwy'r ecwiti mae'n eu dal. Mae lefel y risg yn dibynnu ar amgylchiadau'r farchnad, disgwyliadau o ran prisiau yn y dyfodol, newidiadau mewn enillion a'r gymysgedd o asedau.

Nod strategaeth rheoli risg y Gronfa yw adnabod a rheoli risgiau'r farchnad i'r Gronfa o fewn paramedrau derbyniol, gan sicrhau'r enillion buddsoddiad gorau posibl.

Yn gyffredinol, rheolir anweddolrwydd gormodol yn risg y farchnad drwy amrywio'r portffolio yn ddaearyddol ac o ran sectorau diwydiant a gwarantau unigol. I leihau risg y farchnad, mae'r Gronfa a'i ymgynghorwyr buddsoddi'n monitro cyflwr y farchnad a dadansoddiadau meincnod yn briodol.

Mae'r Gronfa'n rheoli'r risgiau hyn mewn dwy ffordd:

- mae pa mor agored yw'r Gronfa i risg y farchnad yn cael ei fonitro drwy ddadansoddi ffactorau risg i sicrhau bod y risg yn parhau o fewn lefelau goddefol;
- mae pa mor agored yw'r Gronfa i risgiau penodol yn cael ei gyfyngu drwy bennu risgiau penodol goddefol ar gyfer buddsoddiadau unigol.

Risg prisiau eraill

Mae risg prisiau eraill yn cynrychioli'r risg y bydd gwerth offeryn ariannol yn amrywio o ganlyniad i newid ym mhris y farchnad (ac eithrio'r risgiau sy'n codi o risg cyfradd llog neu risg cyfradd cyfnewid arian tramor), boed y newidiadau'n cael eu hachosi gan ffactorau sy'n benodol i'r offeryn unigol neu'r sawl a'i cyflwynodd neu ffactorau sy'n effeithio ar bob offeryn o'r fath yn y farchnad.

Mae'r Gronfa'n agored i risg prisiau cyfranddaliadau. Mae rheolwyr buddsoddi'r Gronfa'n lliniaru'r perygl pris hwn trwy amrywio a dewis gwarantau ac offerynnau ariannol eraill sy'n cael eu monitro gan y Cyngor i sicrhau ei fod o fewn y cyfyngiadau a nodir yn strategaeth buddsoddi'r Gronfa.

NODYN 17 – NATUR A GRADDDFA'R RISGIAU SY'N CODI O OFFERYNNAU ARIANNOL (parhad)

Risg prisiau eraill – dadansoddiad sensitifrwydd

Yn dilyn dadansoddiad o ddata hanesyddol a'r enillion ar fuddsoddiadau a ddisgwylir yn ystod y flwyddyn ariannol, mewn ymgynghoriad ag ymgynghorwyr buddsoddi'r Gronfa, mae'r Cyngor wedi pennu bod y newidiadau a ganlyn mewn risg pris y farchnad yn rhesymol bosib ar gyfer cyfnod adrodd 2020/21.

Math o ased	Symudiad posib y farchnad (+/-)	
	31 Mawrth 2020	31 Mawrth 2021
	%	%
Ecwiti DU	27.5	16.7
Ecwiti Byd-Eang	28.0	17.4
Ecwiti Marchnadoedd sy'n datblygu	25.4	22.1
Ecwiti Preifat	28.4	28.5
Bondiau Dychwelyd Absoliwt	3.9	2.1
Isadeiledd	20.1	21.0
Eiddo	14.2	14.2
Credyd Amrywiol	8.7	6.2
Arian	0.3	0.3
Cronfa Gyfan	18.9	11.7

Mae'r newid posibl a ddatgelir uchod yn gyson a un symudiad gwyriad safonol yn y newid yng ngwerth yr asedau dros y tair blynedd ddiweddaraf. Mae cyfanswm newid posibl y gronfa yn ystyried y berthynas disgwyliedig rhwng y gwahanol ddisbarthiadau o asedau a ddangosir, yn seiliedig ar gyfnewidioldeb sylfaenol a chydberthynas yr asedau, yn unol a theori portffolio amrywiant cymedrig.

NODYN 17 – NATUR A GRADDDFA'R RISGIAU SY'N CODI O OFFERYNNAU ARIANNOL (parhad)

Pe byddai pris buddsoddiadau'r Gronfa ar y farchnad wedi cynyddu/gostwng yn unol â'r uchod, byddai'r newid ym mhris y farchnad yr asedau net sydd ar gael i dalu buddion wedi bod fel a ganlyn:

Math o ased	Gwerth fel ar 31 Mawrth 2021 £'000	Canran newid %	Gwerth ar ôl cynnydd £'000	Gwerth ar ôl gostyngiad £'000
Ecwiti DU	211,625	16.7	246,966	176,283
Ecwiti Byd-eang	1,345,827	17.4	1,580,001	1,111,653
Ecwiti Marchnadoedd sy'n datblygu	67,178	22.1	82,025	52,332
Ecwiti Preifat*	165,423	28.5	212,568	118,277
Bondiau Dychwelyd Absoliwt	307,181	2.1	313,632	300,730
Isadeiledd*	46,220	21.0	55,926	36,514
Eiddo	194,581	14.2	222,211	166,950
Credyd Amrywiol	177,134	6.2	188,116	166,152
Arian	12,282	0.3	12,318	12,245
Dyledwyr a Chredydwyr	678	0.0	678	678
Cyfanswm asedau sydd ar gael i dalu buddion	2,528,129		2,914,441	2,141,814
*Agedau lefel 3	211,643		268,494	154,791

Math o ased wedi ailddatgan	Gwerth fel ar 31 Mawrth 2020 £'000	Canran newid %	Gwerth ar ôl cynnydd £'000	Gwerth ar ôl gostyngiad £'000
Ecwiti DU	274,417	27.5	349,881	198,952
Ecwiti Byd-eang	980,710	28.0	1,255,309	706,111
Ecwiti Marchnadoedd sy'n datblygu	44,625	25.4	55,960	33,290
Ecwiti Preifat	112,661	28.4	144,544	80,778
Bondiau Dychwelyd Absoliwt	280,279	3.9	291,210	269,348
Isadeiledd	44,569	20.1	53,528	35,611
Eiddo	191,255	14.2	218,414	164,097
Arian	8,883	0.3	8,910	8,856
Dyledwyr a Chredydwyr	938	0.0	938	938
Cyfanswm asedau sydd ar gael i dalu buddion	1,938,337		2,378,694	1,497,981
*Agedau lefel 3	157,230		198,072	116,389

Ehangwyd dadansoddiad o'r math o asedau ar gyfer 31 Mawrth 2020 i fod yn gyson â 31 Mawrth 2021

Risg cyfraddau llog

Mae'r Gronfa'n buddsoddi mewn asedau ariannol yn bennaf er mwyn cael enillion ar fuddsoddiadau. Mae'r buddsoddiadau hyn yn agored i risgiau cyfraddau llog, sy'n cynrychioli'r risg y bydd gwerth teg llif arian offeryn ariannol yn y dyfodol yn amrywio yn sgil newidiadau yng nghyfraddau llog y farchnad.

Mae cyfradd llog y Gronfa'n cael ei monitro'n gyson, yn unol â strategaeth rheoli risg y Gronfa, yn cynnwys monitro pa mor agored ydyw i'r cyfraddau llog ac asesiad o'r gwir gyfraddau llog yn erbyn y meincnodau perthnasol.

NODYN 17 – NATUR A GRADDDFA'R RISGIAU SY'N CODI O OFFERYNNAU ARIANNOL (parhad)

Gweler pa mor agored yn uniongyrchol yw'r Gronfa i newidiadau mewn cyfraddau llog fel ar 31 Mawrth 2020 a 31 Mawrth 2021 isod. Mae'r ffigyrau isod yn cyflwyno'r gyfradd llog yn seiliedig ar werth teg yr asedau ariannol gwaelodol:

Math o ased	Fel ar 31 Mawrth 2020	Fel ar 31 Mawrth 2021
	£'000	£'000
Arian a chyfwerthoedd arian	8,100	12,136
Balansau arian parod	783	146
Cronfa Incwm Sefydlog	280,279	484,315
Cyfanswm	289,162	496,597

Dadansoddiad sensitifrwydd risg cyfraddau llog

Mae'r Gronfa yn cydnabod y gall cyfraddau llog amrywio ac effeithio ar incwm i'r Gronfa a gwerth yr asedau net sydd ar gael i dalu buddion. Mae newid 1% mewn cyfraddau llog yn gyson â lefel y sensitifrwydd a ddefnyddiwyd fel rhan o strategaeth rheoli risg y Gronfa. Mae'r dadansoddiad isod yn rhagdybio bod pob newidyn arall, yn enwedig cyfraddau cyfnewid, yn parhau'n gyson, ac mae'n dangos yr effaith yn ystod y flwyddyn ar yr asedau net sydd ar gael i dalu buddion o newid o +/- 1% mewn cyfraddau llog:

Math o ased	Swm cario fel ar 31 Mawrth 2021	Newid yn y flwyddyn yn yr asedau net sydd ar gael i dalu buddion	
	£'000	+1%	-1%
	£'000	£'000	£'000
Arian a chyfwerthoedd arian	12,136	121	(121)
Balansau arian parod	146	1	(1)
Cronfa Incwm Sefydlog *	484,315	4,843	(4,843)
Cyfanswm y newid yn yr asedau sydd ar gael	496,597	4,965	(4,965)

* Nid yw newid 1% ar gyfradd llog yn cael effaith uniongyrchol ar warantau llog sefydlog ond mae'n cael effaith rhannol fel y cyfrifir yn y tablau uchod.

Math o ased	Swm cario fel ar 31 Mawrth 2020	Newid yn y flwyddyn yn yr asedau net sydd ar gael i dalu buddion	
	£'000	+1%	-1%
	£'000	£'000	£'000
Arian a chyfwerthoedd arian	8,100	81	(81)
Balansau arian parod	783	8	(8)
Cronfa Incwm Sefydlog *	280,279	33,633	(33,633)
Cyfanswm y newid yn yr asedau sydd ar gael	289,162	33,722	(33,722)

* Nid yw newid 1% ar gyfradd llog yn cael effaith uniongyrchol ar warantau llog sefydlog ond mae'n cael effaith rhannol fel y cyfrifir yn y tablau uchod.

Mae'r effaith y byddai newid o 1% mewn cyfraddau llog yn cael ar y llog a dderbyniwyd yn fach iawn gan mai 0.61% oedd cyfartaledd y gyfradd llog a dderbyniwyd ar arian yn ystod y flwyddyn, gan roi cyfanswm llog o £88,037 am y flwyddyn.

NODYN 17 – NATUR A GRADDDFA'R RISGIAU SY'N CODI O OFFERYNNAU ARIANNOL (parhad)

Nid yw cynnydd 1% mewn cyfraddau llog yn effeithio'r llog a dderbynnir ar asedau llog sefydlog ond byddai'n lleihau'r gwerth teg, fel y dangosir yn y tablau uchod. Nid yw newidiadau mewn cyfraddau llog yn effeithio y gwerth arian / arian a'u cyffelyb ond byddai'n effeithio'r llog a dderbynnir ar y balansau. Mae newidiadau i werth teg yr asedau ac incwm a dderbynnir o fuddsoddiadau yn cael effaith ar yr asedau net sydd ar gael i dalu buddion ond fel y nodir uchod nid yw'n cael effaith sylweddol ar y Gronfa.

Risg arian tramor

Mae risg arian tramor yn cynrychioli'r risg y bydd gwerth teg llif arian offeryn ariannol yn y dyfodol yn amrywio yn sgil newidiadau yng nghyfraddau cyfnewid arian tramor. Mae'r Gronfa'n agored i risg arian ar offerynnau ariannol sy'n cael eu cynrychioli mewn unrhyw arian ac eithrio arian swyddogaethol y Gronfa (£DU). Mae'r Gronfa'n dal asedau sy'n cael eu cynrychioli mewn arian ac eithrio £DU.

Mae gan y Gronfa ymrwymadau ecwiti preifat ac isadeiledd mewn arian tramor (€364 miliwn a \$88.6 miliwn). Mae'r ymrwymadau hyn yn cael eu tynnu i lawr ar gais y rheolwr buddsoddi dros nifer o flynyddoedd. Gweler yr ymrwymadau cyfredol sy'n aros yn Nodyn 24. Y risg dan sylw yw y bydd y bunt yn wan o'i chymharu â'r ddoler a'r ewro pan fydd yr ymrwymadau'n cael eu tynnu i lawr ac y bydd yn cryfhau pan fo'r Gronfa wedi'i chyllido'n llawn. Mae'r Gronfa wedi bod yn ariannu'r ymrwymadau ers 2005 felly mae'r ymrwymadau wedi'i gydbwysu dros gyfnod maith o amser.

Mae cyfradd cyfnewid arian y Gronfa'n cael ei gyfrifo ar sail anweddolrwydd yr arian tramor fyddai'n effeithio ar werth y buddsoddiadau ac unrhyw arian fyddai'n cael ei ddal yn yr arian tramor hynny.

Risg arian tramor – dadansoddiad sensitifrwydd

Yn dilyn dadansoddiad o ddata hanesyddol mewn ymgynghoriad ag ymgynghorwyr buddsoddi'r Gronfa, mae'r anweddolrwydd sy'n gysylltiedig â newidiadau mewn cyfraddau cyfnewid arian tramor wedi cael eu cyfrifo wrth ddefnyddio anweddolrwydd hanesyddol yr arian tramor a'r symiau cymharol ym muddsoddiadau'r Gronfa.

Y gwyriad safonol disgwylidig l blwyddyn ar gyfer un arian tramor unigol ar 31 Mawrth 2021 yw 9.8%. Y gyfradd gyfatebol ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2020 oedd 10%. Mae'r dadansoddiad hwn yn tybio bod yr holl amrywiadau eraill, yn enwedig cyfraddau llog, yn aros yn gyson.

NODYN 17 – NATUR A GRADDDFA'R RISGIAU SY'N CODI O OFFERYNNAU ARIANNOL (parhad)

Mae'r tablau isod yn dangos dadansoddiad o ddatguddiad y Gronfa at arian tramor unigol fel ar 31 Mawrth 2021 ac ar ddiwedd y flwyddyn ariannol cynt:

Agored i newidiadau mewn arian tramor – math o ased	Swm cario fel ar 31 Mawrth 2021	Newid yn y flwyddyn yn yr asedau net sydd ar gael i dalu buddion	
		Gwerth ar gynnydd	Gwerth ar leihad
	£'000	£'000	£'000
Ecwiti Byd-eang	1,345,827	1,477,718	1,213,936
Ecwiti Marchnadoedd sy'n datblygu	67,178	73,762	60,595
Ecwiti Preifat	165,423	181,634	149,211
Bondiau Dychwelyd Absoliwt	307,181	337,285	277,077
Isadeiledd	46,220	50,750	41,690
Credyd Amrywiol	177,134	194,493	159,775
Eiddo	0	0	0
Cyfanswm y newid yn yr asedau sydd ar gael	2,108,963	2,315,642	1,902,284

Agored i newidiadau mewn arian tramor – math o ased	Swm cario fel ar 31 Mawrth 2020 Wedi ailddatgan	Newid yn y flwyddyn yn yr asedau net sydd ar gael i dalu buddion	
		Gwerth ar gynnydd	Gwerth ar leihad
	£'000	£'000	£'000
Ecwiti Byd-eang	980,710	1,078,780	882,639
Ecwiti Marchnadoedd sy'n datblygu	44,625	49,088	40,163
Ecwiti Preifat	112,661	123,927	101,395
Bondiau Dychwelyd Absoliwt	280,279	308,307	252,251
Isadeiledd	44,569	49,026	40,112
Credyd Amrywiol	0	0	0
Eiddo	226	249	203
Cyfanswm y newid yn yr asedau sydd ar gael	1,463,070	1,609,377	1,316,763

Ehangwyd dadansoddiad o'r math o asedau ar gyfer 31 Mawrth 2020 i fod yn gyson â 31 Mawrth 2021

b) Risg credyd

Mae risg credyd yn cynrychioli'r risg y bydd gwrth barti i drafodion neu offeryn ariannol yn methu â gwireddu goblygiad ac yn creu colled ariannol i'r Gronfa o ganlyniad i hynny. Yn gyffredinol, mae gwerth buddsoddiadau ar y farchnad yn adlewyrchu asesiad o gredyd wrth eu prisio ac felly darperir ar gyfer y risg o golled yng ngwerth cario asedau ariannol ag ymrwymadau'r Gronfa.

Yn ei hanfod, mae portffolio buddsoddi cyfan y Gronfa'n agored i ryw fath o risg credyd. Fodd bynnag, mae dewis gwrth bartion, broceriaid a sefydliadau ariannol o ansawdd uchel yn isafu'r risg credyd a allai godi yn sgil methiant i setlo trafodion yn brydlon.

NODYN 17 – NATUR A GRADDDFA'R RISGIAU SY'N CODI O OFFERYNNAU ARIANNOL (parhad)

Gweler isod meincnod ar gyfer y canran o'r cronfeydd a ddelir gan y rheolwyr buddsoddi:

Rheolwr Buddsoddi	Canran o'r Portffolio
BlackRock	29.5%
Fidelity	2.5%
Global Growth Partneriaeth Pensiwn Cymru	14.0%
Global Opportunities Partneriaeth Pensiwn Cymru	14.0%
Multi Asset Credit Partneriaeth Pensiwn Cymru	7.5%
Absolute Return Bond Partneriaeth Pensiwn Cymru	15.0%
Property (UBS, Threadneedle, Lothbury, BlackRock)	10.0%
Partners Group	7.5%

Mae'r holl fuddsoddiadau a ddelir gan reolwyr buddsoddi'n cael eu dal yn enw'r Gronfa Bensiwn felly, os yw'r rheolwr buddsoddi'n methu, nid yw buddsoddiadau'r Gronfa yn cael eu cyfrif yn rhan o'i asedau.

Cynrychiolir risg credyd contract gan y taliad net neu'r enillion sy'n aros. Mae'r risg weddilliol yn fân yn sgil bolisiau yswiriant amrywiol a ddelir i ymdrin â gwrth bartïon sy'n diffygdlu.

Er mwyn uchafu'r dychweliadau o fuddsoddiadau tymor byr ac adneuo arian parod, mae'r Cyngor yn buddsoddi unrhyw arian gwaged dros dro yn ei gyfrifon banc gydag unrhyw arian gwaged dros ben yng nghyfrifon banc y Gronfa Bensiwn. Telir rhaniad priodol o'r llog a enillir i'r Gronfa Bensiwn a rhennir unrhyw golledion wrth fuddsoddi ar sail yr un gyfran. Oherwydd natur y trefniadau banc, nid yw unrhyw arian gwaged yng nghyfrifon banc y Gronfa Bensiwn yn cael ei drosglwyddo i gyfrifon banc y Cyngor. Am fod y buddsoddiadau tymor byr yn cael eu gwneud mewn enw Cyngor Gwynedd, maent yn dangos yn llawn ar fantolen y Cyngor. Efen y Gronfa Bensiwn o'r buddsoddiadau tymor byr a'r adnau arian ar 31 Mawrth 2021 oedd £12.5m (£8.2m ar 31 Mawrth 2020).

Ni adneuir arian mewn banciau a sefydliadau ariannol oni bai eu bod yn cael eu graddio o ran statws credyd yn annibynnol, a'u bod yn bodloni meini prawf credyd y Cyngor. Yn ogystal, mae'r Cyngor wedi gosod cyfyngiadau ar y ganran uchaf o adneuo y gellir eu gwneud mewn unrhyw ddsbarth o sefydliad ariannol penodol. Hefyd, mae'r Cyngor yn buddsoddi canran a gytunwyd o gronfeydd yn y marchnadoedd arian er mwyn cael buddsoddiadau amrywiol. Mae'r cronfeydd marchnad arian a ddewiswyd oll wedi derbyn statws credyd AAA gan asiantaeth statws credyd blaenllaw. Cred y Cyngor ei fod wedi rheoli pa mor agored ydyw i risg credyd a dim ond un profiad o ddiffygdlu neu adneuo nad oes modd eu hadennill sydd ganddo, sef pan roddwyd Banc Heritable yn nwylo'r gweinyddwyr yn 2008. Gweler manylion llawn yn Nodyn 27.

NODYN 17 – NATUR A GRADDDFA'R RISGIAU SY'N CODI O OFFERYNNAU ARIANNOL (parhad)

Nid yw cyflogwyr y Gronfa'n cael eu hasesu ar hyn o bryd ar gyfer eu statws credyd neu ar gyfer y cyfyngiadau credyd unigol sydd wedi'u gosod. Mae risg yn bodoli na ellir casglu cyfraniadau gan gyflogwyr ble nad oes ganddynt unrhyw aelodau sy'n cyfrannu (e.e. y risg sy'n gysylltiedig â chyflogwyr gyda nifer fechan o aelodau sy'n dewis peidio â chyfrannu), felly mae'r Awdurdod Gweinyddu'n monitro newidiadau mewn aelodaeth bob blwyddyn.

Bydd angen i gyflogwyr newydd sy'n dod yn rhan o'r Gronfa gytuno i ddarparu bond neu gael gwarant i leihau'r risg o golledion ariannol i'r Gronfa yn y dyfodol pe na fyddai'r cyflogwr dan sylw'n medru bodloni ei hymrwymiaadau pensiwn pe byddai'n ymadael â'r Gronfa. Fel y dangosir yn Nodyn 25 mae dau gyflogwr wedi darparu bondiau. Bydd unrhyw ymrwymiaadau eraill ar y Gronfa yn y dyfodol o ganlyniad i gyflogwr yn ymadael yn cael eu cario gan y Gronfa a'u rhannu dros yr holl gyflogwyr. Gwneir hyn i sicrhau bod y cyfnodau a'r symiau adfer actiwaraid yn cael eu cadw ar lefel y gall cyflogwyr llai ymdopi â hi.

Mae'r risg wedi cynyddu yn sgil dyfarniad cyfreithiol diweddar, fydd o bosib yn pennu na ellir codi cyfraniadau ar gyflogwyr nad oes ganddynt aelodau sy'n cyfrannu dan Reoliadau Gweinyddu'r CPLIL. Fodd bynnag, nid yw'r dyfarniad hwn yn effeithio ar allu'r Gronfa i gasglu cyfraniadau yn dilyn prisiad ymadael dan Reoliad 38(2). Gellir rhoi cyfarwyddyd i'r Actiwari ystyried adolygu'r cyfraddau a'r dystysgrif Addasiadau i gynyddu cyfraniadau cyflogwr dan Reoliad 38 o Reoliadau CPLIL (Gweinyddu) 2008 rhwng y prisiad a gynhelir teirblynyddol.

c) Risg hylifedd

Mae'r risg hylifedd yn cynrychioli'r risg na fydd modd i'r Gronfa fodloni ei oblygiadau ariannol wrth iddynt ddod yn ddyledus. Felly, mae'r Cyngor yn cymryd camau i sicrhau bod gan y Gronfa Bensiwn ddigon o adnoddau arian parod i fodloni ei hymrwymiaadau i dalu pensynwyr ac i fodloni ymrwymiaadau buddsoddi.

Mae gan y Cyngor llif arian sy'n ceisio sicrhau bod arian parod ar gael pe bai ei angen. Yn ogystal, mae'r cyfraniadau cyfredol a dderbynnir gan gyflogwyr ac aelodau yn cyfrannu'n llawer mwy na'r hyn a delir allan mewn buddion. Buddsoddir yr arian parod dros ben ac ni ellir ei dalu'n ôl i gyflogwyr. Mae Actiwari'r Gronfa yn sefydlu'r cyfraniadau y dylid eu talu fel y gellir bodloni holl rwymedigaethau'r dyfodol.

Nid oes unrhyw gyfyngiad ar y swm y gall cyfrif banc y Gronfa Bensiwn ei ddal. Dylai'r symiau a ddelir yn y cyfrif hwn fodloni anghenion hylifedd arferol y Gronfa. Mae unrhyw arian dros ben dros dro yn cael ei fuddsoddi gan y Cyngor yn unol â'r Datganiad Strategaeth Rheoli'r Trysorlys er mwyn darparu incwm ychwanegol i'r Gronfa Bensiwn. Buddsoddir arian parod dros ben yn unol â'r Datganiad Egwyddorion Buddsoddi.

Yn ogystal, mae gan y Gronfa fynediad at gyfleuster gorddrafft trwy drefniadau cyfrifon banc grŵp y Cyngor. Dim ond i fodloni gwahaniaethau amseru tymor byr ar daliadau pensiwn y defnyddir y cyfleuster hwn. Gan mai benthyciadau byrdymor eu natur fyddai'r rhain, ystyrir bod pa mor agored i risg credyd yw'r Gronfa yn hyn o beth yn ddibwys.

NODYN 17 – NATUR A GRADDDFA'R RISGIAU SY'N CODI O OFFERYNNAU ARIANNOL (parhad)

Mae'r Gronfa'n diffinio asedau hylifol fel asedau y gellir eu trosglwyddo'n arian parod o fewn tri mis. Asedau anhylif yw'r asedau fydd yn cymryd cyfnod mwy na thri mis i'w trosglwyddo'n arian parod. Ar 31 Mawrth 2021, roedd gwerth yr asedau anhylif yn £406m, sy'n cynrychioli 16.1% o gyfanswm asedau'r Gronfa (31 Mawrth 2020: £348m, a oedd yn cynrychioli 18.0% o gyfanswm asedau'r Gronfa).

Mae rheolwyr yn paratoi rhagolygon llif arian cyfnodol er mwyn deall a rheoli amseriad llif arian y Gronfa. Mae lefel strategol briodol y balans arian parod i'w ddal yn ffurfio rhan o strategaeth fuddsoddi'r Gronfa.

Mae'r holl rwymedigaethau ariannol ar 31 Mawrth 2021 yn ddyledus o fewn blwyddyn, yn yr un modd ag ar 31 Mawrth 2020.

Risg ail ariannu

Y risg allweddol yw y bydd y Gronfa wedi'i rwymo i ailgyflenwi cyfran sylweddol o'i hofferynnau ariannol pan fo cyfraddau llog yn anffafriol. Nid oes gan y Gronfa unrhyw offerynnau ariannol sydd â risg ail ariannu'n rhan o'i strategaethau rheoli trysorlys a buddsoddi.

NODYN 18 – TREFNIADAU CYLLIDO

Yn unol â Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (Gweinyddu) 2013, mae actiwari'r Gronfa yn ymgymryd â phrisiad teirblynyddol er mwyn sefydlu'r gyfradd cyfraniadau i gyflogwyr ar gyfer y tair blynedd i ddod. Cynhaliwyd y prisiad diwethaf fel ar 31 Mawrth 2019 ac mae'r prisiad nesaf yn digwydd 31 March 2022.

Disgrifiad o'r Polisi Cyllido

Amlinellir y polisi cyllido yn Natganiad Strategaeth Cyllido yr Awdurdod Gweinyddu a gafodd ei adolygu fel rhan o brisiad 2019.

Mae elfennau allweddol y polisi cyllido fel a ganlyn:

- sicrhau hydaledd hirdymor y Gronfa dros y tymor hir. Bydd hyn yn sicrhau bod digon o arian ar gael i gwrdd â buddion yr holl aelodau/dibynyddion wrth iddynt ddod yn daladwy.
- sicrhau bod cyfraddau cyfraniadau cyflogwyr yn weddol sefydlog os yw'n rhesymol i wneud hynny.
- lleihau'r cyfraniadau ariannol tymor hir mae'r cyflogwyr yn talu i'r Cynllun drwy adnabod y cysylltiad rhwng asedau a rhwymedigaethau a mabwysiadu strategaeth fuddsoddi sy'n cydbwysu risg ac elw (bydd hyn hefyd yn lleihau'r costau i'w talu gan dalwyr Treth Gyngor).
- i adlewyrchu nodweddion gwahanol y gwahanol gyflogwyr i bennu cyfraddau cyfraniadau drwy gael strategaeth gyllido clir a thryloyw sy'n dangos sut y gall pob cyflogwr gyfarfod a'u rhwymedigaethau dros y blynyddoedd i ddod.
- defnyddio mesurau rhesymol i leihau'r risg i gyflogwyr eraill ac yn benodol i'r rhai sy'n talu'r Dreth Gyngor yn sgil cyflogwyr yn diffygdalu ei rwymedigaethau pensiwn.

Amlinella'r Datganiad Strategaeth Cyllido sut mae'r Awdurdod Gweinyddu yn ceisio cydbwysu'r nodau croestynnol o ddiogelu hydaledd y Gronfa a chadw cyfraniadau cyflogwyr yn sefydlog.

NODYN 18 – TREFNIADAU CYLLIDO (parhad)

O ran cyflogwyr oedd â chyfamod digon cryf yn ôl yr Awdurdod Gweinyddu, mae cyfraniadau wedi cael eu sefydlogi i fod yn debygol iawn o gyflawni'r targed cyllido dros 17 mlynedd. Defnyddiwyd dull modelu ymrwymadau asedau sy'n dangos os caiff y cyfraddau cyfrannu hyn eu talu a bod newidiadau cyfraniadau yn y dyfodol yn cael eu cyfyngu fel y nodir yn y Datganiad Strategaeth Cyllido, fod yna siawns gwell na 70% o hyd y bydd y Gronfa yn dychwelyd i ariannu'n llawn dros y 17 mlynedd.

Sefyllfa Gyllido ar adeg y Prisiad Cyllido Ffurfiol Diwethaf

Cynhaliwyd y prisiad actwaraidd mwyaf diweddar dan Reoliad 62 Rheoliadau (Gweinyddol) Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol 2013 ar 31 Mawrth 2019. Datgelodd y prisiad hwn fod asedau'r Gronfa, oedd wedi'u priso'n £2,081 miliwn ar 31 Mawrth 2019, yn ddigon i dalu 108% o'r ymrwymadau (h.y. gwerth cyfredol y buddion ymddeol sydd wedi'u haddo) oedd wedi'u cronni hyd at y dyddiad hwnnw. O ganlyniad, y gwagedd ym mhrisiad 2019 oedd £156 miliwn.

Gosodwyd allan cyfraniad pob cyflogwr yn y prisiad, gyda'r nod o gyflawni cyllido llawn o fewn gorwel amser a thebygolrwydd a fesurwyd yn unol â'r Datganiad Strategaeth Cyllido. Cafodd cyfraniadau cyflogwyr unigol am y cyfnod 1 Ebrill 2020 i 31 Mawrth 2023 eu pennu yn unol â pholisi cyllido'r Gronfa fel y nodir yn y Datganiad Strategaeth Cyllido.

Prif Rhagdybiaethau Actwaraidd a'r Dull a ddefnyddiwyd i Brisio'r Ymrwymadau

Disgrifir y manylion llawn am y dulliau a'r rhagdybiaethau a ddefnyddiwyd yn yr adroddiad priso 2019.

Dull

Aseswyd yr ymrwymadau drwy ddefnyddio dull buddion cronodig sy'n ystyried aelodaeth bensynadwy hyd at y dyddiad priso, ac yn ystyried cynnydd disgwylidig mewn cyflog yn y dyfodol, ymddeoliad neu ddyddiad disgwylidig cynharach o adael aelodaeth bensynadwy.

Rhagdybiaethau

Dilynwyd dull sy'n gysylltiedig â'r farchnad i brisio'r ymrwymadau er mwyn sicrhau cysondeb gyda phrisiad o asedau'r Gronfa yn ôl eu gwerth ar y farchnad.

Roedd y rhagdybiaethau ariannol allweddol a fabwysiadwyd ar gyfer prisiad 2019 fel a ganlyn:

Rhagdybiaethau Ariannol	31 Mawrth 2019
Cyfradd disgownt	3.9%
Cynnydd mewn cyflog	2.6%
Cynnydd mewn pensiwn	2.3%

Y rhagdybiaeth demograffig allweddol oedd yr ystyriaeth a roddwyd i hirhoedledd. Mae'r rhagdybiaethau disgwylidig oes yn seiliedig ar *VitaCurves* y Gronfa gyda gwelliannau yn unol a model CMI 2018, sy'n tybio bod y gyfradd bresennol o welliannau wedi cyrraedd y brig a bydd yn cydgyfeirio at gyfradd hirdymor o 1.25% y flwyddyn. Yn seiliedig ar y rhagdybiaethau hyn, mae'r disgwylidig oes gyfartalog yn y dyfodol i oed 65 fel a ganlyn:

NODYN 18 – TREFNIADAU CYLLIDO (parhad)

Rhagdybiaethau marwolaeth yn 65 mlwydd oed	Gwryw Blynyddoedd	Benyw Blynyddoedd
Pensiynwyr cyfredol	21.3	23.4
Pensiynwyr y dyfodol (45 oed ym mhrisiad 2019)	22.2	25.1

Mae copiau o adroddiad Prisiad 2019 a'r Datganiad Strategaeth Cyllido ar gael ar wefan y Gronfa Bensiwn www.cronfabensiwnngwynedd.cymru

Profiad yn ystod y Cyfnod ers 31 Mawrth 2019

Amharwyd yn ddifrifol ar farchnadoedd gan COVID 19 ym mis Mawrth 2020, ond yn y flwyddyn 2020/21 fe wnaethant wella'n gryf. O ganlyniad, mae lefel ariannu'r Gronfa ar 31 Mawrth 2021 yn debygol o fod yn welliant i'r hyn a adroddwyd yn y prisiad ffurfiol blaenorol.

Cynhelir y prisiad actiwaraidd nesaf fel ar 31 Mawrth 2022. Adolygir y Datganiad Strategaeth Cyllido ar yr un adeg.

NODYN 19 – GWERTH CYFREDOL ACTIWARAIDD Y BUDDION YMDDEOL SYDD WEDI'U HADDO

Yn ogystal â'r prisiad cyllido teirblynyddol, mae'r actiwari hefyd yn cynnal prisiad o rwymedigaethau'r Gronfa Bensiwn, yn seiliedig ar SCC19 bob blwyddyn gan ddefnyddio'r un data sylfaenol â'r prisiad cyllido wedi'i dynnu ymlaen i'r flwyddyn ariannol gyfredol, gan ystyried y newidiadau yn niferoedd yr aelodau a diweddarau rhagdybiaethau ar gyfer y flwyddyn gyfredol. Nid yw'r gwerthusiad yn cael ei ymgymryd yn yr un modd a ddefnyddir ar gyfer gosod cyfraddau cyfrannu i'r Gronfa, ac nid yw cyfrifon y Gronfa yn ystyried rhwymedigaethau talu pensiynau na buddion eraill yn y dyfodol.

Er mwyn asesu gwerth y buddion yn seiliedig ar hyn, mae'r actiwari wedi diweddarau'r rhagdybiaethau actiwaraidd (gweler isod) o'r rhai a ddefnyddir er dibenion cyllido (gweler Nodyn 18) a hefyd mae wedi'u defnyddio i ddarparu'r adroddiadau SCC19 ac SAA102 ar gyfer cyflogwyr unigol yn y Gronfa. Yn ogystal, mae'r actiwari wedi prasio buddion salwch a marwolaeth yn unol â SCC19.

Roedd gwerth cyfredol actiwaraidd y buddion ymddeol sydd wedi'u haddo ar 31 Mawrth 2020 ac 2021, fel a ganlyn:

	31 Mawrth 2020	31 Mawrth 2021
Rhagdybiaethau	£m	£m
Aelodau Gweithredol	1,279	1,939
Aelodau Gohiriedig	445	631
Pensiynwyr	809	882
Cyfanswm	2,533	3,452

Fel y nodir uchod, mae'r ymrwymadau uchod wedi'u cyfrifo'n seiliedig ar SCC19 ac felly maent yn wahanol i ganlyniadau'r prisiad cyllido teirblynyddol a gynhaliwyd yn 2019 (gweler Nodyn 18) gan fod SCC19 yn nodi cyfradd ddisgownt yn hytrach na chyfradd sy'n adlewyrchu cyfraddau'r farchnad.

NODYN 19 – GWERTH CYFREDOL ACTIWARAIDD Y BUDDION YMDDEOL SYDD WEDI’U HADDO (parhad)

Y rhagdybiaethau a ddefnyddiwyd

Defnyddiwyd y tybiaethau ariannol sydd yn cael eu mabwysiadu ar gyfer adroddiad SCC19 yr Awdurdod Gweinyddol fel y ganlyn ac maent yn wahanol ar 31 Mawrth 2020 a 2021. Mae’r actiwari yn amcanu mai effaith y newid mewn tybiaethau i 31 Mawrth 2021 yw i gynyddu y gwerth presennol actiwaraidd o £756m. Amcanir mai effaith y newid mewn demograffiaeth a hirhoedledd ydi cynyddu y gwerth presennol actiwaraidd o £42m.

Rhagdybiaeth	31 Mawrth 2020	31 Mawrth 2021
	%	%
Cyfradd cynnydd mewn pensiwn	1.90	2.85
Cyfradd cynnydd mewn cyflog	2.20	3.15
Cyfradd ddisgownt	2.30	2.00

Mae’r disgwyliad oes ar gyfer y dybiaeth hirhoedledd yn seiliedig ar VitaCurves y Gronfa gyda gwelliannau yn unol â model CMI 2020, gyda phwysiad 0% o ddata 2020, llyfnhau safonol (Sk7), addasiad cychwynnol o 0.5% a chyfradd gwella tymor hir o 1.5% y flwyddyn. Yn seiliedig ar y rhagdybiaethau hyn, mae’r disgwyliad oes gyfartalog yn y dyfodol i oed 65 wedi’u crynhoi isod:

	Gwryw	Benyw
	Blynyddoedd	Blynyddoedd
Pensiynwyr cyfredol	21.5	23.9
Pensiynwyr y dyfodol (45 oed ym mhrisiad 2019)	22.7	25.9

Mae’r rhagdybiaeth cymudiad yn caniatáu i bensiynwyr y dyfodol dewis cyfnewid pensiwn am arian parod di-dreth ychwanegol o hyd at 50% o gyfyngiadau Cyllid a Thollau EM am wasanaeth cyn Ebrill 2008 a 75% o gyfyngiadau Cyllid a Thollau EM am wasanaeth ar ôl Ebrill 2008.

Mae’r sensitifrwydd ynghylch y prif dybiaethau a ddefnyddiwyd i fesur rhwymedigaethau wedi’u nodi isod:

Sensitifrwydd i’r Rhagdybiaethau am y flwyddyn sy’n gorffen 31 Mawrth 2021	Amcan % y cynnydd mewn rhwymedigaethau	Amcan swm ariannol
0.5% y.f. o gynnydd mewn chwyddiant pensiwn	10	333
0.5% y.f. o gynnydd mewn cyflog	1	46
0.5% y.f. o leihad yn y gyfradd ddisgownt	11	388

Y brif ragdybiaeth demograffig yw’r tybiaeth hirhoedledd. At ddibenion sensitifrwydd, amcangyfrifir y byddai cynnydd o flwyddyn yn y disgwyliad oes yn cynyddu y rhwymedigaeth oddeutu 3-5%.

NODYN 20 – ASEDAU CYFREDOL

31 Mawrth 2020 £'000		31 Mawrth 2021 £'000
403	Cyfraniadau sy'n ddyledus – gweithwyr	421
1,234	Cyfraniadau sy'n ddyledus – cyflogwyr	1,402
2,192	Amrywiol ddyledwyr	2,194
3,829	Cyfanswm dyledwyr	4,017
8,100	Arian	12,136
11,929	Cyfanswm	16,153

NODYN 21 – YMRWYMIADAU CYFREDOL

31 Mawrth 2020 £'000		31 Mawrth 2021 £'000
1,828	Credydwyr amrywiol	1,671
1,062	Buddion sy'n daladwy	1,542
2,890	Cyfanswm	3,213

NODYN 22 – CYFRANIADAU GWIRFODDOL YCHWANEGOL (AVC)

Mae gwerth y cronfeydd ar y farchnad wedi'i nodi isod:

	Gwerth ar y Farchnad 31 Mawrth 2020 £'000	Gwerth ar y Farchnad 31 Mawrth 2021 £'000
Clerical Medical	3,674	4,372
Utmost Life	193	193
Standard Life	5	5
Cyfanswm	3,872	4,570

Talwyd cyfraniadau AVC yn uniongyrchol i'r rheolwyr fel a ganlyn:

	2019/20 £'000	2020/21 £'000
Clerical Medical	601	597
Standard Life	10	0
Cyfanswm	611	597

NODYN 23 – TRAFODION PARTÏON CYSYLLTIEDIG

Cyngor Gwynedd

Cyngor Gwynedd sy'n gweinyddu Cronfa Bensiwn Gwynedd. O ganlyniad, mae perthynas gryf rhwng y Cyngor a'r Gronfa Bensiwn.

Cafodd y Cyngor gostau o £1,231,146 (£1,275,899 yn 2019/20) mewn perthynas â gweinyddu'r Gronfa ac yn dilyn hynny, cafodd ad-daliad am y costau hyn gan y Gronfa. Yn ogystal, y Cyngor yw un o gyflogwyr mwyaf aelodau'r Gronfa a chyfrannodd £25.33m tuag at y Gronfa yn 2020/21 (£27.06m yn 2019/20). Ar ddiwedd y flwyddyn, £0.405m oedd dyled y Cyngor i'r Gronfa yn bennaf mewn perthynas â llôg a dalwyd ar fuddsoddiadau'r Gronfa Bensiwn a chyfraniadau ar gyfer Mawrth 2021 a £1.25m oedd dyled y Gronfa i'r Cyngor yn bennaf mewn perthynas ag ad-daliadau i'r Cyngor am y costau gweinyddol.

Mae gan Gronfa Bensiwn Gwynedd ddau gyfrif banc a ddelir fel rhan o Grŵp o Gyfrifon Banc Cyngor Gwynedd. Mae'r arian parod dros ben a ddelir yn y Grŵp o Gyfrifon Banc yn cael ei fuddsoddi bob dydd. Ar ddiwedd y flwyddyn ariannol, mae Cyngor Gwynedd yn talu llog i'r Gronfa Bensiwn, yn seiliedig ar falansau dyddiol y Gronfa dros y flwyddyn. Yn ystod 2020/21, derbyniodd y Gronfa log o £88,037 (£266,995 yn 2019/20) gan Gyngor Gwynedd.

Llywodraethu

Roedd dau aelod o'r Pwyllgor Pensiynau yn derbyn buddion pensiwn o Gronfa Bensiwn Gwynedd yn 2020/21 (yr aelodau pwyllgor P. Jenkins a J.B. Hughes). Yn ogystal, mae aelodau'r pwyllgor P. Read (aelod tan Mai 2020), S.W. Churchman, R.W. Williams, J.B. Hughes, A.W. Jones, I. Thomas, G. Edwards a S. Glyn yn aelodau gweithredol o'r Gronfa Bensiwn. Roedd y diweddar D. Cowans hefyd yn aelod gweithredol o'r Gronfa Bensiwn.

Roedd dau aelod o'r Bwrdd Pensiwn yn derbyn buddion pensiwn o Gronfa Bensiwn Gwynedd yn 2020/21 (yr aelodau bwrdd H. E. Jones a S.Warnes). Yn ogystal, mae aelodau Bwrdd A.LI. Evans, O. Richards, H. Trainor a S. E. Parry yn aelodau gweithredol o'r Gronfa Bensiwn.

Prif Bersonél Rheoli

Swyddog Adran 151 y gronfa yw prif bersonél rheoli'r gronfa.

Mae'r cyflog sy'n daladwy i brif bersonél rheoli y gellir ei phriodoli i'r gronfa wedi'i nodi isod:

31/03/2020 £'000		31/03/2021 £'000
	8 Buddion tymor byr	8
	2 Buddion ôl-gyflogaeth	2
<hr/>		<hr/>
10		10

NODYN 24 – YMRWYMIADAU DAN GONTRACTAU BUDDSODDI

Roedd yr ymrwymiadau (buddsoddiadau) cyfalaf sy'n aros ar 31 Mawrth fel a ganlyn:

	Cyfanswm ymrwymiadau €'000	Ymrwymiad ar 31 Mawrth 2020 €'000	Ymrwymiad ar 31 Mawrth 2021 €'000
P.G. Direct 2006	20,000	776	776
P.G. Global Value 2006	50,000	3,477	3,477
P.G. Secondary 2008	15,000	1,960	1,960
P.G. Global Value 2011	15,000	2,096	2,096
P.G. Global Infrastructure 2012	40,000	8,147	7,019
P.G. Direct 2012	12,000	1,181	1,181
P.G. Global Value 2014	12,000	1,531	1,531
P.G. Direct Equity 2016	50,000	2,826	2,826
P.G. Global Value 2017	42,000	25,973	23,120
P.G. Global Infrastructure 2018	28,000	23,688	21,516
P.G. Direct Equity 2019	48,000	Amh	30,964
PG Direct Infrastructure 2020	32,000	Amh	29,602
Cyfanswm Ewro	364,000	71,655	126,068
	\$'000		
P.G. Emerging Markets 2011	7,000	1,082	1,082
P.G. Secondary 2015	38,000	18,401	17,640
P.G. Direct Infrastructure 2015	43,600	20,840	13,780
Cyfanswm Doleri	88,600	40,323	32,502

Mae 'PG' uchod yn cyfeirio at y Partners Group, y rheolwr buddsoddi sy'n buddsoddi mewn meysydd 'amgen' (ecwiti preifat ac isadeiledd) ar ran y Gronfa.

Mae'r ymrwymiadau hyn yn ymwneud â thaliadau galw sy'n aros ar gronfeydd partneriaethau cyfyngedig heb eu dyfynnu a ddelir yn rhan ecwiti preifat y portffolio. Mae'r symiau a 'elwir' gan y cronfeydd hyn yn afreolaidd o ran eu maint a'u hamseriad dros nifer o flynyddoedd o ddyddiad yr ymrwymiad gwreiddiol.

NODYN 25 - ASED AU DIBYNNOL

Mae dau o gyflogwyr sy'n gyrff a ganiateir yng Nghronfa Bensiwn Gwynedd yn dal bondiau yswiriant i'w diogelu yn erbyn y posibilrwydd o fethu â bodloni eu goblygiadau pensiwn. Llunnir y bondiau hyn o blaid y Gronfa ac ni wneir taliad ohonynt oni bai bod y cyflogwr yn methu talu.

NODYN 26 - YMRWYMIADAU DIBYNNOL

Ni nodwyd unrhyw ymrwymiadau dibynnol.

NODYN 27 - COLLEDION YN SGIL AMHARIADAU

Amhariad yr adneuoŷn ym Manc Gwlad yr Iâ

Yn ystod 2008/09, roedd y Cyngor wedi adneuo £4m gyda Heritable Bank, banc wedi'i gofrestru yn y DU dan Gyfraith yr Alban. Roedd £565,200 o'r buddsoddiad hwnnw'n perthyn i'r Gronfa Bensiwn. Rhoddwyd y cwmni yn nwylo'r gweinyddwyr ar 7 Hydref 2008. Derbyniodd y Cyngor ddychweliad o £3,976,718, sef 99.4% gan y gweinyddwyr hyd at 31 Mawrth 2021. Derbyniwyd y dididend terfynol ym mis Gorffennaf 2020 ac mae'r weinyddiaeth bellach wedi'i chwblhau.

Adroddiad archwilydd annibynnol Archwilydd Cyffredinol Cymru ar gyfer aelodau Cyngor Gwynedd sy'n gweithredu fel awdurdod gweinyddu ar gyfer Cronfa Bensiwn Gwynedd

Barn ar y datganiadau ariannol

Rwyf wedi archwilio datganiadau ariannol Cronfa Bensiwn Gwynedd ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben yn 31 Mawrth 2021 o dan Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004. Mae datganiadau ariannol Cronfa Bensiwn Gwynedd yn cynnwys cyfrif y gronfa, datganiad o'r asedau net a'r nodiadau cysylltiedig, gan gynnwys crynodeb o bolisiau cyfrifyddu perthnasol. Y fframwaith adrodd ariannol a gymhwyswyd wrth eu paratoi yw'r gyfraith berthnasol a'r safonau cyfrifyddu rhyngwladol fel y'u dehonglwyd ac y'u haddaswyd gan God Ymarfer ar Gyfrifyddu Awdurdodau Lleol yn y Deyrnas Unedig 2020-21.

Yn fy marn i, mae'r datganiadau ariannol:

- yn rhoi darlun gwir a theg o drafodiadau ariannol y gronfa bensiwn ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2021, ac o swm a threfniadaeth ei hasedau a'i rhwymedigaethau ar y dyddiad hwnnw ac eithrio'r rhwymedigaethau i dalu pensiynau a budd-daliadau ar ôl diwedd y flwyddyn;
- wedi eu paratoi'n briodol yn unol â gofynion deddfwriaethol a safonau cyfrifyddu rhyngwladol fel y'u dehonglwyd ac y'u haddaswyd gan God Ymarfer ar Gyfrifyddu Awdurdodau Lleol yn y Deyrnas Unedig 2020-21.

Sail y farn

Cynhaliais fy archwiliad yn unol â'r gyfraith berthnasol a'r Safonau Rhyngwladol ar Archwilio yn y DU (Safonau Rhyngwladol ar Archwilio (DU)) a Nodyn Ymarfer 10 'Archwilio Datganiadau Ariannol Cyrff y Sector Cyhoeddus yn y Deyrnas Unedig'. Mae disgrifiad pellach o'm cyfrifoldebau o dan y safonau hynny i'w weld yn yr adran o fy adroddiad ar gyfrifoldebau'r archwilydd wrth archwilio datganiadau ariannol. Rwyf yn annibynnol o'r cronfa bensiwn yn unol â'r gofynion moesegol sy'n berthnasol i'm harchwiliad o'r datganiadau ariannol yn y DU, gan gynnwys Safon Foesebol y Cyngor Adrodd Ariannol, ac rwyf wedi cyflawni fy nghyfrifoldebau moesegol eraill yn unol â'r gofynion hyn. Credaf fod y dystiolaeth archwilio a gefais yn ddigonol ac yn briodol i ddarparu sail i'm barn.

Casgliadau sy'n ymwneud â busnes gweithredol

Wrth archwilio'r datganiadau ariannol, rwyf wedi dod i'r casgliad bod y defnydd o sail gyfrifyddu busnes gweithredol wrth baratoi'r datganiadau ariannol yn briodol.

Yn seiliedig ar y gwaith a gyflawnais, nid wyf wedi nodi unrhyw ansicrwydd perthnasol sy'n ymwneud â digwyddiadau nac amodau a allai, yn unigol neu ar y cyd, fwrw amheuaeth perthnasol ar allu'r cynllun pensiwn i barhau i fabwysiadu sail gyfrifyddu busnes gweithredol am gyfnod o ddeuddeg mis o leiaf o'r adeg pan awdurdodir cyhoeddiad y datganiadau ariannol.

Disgrifir fy nghyfrifoldebau a chyfrifoldebau y swyddog ariannol cyfrifol mewn cysylltiad â busnes gweithredol yn adrannau perthnasol yr adroddiad hwn.

Gwybodaeth arall

Mae'r wybodaeth arall yn cynnwys yr wybodaeth a gynhwysir yn yr adroddiad blynyddol heblaw'r datganiadau ariannol a'm hadroddiad archwilydd arnynt. Mae'r Swyddog Ariannol Cyfrifol yn gyfrifol am yr wybodaeth arall a gynhwysir yn yr adroddiad blynyddol. Nid yw fy marn ar y datganiadau ariannol yn cwmpasu'r wybodaeth arall ac, oni nodir fel arall yn glir yn fy adroddiad, nid wyf yn mynegi unrhyw fath o sicrwydd ynghylch hynny. Fy nghyfrifoldeb i yw darllen yr wybodaeth arall ac, wrth wneud hynny,

ystyried a yw'r wybodaeth arall yn anghyson yn berthnasol â'r datganiadau ariannol neu'r wybodaeth a gafwyd yn ystod yr archwiliad, neu ei bod yn ymddangos fel arall ei bod wedi ei chamddatgan yn berthnasol. Os byddaf yn nodi anghysondebau perthnasol o'r fath neu gamddatganiadau perthnasol amlwg, mae'n ofynnol imi benderfynu a yw hyn yn arwain at gamddatganiad perthnasol yn y datganiadau ariannol eu hunain. Os byddaf, ar sail y gwaith a gyflawnais, yn dod i'r casgliad bod yr wybodaeth arall hon wedi ei chamddatgan yn berthnasol, mae'n ofynnol imi roi gwybod am y ffaith honno.

Nid oes gennyf unrhyw beth i adrodd amdano i'r perwyl hwn.

Adroddiad ynghylch gofynion eraill

Barn ar faterion eraill

Yn fy marn i, yn seiliedig ar y gwaith a wnaed yn ystod fy archwiliad:

- mae'r wybodaeth a gynhwysir yn yr adroddiad blynyddol ar gyfer y flwyddyn ariannol y paratowyd y datganiadau ariannol ar ei chyfer yn gyson â'r datganiadau ariannol ac mae'r adroddiad blynyddol wedi ei baratoi yn unol â Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol 2013.

Materion y byddaf yn adrodd arnynt drwy eithriad

Yng ngoleuni gwybodaeth a dealltwriaeth y gronfa bensiwn a'i hamgylchedd a gafwyd yn ystod yr archwiliad, nid wyf wedi nodi camddatganiadau perthnasol yn yr adroddiad blynyddol.

Nid oes gennyf unrhyw beth i'w nodi o ran y materion canlynol, y cyflwynaf adroddiad ichi arnynt, os, yn fy marn i:

- nad oes cofnodion cyfrifyddu digonol wedi eu cadw, neu ni dderbyniwyd ffurflenni cyfrifyddu digonol ar gyfer fy archwiliad oddi wrth y canghennau nad yw fy nhîm wedi ymweld â nhw;
- nad yw'r datganiadau ariannol yn cytuno â'r cofnodion a'r ffurflenni cyfrifyddu; neu
- nad wyf wedi derbyn yr holl wybodaeth a'r esboniadau sydd eu hangen arnaf ar gyfer fy archwiliad.

Cyfrifoldebau

Cyfrifoldebau'r swyddog ariannol cyfrifol mewn cysylltiad â'r datganiadau ariannol

Fel yr esbonnir yn fanylach yn y Datganiad o Gyfrifoldebau ar gyfer y datganiadau ariannol, mae'r swyddog ariannol cyfrifol yn gyfrifol am baratoi'r datganiadau ariannol, sy'n rhoi darlun gwir a theg, ac am ba bynnag reolaeth fewnol sy'n angenrheidiol ym marn y swyddog ariannol cyfrifol i allu paratoi datganiadau ariannol sy'n rhydd o gamddatganiadau perthnasol, boed hynny trwy dwyll neu wall.

Wrth baratoi'r datganiadau ariannol, y swyddog ariannol cyfrifol sy'n gyfrifol am asesu gallu'r gronfa bensiwn i barhau fel busnes gweithredol, gan ddatgelu fel y bo'n briodol, faterion sy'n ymwneud â'r busnes gweithredol a defnyddio sail gyfrifyddu busnes gweithredol oni thybir bod hynny'n amhriodol.

Cyfrifoldebau'r Archwilydd o ran archwilio'r datganiadau ariannol

Fy amcanion yw cael sicrwydd rhesymol ynghylch a yw'r datganiadau ariannol yn eu cyfanrwydd yn rhydd o gamddatganiadau perthnasol, boed hynny oherwydd twyll neu wall, a chyhoeddi adroddiad archwilydd sy'n cynnwys fy marn i. Sicrwydd rhesymol yw lefel uchel o sicrwydd, ond nid yw'n gwarantu y bydd archwiliad a gynhelir yn unol â Safonau Archwilio Rhyngwladol (DU) yn canfod camddatganiad perthnasol bob amser pan fydd yn bodoli. Gall camddatganiadau godi trwy dwyll neu wall a chânt

eu hystyried yn berthnasol os, yn unigol neu gyda'i gilydd, gellid disgwyl yn rhesymol iddynt ddylanwadu ar benderfyniadau economaidd defnyddwyr ar sail y datganiadau ariannol hyn.

Afreoleidd-dra, gan gynnwys twyll, yw achosion o beidio â chydymffurfio â chyfreithiau a rheoliadau. Rwy'n cynllunio gweithdrefnau yn unol â'm cyfrifoldebau a amlinellir uchod, i ganfod camddatganiadau perthnasol mewn cysylltiad ag afreoleidd-dra, gan gynnwys twyll.

Roedd fy ngweithdrefnau'n cynnwys y canlynol:

- holi'r rheolwyr, pennaeth archwilio mewnol y Cyngor a'r rhai sy'n gyfrifol am lywodraethu, gan gynnwys cael ac adolygu dogfennau ategol sy'n ymwneud â pholisïau a gweithdrefnau Cronfa Bensiwn Gwynedd mewn cysylltiad â:
  - nodi, gwerthuso a chydymffurfio â chyfreithiau a rheoliadau ac a oeddent yn ymwybodol o unrhyw achosion o beidio â chydymffurfio;
  - canfod ac ymateb i risgiau o dwyll ac a oes ganddynt wybodaeth am unrhyw dwyll gwirioneddol, tybiedig neu honedig; a'r
  - rheolaethau mewnol a sefydlwyd i liniaru risgiau sy'n gysylltiedig â thwyll neu beidio â chydymffurfio â chyfreithiau a rheoliadau.
- ystyried, gan weithredu fel tîm archwilio, sut a ble y gallai twyll ddigwydd yn y datganiadau ariannol ac unrhyw ddangosyddion twyll posibl. Yn rhan o'r drafodaeth hon, nodais y posibilrwydd o dwyll yn postio cylchgronau anarferol;
- cael dealltwriaeth o fframwaith awdurdod Cronfa Bensiwn Gwynedd yn ogystal â fframweithiau cyfreithiol a rheoliadol eraill y mae Cronfa Bensiwn Gwynedd yn gweithredu ynddynt, gan ganolbwyntio ar y cyfreithiau a'r rheoliadau hynny a gafodd effaith uniongyrchol ar y datganiadau ariannol neu a gafodd effaith sylfaenol ar weithrediadau Cronfa Bensiwn Gwynedd.

Yn ogystal â'r uchod, roedd fy ngweithdrefnau ar gyfer ymateb i risgiau a nodwyd yn cynnwys y canlynol:

- adolygu datgeliadau y datganiad ariannol a phrofi dogfennau ategol er mwyn asesu cydymffurfedd â'r cyfreithiau a'r rheoliadau perthnasol a drafodir uchod;
- holi'r rheolwyr a'r Pwyllgor Pensiynau;
- darllen cofnodion cyfarfodydd y rhai sy'n gyfrifol am lywodraethu a'r awdurdod gweinyddu; ac
- wrth fynd i'r afael â'r risg o dwyll trwy wrth-wneud rheolaethau gan reolwyr, profi priodoldeb cofnodion mewn cyfnodolion ac addasiadau eraill; asesu a yw'r barnau wrth wneud amcangyfrifon cyfrifyddu yn arwydd o duedd bosibl; a gwerthuso rhesymeg busnes unrhyw drafodiadau arwyddocaol sy'n anarferol neu y tu allan i fusnes arferol.

Rwyf hefyd wedi cyfleu cyfreithiau a rheoliadau perthnasol a nodwyd a risgiau o dwyll posibl i bob tîm archwilio, gan barhau i fod yn effro i unrhyw arwyddion o dwyll neu beidio â chydymffurfio â chyfreithiau a rheoliadau trwy gydol yr archwiliad.

Mae'r anhawster cynhenid i ganfod afreoleidd-dra, effeithiolrwydd rheolaethau Cronfa Bensiwn Gwynedd, a natur, amseru a graddau'r gweithdrefnau archwilio a gyflawnir yn effeithio ar y graddau y gall fy ngweithdrefnau ganfod afreoleidd-dra, gan gynnwys twyll.

Ceir disgrifiad pellach o gyfrifoldebau'r archwilydd o ran archwilio'r datganiadau ariannol ar wefan y Cyngor Adrodd Ariannol www.frc.org.uk/auditorsresponsibilities. Mae'r disgrifiad hwn yn rhan o fy adroddiad archwilydd.

Tystysgrif cwblhau archwiliad

Tystiaf fy mod wedi cwblhau'r archwiliad o gyfrifon Cronfa Bensiwn yn unol â gofynion Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004 a Chod Ymarfer Archwilio Archwilydd Cyffredinol Cymru.

Adrian Crompton
Archwilydd Cyffredinol Cymru
19 Tachwedd 2021

24 Heol y Gadeirlan
Caerdydd
CF11 9LJ

10. Atodiadau

10.1 Datganiad Strategaeth Gyllido

I Cyflwyniad

1.1 Beth yw'r ddogfen hon?

Dyma Ddatganiad Strategaeth Gyllido (DSC) Cronfa Bensiwn Gwynedd ("y Gronfa"), a weinyddir gan Gyngor Gwynedd ("yr Awdurdod Gweinyddu").

Fe'i paratowyd gan yr Awdurdod Gweinyddu ar y cyd ag actwari'r Gronfa, Hymans Robertson LLP, ac mewn ymgynghoriad â chyflogwyr ac ymgynghorwyr buddsoddi'r Gronfa. Mae'n weithredol o 24 Mehefin 2021.

1.2 Beth yw Cronfa Bensiwn Gwynedd?

Mae'r Gronfa'n rhan o'r Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (LGPS) cenedlaethol. Sefydlwyd y CPLIL gan Lywodraeth y DU i weithwyr llywodraeth leol, a gweithwyr eraill sydd wedi'u cyflogi gan gyrrff tebyg neu gysylltiedig ledled y DU, er mwyn iddynt gael buddion wrth iddynt ymddeol ac ar ôl iddynt farw. Yr Awdurdod Gweinyddu sy'n rhedeg Cronfa Bensiwn Gwynedd, sef CPLIL ardal Gwynedd, ac mae'n sicrhau ei fod:

- yn derbyn cyfraniadau priodol gan weithwyr a chyflogwyr, a thaliadau trosglwyddo priodol;
- yn buddsoddi'r cyfraniadau'n briodol, gyda'r nod i asedau'r Gronfa dyfu dros amser yn sgil incwm o fuddsoddiadau a thwf cyfalaf; ac
- yn defnyddio'r asedau hynny i dalu buddion o'r Gronfa i aelodau (pan maent yn ymddeol, ac am weddill eu hoes), ac i'w dibynyddion (pan mae aelodau'n marw), yn unol â diffiniadau Rheoliadau'r CPLIL. Fel arfer, defnyddir asedau hefyd i dalu gwerthoedd trosglwyddo a chostau gweinyddol.

Gweler crynodeb o rolau a chyfrifoldebau'r partïon allweddol sy'n gysylltiedig â rheoli'r Gronfa yn [Atodiad B](#).

1.3 Pam fod angen Datganiad Strategaeth Gyllido ar y Gronfa?

Mae Rheoliadau CPLIL yn gwarantu buddion gweithwyr, ac nid ydynt yn newid yn unol â gwerthoedd y farchnad neu gyfraniadau'r cyflogwr. Bydd yr enillion a ddaw o fuddsoddiadau yn helpu i dalu am rai o'r buddion, ond ddim am y cwbl, ac yn bendant nid oes sicrwydd o hynny. Mae'r Rheoliadau hefyd yn gosod swm penodol i gyfraniadau'r gweithwyr, ar lefel sy'n talu cyfran yn unig o gost y buddion.

Felly, mae angen i gyflogwyr dalu'r hyn sy'n weddill o ran y gost o roi buddion i aelodau a'u dibynyddion.

Mae'r DSC yn canolbwyntio ar sut y mesurir ymrwymadau'r cyflogwr, pa mor gyflym y caiff yr ymrwymadau hyn eu hariannu, a sut mae cyflogwyr neu grwpiau o gyflogwyr yn talu am eu hymrwymadau eu hunain. Amlinella'r datganiad hwn sut mae'r Awdurdod Gweinyddu wedi cydbwysu nodau sy'n tynnu'n groes i'w gilydd:

- fforddiadwyedd cyfraniadau'r cyflogwr,
- tryloywder prosesau,
- sefydlogrwydd cyfraniadau cyflogwyr, a

- bod y sail gyllido yn ddarbodus.

Mae gan DSC ofynion rheoleiddiol hefyd, fel y gwelir yn Atodiad A.

Mae'r DSC yn grynodedb o ddull y mae'r Gronfa yn ei defnyddio i gyllido ei ymrwymadau, ac mae hyn yn cynnwys cyfeirio at bolisiau eraill y Gronfa; nid yw'n ddatganiad cynhwysfawr o bolisi ar yr holl faterion. Mae'r DSC yn ffurfio rhan o fframwaith sy'n cynnwys:

- Rheoliadau CPLIL;
- y Dystysgrif Cyfraddau ac Addasiadau (sy'n cadarnhau cyfraddau cyfraniadau'r cyflogwr am y tair blynedd nesaf) sydd mewn atodiad i'r adroddiad prisio;
- ffactorau actwaraidd ar gyfer prisio trosglwyddiadau unigol, costau ymddeol yn gynnar a chostau prynu gwasanaeth ychwanegol;
- Datganiad o Egwyddorion Buddsoddi / Datganiad Strategaeth Fuddsoddi'r Gronfa (gweler Rhan 4)

1.4 Sut mae'r Gronfa a'r DSC hwn yn effeithio arnaf i?

Mae'n dibynnu pwy ydych chi:

- aelod o'r Gronfa, h.y. yn weithiwr ar hyn o bryd, yn gyn-weithiwr, neu'n ddibynnydd: mae angen i'r Gronfa fod yn sicr ei bod yn casglu ac yn dal digon o arian er mwyn medru talu eich buddion yn llawn bob tro;
- cyflogwr yn y Gronfa (neu sy'n ystyried ymuno â'r Gronfa): byddwch eisiau gwybod o dro i dro sut mae eich cyfraniadau'n cael eu cyfrifo, a bod hynny'n deg o gymharu â chyflogwyr eraill yn y Gronfa, yn ogystal â pha bryd fyddai angen i chi dalu mwy. Noder bod DSC yn berthnasol i'r holl gyflogwyr sy'n rhan o'r Gronfa;
- Aelod Etholedig sy'n perthyn i gyngor sy'n rhan o'r Gronfa: byddwch eisiau bod yn sicr fod y cyngor yn cydbwysu'r angen i gadw arian darbodus wrth gefn ar gyfer buddion ymddeol a marwolaeth aelodau gyda materion eraill sy'n galw ar arian y cyngor;
- Trethdalwr: mae eich cyngor yn ceisio taro'r cydbwysedd fel yr uchod a hefyd lleihau symud arian fel croes gymhorthdal rhwng gwahanol genedlaethau o drethdalwyr.

1.5 Beth mae'r DSC yn bwriadu ei wneud?

Mae'r DSC yn amlinellu beth yw amcanion strategaeth gyllido'r Gronfa, megis:

- sicrhau diddyledrwydd hirdymor y Gronfa, edrych ar bethau yn yr hirdymor mewn modd darbodus. Bydd hyn yn sicrhau bod digon o arian ar gael i fodloni holl fuddion aelodau / dibynnyddion wrth iddynt ddod yn daladwy;
- sicrhau bod cyfraddau cyfraniadau cyflogwyr yn weddol sefydlog pan fo hynny'n briodol;
- lleihau'r cyfraniadau arian sydd yn rhaid i gyflogwyr eu talu i'r Gronfa, drwy adnabod y cysylltiad rhwng asedau ac ymrwymadau a mabwysiadu strategaeth fuddsoddi sy'n cydbwysu risg ac enillion (**DS** bydd hyn hefyd yn lleihau'r gost i drethdalwyr);
- i adlewyrchu gwahanol nodweddion y gwahanol gyflogwyr wrth bennu cyfraddau'r cyfraniadau. Fel rhan o hyn mae'n rhaid i'r Gronfa gael strategaeth gyllido glir a thryloyw i ddangos sut y gall pob cyflogwr gyflawni ei ymrwymadau yn y modd gorau yn y dyfodol;
- a defnyddio mesurau rhesymol i leihau'r risg i gyflogwyr eraill ac yn y pendraw i drethdalwyr pe bai cyflogwr yn methu talu ei ymrwymadau pensiwn.

I.6 Sut mae dod o hyd i bethau yn y ddogfen hon?

Yn Rhan 2, ceir cyflwyniad bras i rai o brif egwyddorion cyllido, h.y. penderfynu faint ddylai cyflogwr gyfrannu i'r Gronfa o dro i dro.

Yn Rhan 3 ceir amlinelliad o sut mae'r Gronfa'n cyfrifo cyfraniadau gwahanol gyflogwyr mewn gwahanol sefyllfaoedd.

Mae Rhan 4 yn dangos sut mae'r strategaeth gyllido'n cael ei chysylltu i strategaeth fuddsoddi'r Gronfa.

Mae'r Atodiadau'n cynnwys gwybodaeth fanylach ar amrywiaeth o faterion, megis:

- A. y cefndir o ran rheoleiddio, gan gynnwys sut a phryd fydd yr DSC yn cael ei adolygu,
- B. pwy sy'n gyfrifol am beth,
- C. y materion sydd angen i'r Gronfa eu monitro, a sut mae'n rheoli ei risgiau,
- D. mwy o fanylion am y cyfrifiadau actwaraidd sydd eu hangen,
- E. y rhagdybiaethau sydd gan actwari'r Gronfa am y dyfodol,
- F. rhestr termau sy'n egluro'r termau technegol a ddefnyddir yma o dro i dro.

Os oes gennych unrhyw gwestiynau eraill, gallwch gysylltu yn y lle cyntaf â Delyth Jones- Thomas, Rheolwr Buddsoddi drwy anfon e-bost i delythwynjonesthomas@gwynedd.llyw.cymru.

2 Materion Cyllido Sylfaenol

(Ceir disgrifiadau manwl a helaeth yn Atodiad D).

2.1 Sut mae'r actwari'n mesur y gyfradd cyfraniadau sydd ei hangen?

Mae hon yn broses tri cham:

1. Cyfrifo'r targed cyllido eithaf ar gyfer y cyflogwr hwnnw, h.y. nifer yr asedau y dylai eu dal yn ddelfrydol er mwyn medru talu buddion ei holl aelodau. Gweler Atodiad E am fwy o fanylion ynghylch y rhagdybiaethau yr ydym yn eu gwneud i bennu'r targed cyllido hwnnw;
2. Pennu'r cyfnod amser sydd gan y cyflogwr i gyrraedd y targed cyllido hwnnw. Gweler y tabl yn 3.3 a Nodyn (c) am fwy o fanylion;
3. Cyfrifo cyfradd gyfraniadau'r cyflogwr fel ei bod o leiaf yn debygol o gyflawni'r targed cyllido o fewn y cyfnod amser penodedig, gan ystyried gwahanol ganlyniadau economaidd posib a pha mor debygol ydynt yn ystod y cyfnod amser hwnnw. Gweler 2.3 isod, a'r tabl yn 3.3 Nodyn (e) am fwy o fanylion.

2.2 Beth yw cyfradd gyfraniadau pob cyflogwr?

Caiff hyn ei ddisgrifio'n fanylach yn Atodiad D. Fel arfer mae cyfraniadau cyflogwr yn cynnwys dwy elfen:

- a) amcan o gost y buddion wrth iddynt gynyddu pob blwyddyn, ar ôl tynnu cyfraniadau'r aelod ei hun a chynnwys costau gweinyddol. Gelwir hyn yn "y gyfradd sylfaenol" a chaiff ei mynegi fel canran o dal pensynadwy'r aelodau; yn ogystal ag
- b) addasiad am y gwahaniaeth rhwng y raddfa Sylfaenol uchod a'r cyfraniad gwirioneddol mae angen i'r cyflogwr ei dalu, y cyfeirir ato fel y "gyfradd eilaidd". Yn gyffredinol, nod talu'r gyfradd Eilaidd fydd sicrhau i'r cyflogwr ddychwelyd i gyllid llawn dros gyfnod priodol (y "cyfnod amser"). Gellir mynegi'r gyfradd Eilaidd fel canran y cyflog a/neu fel swm ariannol ym mhob blwyddyn.

Mae cyfraddau pob cyflogwr i'w gweld yn Nhystysgrif Cyfraddau ac Addasiadau'r Gronfa, sy'n ffurfio rhan o'r Adroddiad Prasio Actiwariaid. Caiff cyfraniadau'r cyflogwyr eu mynegi fel lleiafswm, a bydd cyflogwyr yn medru talu cyfraniadau ar gyfradd uwch. Bydd actwari'r Gronfa yn cyfrif unrhyw gyfraddau uwch yn y prisiau nesaf, h.y. bydd yn cael ei adlewyrchu fel credyd y tro nesaf caiff cyfraniadau'r cyflogwr eu cyfrifo.

2.3 Pa fathau o gyflogwyr sy'n rhan o'r Gronfa?

Yn hanesyddol, roedd y CPLIL ar gyfer gweithwyr awdurdod lleol yn unig. Fodd bynnag, dros y blynyddoedd, yn sgil arallgyfeirio a newidiadau i ddarpariaeth gwasanaethau lleol, mae llawer mwy o gyflogwyr gwahanol bellach yn rhan o'r Gronfa.

Yn y bôn, caiff gweithwyr o'r sector cyhoeddus sy'n darparu rhyw fath o wasanaeth i'r gymuned leol fod yn rhan o'r CPLIL. Er mai gweithwyr awdurdod lleol (a chyn-weithwyr) fydd y mwyafrif o'r aelodau, mae'r rhan fwyaf o gyflogwyr sy'n rhan o'r gronfa yn rhai sy'n darparu gwasanaeth yn lle (neu ar y cyd) gwasanaethau awdurdodau lleol: ysgolion academi, contractwyr, cymdeithasau tai, elusennau ac ati.

Mae Rheoliadau CPLIL yn diffinio'r gwahanol fathau o gyflogwyr fel a ganlyn:

Cyrrff ar yr atodlen - cynghorau, a chyflogwyr penodol eraill megis ysgolion academi a sefydliadau addysg bellach. Rhaid i'r rhain adael i weithwyr nad ydynt yn gymwys i ymuno ag unrhyw gynllun sector cyhoeddus arall (megis Cynllun yr Athrawon) gael⁹⁰ mynediad i'r CPLIL. Gelwir y cyflogwyr yn hyn am

eu bod wedi cael eu henwi mewn atodlen yn Rheoliadau CPLIL.

Cyflogwyr sy'n dynodi - gall cyflogwyr megis cynghorau tref a chymuned fod yn rhan o CPLIL drwy benderfyniad (ac ni chaiff y Gronfa wrthod mynediad os yw'r penderfyniad wedi'i gymeradwyo). Gall y cyflogwyr hyn ddynodi pa weithwyr sy'n gymwys i ymuno â'r CPLIL.

Gall cyflogwyr eraill fod yn rhan o'r Gronfa drwy gael cytundeb derbyn, a chyfeirir at y rhain fel 'cyrff a ganiateir'. Fel arfer mae gan y cyflogwyr hyn sydd â "chymuned o ddiddordeb" gyda chyflogwr arall yn y cynllun - **cyrff cymunedol a ganiateir** ("CAB") neu'r sawl sy'n darparu gwasanaeth ar ran cyflogwr sy'n rhan o'r cynllun - **cyrff trosglwyddo a ganiateir** ("TAB"). Bydd y CABs yn cynnwys cymdeithasau tai ac elusennau, ac yn gyffredinol, contractwyr yw'r TABs. Mae'r Gronfa'n medru gosod meini prawf i bennu a gaiff cyflogwyr fod yn rhan ohoni ai peidio. Gall wrthod gadael iddynt gymryd rhan os nad ydynt yn cyrraedd y gofynion a amlinellir ym mholisi mynediad y Gronfa. (DS Nid yw'r termau CAB a TAB yn cael eu defnyddio mewn Rheoliadau CPLIL diweddar, yn hytrach cyfunir y ddau dan un term, sef 'cyrff a ganiateir'; fodd bynnag, rydym wedi cadw at yr hen dermau fan hyn gan fod hynny'n ddefnyddiol ar gyfer sefydlu strategaethau cyllido ar gyfer y gwahanol gyflogwyr).

2.4 Sut mae'r gyfradd gyfraniadau a fesurir yn amrywio i wahanol gyflogwyr?

Ystyrir pob un o'r tri cham uchod wrth bennu cyfraniadau (rhoddir mwy o fanylion yn [Rhan 3](#) ac [Atodiad D](#)).

1. Mae'r **targed cyllido** yn seiliedig ar gyfres o ragdybiaethau am y dyfodol, (e.e. enillion buddsoddi, chwyddiant, disgwyliad oes pensiywyr). Er hynny, os yw cyflogwr yn dod at ddiwedd ei gyfranogiad yn y Gronfa yna gellid gosod ei darged cyllido ar sail fwy darbodus, fel bod ei ymrwymadau yn llai tebygol o gael eu gwasgaru ymysg cyflogwyr eraill ar ôl iddo derfynu ei gyfranogiad;
2. Y **cyfnod amser** yw'r cyfnod sydd ei angen i gyflawni'r targed cyllido. Efallai y bydd cyflogwyr yn cael cyfnod amser llai os oes ganddynt aelodaeth ragweladwy lai parhaol neu os nad oes ganddynt bwerau i godi trethi i gynyddu cyfraniadau pe bai enillion ar fuddsoddiadau yn llai na'r disgwyl;
3. Bydd y **tebygolrwydd o gyflawni'r** targed cyllido yn ystod y cyfnod amser hwnnw yn ddibynnol ar farn y Gronfa ar gryfder ymrwymadau cyfreithiol a gallu ariannol y cyflogwr yn ogystal â'i broffil cyllido. Pan ystyrir fod cyflogwr yn wannach, neu o bosib yn rhoi'r gorau i'r Gronfa, yna bydd y tebygolrwydd fydd ei angen yn cael ei osod yn uwch a fydd yn ei dro yn cynyddu'r cyfraniadau sydd eu hangen (ac fel arall).

Rhaid i'r cyflogwr dalu costau unrhyw ymdeoliadau cynnar nad ydynt ar sail salwch, gweler [3.6](#).

Ceir manylion ar gostau ymdeoliadau cynnar ar sail salwch yn [3.7](#) a [3.8](#).

2.5 Sut mae cyfrifo lefel cyllido?

Diffinnir "lefel gyllido" cyflogwr fel cymhareb:

- gwerth cyfran asedau'r cyflogwr ar y farchnad (gweler [Atodiad D](#), Rhan [D5](#) am fwy o fanylion am sut y caiff hyn ei gyfrifo), i'r
- gwerth y mae'r actwari yn ei roi ar y buddion sydd wedi cronni hyd yn hyn ar gyfer gweithwyr a chyn-weithwyr y cyflogwr (yr "ymrwymadau"). Mae actwari'r Gronfa yn cytuno ar y rhagdybiaethau sydd i'w defnyddio i gyfrifo'r gwerth hwn gyda'r Awdurdod Gweinyddu.

Os yw hyn yn llai na 100% bydd gan y cyflogwr "ddiffyg", a hwn yw diffyg y cyflogwr; os yw'n fwy na

100% yna dywedir fod gan y cyflogwr “warged”. Cyfrifir y diffyg neu'r gwarged trwy edrych ar y gwahaniaeth rhwng gwerth yr asedau a gwerth yr ymrwymadau.

Mae'n bwysig nodi mai dim ond mesuriadau ar un adeg benodol mewn amser yw'r diffyg/gwarged a'r lefel gyllido, a hynny'n seiliedig ar gyfres benodol o ragdybiaethau am y dyfodol. Er ein bod yn cydnabod y bydd gan amrywiol bartïon ddiddordeb yn y mesurau hyn, y prif fater i'r rhan fwyaf o gyflogwyr yw pa mor debygol yw hi y bydd eu cyfraniadau'n ddigon i dalu am fuddion eu haelodau (ar ôl eu hadio i'w cyfran asedau cyfredol ac enillion buddsoddi disgwylidig).

Yn fyr, mae diffygion a lefelau cyllido yn fesurau byrdymor, ond mae pennu cyfraniadau yn fater mwy hirdymor.

2.6 Sut mae'r Gronfa'n adnabod y gall lefel y cyfraniadau effeithio ar ddarpariaeth gwasanaeth y cyngor a chyflogwyr ac ar y dreth gyngor?

Mae'r Awdurdod Gweinyddu ac actwari'r Gronfa yn ymwybodol iawn, os yw popeth arall yn hafal, y bydd gorfod talu cyfraniad uwch i'r Gronfa yn golygu fod llai o arian ar gael i'r cyflogwr ei wario ar ddarparu gwasanaethau. Er enghraifft:

- Gall cyfraniadau uwch i'r Gronfa Bensiwn arwain at lefelau is o wariant gan y cyngor, a gall hynny yn ei dro effeithio ar yr adnoddau sydd ar gael i wasanaethau'r cyngor, a/neu roi mwy o bwysau ar lefelau'r dreth gyngor;
- Bydd cyflogwyr eraill yn darparu gwahanol wasanaethau i'r gymuned leol, efallai trwy gymdeithasau tai, gwaith elusennol neu drwy gontractio gwasanaethau'r cyngor. Os oes angen iddynt dalu mwy o gyfraniadau pensiwn i'r CPLIL gall hyn effeithio ar eu gallu i ddarparu gwasanaethau lleol am gost resymol.

Er bod hyn i gyd yn wir, dylid cadw mewn cof hefyd:

- Mae'r Gronfa'n cynnig sicrwydd ariannol amhrisiadwy i deuluoedd lleol, boed hynny i'r sawl sydd wedi gweithio yn y gorffennol i wasanaethu eu cymuned leol a bellach wedi ymddeol, neu i'w teuluoedd ar ôl iddynt farw;
- Rhaid i'r Gronfa gael yr asedau i allu talu am y buddion ymddeol a marwolaeth sydd yn ei dro'n golygu fod yn rhaid i bob un o'r gwahanol gyflogwyr dalu drostynt eu hunain. Bydd talu cyfraniadau is heddiw yn golygu fod yn rhaid talu mwy fory: nid yw gohirio talu yn newid cyfanswm ymrwymiad y cyflogwr i'r Gronfa o ran ei weithwyr a'i gyn-weithwyr.
- Yn gyffredinol, bydd pob cyflogwr ond yn talu am ei weithwyr a'i gyn-weithwyr (a'u dibynyddion) ei hun, ac nid am rai cyflogwyr eraill sy'n rhan o'r Gronfa;
- Ymdrecha'r Gronfa i gynnal cyfraddau cyfraniadau cyflogwr gweddol sefydlog pan fo hynny'n briodol ac yn bosib. Fodd bynnag, mae symudiad diweddar yn yr hun a gaiff ei reoleiddio yn golygu fod y Llywodraeth yn blaenoriaethu diddyledrwydd o fewn pob cenhedlaeth dros sefydlogrwydd y cyfraddau cyfraniadau;
- Dymuna'r Gronfa osgoi sefyllfa lle mae cyflogwr ar ei hôl hi gymaint wrth reoli ei ddiffyg cyllido nes nad oes modd ei reoli: gall sefyllfa o'r fath wneud y cyflogwr yn fethdalwr a byddai'n rhaid i gyflogwyr eraill y Gronfa fod yn gyfrifol am y diffyg. Mewn sefyllfa o'r fath, byddai gwasanaethau'r cyflogwyr hynny'n dioddef o ganlyniad;
- Dylai bod lefel cyfraniadau'r cyngor i'r Gronfa yn un addas er mwyn gwarchod buddiannau'r

gwahanol genedlaethau o drethdalwyr. Er enghraifft, bydd angen gwneud yn iawn am fethiant i dalu digon o gyfraniadau yn rhai blynyddoedd drwy dalu gormod mewn blynyddoedd eraill; bydd y cyngor yn dymuno lleihau cymaint â phosib y graddau y bydd trethdalwyr yn elwa ar draul rhai sy'n talu ar adeg wahanol.

Drwyddi draw, mae'n amlwg fod angen taro cydbwysedd rhwng yr angen i'r Gronfa gynnal lefelau cyllido darbodus ac angen y cyflogwyr i ddyrannu eu hadnoddau'n briodol. Mae'r Gronfa'n cyflawni hyn drwy ddefnyddio amrywiol dechnegau sy'n effeithio ar gynnydd y cyfraniadau i wahanol raddau (gweler 3.1). Wrth benderfynu pa dechneg i'w defnyddio ar gyfer cyflogwyr, mae'r Awdurdod Gweinyddu'n edrych ar sefyllfa ariannol y cyflogwr, h.y. ei allu i ddiwallu ei ymrwymadau ariannu a'r cyfnod amser perthnasol.

Bydd yr Awdurdod Gweinyddu yn ystyried asesiad risg o'r cyflogwr gan ddefnyddio sail wybodaeth sy'n cael ei monitro a'i diweddarau'n rheolaidd. Bydd y gronfa ddata yn cynnwys gwybodaeth megis y math o gyflogwr, ei broffil aelodaeth a'i sefyllfa gyllido, unrhyw warantwyr neu ddarpariaeth ernes, newidiadau perthnasol a ragwelir ac ati.

Er enghraifft, pan fo Awdurdod Gweinyddu'n weddol hyderus y bydd cyflogwr yn medru cyflawni ei ymrwymadau cyllido, bydd y Gronfa'n caniatáu dewisiadau megis sefydlogi (gweler 3.3 Nodyn (b)), cyfnod amser hwy o gymharu â chyflogwyr eraill, a/neu debygolrwydd is o gyrraedd eu targed cyllido. Bydd dewisiadau o'r fath yn arwain at lefelau cyfraniadau is na'r arfer yn y tymor byr. Caiff hyn ei ganiatáu oherwydd y disgwylir y bydd y cyflogwr yn parhau i allu cyflawni ei rwymedigaethau am nifer o flynyddoedd.

Ar y llaw arall, os oes amheuaeth y bydd cyflogwr yn medru cyflawni ei ymrwymadau cyllido neu wrthsefyll newid sylweddol yn ei ymrwymadau, efallai y bydd angen targed cyllido uwch, a/neu gyfnod byrrach i adfer y diffyg o gymharu â chyflogwyr eraill, a/neu debygolrwydd uwch o gyrraedd y targed.

Mae'r Gronfa'n mynd ati i ofyn am fewnbwn gan gyflogwyr, gan gynnwys mewnbwn i'w drefniadau cyllido, a hynny drwy amrywiol ffyrdd: gweler Atodiad A.

2.7 Pa ddull mae'r Gronfa wedi'i gymryd i ddelio ag ansicrwydd sy'n deillio o achos llys McCloud a'i effaith bosibl ar strwythur buddion CPLIL?

Mae strwythur buddion LGPS o 1 Ebrill 2014 yn cael ei adolygu ar hyn o bryd yn dilyn i'r Llywodraeth golli'r hawl i apelio yn erbyn McCloud ac achosion llys tebyg eraill. Mae'r llysoedd wedi dyfarnu bod yr 'amddiffyniadau trosiannol' a ddyfarnwyd i rai aelodau o gynlluniau pensiwn gwasanaeth cyhoeddus pan ddiwygiwyd y cynlluniau (ar 1 Ebrill 2014 yn achos yr CPLIL) yn anghyfreithlon ar sail gwahaniaethu ar sail oedran. Ar adeg ysgrifennu, nid oedd y Weinyddiaeth Tai, Cymunedau a Llywodraeth Leol (MHCLG) wedi darparu unrhyw fanylion am newidiadau o ganlyniad i'r achos. Fodd bynnag, disgwylir y bydd angen newidiadau i fudd-daliadau a byddant yn debygol o gynyddu gwerth rhwymedigaethau. Ar hyn o bryd, nid yw graddfa a natur unrhyw gynnydd mewn rhwymedigaethau yn hysbys, sy'n cyfyngu ar allu'r Gronfa i roi lwfans cywir.

Cyhoeddodd Bwrdd Cyngori Cynllun CPLIL (SAB) gyngor i gronfeydd CPLIL ym mis Mai 2019. Gan nad oedd canlyniad terfynol i achos McCloud erbyn 31 Awst 2019, mae Actiwari'r Gronfa wedi gweithredu yn unol â chyngor SAB ac wedi prasio holl fuddion aelodau yn unol â y Rheoliadau CPLIL cyfredol.

Mae'r Gronfa, yn unol â'r cyngor gan SAB, wedi ystyried sut i ganiatáu ar gyfer y risg yma wrth bennu cyfraddau cyfraniadau cyflogwyr. Gan fod y newidiadau sy'n deillio o ddyfarniad McCloud yn ansicr,

mae'r Gronfa wedi dewis rhoi lwfans bras trwy gynyddu'r tebygolrwydd o lwyddiant angenrheidiol ar gyfer cyfraddau cyfraniadau ar gyfer pob cyflogwr.

Unwaith y bydd canlyniad achos McCloud yn hysbys, gall y Gronfa ailedrych ar y cyfraddau cyfrannu a osodwyd i sicrhau eu bod yn parhau i fod yn briodol.

Mae'r Gronfa hefyd wedi ystyried dyfarniad McCloud yn ei dull o brisio rhoi'r gorau iddi. Gweler nodyn (j) i dabl 3.3 i gael mwy o wybodaeth.

2.8 Pa gamau mae'r Gronfa wedi cymeryd i ddelio gyda'r ansicrwydd o achos llys Goodwin ai effaith posib ar strwythur buddion CPLIL?

Wnaeth achos Goodwin godi o fewn cynllun Athrawon. Honnwyd y gwahaniaethwyd yn erbyn aelodau, neu eu goroeswyr oherwydd eu cyfeiriadedd rhywiol. Roedd yr honiad oherwydd bod cynllun yr athrawon yn darparu pensiwn goroeswr sy'n llai ffafriol i wŷr gweddw neu bartner gwrywaidd sydd wedi goroesi, nag ar gyfer gwraig weddw neu bartner benywaidd sydd wedi goroesi aelod benywaidd o'r cynllun. Ar 20 Mehefin 2020, canfu'r Tribiwnlys o blaid yr hawlydd a chytunodd fod gwahaniaethu. Disgwylir i'r canfyddiad a datrysiaid hwn fod yn berthnasol ar draws pob cynllun pensiwn gwasanaeth cyhoeddus, gan gynnwys y CPLIL, ond nid yw hyn yn sicr ac nid yw'r manylion yn hysbys eto.

Disgwylit i effaith achos Goodwin, os o gwbl ar ymrwymadau'r Gronfa fod yn fach iawn a bydd yn fater gweinyddol i raddau helaeth. Yn absenoldeb penderfyniad neu unrhyw ganllaw i'r achos hwn, ni wnaed unrhyw lwfans ar gyfer hwn o fewn prisiaid ffurfiol 2019.

2.9 Pryd fydd y prisiaid actiwaraid nesaf?

Ar 8 Mai 2019 cyhoeddodd MHCLG ymgynghoriad yn gofyn am farn ar gynigion (ymhlith pethau eraill) i ddiwygio cylch prisio CPLIL yng Nghymru a Lloegr o gylch prisio tair blynedd i gylch prisio pedair blynedd.

Ar 7 Hydref 2019 cadarnhaodd MHCLG mai cylch prisio nesaf CPLIL yng Nghymru a Lloegr fydd 31 Mawrth 2022, waeth beth fo'r ymgynghoriad parhaus. Felly cyfarwyddodd y Gronfa i Actiwari'r Gronfa ardystio cyfraddau cyfraniadau ar gyfer cyflogwyr am y cyfnod 1 Ebrill 2020 i 31 Mawrth 2023 fel rhan o brisiaid 2019 y Gronfa.

3 Cyfrifo cyfraniadau ar gyfer Cyflogwyr unigol

3.1 Sylwadau cyffredinol

Un o brif heriau'r Awdurdod Gweinyddu yw cydbwysu'r angen am gyfraniadau cyflogwr sefydlog a fforddiadwy gyda'r angen i gadw golwg darbodus ar gyllido yn yr hirdymor a sicrhau diddyledrwydd y Gronfa. Gyda hyn mewn golwg, mae proses tri cham y Gronfa'n adnabod y prif faterion:

1. Beth yw targed darbodus (ond nid yn ormodol) priodol?
2. Faint o amser ddylai'r cyflogwr ei gael i gyrraedd y targed? Dylai hyn fod yn realistig ond nid yn rhy hir neu bydd perygl na fydd y cyflogwr yn cyrraedd y targed cyllido o gwbl.
3. Pa debygolrwydd sydd ei angen i gyrraedd y targed cyllido? Bydd hyn bob amser yn llai na 100% am nad oes modd bod yn sicr o symudiadau'r farchnad yn y dyfodol.
Gellir defnyddio "bariau" tebygolrwydd uwch ar gyfer cyflogwyr os yw'r Gronfa'n dymuno gostwng y risg y bydd y cyflogwr yn rhoi'r gorau iddi ac yn gadael diffyg i'r cyflogwyr eraill dalu amdano.

Sonnir am y materion hyn a rhai eraill perthnasol yn y Rhan hon.

Mae'r Awdurdod Gweinyddu'n cydnabod y bydd weithiau amgylchiadau penodol yn effeithio ar gyflogwyr unigol nad ydynt yn hawdd i'w rheoli o fewn y rheolau a'r polisiau a amlinellir yn y Datganiad Strategaeth Gyllido. Felly, gall yr Awdurdod Gweinyddu benderfynu, ar ei ddisgresiwn ei hun, rhoi cyfarwyddyd i'r actwari ddefnyddio dulliau cyllido gwahanol ar sail bob achos unigol ar gyfer cyflogwyr penodol.

3.2 Effaith talu cyfraniadau is

Mewn amgylchiadau cyfyngedig penodol, gall yr Awdurdod Gweinyddu ganiatáu cyflogwyr i dalu eu cyfraniadau ar lefel is na'r hyn a asesir ar eu cyfer gan ddefnyddio'r broses tri cham uchod. Yn ei ddisgresiwn llwyr, gall yr Awdurdod Gweinyddu:

- ymestyn y cyfnod amser ar gyfer targedu cyllido'n llawn;
- addasu'r tebygolrwydd gofynnol o gyrraedd y targed cyllido;
- caniatáu i gyflogwr fod yn rhan o fecanweithiau sefydlogi'r Gronfa;
- caniatáu ymestyn y cyfnod ar gyfer codi neu ostwng cyfraniadau'n raddol;
- cyfuno cyfraniadau rhwng cyflogwyr sydd â nodweddion tebyg; a
- derbyn rhyw fath o ernes neu warant yn lle talu cyfradd gyfraniadau uwch.

Yn aml, bydd cyflogwyr sy'n cael caniatâd i ddefnyddio un neu fwy o'r dulliau uchod yn talu cyfraniad, am gyfnod, sy'n is na'r hyn sydd ei angen i gyrraedd ei darged cyllido yn ystod y cyfnod amser priodol gyda'r tebygolrwydd llwyddiant gofynnol. Dylai cyflogwyr o'r fath werthfawrogi:

- nid yw cyflymder talu'r cyfraniadau'n effeithio ar eu gwir ymrwymiad yn yr hirdymor (h.y. gwir gost y buddion sy'n daladwy i'w gweithwyr a'u cyn-weithwyr yn y pendraw);
- rhagdybir y bydd talu cyfraniadau is yn y tymor byr yn arwain at llai o enillion buddsoddi yn y dyfodol ar gyfran y cyflogwr o'r asedau. Felly, gall gohirio swm penodol o gyfraniad arwain at gyfraniadau uwch yn yr hirdymor: ac
- fe all gymryd fwy o amser i gyrraedd eu targed cyllido, os yw popeth arall yn gyfartal.

Ar y dudalen nesaf (3.3) ceir crynodeb o sut mae'r prif bolisiau cyllido yn amrywio ar gyfer gwahanol fathau o gyflogwyr, gyda nodiadau manylach i ddilyn pan fo angen.

Mae Rhan 3.4 yn ymdrin ag amrywiol faterion cyllido eraill sy'n berthnasol i bob cyflogwr.

3.3 Y gwahanol ddulliad a ddefnyddiwyd ar gyfer gwahanol gyflogwyr

Math o gyflogwr	Cyrff ar yr Atodlen		Cyrff Cymunedol a Ganiateir a Chyflogwyr sy'n Dynodi		Cyrff Trosglwyddo a Ganiateir* (pawb)
	Awdurdodau Lleol, yr Heddlu a Pharc Cenedlaethol Eryri	Pob Corff Arall ar yr Atodlen (Cynghorau Tref a Phlwyf)	Agored i ddechreuwr newydd	Wedi cau i ddechreuwr newydd	
Sail Targed Cyllido a ddefnyddiwyd	Parhaus, honnir cyfranogiad hirdymor yn y Gronfa (gweler <u>Atodiad E</u>)		Parhaus, ond gall symud i 'sail giltiau' - gweler <u>Nodyn (a)</u>		Parhaus, honnir cyfnod contract penodol yn y Gronfa (gweler <u>Atodiad E</u>)
Dull prif gyfradd	(gweler <u>Atodiad D - D.2</u>)				
Cyfradd cyfrannu sefydlog?	Oes - gweler <u>Nodyn (b)</u>	Nac oes	Nac oes	Nac oes	Nac oes
Uchafswm cyfnod amser - <u>Nodyn (c)</u>	17 mlynedd	17 mlynedd	14 mlynedd	Oes gwaith yn y dyfodol	Cyfnod contract heb ei gwblhau
Cyfradd eilaidd - <u>Nodyn (d)</u>	Canran y cyflog				
Ymdrin â gwaged	Ymdrin drwy drefniant sefydlogi	Lleihau cyfraniadau drwy gyfradd eilaidd negyddol	Lleihau cyfraniadau drwy gyfradd eilaidd negyddol		Lleihau cyfraniadau drwy wasgaru'r gwaged dros gyfnod y contract sy'n weddill
Tebygolrwydd o gyflawni'r targed - <u>Nodyn (e)</u>	70%	75%	75%	75%	75%
Camau cyfraniadau gwahanol**	Bydd gostyngiadau yn berthnasol yn llawn o 2020/21. Bydd cynnydd yn cael ei gyflwyno'n raddol dros 3 blynedd				
Adolygu cyfraddau - <u>Nodyn (f)</u>	Bydd adolygu cyfraddau yn digwydd yn unol a'r Rheoliadau sydd wedi eu gosod yn Nodyn (f)				Wedi'u hadolygu'n benodol yn nhair blynedd diwethaf y contract
Cyflogwr newydd	amh.	amh.	<u>Nodyn (g)</u>		<u>Nodiadau (g) a (h)</u>

<p>Darfod cymryd rhan: dyled darfyddiad yn daladwy</p>	<p>Honnir nad yw darfyddiad yn bosib yn gyffredinol, oherwydd bod rhwymedigaeth gyfreithiol ar Gyrrff ar yr Atodlen i gymryd rhan yn CPLIL. Mewn achosion prin pan fydd darfyddiad yn digwydd (oherwydd newidiadau ym mheirianwaith y Llywodraeth er enghraifft), bydd yr egwyddorion dyled darfyddiad a ddefnyddir yn unol â <u>Nodyn (i)</u>.</p>	<p>Gellir ei ddarfod yn amodol ar delerau cytundeb derbyn. Cyfrifir dyled darfyddiad ar sail sy'n briodol i amgylchiadau'r darfyddiad - gweler <u>Nodyn (i)</u>.</p>	<p>Tybir y bydd y cyfranogiad yn dod i ben ar ddiwedd y contract. Bydd dyled / credyd rhoi'r gorau iddi wedi'i gyfrifo ar sail ymadael y contractwr, oni bai bod y cytundeb derbyn yn cael ei derfynu'n gynnar gan y contractwr, ac os felly byddai'r sail ymadael risg isel yn berthnasol. Mae cyflogwr gosod yn atebol am ddiffygion a chyfraniadau yn y dyfodol.</p>
---	---	--	---

* Pan fydd yr Awdurdod Gweinyddol yn cydnabod cytundeb cyfradd cyfraniadau sefydlog rhwng awdurdod gosod a chontractwr, bydd cyfradd cyfraniadau ardystiedig y cyflogwr yn deillio yn unol â'r fethodoleg a bennir yn y cytundeb rhannu risg. Yn ogystal, yn yr achosion hyn, ar ôl i'r asedau ddod i ben, bydd asedau a rhwymedigaethau'r contractwr yn trosglwyddo yn ôl i'r cyflogwr gosod heb grisialu unrhyw ddiffyg na gwared. Nodir mwy o fanylion am gytundebau cyfradd cyfraniadau sefydlog yn nodyn (i).

** Mae newidiadau i gyfraddau cyfrannu ar gyfer y cyflogwyr agored nad ydynt yn sefydlog (ac eithrio Cyrff Derbyn Trosglwyddai) yn destun mecanwaith graddol. Mae hyn yn gweithio trwy gyfrifo'r gwahaniaeth yng nghyfanswm y cyfraddau yn 2016 a 2019 cyn defnyddio'r mecanwaith, ac yna cyfyngu'r cynnydd neu'r gostyngiad dilynol fel a ganlyn: a) os yw'r gwahaniaeth yn 5.0% neu lai o dâl, bydd y gyfradd yn newid yn llawn gwahaniaeth, neu b) os yw'r gwahaniaeth yn fwy na 5.0% o'r cyflog, yna bydd y gyfradd yn newid 5.0% ynghyd â hanner y gwahaniaeth uwchlaw 5.0%. Mae'r cyfraddau cyfrannu ar gyfer cyflogwyr sydd ar gau i newydd-ddyfodiaid, ac sy'n mynd tuag at roi'r gorau iddi, wedi'u gosod yn hafal i gyfraddau sylfaenol y cyflogwyr.

Nodyn (a) (Sail allanfa giltiau ar gyfer Cyrff Cymunedol a Ganiateir (CABs) a Chyflogwyr sy'n Dynodi wedi cau i ddechreuwr newydd)

Mewn amgylchiadau:

- pan fo'r cyflogwr yn Gyflogwr sy'n Dynodi, neu'n Gorff a Ganiateir ond nid yn Gorff Trosglwyddo a Ganiateir, a
- phan nad oes gan y cyflogwr warantwr, a
- phan fydd y cytundeb derbyn yn debygol o ddod i ben, neu phan fydd y cyflogwr yn debygol o golli'i aelod gweithredol olaf, o fewn amserlen a ystyrir yn briodol gan yr Awdurdod Gweinyddu i arwain at newid mewn cyllido,

gallai'r Awdurdod Gweinyddu osod targed cyllido uwch (e.e. defnyddio cyfradd a osodir yn gyfartal â chynnyrch giltiau tymor hir) erbyn yr amser fydd y cytundeb yn dod i ben neu phan fydd yr aelod gweithredol olaf yn gadael, er mwyn diogelu cyflogwyr eraill yn y Gronfa. Bydd y polisi hwn yn cynyddu cyfraniadau rheolaidd ac yn lleihau'r posibilrwydd, ond ddim yn cael gwared ar y posibilrwydd yn gyfan gwbl, y bydd angen taliad diffyg terfynol gan y cyflogwr pan ymgymerir â phrisiad darfyddiad.

Mae'r Awdurdod Gweinyddu hefyd yn cadw'r hawl i fabwysiadu'r dull uchod mewn perthynas â'r Cyflogwyr sy'n Dynodi a'r Cyrff a Ganiateir sydd heb warantwr, pan ystyrir bod cryfder y cyfamod yn wan ond na cheir disgwyliad uniongyrchol y bydd y cytundeb derbyn yn darford neu'r Cyflogwr sy'n Dynodi yn newid ei ddynodiad.

Nodyn (b) (Sefydlogi)

Mae sefydlogi yn fecanwaith lle cedwir amrywiadau cyfradd cyfraniadau cyflogwr o flwyddyn i flwyddyn o fewn ystod a bennwyd o flaen llaw, gan felly ganiatáu i gyfraddau'r cyflogwyr hynny fod yn gymharol sefydlog. Er budd sefydlogrwydd a fforddiadwyedd cyfraniadau cyflogwr, credai'r Awdurdod Gweinyddu, ar ôl cyngor gan Actwari'r Gronfa, y gellir ystyried sefydlogi cyfraniadau fel dull darbodus hirdymor o hyd. Fodd bynnag, dylai cyflogwyr sydd â chyfraddau cyfraniadau wedi'u 'sefydlogi' (ac felly, allai fod yn talu llai na'u cyfraddau cyfraniadau damcaniaethol) fod yn ymwybodol o risgiau'r dull hwn a dylent ystyried gwneud taliadau ychwanegol i'r Gronfa os yn bosib.

Mae'r mecanwaith sefydlogi hwn yn caniatáu i anweddolrwydd marchnad fuddsoddi fyrdymor gael ei reoli fel nad yw'n achosi anweddolrwydd mewn cyfraddau cyfraniadau cyflogwr, ar y sail y gellir llunio gweledigaeth hirdymor ar y mewnlif o arian net, enillion ar fuddsoddiadau a chryfder cyfamod y cyflogwr.

Mae'r mecanwaith sefydlogi presennol yn berthnasol os:

- yw'r cyflogwr yn diwallu meini prawf cymhwyster a osodir gan yr Awdurdod Gweinyddu (gweler isod) ac;
- os na cheir unrhyw ddigwyddiadau materol sy'n arwain at y cyflogwr yn dod yn anghymwys, e.e. gostyngiadau sylweddol mewn aelodaeth weithredol (oherwydd allanoli neu ddiswyddiadau), neu newidiadau yn natur y cyflogwr (oherwydd ailstrwythuro gan y Llywodraeth efallai), neu newidiadau yn sicrwydd y cyflogwr.

Ar sail gwaith modelu helaeth a gynhaliwyd ar gyfer ymarfer prisiad 2019 (gweler Adran 4), cytunwyd bod yn rhaid i bob cyflogwr sefydlog dalu ei gyfradd sylfaenol fel isafswm dros y tair blynedd nesaf, gyda'r gostyngiad yng nghyfanswm y gyfradd yn ddarostyngedig i derfyn yn ddibynnol ar lefel ariannu 2019 (hy terfyn o 1.0% o'r cyflog os yw rhwng 100% a 104%, 1.5% o'r cyflog os yw rhwng 105% a 119%, a 2.0% o'r cyflog os yw'n 120% neu'n uwch). Mae'r manylion sefydlogi wedi hynny fel a ganlyn:

Math o gyflogwr	Cynghorau, yr Heddlu a Pharc Cenedlaethol Eryri
Uchafswm cynnydd cyfraniadau	1% o dâl
Uchafswm lleihad cyfraniadau	1% o dâl

Bydd y meini prawf sefydlogi a chyfyngiadau'n cael eu hadolygu yn y prisiad swyddogol nesaf. Fodd bynnag, mae'r Awdurdod Gweinyddu yn cadw'r hawl i adolygu meini prawf a chyfyngiadau sefydlogi ar unrhyw bryd cyn hynny, ar sail aelodaeth a/neu newidiadau cyflogwr fel y disgrifir uchod.

Nodyn (c) (Uchafswm cyfnod amser)

Mae'r uchafswm cyfnod amser yn cychwyn ar ddechrau'r gyfradd cyfrannu ddiwygiedig (1 Ebrill 2020 ar gyfer prisiad 2019). Fel arfer, byddai'r Awdurdod Gweinyddu yn disgwyl i'r un cyfnod gael ei ddefnyddio mewn prisiadau dilynol bob tair blynedd, ond byddai'n cadw'r hawl i gynnig cyfnodau amser gwahanol, pan nad oes unrhyw ddechreuwy'r newydd er enghraifft.

Nodyn (d) (Cyfradd eilaidd)

Bydd y gyfradd eilaidd yn cael ei gosod fel canran o'r cyflog ar gyfer pob cyflogwr.

Nodyn (e) (Tebygolrwydd o gyflawni'r targed cyllido)

Mae targed cyllido'n cael ei gyfrifo i bob cyflogwr, ynghyd â chyfnod amser perthnasol ar gyfer cyrraedd y targed hwnnw. Gosodir y cyfraniadau, wedi'u cyfuno gyda chyfran asedau presennol y cyflogwr a symudiadau disgwylidig y farchnad dros y cyfnod amser, fel bod y targed cyllido'n cael ei gyflawni gydag isafswm tebygolrwydd penodol. Bydd cyfnod tebygolrwydd uwch gofynnol yn arwain at gyfraniadau gofynnol uwch, ac fel arall.

Mae'r modd y gosodir cyfraniadau drwy ddefnyddio'r tri cham hyn, a rhagolygon economaidd perthnasol, yn cael ei ddisgrifio mewn mwy o fanylder yn Atodiad D.

Gosodir gwahanol debygolrwydd ar gyfer gwahanol gyflogwyr yn dibynnu ar eu natur a'u hamgylchiadau: yn fras, bydd tebygolrwydd uwch yn berthnasol oherwydd un neu fwy o'r hyn a ganlyn:

- cred y Gronfa bod y cyflogwr yn peri risg cyllido mwy na chyflogwyr eraill,
- nid oes gan y cyflogwr bwerau codi trethi;
- nid oes gan y cyflogwr warantwr na sicrwydd digonol arall i gefnogi'i sefyllfa cyllido; ac/neu
- mae'r cyflogwr yn debygol o ddarfod cymryd rhan y Gronfa yn y tymor hir neu ganolig.

Nodyn (f) (Adolygiadau Rheolaidd)

O dan y rheoliadau mae'r Gronfa yn gallu newid cyfradd cyfraniadau rhwng prisiau ar gyfer 'newid sylweddol' yn yr ymrwymadau neu gyfamod y cyflogwr; gall hyn gynyddu neu leihau'r cyfraniadau yn sylweddol, yn dibynnu ar yr amgylchiadau. Mae'r Gronfa yn gallu dilyn yr amgylchiadau yma fel sbardun posib ar gyfer adolygiad:

- ym marn yr Awdurdod Gweinyddol mae amgylchiadau sydd yn gwneud hi'n debygol bod cyflogwr (yn cynnwys cyrff a ganiateir) am adael y cynllun yn gynt na ragwelwyd yn y prisiad diwethaf;
- bod cyflogwr yn gadael y Gronfa o fewn y ddwy flynedd nesaf a cyn cwblhau'r prisiad nesaf;
- bod cyflogwr yn cytuno i dalu cyfraniadau uwch i gwrdd â chostau'r pensiwn ychwanegol, o dan Reol 31 (3) o'r rheoliadau.
- mae newidiadau yn y strwythur buddion yn Rheoliadau CPLIL yn cynnwys canlyniadau achos McCloud a mecanwaith rhannu cost (os caniateir can y rheoliadau ar yr amser yna) sydd heb ei gyfrifo amdanynt yn y prisiad diwethaf;
- mae'n ymddangos yn debygol i'r Awdurdod Gweinyddol bod swm yr ymrwymadau sydd yn codi neu yn debygol o godi ar gyfer cyflogwr neu gyflogwyr wedi newid yn sylweddol ers y prisiad diwethaf;
- mae'n ymddangos yn debygol i'r Awdurdod Gweinyddol bod newid sylweddol yng ngallu'r cyflogwr a chyflogwyr i gwrdd â'i ymrwymadau (h.y. newid sylweddol yng nghyfamod y cyflogwr);
- mae'n ymddangos i'r Awdurdod Gweinyddol bod aelodaeth y cyflogwr wedi newid yn sylweddol oherwydd digwyddiadau megis trosglwyddiad swmp, lleihad sylweddol yn y gyflogres, neu ail strwythuro mawr; neu
- ble mae cyflogwr wedi methu i dalu cyfraniadau neu heb drefnu diogelwch priodol yn ôl yr angen gan yr Awdurdod Gweinyddol.

Mi wneith yr Awdurdod Gweinyddol hefyd ystyried cais gan unrhyw gyflogwr i adolygu cyfraniadau ble mae'r cyflogwr wedi ymgymryd i gwrdd â chostau'r adolygiad yma a gosod allan y rhesymeg am yr adolygiad (ble bydd disgwyliad i ddisgyn i un o'r categorïau uwchben, megis y cred bod y cyfamod wedi newid yn sylweddol neu ail strwythuro mawr sydd yn gallu effeithio'r aelodaeth).

Oni bai mewn amgylchiadau ble mae cyflogwr yn agos i orffen, ni wnaeth yr Awdurdod Gweinyddol gysidro anwaldrwydd y farchnad na newid mewn gwerth asedau fel sail i newid mewn cyfraniadau tu allan i brisiad swyddogol.

Mae'r penderfyniad i newid cyfraddau cyfraniadau cyflogwr i'w wneud gan yr Awdurdod Gweinyddol yn dilyn ymgynghoriad gyda actiwari'r Gronfa. Bydd y tystysgrif 'Rates & Adjustments' yn cael ei ddiweddarau fel yn briodol yn dilyn adolygiad or fath.

Bydd yr Awdurdod Gweinyddol hefyd yn ystyried arweiniad ar rhai materion gan y Scheme Advisory Board o bryd i'w gilydd.

Nodyn (g) (Cyrff Newydd a Ganiateir)

O 1 Hydref 2012 ymlaen, cyflwynodd Rheoliadau Amrywiol 2012 CPLIL ofynion gorfodol newydd ar gyfer pob Corff a Ganiateir fyddai'n ymuno â'r Gronfa o'r dyddiad hwnnw. Dan y Rheoliadau hyn, bydd angen i bob Corff newydd a Ganiateir ddarparu rhyw fath o sicrwydd, megis gwarant gan y cyflogwr sy'n gosod, indemniad neu fond. Mae angen y sicrwydd i ymdrin â rhai neu bob un o'r isod:

- cost straen unrhyw ddiswyddiadau/ymddeoliadau cynnar sy'n deillio o derfynu'r contract yn rhy gynnar;
- lwfans ar gyfer y risg o ased yn tanberfformio;
- lwfans ar gyfer y risg o gwmp mewn enillion giltiau;
- lwfans ar gyfer y posibilrwydd o gyfraniadau cyflogwr ac aelod ddim yn cael eu talu i'r Gronfa; a/neu'r
- diffyg presennol.

Cyrff Trosglwyddo a Ganiateir: Ar gyfer pob Corff Trosglwyddo a Ganiateir (TABs), rhaid i'r sicrwydd fodloni'r Awdurdod Gweinyddu yn ogystal â'r cyflogwr sy'n gosod, a bydd yn cael ei ail-asesu bob blwyddyn. Gweler hefyd Nodyn (i) isod.

Cyrff Cymunedol a Ganiateir: Bydd yr Awdurdod Gweinyddu yn ystyried ceisiadau gan CABs (neu gyrrff tebyg eraill, megis partneriaethau GIG adran 75) i ymuno â'r Gronfa dim ond os ydynt wedi'u noddi gan Gorff ar yr Atodlen gyda phwerau codi trethi, sy'n gwarantu eu rhwymedigaethau a hefyd yn darparu rhyw fath o sicrwydd fel yr uchod.

Mae'r dulliau uchod yn lleihau'r risg, i gyflogwyr eraill yn y Gronfa, o orfod ymdrin ag unrhyw ddiffyg ariannol posib o ran Cyrff a Ganiateir yn darfod gyda diffyg heb ei dalu.

Nodyn (h) (Cyrff Trosglwyddo Newydd a Ganiateir)

Fel arfer mae TAB newydd yn ymuno â'r Gronfa o ganlyniad i rai gwasanaethau gan gyflogwr presennol (Corff ar yr Atodlen fel arfer megis cyngor neu academi) yn gosod/allanoli i sefydliad arall ('contractwr'). Mae hyn yn cynnwys trosglwyddiad TUPE rhai staff o'r cyflogwr sy'n gosod i'r contractwr. O ganlyniad, ar gyfer parhad y contract, mae'r contractwr yn gyflogwr newydd sy'n cymryd rhan yn y Gronfa fel bod y gweithwyr sy'n trosglwyddo yn cadw eu cymhwysedd am aelodaeth CPLIL. Ar ddiwedd y contract, mae gweithwyr yn dychwelyd at y cyflogwr sy'n gosod neu at gontractwr arall.

Fel arfer, byddai'r TAB yn cael ei osod yn y Gronfa fel cyflogwr newydd gyda chyfrifoldeb am holl fuddion cronus y gweithwyr sy'n trosglwyddo; yn yr achos hwn, fel arfer byddai'r contractwr yn derbyn dyraniad asedau cychwynnol cyfwerth â gwerth rhwymedigaethau buddion Cronfa'r gweithwyr o'u gwasanaeth yn y gorffennol. Y *quid pro quo* yw bod disgwyl i'r contractwr wedyn sicrhau bod ei ran ef o'r

Gronfa hefyd wedi'i chyllido'n llawn ar ddiwedd y contract: gweler Nodyn (i).

Mae gan gyflogwyr sy'n 'allanoli' hyblygrwydd yn y modd maent yn gallu ymdrin â'r posibilrwydd o'r contractwr yn ymgymryd â'r risg pensiwn. Yn benodol, ceir tri gwahanol lwybr y bydd cyflogwyr o'r fath yn dymuno eu mabwysiadu efallai. Yn amlwg, oherwydd bod y risg yn disgyn ar y cyflogwr sy'n gosod y contract yn y pen draw, hwy ddylai gytuno ar y llwybr priodol gyda'r contractwr.

i) Cydrannu

Dan yr opsiwn hwn, caiff y contractwr ei gydrannu gyda'r cyflogwr sy'n gosod. Yn yr achos hwn, mae'r contractwr yn talu'r un gyfradd â'r cyflogwr sy'n gosod, allai gael ei wneud dan ddull sefydlogi.

ii) Cyflogwr sy'n gosod yn cadw risgiau cyn-contract

Dan yr opsiwn hwn, byddai'r cyflogwr sy'n gosod yn cadw cyfrifoldeb am asedau a rhwymedigaethau o ran y gwasanaeth a gronnir cyn dyddiad cychwyn y contract. Byddai'r contractwr yn gyfrifol am ymrwymadau yn y dyfodol sy'n cronni o ran staff a drosglwyddwyd. Gallai cyfradd cyfrannu'r contractwr amrywio o un prisiad i'r llall. Byddai'n atebol am unrhyw ddiffyg ar ddiwedd cyfnod y contract o ran asedau ac ymrwymadau sydd i'w priodoli i'r gwasanaeth a gronnir yn ystod cyfnod y contract. Dylid nodi, mae lefel y credyd ymadael (os o gwbl) sydd angen ei dalu ar y diwedd wedi ei benderfynu gan yr Awdurdod Gweinyddol yn unol â'r rheoliadau ac y DSC yma.

iii) Cyfradd cyfrannu sefydlog wedi'i chytuno

O dan yr opsiwn hwn, mae'r contractwr yn talu cyfradd cyfrannu sefydlog trwy gydol ei gyfranogiad yn y Gronfa ac nid yw'n talu unrhyw ddiffyg nac yn derbyn credyd ymadael. Hynny yw, mae'r risgiau pensiwn yn "pasio drwodd" i'r cyflogwr gosod.

Mae'r Awdurdod Gweinyddu yn barod i weinyddu unrhyw un o'r opsiynau uchod cyhyd â bod y dull wedi'i gofnodi yn y Cytundeb Derbyn yn ogystal â'r cytundeb trosglwyddo. Fel arall, gall gadael i gyflogwyr a Chyrff Derbyn Trosglwyddwyr weithredu unrhyw un o'r opsiynau uchod trwy ymrwymo i Gytundeb Ochr ar wahân. Ni fyddai'r Awdurdod Gweinyddu o reidrwydd yn barti i'r cytundeb ochr hwn, ond gall drin y Cytundeb Derbyn fel pe bai'n ymgorffori'r telerau cytundeb ochr lle caniateir hyn gan ddeddfwriaeth neu fel arall yn cael ei gytuno gan bob parti.

Dylai unrhyw gytundeb rhannu risg sicrhau bod rhyw elfen o drosglwyddiadau risg i'r contractwr lle mae'n ymwneud â'u penderfyniadau ac mae'n annheg rhoi baich ar y cyflogwr sy'n gadael gyda'r risg honno. Er enghraifft, dylai'r contractwr fod yn gyfrifol fel rheol am gostau pensiwn sy'n codi o:

- codiadau cyflog uwch na'r cyffredin, gan gynnwys yr effaith mewn perthynas â gwasanaeth cyn i'r contract gychwyn hyd yn oed os yw'r cyflogwr gosod yn ysgwyddo cyfrifoldeb am yr olaf o dan (ii) uchod; a
- penderfyniadau diswyddo ac ymddeol yn gynnar.

Nodyn (i) (Cyrff a Ganiateir yn Darfod)

Er gwaethaf darpariaethau'r Cytundeb Derbyn, gallai'r Awdurdod Gweinyddu ystyried unrhyw un o'r isod fel sbardunau ar gyfer darfod cytundeb derbyn gydag unrhyw fath o gorff:

- Yr aelod gweithredol olaf yn darfod cymryd rhan yn y Gronfa (DS golyga newidiadau diweddar yn Rheoliadau CPLIL bod gan yr Awdurdod Gweinyddu ddisgresiwn i oedi cymryd camau gweithredu am hyd at dair blynedd, felly os yw'r cyflogwr yn derbyn un neu fwy o aelodau gweithredol yn y Gronfa yn ystod y cyfnod hwnnw, yna ni sbardunir darfyddiad. Yn ôl polisi presennol y Gronfa, gadewir hwn fel disgresiwn ac efallai y bydd yn berthnasol neu'n amherthnasol mewn unrhyw achos penodol);
- Y Corff a Ganiateir yn fethdaliadol, yn dirwyn i ben neu'n diddymu;
- Unrhyw achos o dor-amod gan y Corff a Ganiateir o ran unrhyw un o'i rwymedigaethau dan y Cytundeb y maent wedi methu eu cywiro i fodlonrwydd y Gronfa;
- Methiant y Corff a Ganiateir i dalu unrhyw symiau sy'n ddyledus i'r Gronfa o fewn y cyfnod sy'n ofynnol gan y Gronfa; neu
- Methiant y Corff a Ganiateir i adnewyddu neu addasu lefel y bond neu'r indemniad, neu i gadarnhau gwarantwr arall priodol, fel sy'n ofynnol gan y Gronfa.
- Ar derfynu Cytundeb Dyled Gohiriedig

Ar derfyn, mi fydd yr Awdurdod Gweinyddol yn rhoi cyfarwyddyd i actiwari'r Gronfa i gwblhau prisiad terfynol i benderfynu os oes warged neu ddiffyg. Mae gan yr Awdurdod Gweinyddol yr hawl i rhoi Cytundeb Dyled Gohiriedig mewn lle (fel a nodir yn Rheoliadau 64 (7A)). Mae manylion pellach isod.

Talu dyled terfynol

Ble mae diffyg, bydd angen taliad yn llawn gan y Corff a Ganiateir. Polisi arferol y Gronfa ydi bod y ddyled yma yn cael ei dalu fel lwmp swm o fewn 30 diwrnod.

Ond, yn ddarostynedig ar gyngor actiwaraid, cyfamod, a cyfreithiol fel yn briodol, yn unol a Rheoliadau sydd gyda'r budd gorau i bob parti, gall y Gronfa gytuno i'r taliad gael ei rhannu dros gyfnod penodol. Byddai unrhyw gytundeb yn gael ei ganiatau gan ddisgresiwn y Gronfa, ble byddai talu'r lwmp swm mewn un swm yn syth yn cael effaith niweidiol i weithrediad arferol y cyflogwr. Mewn achosion ble mae'r taliad yn cael ei rhannu dros amser, mae gan y Gronfa yr hawl i ofyn i'r cyflogwr sydd yn gorffen ddarparu rhyw fath o ddiogelwch (megis hawl dros asedau, indemniad bond neu gwarant) yn ymwneud a'r swm sydd yn ddyledus ar unrhyw adeg penodol.

Mae hyd unrhyw gyfnod talu yn ddibynnol ar amgylchiadau ariannol y cyflogwr a cryfder unrhyw ddiogelwch a ddarperit, ac fel arfer ni fuasai yn fwy na pum mlynedd. Mae'r Gronfa yn cadarnha y cyfnod rhannu, ad-daliadau blynyddol yn cynnwys unrhyw log, ac unrhyw gostau eraill (e.e. actiwari neu cyfreithiol) sydd yn daladwy gan y cyflogwr cyn i'r ad-daliadau gychwyn.

Mi fydd y Gronfa yn monitro amgylchiadau'r cyflogwr yn gyson yn ystod y cyfnod rhannu a gall ofyn am wybodaeth ariannol wedi ei ddiweddarau ble gall adolygu y trefniant ac ad-daliadau. Mi fydd y Gronfa yn ymdrechu i ddarparu ar gyfer unrhyw drefniant rhannu neu adolygu o fewn tri mis o dderbyn y tystiolaeth perthnasol gan y cyflogwr.

Ystyried gwarged/ credyd ymadael

Ble mae gwarged, mae'r Awdurdod Gweinyddol yn penderfynu ar swm y credyd ymadael i'w dalu yn unol a'r Rheoliadau. Wrth wneud y penderfyniad, mi fydd yr Awdurdod Gweinyddol yn ystyried:

- i) maint unrhyw ddiffyg

- ii) cyfran unrhyw ddiffyg o ganlyniad i gyfraniadau cyflogwr;
- iii) unrhyw gynrychiolaeth (fel cytundebau rhannu risg neu warrant) sydd wedi ei wneud gan y cyflogwr sydd yn ymadael ac unrhyw cyflogwr sydd yn darparu gwarant (neu unrhyw fath o gefnogaeth/cymorth) a
- iv) unrhyw ffactor arall mae'r Awdurdod Gweinyddol yn gweld yn berthnasol.
- v) Mae Polisi Credyd Ymadael y Gronfa yn Atodiad G.

Lwfans ar gyfer McCloud ar ddarfyddiad

Fel y trafodwyd yn Adran 2.7, mae strwythur buddion LGPS o 1 Ebrill 2014 yn cael ei adolygu ar hyn o bryd yn dilyn i'r Llywodraeth gollir hawl i apelio yn erbyn McCloud ac achosion llys tebyg eraill. Mae'r Gronfa wedi ystyried sut y bydd yn adlewyrchu'r ansicrwydd cyfredol ynghylch canlyniad y dyfarniad hwn yn ei dull o brisio rhoi'r gorau iddi. Ar gyfer prisiadau rhoi'r gorau iddi cyn i unrhyw newidiadau i strwythur buddion LGPS (o 1 Ebrill 2014) gael eu cadarnhau, polisi'r Gronfa yw y bydd yr actiwari yn adolygu proffil yr aelodaeth sy'n dod i ben ac, os yw'n berthnasol, gall ychwanegu llwyth i ddod â gwerth cronid budd-dal cyflogwr ar ôl 2014 i ben, fel amcangyfrif o effaith bosibl y newidiadau budd-dal sy'n deillio o hynny.

Ar gyfer Cyrff nad ydynt yn Trosglwyddo a Ganiateir sy'n dod â'u cyfranogiad i ben yn wirfoddol naill ai eu hunain neu gan y Gronfa, neu os fydd darfyddiad yn cael ei sbarduno, rhaid i'r Awdurdod Gweinyddu geisio diogelu buddion gweithwyr cyfredol eraill. Felly, bydd yr actwari yn mabwysiadu dull, i'r graddau sy'n ymarferol resymol, sy'n diogelu gweithwyr eraill rhag y tebygolrwydd o unrhyw gollod faterol yn codi yn y dyfodol.

- (a) Os nad oes gwarantwr yn bodoli, yna er mwyn diogelu gweithwyr eraill yn y Gronfa bydd ymrwymadau darfyddiad a diffyg terfynol fel arfer yn cael eu cyfrifo drwy ddefnyddio 'sail darfod giltiau', sy'n fwy darbodus na'r sail barhaus. Nid oes gan hyn lwfans am berfformiad gwell buddsoddiadau posib yn y dyfodol uwchlaw enillion giltiau, ac mae wedi ychwanegu lwfans ar gyfer gwelliannau yn y dyfodol o ran disgwyliad oes. Gallai hyn arwain at yr angen am ddyledion darfyddiad sylweddol.
- (b) Os oes gwarantwr ar gyfer diffygion yn y dyfodol a chyfraniadau, ystyrir manylion y gwarant cyn i'r prisiad darfyddiad gael ei gynnal. Mewn rhai achosion, y gwarantwr yn syml yw gwarantwr y dewis olaf ac felly cynhelir y prisiad darfyddiad yn gyson â'r dull a ddilynyd petai dim gwarantwr yn ei le. Fel arall, os nad yw'r gwarantwr yn syml yn warantwr y dewis olaf, gellir cyfrifo'r darfyddiad drwy ddefnyddio'r sail barhaus a ddisgrifir yn Atodiad E;
- (c) Eto, yn dibynnu ar natur y gwarant, mae'n bosib trosglwyddo ymrwymadau ac asedau'r Corff blaenorol a Ganiateir i'r gwarantwr, heb fod angen crisialu unrhyw ddiffyg. Gellir mabwysiadu'r dull hwn os fydd y cyflogwr yn methu â thalu'r cyfraniadau dyledus, ac mae hyn wedi'i gynnwys yn nhelerau'r gwarant.

Dan (a) a (b), fel arfer byddai unrhyw ddiffyg ariannol yn cael ei osod ar y Corff a Ganiateir sy'n gadael fel taliad lwmp swm unigol. Os nad yw hyn yn bosib, yna byddai'r Gronfa'n rhannu'r taliad ar yr amod bod ychydig o sicrwydd yn ei le i'r cyflogwr megis indemniad bond neu warant.

Os nad yw Cronfa'n gallu adennill y taliad gofynnol yn llawn, yna rhaid i'r symiau heb eu talu gael eu rhannu rhwng yr holl weithwyr eraill yn y Gronfa. Efallai y bydd hyn yn gofyn i'r Dystysgrif Cyfraddau ac Addasiadau sy'n effeithio gweithwyr eraill yn y Gronfa gael ei hadolygu ar unwaith, neu gael ei adlewyrchu yn y cyfraddau cyfraniadau a osodir yn y prisiad ffurfiol nesaf ar ôl dyddiad y darfyddiad.

Cytundeb Dyled Gohiriedig yn wahanol i ddarfyddiad yn syth

Fel dewis arall, os fydd Corff a Ganiateir sy'n darfod yn parhau i fod mewn busnes gall Awdurdod Gweinyddol fynd mewn i drefniant ysgrifenedig gyda'r Awdurdod Gweinyddol i ohirio ei ymrwymiad i wneud taliad ymadael a pharhau i wneud cyfraniadau eilradd ('Cytundeb Dyled Gohiriedig; fel y disgrifir yn Rheol 64 (7A)). Mae mabwysiadu'r ffordd yma yn parhau i ddatgelu'r cyflogwr i'r farchnad stoc a risgiau cyllido eraill yn ystod y cyfnod gohirio, sydd yn arian at newid swm y ddyled, yn hytrach na chrisialu swm y ddyled ar y pwynt gorffen.

Mae angen i'r cyflogwr gohiriedig gwrdd a holl ofynion cyflogwyr y Gronfa a thalu y cyfradd eilradd o gyfraniadau fel a penderfynir gan Actwari'r Gronfa nes bydd y Cytundeb Dyled Gohiriedig wedi gorffen.

Bydd yr Awdurdod Gweinyddol yn ystyried Cytundeb Dyled Gohiriedig (CDG) yn yr amgylchiadau canlynol:

- Mae'r cyflogwr yn gofyn i'r Gronfa ystyried CDG;
- Mae disgwyl i'r cyflogwr fod gyda diffyg pam yn cwblhau'r cyfrifiad terfynu;
- Mae disgwyl bod y cyflogwr yn fusnes gweithredol;
- Mae'r cyfamod gan y cyflogwr yn ddigonol gan yr Awdurdod Gweinyddol.

Bydd yr Awdurdod Gweinyddol fel arfer angen:

- Diogelwch mewn lle i sicrhau diffyg y cyflogwr ar sail darfyddiad;
- Monitro cyson o'r gofynion cyfraniadau a gofynion diogelwch;
- Bod y costau i gyd yn cael ei gwrdd gan y cyflogwr, megis y gost actiwariaid neu gyfreithiol i'r Gronfa, monitro parhaus y trefniant a gohebiaeth am unrhyw ofynion cyfraniadau neu ddiogelwch.

Bydd CDG fel arfer yn terfynu'r diwrnod cyntaf mae un o'r digwyddiadau canlynol yn digwydd:

- Mae'r cyflogwr gohiriedig yn cofrestru aelod actif newydd i'r gronfa;
- Mae'r cyfnod a nodi, neu wedi newid, wedi gorffen o dan y CDG;
- Mae yna gymryd drosodd, uno, ansolfedd, dirwyn i ben neu ddatodiad o'r cyflogwr gohiriedig;
- Mae'r Awdurdod Gweinyddol yn rhoi rhybudd i'r cyflogwr gohiriedig bod yr Awdurdod Gweinyddol yn rhesymol fodlon bod gallu'r cyflogwr i dalu'r cyfraniadau sy'n daladwy o dan y CDG wedi gwanhau yn sylweddol neu yn debygol o wanhau yn sylweddol dros y 12 mis nesaf;
- Mae Actwari'r Gronfa wedi asesu bod y cyflogwr gohiriedig wedi talu digon o gyfraniadau eilradd i dalu (neu bron i gyd) y taliad ymadael pe byddai'r cyflogwr wedi gadael ar ddiwrnod y cyfrifiad (e.e. mae'r cyflogwr sy'n gadael nawr mwy neu lai wedi ei gyllido yn llawn ar y sail darfyddiad);
- Mae Actwari'r Gronfa yn asesu bod gwerth ymrwymadau'r cyflogwr wedi gostwng o dan lefel de minis a gytunwyr, os byddai'r cyflogwr gohiriedig wedi gadael ar ddyddiad y cyfrifiad; neu
- Os byddai'r cyflogwr gohiriedig wedi gofyn am derfynu'r cytundeb yn gynnar ac yn talu'r taliad ymadael yn llawn fel y cyfrifir gan Actwari'r Gronfa ar ddyddiad y cyfrifiad (h.y. mae'r cyflogwr yn talu'r ddyled darfyddiad ar sail darfyddiad).

Ar derfynu'r CDG, mae'r cyflogwr gohiriedig yn dod yn gyflogwr wedi gadael ac mae gwerth terfynol yn cael ei gyfrifo yn unol ar DSC.

3.4 Hyblygrwydd ychwanegol yn lle sicrwydd ychwanegol

Gall yr Awdurdod Gweinyddu ganiatáu mwy o hyblygrwydd i gyfraniadau'r cyflogwr os fydd y cyflogwr yn darparu sicrwydd ychwanegol i fodlonrwydd yr Awdurdod Gweinyddu.

Mae hyblygrwydd o'r fath yn cynnwys cyfradd lai o gyfraniadau, cyfnod amser estynedig, neu ganiatâd i ymuno â phŵl gyda chorff arall (e.e. yr Awdurdod Lleol).

Gall sicrwydd o'r fath gynnwys, ond nid yw'n gyfyngedig i hynny, bond addas, gwarant wedi'i rwymo mewn cyfraith gan drydydd parti priodol, neu sicrwydd dros ased o werth digonol gan gyflogwr.

Gall graddau'r hyblygrwydd a roddir ystyried ffactorau megis:

- graddau diffyg y cyflogwr;
- swm ac ansawdd y sicrwydd a gynigir;
- sicrwydd ariannol a chynllun busnes y cyflogwr; a
- p'un a yw'r cytundeb derbyn yn debygol o fod ar agor neu ar gau i ddechreuwy'r newydd.

3.5 Costau ymddeoliad cynnar nad yw ar sail salwch

Tybir bod buddion aelodau'n daladwy o'r oedran cynharaf allai'r gweithiwr ymddeol heb achosi gostyngiad i'w buddion (a heb yr angen am ganiatâd eu cyflogwr i ymddeol). (**DS** gallai'r oedran perthnasol fod yn wahanol am gyfnodau gwahanol o wasanaeth, yn dilyn y newidiadau mewn buddion o fis Ebrill 2008 ac Ebrill 2014). Mae gofyn i gyflogwyr dalu cyfraniadau ychwanegol ('straen') pryd bynnag y mae gweithiwr yn ymddeol cyn cyrraedd yr oedran hwn. Nid yw sail cyllido'r actwari'n ystyried ymddeol yn gynnar ac eithrio ar sail salwch.

Gyda chytundeb yr Awdurdod Gweinyddu, gellir rhannu'r taliad fel a ganlyn:

Cyrff Cyflogi Mawr- hyd at 5 mlynedd

Cyrff Cymunedol a Ganiateir a Chyflogwyr sy'n Dynodi- hyd at 3 blynedd

Cyrff Trosglwyddo a Ganiateir- yn daladwy ar unwaith.

3.6 Costau ymddeoliad cynnar ar sail salwch

Os fydd aelod yn ymddeol yn gynnar ar sail salwch, bydd straen cyllido'n codi fel arfer, allai fod yn fawr iawn. Mae gan y Gronfa bolisi yswiriant salwch ar gyfer cyflogwyr llai yn y Gronfa. Bydd hyn yn talu swm i'r Gronfa sy'n gyfwerth yn fras â'r straen cyllido yn achos cais llwyddiannus. Ar gyfer pob cyflogwr arall nad ydynt wedi'u cynnwys yn y polisi yswiriant allanol, byddai unrhyw straen cyllido sy'n fwy na'r ystyriaeth a roddwyd i'r sail cyllido'n cael ei ddiwallu drwy gynyddu cyfraniadau cyfredol.

Ar gyfer pob cyflogwr arall nad yw'n dod o dan y polisi yswiriant allanol, byddai unrhyw straen cyllido sy'n fwy na'r lwfans a wneir yn y sail ariannu yn cael ei fodloni trwy gynyddu cyfraniadau parhaus.

3.7 Cyflogwyr heb unrhyw aelodau gweithredol ar ôl

Yn gyffredinol, bydd cyflogwr sy'n darford yn y Gronfa, oherwydd ymadawiad yr aelod gweithredol olaf, yn talu dyled darfyddiad ar sail briodol (gweler [3.3, Nodyn \(i\)](#)) ac o ganlyniad ni fydd ganddo unrhyw rwymedigaeth bellach i'r Gronfa. Yna, disgwylir y bydd un o ddwy sefyllfa'n codi yn y pen draw:

- a) Cyfran asedau'r cyflogwr yn rhedeg allan cyn i holl fuddion ei gyn-weithwyr gael eu talu. Yn y sefyllfa hon, bydd angen i gyflogwyr eraill y Gronfa gyfrannu i dalu'r holl fuddion sy'n weddill: gwneir hyn gan actwari'r Gronfa drwy ddyrannu'r ymrwymadau sy'n weddill ar sail pro-rata mewn

prisiadau dilynol ffurfiol;

- b) Mae'r cyn-weithiwr neu'r dibynnydd olaf yn marw cyn i gyfran asedau'r cyflogwr gael ei defnyddio'n llawn. Yn y sefyllfa hon, byddai'r asedau sy'n weddill yn cael eu dyrannu ar sail pro-rata gan actwari'r Gronfa i gyflogwyr eraill y Gronfa.

Mewn amgylchiadau eithriadol, gallai'r Gronfa ganiatáu i gyflogwr heb unrhyw aelodau gweithredol ar ôl barhau i gyfrannu i'r Gronfa. Byddai hyn yn gofyn am ddarparu sicrwydd neu warant addas, yn ogystal ag ymrwymiad parhaus ysgrifenedig i gyllido gweddill goblygiadau'r cyflogwr dros gyfnod priodol. Byddai'r Gronfa'n cadw'r hawl i ddefnyddio gofynion darfyddiad yn y dyfodol. Efallai y bydd yr Awdurdod Gweinyddu angen gofyn am gyngor cyfreithiol mewn achosion o'r fath, oherwydd ni fyddai gan y cyflogwr unrhyw aelodau sy'n cyfrannu.

3.8 Polisiâu ar drosglwyddiadau swmpus

Ymdrinnir â phob achos yn ôl ei rinweddau ei hun, ond yn gyffredinol:

- Ni fydd y Gronfa'n talu trosglwyddiadau swmpus sy'n fwy na'r swm lleiaf o blith (a) cyfran asedau'r cyflogwr sy'n trosglwyddo yn y Gronfa, a (b) gwerth ymrwymïadau gwasanaeth yr aelodau sy'n trosglwyddo yn y gorffennol;
- Ni fydd y Gronfa'n caniatáu buddion ychwanegol i aelodau sy'n dod â hawliadau o Gronfa arall i mewn oni bai bod y trosglwyddiad ased yn ddigon i ddiwallu'r ymrwymïadau ychwanegol; a
- Gallai'r Gronfa ganiatáu i ddiffyg ariannol godi ar drosglwyddiadau swmpus os oes gan gyflogwr y Gronfa gryfder cyfamod addas ac os yw'n ymrwymo i ddiwallu'r diffyg ariannol hwnnw mewn cyfnod priodol. Efallai bydd hyn yn gofyn i gyfraniadau Cronfa'r cyflogwr gynyddu rhwng prisiadau.

4 Strategaeth gyllido a chysylltiadau i'r strategaeth fuddsoddi

4.1 Beth yw strategaeth fuddsoddi'r Gronfa?

Mae'r Gronfa wedi cynhyrchu asedau dros y blynyddoedd, ac yn parhau i dderbyn cyfraniadau ac incymau eraill. Rhaid buddsoddi hyn i gyd mewn dull addas, a dyma yw'r strategaeth fuddsoddi.

Mae'r awdurdod gweinyddu'n gosod y strategaeth fuddsoddi, ar ôl ymgynghori â'r cyflogwyr ac ar ôl cymryd cyngor ar fuddsoddi. Mae'r union gyfuniad, y rheolwyr a'r targedau enillion wedi'u gosod yn y Datganiad Strategaeth Fuddsoddi sydd ar gael i aelodau a chyflogwyr.

Gosodir y strategaeth fuddsoddi ar gyfer yr hirdymor, ond fe'i hadolygir o bryd i'w gilydd. Fel arfer, cynhelir adolygiad llawn fel rhan o bob prisiad actwaraidd, ac fe'i hadolygir yn flynyddol rhwng prisiadau actwaraidd i sicrhau ei fod yn parhau'n briodol ar gyfer proffil ymrwymadau'r Gronfa.

Mae'r un strategaeth fuddsoddi'n cael ei dilyn ar gyfer yr holl gyflogwyr ar hyn o bryd.

4.2 Beth yw'r cysylltiad rhwng strategaeth gyllido a strategaeth fuddsoddi?

Rhaid i'r Gronfa fedru talu'r holl daliadau buddion pan ddônt yn ddyledus. Bydd y taliadau hyn yn cael eu bodloni gan gyfraniadau (sy'n arwain o'r strategaeth gyllido) neu enillion ased ac incwm (sy'n arwain o'r strategaeth fuddsoddi). Os bydd yr enillion ar fuddsoddiadau neu incwm yn fyr, yna bydd angen cyfraniadau arian parod uwch gan gyflogwyr, ac i'r gwrthwyneb.

Felly, mae cysylltiad amlwg rhwng y strategaethau cyllido a buddsoddi.

4.3 Sut mae'r strategaeth fuddsoddi'n adlewyrchu strategaeth fuddsoddi'r Gronfa?

Mae actwari'r Gronfa o'r farn fod y polisi cyllido cyfredol yn gyson â strategaeth fuddsoddi gyfredol y Gronfa. Mae rhagdybiaethau'r actiwari ar gyfer enillion buddsoddi y dyfodol (a ddisgrifir ymhellach yn Atodiad E) yn seiliedig ar strategaeth fuddsoddi meincnod gyfredol y Gronfa. Mae'r rhagdybiaethau enillion buddsoddiad yn y dyfodol sy'n sail i bob un o dair sylfaen ariannu'r gronfa yn cynnwys ffin ar gyfer pwyll, ac felly fe'u hystyrir yn gyson â'r gofyniad i gymryd "golwg ddarbodus yn y tymor hwy" o ariannu rhwymedigaethau fel sy'n ofynnol gan y DU. Llywodraeth (gweler Atodiad A1).

Yn y tymor byr - fel yr asesiadau tair blynedd ar brisiadau ffurfiol - mae lle i amrywiad sylweddol yng ngwerth asedau. Fodd bynnag, mae'r actiwari yn cymryd golwg tymor hir wrth asesu cyfraddau cyfraniadau cyflogwyr ac mae'r fethodoleg gosod cyfraddau cyfrannu yn ystyried yr amrywioldeb posibl hwn.

Nid yw'r Gronfa'n dal unrhyw reserfau wrth gefn i'w gwarchod rhag anweddolrwydd buddsoddiadau ecwiti.

Mae rhagdybiaeth gwell perfformiad yr asedau yn y gyfradd ddisgownt (gweler Atodiad [E3](#)) o fewn amrediad fyddai'n cael ei ystyried yn dderbyniol er dibenion cyllido; hefyd, ystyrir ei fod yn gyson â'r gofyn i gymryd "golwg mwy hirdymor darbodus" o gyllido ymrwymadau fel sydd ei angen gan Lywodraeth y DU (gweler Atodiad [A1](#)).

Fodd bynnag, yn y byrdymor - megis yn ystod yr asesiadau bob tair blynedd mewn prisiadau ffurfiol - mae sgôp am anweddolrwydd sylweddol ac mae siawns y bydd enillion ar asedau'n fyr o'r targed yn y byrdymor a'r tymor canolig. Bydd y mesurau sefydlogrwydd a ddisgrifir yn [Adran 3](#) yn lleihau, ond nid yn cael gwared, ar yr effaith ar gyfraniadau cyflogwyr.

5 Adrodd statudol a chymharu â Chronfeydd CPLIL eraill

5.1 Diben

Dan Adran 13(4)(c) Deddf Pensiynau Gwasanaethau Cyhoeddus 2013 ("Adran 13"), rhaid i Adran Actwari'r Llywodraeth, yn dilyn pob prisiad tair blynedd, adrodd i'r Weinyddiaeth Tai, Cymunedau a Llywodraeth Leol (MHCLG) ar bob Cronfa CPLIL yng Nghymru a Lloegr. Bydd yr adroddiad yn ymdrin â p'un a yw'r raddfa cyfraniadau cyflogwyr wedi'u gosod ar lefel briodol i sicrhau diddyledrwydd ac effeithiolrwydd cost hirdymor y Gronfa, a hynny ar gyfer pob Cronfa.

Gall yr oruchwyliaeth ychwanegol hon gan yr MHCLG effeithio ar y strategaeth ar gyfer gosod cyfraddau mewn prisiadau yn y dyfodol.

5.2 Diddyledrwydd

Er dibenion Adran 13, pennir fod cyfradd cyfraniadau cyflogwyr wedi'i gosod ar lefel briodol i sicrhau diddyledrwydd os:

- a) yw cyfradd y cyfraniadau cyflogwyr wedi'i gosod i dargedu lefel gyllido o 100% ar gyfer y Gronfa dros gyfnod priodol o amser a chan ddefnyddio tybiaethau actwaraidd priodol (pan ystyrir priodoldeb yn nhermau absoliwt a pherthnasol o gymharu â chronfeydd eraill) a naill ai
- b) fod gan gyflogwyr ar y cyd y capasiti ariannol i gynyddu cyfraniadau cyflogwyr, ac/neu mae modd i'r Gronfa gyflawni asedau amodol pe byddai amgylchiadau'n gofyn amdanynt yn y dyfodol, er mwyn bwrw ymlaen i dargedu lefel gyllido o 100%, neu
- c) fod cynllun priodol yn ei le pe byddai, neu os oes disgwyl yn y dyfodol, gweld cynnydd perthnasol yng nghapasiti cyflogwyr y gronfa i gynyddu cyfraniadau yn ôl yr angen.

5.3 Effeithiolrwydd Cost Hirdymor

Pennir fod cyfradd cyfraniadau cyflogwyr wedi'u gosod ar lefel briodol i sicrhau effeithiolrwydd cost hirdymor os:

- i) yw cyfradd y cyfraniadau cyflogwyr yn ddigonol i ddarparu ar gyfer cost gyfredol y buddion cronnus,
- ii) gydag addasiad priodol yn cael ei wneud i'r gyfradd honno ar gyfer unrhyw warged neu ddiffyg yn y Gronfa.

Wrth asesu p'un ai yw'r amod uchod yn cael ei fodloni, efallai y bydd yr MHCLG yn ystyried amrywiol ystyriaethau absoliwt a pherthnasol. Yn bennaf, mae ystyriaeth berthnasol yn ymwneud â chymharu cronfeydd pensiwn CPLIL â chronfeydd pensiwn CPLIL eraill. Yn bennaf, mae ystyriaeth absoliwt yn ymwneud â chymharu Cronfeydd gyda meincnod penodol a osodwyd.

Mae'r prif ystyriaethau perthnasol yn cynnwys:

1. y cyfnod adfer diffyg ymhlyg; ac
2. yr enillion ar fuddsoddiadau angenrheidiol i gyflawni cyllido llawn ar ôl 20 mlynedd.

Mae'r ystyriaethau absoliwt yn cynnwys:

1. y graddau y mae'r cyfraniadau sy'n daladwy yn ddigonol i dalu am gostau'r buddion cronnus cyfredol a chost y llog ar unrhyw ddiffyg;
2. sut mae'r enillion ar fuddsoddiadau angenrheidiol dan yr "ystyriaethau perthnasol" uchod yn

cymharu â'r enillion a amcangyfrifir ar gyfer y dyfodol sy'n cael eu targedu gan strategaeth fuddsoddi gyfredol y Gronfa;

3. y graddau mae'r cyfraniadau a dalwyd mewn gwirionedd wedi bod yn unol â'r cyfraniadau disgwyliedig yn seiliedig ar y dystysgrif cyfraniadau ac addasiadau gyfredol; ac
4. y graddau y gall unrhyw gynllun adfer diffyg newydd gael ei gysoni â, ac arddangos ei fod yn parhau ag, unrhyw gynllun adfer diffyg blaenorol, ar ôl darparu ar gyfer gwir brofiad y Gronfa.

Gall MHCLG asesu a chymharu'r metricsau hyn ar sail safonol sy'n berthnasol i'r farchnad, er enghraifft, pan nad yw sail actwaraidd cronfeydd lleol yn gwneud cymariaethau yn syml.

Atodiad A – Fframwaith Rheoleiddio

A1 Pam fo'r Gronfa angen DSC?

Mae'r Adran Weinyddiaeth Tai, Cymunedau a Llywodraeth Leol (MHCLG) wedi nodi mai diben yr DSC yw:

- “to establish a **clear and transparent fund-specific strategy** which will identify how employers’ pension liabilities are best met going forward
- to support the regulatory framework to maintain **as nearly constant employer contribution rates as possible**; and
- to take a **prudent longer-term view** of funding those liabilities.”

Gall yr amcanion hyn fod yn ddigon dymunol ar wahân, ond gallant wrthdaro wrth eu hystyried ar yr un pryd.

Mae'r gofyn i gynnal a chyhoeddi DSC wedi'i gynnwys yn y Rheoliadau CPLIL sy'n cael eu diweddarau o bryd i'w gilydd. Wrth gyhoeddi'r DSC, mae'r Awdurdod Gweinyddu wedi gorfod ystyried unrhyw ganllawiau a gyhoeddwyd gan y *Chartered Institute of Public Finance and Accountancy* (CIPFA) (yn fwyaf diweddar yn 2016) a'i Ddatganiad o Egwyddorion Buddsoddi / Datganiad Strategaeth Fuddsoddi.

Dyma'r fframwaith mae actwari'r Gronfa'n ei ddefnyddio i gynnal y prisiad bob tair blynedd i sefydlu cyfraniadau'r cyflogwyr ac i wneud argymhellion i'r Awdurdod Gweinyddu pan fo angen gwneud penderfyniadau cyllido eraill, pan a phryd y mae cyflogwyr yn ymuno â'r Gronfa neu yn ei gadael. Mae'r DSC yn berthnasol i'r holl gyflogwyr sy'n cymryd rhan yn y Gronfa.

A2 A yw'r Awdurdod Gweinyddu yn ymgynghori ag unrhyw un ar yr DSC?

Ydy. Mae hyn yn ofyn yn Rheoliadau'r CPLIL. Ymdrinnir â hyn mewn mwy o fanylder yng nghanllawiau diweddaraf CIPFA, sy'n nodi bod angen i'r DSC, yn gyntaf, fod yn destun “*consultation with such persons as the authority considers appropriate*”, ac y dylai gynnwys “*a meaningful dialogue at officer and elected member level with council tax raising authorities and with corresponding representatives of other participating employers*”.

Yn ymarferol, ar gyfer y Gronfa, roedd y broses ymgynghori ar gyfer y DSC hwn fel a ganlyn:

- a) Cylchredwyd Cylchredwyd fersiwn drafft o'r DSC i'r holl gyflogwyr sy'n cymryd rhan ym mis Ionawr 2020 am sylwadau;
- b) Gofynnwyd am sylwadau o fewn 42 diwrnod;
- c) Cynhaliwyd Fforwm Cyflogwyr ar 24 Hydref 2019 ac yno, roedd modd holi cwestiynau ynghylch strategaethau cyllido a chael ateb i'r cwestiynau hynny;
- d) Yn dilyn diwedd y cyfnod ymgynghori, cafodd yr DSC ei ddiweddarau ble bo'r angen ac yna cafodd ei gyhoeddi, ym mis Mawrth.

A3 Sut mae'r DSC yn cael ei gyhoeddi?

Mae'r DSC ar gael fel y ganlyn:

- Caiff ei gyhoeddi ar y wefan www.cronfabensiwngwynedd.org;

- Anfonir copi e-bost at bob cyflogwr sy'n cymryd rhan yn y Gronfa;
- Anfonir copi at gynrychiolwyr gweithwyr;
- Copi llawn wedi'i gysyllt o'r adroddiad blynyddol a chyfrifon y Gronfa;
- Anfonir copïau at y rheolwyr buddsoddi ac ymgynghorwyr annibynnol;
- Bydd copïau ar gael ar gais.

A4 Pa mor aml mae'r DSC yn cael ei adolygu?

Adolygir y DSC mewn manylder o leiaf bob tair blynedd fel rhan o'r prisiad bob tair blynedd (gall symud i pob pedair blynedd yn y dyfodol – gweler adran 2.8). Disgwylir i'r fersiwn hon barhau heb ei haddasu hyd nes yr ymgynghorir arni fel rhan o'r broses ffurfiol ar gyfer y prisiad nesaf.

Mae'n bosib y bydd angen (mân) addasiadau yn ystod y cyfnod tair blynedd. Byddai angen i'r rhain adlewyrchu unrhyw newidiadau rheoleiddio, neu addasiadau i'r ffordd mae'r Gronfa'n gweithredu (e.e. i ddarparu ar gyfer dosbarth newydd o gyflogwr). Byddai ymgynghoriad yn cael ei gynnal ar unrhyw addasiadau o'r fath fel sy'n briodol:

- rhoddir gwybod i gyflogwyr am unrhyw fân newidiadau dibwys yn ystod y cylch nesaf o gyfathrebu â chyflogwyr,
- os bydd addasiadau yn effeithio ar un dosbarth o gyflogwyr yn unig, bydd ymgynghoriad yn cael ei gynnal â'r cyflogwyr hynny,
- byddai addasiadau mwy arwyddocaol yn destun ymgynghoriad llawn arall.

Mewn unrhyw achos, byddai angen i'r Pwyllgor Pensiynau ddod i gytundeb ar newidiadau i'r DSC a byddai'n cael ei gynnwys yn y cofnodion Cyfarfod Pwyllgor perthnasol.

A5 Sut mae'r DSC yn ffitio i mewn i ddogfennau eraill y Gronfa?

Mae'r DSC yn grynoded o ddull y Gronfa o gyllido ymrwymadau. Nid yw'n ddatganiad cynhwysfawr o'r polisi ar yr holl faterion, er enghraifft, mae nifer o ddatganiadau ar wahân yn cael eu cyhoeddi gan y Gronfa yn cynnwys y Datganiad Strategaeth Fuddsoddi, Strategaeth Lywodraethu a'r Strategaeth Gyfathrebu. Yn ogystal, mae'r Gronfa'n cyhoeddi Adroddiad a Chyfrifon Blynyddol gyda gwybodaeth gyfredol am y Gronfa.

Gweler y dogfennau hyn ar y we yn www.cronfabensiwngwynedd.org

Atodiad B – Cyfrifoldebau'r partïon allweddol

Mae angen i'r partïon amrywiol oll chwarae eu rhan er mwyn i'r Gronfa weithredu'n effeithlon ac effeithiol.

B1 Dylai'r Awdurdod Gweinyddu:-

1. Weithredu'r Gronfa yn unol â'r Rheoliadau CPLIL;
2. rheoli'n effeithiol unrhyw wrthdaro buddiannau posib sy'n codi o'i rôl ddeublyg fel Awdurdod Gweinyddu a chyflogwr y Gronfa;
3. casglu cyfraniadau gan weithwyr a chyflogwyr, ynghyd ag incwm buddsoddi a symiau eraill sy'n ddyledus i'r Gronfa;
4. sicrhau fod arian parod ar gael i dalu buddion pan fyddant yn ddyledus;
5. talu o'r Gronfa'r buddion perthnasol a'r hawliadau sy'n ddyledus;
6. buddsoddi unrhyw arian dros ben (h.y. cyfraniadau ac incymau eraill nad oes eu hangen ar unwaith i dalu buddion) yn unol â Datganiad Strategaeth Fuddsoddi a'r Rheoliadau CPLIL;
7. cyfathrebu'n effeithiol gyda chyflogwyr fel eu bod yn llwyr ddeall eu goblygiadau tuag at y Gronfa;
8. cymryd mesurau priodol i ddiogelu'r Gronfa yn erbyn y canlyniadau pan fo cyflogwr yn diffygdalu;
9. rheoli'r broses prisiad mewn ymgynghoriad ag actwari'r Gronfa;
10. darparu data a gwybodaeth fel sydd ei angen gan Adran Actwari'r Llywodraeth i gwblhau eu goblygiadau statudol (gweler Adran 5);
11. darparu a chynnal DSC a DSB, ar ôl ymgynghori;
12. hysbysu actwari'r Gronfa ynghylch newidiadau perthnasol a allai effeithio ar y cyllid (ymdrinnir â hyn mewn cytundeb ar wahân gyda'r actwari); a
13. monitro holl agweddau o berfformiad y gronfa a'r cyllido ac addasu'r DSC a'r DSB fel bo'r angen ac fel sy'n briodol.

B2 Dylai'r Cyflogwr Unigol:-

1. ddidynnu cyfraniadau o dâl gweithwyr yn gywir;
2. talu'r holl gyfraniadau, yn cynnwys ei rai eu hun fel y pennwyd gan yr actwari, yn brydlon erbyn y dyddiad dyledus;
3. cael polisi a gweithredu disgrisiwn o fewn y fframwaith rheoleiddio;
4. gwneud cyfraniadau ychwanegol yn unol â threfniadau y cytunwyd arnynt mewn perthynas â, er enghraifft, gynnydd ym muddion y cynllun, straen yn sgil ymddeoliad cynnar; ac
5. hysbysu'r Awdurdod Gweinyddu yn brydlon ynghylch yr holl newidiadau yn ei amgylchiadau, rhagolygon neu aelodaeth, a allai effeithio ar gyllido yn y dyfodol.

B3 Dylai'r Actwari'r Gronfa:-

1. ddarparu prisiadau, yn cynnwys gosod cyfraddau cyfraniadau cyflogwyr. Bydd hyn yn cynnwys cytuno ar dybiaethau gyda'r Awdurdod Gweinyddu, gan ystyried yr DSC a'r Rheoliadau CPLIL, a thargedu diddyledrwydd pob cyflogwr yn briodol;
2. darparu data a gwybodaeth fel sydd ei angen gan Adran Actwari'r Llywodraeth i gwblhau eu

goblygiadau statudol (gweler Adran 5);

3. rhoi cyngor perthnasol i gyflogwyr newydd yn y Gronfa, gan gynnwys lefel a math y bondiau a ffurfiau eraill o ddiogelwch (a monitro'r rhain);
4. paratoi cyngor a chyfrifiadau mewn perthynas â throsglwyddiadau swmpus a materion unigol yn ymwneud â buddion;
5. cynorthwyo'r Awdurdod Gweinyddu i ystyried newidiadau posib i gyfraniadau cyflogwyr rhwng prisiadau ffurfiol, pan fo amgylchiadau'n awgrymu y gallai hyn fod yn angenrheidiol;
6. cynghori ar derfynu cyfranogiad cyflogwr yn y Gronfa; ac
7. adlewyrchu'n llawn ar ganllawiau proffesiynol actwaraidd ac ar y gofynion yn y cyngor a roddir i'r Awdurdod Gweinyddu.

B4 Partion eraill:-

1. dylai ymgynghorwyr buddsoddi (naill ai'n fewnol neu'n allanol) sicrhau fod DSB y Gronfa'n parhau'n briodol ac yn gyson â'r DSC hwn;
2. dylai rheolwyr buddsoddi, ceidwaid a bancwyr i gyd chwarae eu rhan mewn perthynas â buddsoddi (a rhoi'r gorau i fuddsoddi) asedau'r Gronfa, yn unol â'u DSB;
3. dylai archwilwyr gydymffurfio â'u safonau archwilio eu hunain, sicrhau cydymffurfiaeth y Gronfa â'r holl ofynion, monitro a chynghori ar ganfod twyll, ac arwyddo adroddiadau blynyddol a datganiadau ariannol yn derfynol fel bo'r angen;
4. efallai y penodir ymgynghorwyr llywodraethu i gynghori'r Awdurdod Gweinyddu ar brosesau a dulliau gweithio effeithlon o ran rheoli'r Gronfa;
5. dylai ymgynghorwyr cyfreithiol (naill ai'n fewnol neu'n allanol) sicrhau fod gweithrediad y Gronfa a'i rheolaeth yn parhau i gydymffurfio â'r holl reoliadau a gofynion llywodraeth leol ehangach, gan gynnwys gweithdrefnau'r Awdurdod Gweinyddu ei hun;
6. dylai'r MHCLG (gyda chymorth gan Adran Actwari'r Llywodraeth) a Bwrdd Cynghori'r Cynllun, weithio â Chronfeydd CPLIL i fodloni gofynion Adran 13.

Atodiad C – Prif risgiau a rheolaethau

C1 Mathau o risg

Mae gan yr Awdurdod Gweinyddu raglen rheoli risg weithredol yn ei lle. Mae'r mesurau sydd ganddo yn ei le i reoli risgiau allweddol wedi'u crynhoi isod dan y penawdau a ganlyn:

- ariannol;
- demograffig;
- rheoleiddio; a
- llywodraethu.

C2 Risgiau ariannol

Risg	Crynodeb o'r Mecanweithiau Rheoli
Asedau'r gronfa yn methu â chyflawni enillion yn unol â'r enillion a ragwelwyd sy'n tanategu prisiad yr ymrwymadau dros y tymor hir.	<p>Ddim ond yn rhagweld enillion tymor hir ar sail gweddol ddarbodus er mwyn lleihau'r risg o danberfformio.</p> <p>Asedau'n cael eu buddsoddi yn seiliedig ar gyngor arbenigol, mewn dull amrywiol addas ar draws y dosbarthiadau ased, daearyddiaeth, rheolwyr, ac ati.</p> <p>Dadansoddi cynnydd yn ystod y prisiadau bob tair blynedd i'r holl gyflogwyr.</p> <p>Rowlio'r ymrwymadau ymlaen rhwng prisiadau ar lefel Cronfa gyfan.</p>
Strategaeth fuddsoddi hirdymor amhriodol.	<p>Opsiynau ar gyfer y strategaeth fuddsoddi gyffredinol wedi'u hystyried fel rhan hanfodol o'r strategaeth gyllido. Wedi defnyddio Modelu ymrwymadau ased i fesur 4 deilliant allweddol.</p> <p>Ystyrir mai'r opsiwn sydd wedi'i ddewis sy'n rhoi'r cydbwysedd gorau.</p>
Tanberfformiad rheolwr buddsoddi gweithredol mewn perthynas â'r meincnod.	<p>Mae monitro buddsoddiadau yn chwarterol yn dadansoddi perfformiad y farchnad a rheolwyr gweithredol o ran eu meincnod mewn perthynas â'r farchnad.</p>

Risg	Crynodeb o'r Mecanweithiau Rheoli
Chwyddiant cyflog a phrisiau yn sylweddol uwch na ragwelwyd.	<p>Mae ffocws y broses brisio actwaraidd ar wir enillion ar asedau, gan gynnwys cynnydd mewn prisiau a chyflogau.</p> <p>Mae monitro rhwng prisiadau, fel yr uchod, yn rhoi rhybudd cynnar.</p> <p>Mae buddsoddi rhywfaint mewn bondiau yn cynorthwyo i liniaru'r risg yn ogystal.</p> <p>Mae cyflogwyr yn talu am eu cyflogau eu hunain a dylent fod yn ystyriol o'r effaith y caiff unrhyw fias mewn codiadau cyflog pensiynadwy tuag at weithwyr sydd wedi gwasanaethu am gyfnod hwy, ar ymrwymadau pensiwn.</p>
Effaith cynnydd posib mewn cyfraddau cyfraniadau cyflogwyr ar gyflwyniad y gwasanaeth ac ar gyrff a ganiateir / cyrff ar yr atodlen.	Mae mecanwaith sefydlogi penodol wedi'i gytuno fel rhan o'r strategaeth gyllido. Mae mesurau eraill yn eu lle hefyd i gyfyngu ar gynnydd cyflym mewn cyfraniadau.
Mae cyflogwyr amddifad yn arwain at gostau ychwanegol i'r Gronfa.	<p>Mae'r Gronfa'n ceisio dyled darfyddiad (neu sicrwydd/gwarantwr) i isafu'r risg y bydd hyn yn digwydd yn y dyfodol.</p> <p>Os bydd yn digwydd, mae'r Actwari yn cyfrifo'r gost ychwanegol wedi'i rhannu ar sail pro-rata ymysg yr holl gyflogwyr.</p>
Effaith posib tan-berfformio asedau oherwydd newid yn yr hinsawdd	Mae'r Gronfa yn buddsoddi ei asedau o fewn canllawiau a chredoau buddsoddi cyfrifol.

C3 Risgiau demograffig

Risg	Crynodeb o'r Mecanweithiau Rheoli
Pensiynwyr yn byw yn hirach, gan gynyddu'r gost i'r Gronfa.	<p>Gosod tybiaethau marwoldeb gyda pheth lwfans am gynydd mewn disgwyliad oes yn y dyfodol.</p> <p>Mae gan Actwari'r Gronfa fynediad uniongyrchol at brofiadau dros 50 o gronfeydd CPLIL sy'n caniatáu ar gyfer adnabod yn gynnar unrhyw newidiadau mewn disgwyliad oes a allai yn eu tro effeithio ar y tybiaethau sy'n tanategu'r prisiad.</p>
Cronfa sy'n Aeddfedu - h.y. cyfradd y gweithwyr sy'n cyfrannu'n weithredol yn gostwng o gymharu â nifer y gweithwyr sydd wedi ymddeol.	Parhau i fonitro yn ystod pob prisiad, ystyried ceisio symiau o arian yn hytrach na % o'r cyflog ac ystyried strategaethau buddsoddi amgen.

Risg	Crynodeb o'r Mecanweithiau Rheoli
Patrymau o ymddeoliadau cynnar sy'n dirywio	<p>Codir ffi ychwanegol ar gyflogwyr mewn perthynas â chostau ychwanegol ymddeoliadau nad ydynt yn seiliedig ar iechyd yn dilyn pob penderfyniad unigol.</p> <p>Mae profiad ymddeoliad ar sail iechyd gweithwyr yn cael ei fonitro, ac mae polisi yswiriant ar sail iechyd yn ei le ar gyfer cyflogwyr llai.</p>
Gostyngiadau yn y gyflogres yn arwain at daliadau adfer diffyg annigonol	<p>Mewn sawl achos, efallai na fydd hyn yn ddigon o destun pryder, a bydd yn derbyn sylw yn ystod y prisiad ffurfiol nesaf. Fodd bynnag, mae gwarchodaeth pan fo pryderon, fel a ganlyn:</p> <p>Efallai y tynnir cyflogwyr sydd wedi'u cynnwys yn y mecanwaith sefydlogi allan o'r mecanwaith hwnnw i ganiatáu ar gyfer cynnydd priodol mewn cyfraniadau (gweler <u>Nodyn (b) i 3.3</u>).</p> <p>I gyflogwyr eraill, caniateir adolygu cyfraniadau yn gyffredinol rhwng prisiadau (gweler <u>Nodyn (f) i 3.3</u>).</p>

C4 Risgiau rheoleiddio

Risg	Crynodeb o'r Mecanweithiau Rheoli
Newidiadau i'r gofynion pensiwn cenedlaethol ac/neu reolau HMRC e.e. newidiadau sy'n codi o ddiwygio pensiynau'r sector cyhoeddus.	<p>Mae'r Awdurdod Gweinyddu'n ystyried yr holl bapurau ymgynghori a gyflwynwyd gan y Llywodraeth ac yn gwneud sylwadau fel sy'n briodol.</p> <p>Mae'r Awdurdod Gweinyddu yn monitro'r cynnydd ar achos llys McCloud a bydd yn ystyried prisiad dros dro neu gamau priodol eraill unwaith y bydd mwy o wybodaeth yn hysbys.</p> <p>Cafodd yr ymateb a ffeirir yn y tymor hir gan y llywodraeth i gydraddoli GMP sef i drosi GMP yn fuddion cynllun - ei gynnwys ym mhriodol 2019.</p>
Amser, cost ac/neu risgiau i enw da sy'n gysylltiedig ag unrhyw ymyrraeth gan yr Adran Cymunedau a Llywodraeth Leol wedi'i symblu gan y dadansoddiad Adran 13 (gweler <u>Adran 5</u>).	<p>Cymryd cyngor gan Actwari'r Gronfa ar sefyllfa'r Gronfa fel ag yr oedd yn ystod y prisiad blaenorol, ac ystyried y dull prasio arfaethedig mewn perthynas â'r dadansoddiad Adran 13 a ragwelir.</p>

<p>Newidiadau gan y Llywodraeth i gyfranogiad cyflogwr penodol mewn Cronfeydd CPLIL, gan arwain at effeithiau ar gyllido ac/neu strategaethau buddsoddi.</p>	<p>Mae'r Awdurdod Gweinyddu'n ystyried yr holl bapurau ymgynghori a gyflwynwyd gan y Llywodraeth ac yn gwneud sylwadau fel sy'n briodol.</p> <p>Cymryd cyngor gan Actwari'r Gronfa ar effaith y newidiadau ar y Gronfa ac addasu'r strategaeth fel sy'n briodol.</p>
--	--

C5 Risgiau llywodraethu

Risg	Crynodeb o'r Mecanweithiau Rheoli
<p>Awdurdod Gweinyddu ddim yn ymwybodol o newidiadau strwythurol mewn aelodaeth cyflogwr (e.e. cwmp mawr yn y niferoedd aelodau, nifer uchel o ymddeoliadau) neu heb gael eu hysbysu fod cyflogwr yn cau'r Gronfa i ddechreuwr newydd.</p>	<p>Mae gan yr Awdurdod Gweinyddu berthynas agos â chyrrff cyflogi ac yn cyfathrebu'r safonau gofynnol iddynt, e.e. cyflwyno data.</p> <p>Gall yr Actwari adolygu'r dystysgrif cyfraddau ac Addasiadau i gynyddu cyfraniadau cyflogwyr rhwng y prisiad bob tair blynedd.</p> <p>Gellir mynegi cyfraniadau diffyg fel symiau ariannol.</p>
<p>Ni cheisir cyngor actwaraidd nac ar fuddsoddi, neu nid ydyw'n cael ei ystyried, neu profir ei fod yn annigonol mewn unrhyw ffordd</p>	<p>Mae'r Awdurdod Gweinyddu yn parhau mewn cysylltiad agos â'i ymgynghorwyr arbenigol.</p> <p>Cyflwynir data drwy gyfarfodydd ffurfiol sydd hefyd yn cynnwys Aelodau Etholedig, ac fe'u cofnodir yn briodol.</p> <p>Mae cyngor actwaraidd yn destun gofynion proffesiynol megis adolygiad cymheiriaid.</p>
<p>Yr Awdurdod Gweinyddu'n methu â chomisiynu Actwari'r Gronfa i gynnal prisiad terfynu ar gyfer Corff a Ganiateir sy'n gadael y Gronfa.</p>	<p>Mae'r Awdurdod Gweinyddu'n gofyn i gyflogwyr sydd â chontractwyr Gwerth Gorau i'w hysbysu o'u newidiadau arfaethedig.</p> <p>Mae aelodaeth Cyrff Cymunedol a Ganiateir yn cael ei fonitro, ac os bydd aelodaeth weithredol yn gostwng, cymerir camau.</p>

Risg	Crynodeb o'r Mecanweithiau Rheoli
<p>Cyflogwr yn dirwyn i ben gyda chyllid neu fond annigonol.</p>	<p>Mae'r Awdurdod Gweinyddu'n credu y byddai fel arfer yn rhy hwyr i ymdrin â'r sefyllfa hon pe byddai'n cael ei gadael hyd nes yr amser ymadael.</p> <p>Lliniarir y risg drwy:</p> <p>Geisio gwarantwr cyllido gan gyflogwr arall yn y cynllun, neu gorff allanol, ble bynnag y bo modd (gweler <u>Nodiadau (h)</u> a <u>(i)</u> i 3.3).</p> <p>Tynnu sylw'r darpar gyflogwr at ei oblygiadau a'i annog i gymryd cyngor actwaraidd annibynnol.</p> <p>Archwilio cefndir darpar gyflogwyr cyn eu caniatáu.</p> <p>Pan fo'r rheoliadau'n caniatáu hynny, gofyn am fond i amddiffyn y Gronfa rhag risgiau amrywiol.</p> <p>Angen i Gyrrff Cymunedol a Ganiateir newydd fod â gwarantwr.</p> <p>Adolygu trefniadau bondiau neu warantwr yn rheolaidd (gweler <u>Nodyn (f)</u> i 3.3).</p> <p>Adolygu cyfraniadau mewn da bryd cyn iddynt roi'r gorau i fod yn aelod, os teimlir fod hynny'n briodol (gweler <u>Nodyn (a)</u> i 3.3).</p>
<p>Cyflogwr ddim yn bodoli bellach gan arwain at gredyd ymadael yn daladwy</p>	<p>Mae'r Awdurdod Gweinyddol yn monitro yn rheolaidd cyrrff a ganiateir sy'n dod i ben.</p> <p>Mae'r Awdurdod Gweinyddu yn buddsoddi mewn asedau hylifol i sicrhau y gellir talu credydau ymadael pan fo angen.</p>

Atodiad D – Cyfrifo cyfraniadau Cyflogwr

Yn Adran 2 cafwyd disgrifiad bras o'r ffordd mae cyfraddau cyfraniadau yn cael eu cyfrifo. Mae'r Atodiad yma yn ystyried y cyfrifiadau hyn yn fanylach.

Fel a trafodwyd yn Adran 2, caiff y tri cam canlynol eu hystyried wrth osod cyfraniadau:

1. Cyfrifo y targed cyllido ar gyfer y cyflogwr hwnnw, h.y. amcangyfrif o swm yr asedau y dylai eu dal er mwyn gallu talu buddion ei holl aelodau. Gweler Atodiad E i gael mwy o fanylion pa ragdybiaethau a wnawn i bennu'r targed cyllido hwnnw;
2. Penderfynu ar y cyfnod amser sydd angen er mwyn adfer unrhyw ddiffyg. Gweler y tabl yn 3.3 a Nodyn (c) am fwy o wybodaeth;
3. Cyfrifo cyfradd cyfraniadau cyflogwyr fel bod ganddo o leiaf debygolrwydd penodol o gyflawni'r targed cyllido hwnnw dros y gorwel amser hwnnw, gan ganiatau ar gyfer amryw ganlyniadau economaidd posibl dros y gorwel amser hwnnw. Gweler y tabl yn 3.3 a Nodyn (e) am ragor o fanylion.

Mae'r cyfrifiadau yn golygu rhagdybiaethau actwaraidd am brofiad yn y dyfodol, ac fe'i disgrifir yn fanwl yn Atodiad E.

D1 Beth yw'r gwahaniaeth rhwng cyfrifiadau ar draws y Gronfa gyfan a chyfrifiadau ar gyfer cyflogwr unigol?

Fel arfer, cyfraniadau cyflogwr yn cynnwys dwy elfen:

- a) amcan gost o fuddiannau parhaus wedi eu cronni, y cyfeiriwyd ato fel "cyfradd cyfraniad sylfaenol" (gweler D2 isod) yn ogystal â
- b) addasiad am y gwahaniaeth rhwng y raddfa Sylfaenol uchod a'r cyfraniad gwirioneddol sydd angen i'r cyflogwr ei dalu, y cyfeiriwyd ato fel y 'raddfa cyfraniadau eilaidd" (gweler D3 isod).

Mae'r gyfradd gyfrannu i bob cyflogwr yn cael ei mesur fel yr uchod, yn briodol i sefyllfa gyllido bob cyflogwr a'r aelodaeth. Mae sefyllfa'r Gronfa gyfan, yn cynnwys yr hyn a ddefnyddiwyd i adrodd i MHCLG (gweler adran 5) wedi ei gyfrif fel y swm i holl gyfraddau cyflogwr unigol. Ar hyn o bryd mae MHCLG ond yn rheoleiddio ar lefel y Gronfa gyfan heb fonitro sefyllfa cyflogwr unigol.

D2 Sut mae cyfradd y cyfraniad Sylfaenol yn cael ei gyfrif?

Mae elfen Sylfaenol cyfradd cyfraniad y cyflogwr yn cael ei gyfrif gyda'r nod y bydd y cyfraniadau hyn yn cwrdd â thaliadau buddion o safbwynt gwasanaeth yr aelodau yn y Gronfa yn y **dyfodol**. Seliwyd hyn ar gost (yn fwy na chyfraniadau'r aelodau) y buddion mae aelodau sy'n weithwyr yn ei ennill o'u gwasanaeth bob blwyddyn.

Caiff y gyfradd Sylfaenol ei chyfrifo ar wahân i'r holl gyflogwyr, er y bydd cyflogwr mewn pŵl yn talu'r gyfradd gyfraniadau fydd yn gymwys i'r gronfa gyfan. Caiff y gyfradd Sylfaenol ei chyfrif fel ei bod yn rhagamcanu ei bod yn:

1. cwrdd â'r targed cyllido gofynnol ar gyfer holl fuddion cronnus blynyddoedd yn y dyfodol*, heb gynnwys unrhyw asedau cronnus,
2. o fewn y cyfnod amser a bennwyd (gweler nodyn 3.3 Nodyn (c) am fwy o fanylion),
3. gyda thebygolrwydd digon uchel, fel y nodwyd gan strategaeth y Gronfa i gategori'r cyflogwr (gweler 3.3 Nodyn (e) am fwy o fanylion).

* Mae'r rhagamcan ar gyfer aelodaeth weithredol bresennol ble nad yw'r cyflogwr bellach yn derbyn dechreuwy'r o'r newydd, neu yn ychwanegol yn caniatáu dechreuwy'r newydd ble fo hynny yn briodol.

Mae'r rhagamcanion yn cael eu gweithredu drwy ddefnyddio modelwr economaidd (the 'Economic Scenario Service' a ddatblygwyd gan actwari'r Gronfa sef Hymans Robertson: mae hyn yn caniatáu i ystod eang o ddeilliannau o ran ffactorau allweddol fel enillion asedau (wedi eu seilio ar strategaeth fuddsoddi'r Gronfa), chwyddiant ac elw bondiau. Caiff wybodaeth pellach am y model yma yn [Atodiad E](#). Mae'r cyfraniadau yn cael eu cyfrif fel bod cyfran y canlyniadau sy'n cwrdd â tharged cyllido'r cyflogwr (ar ddiwedd y gorwel amser) yn hafal i'r tebygolrwydd gofynnol.

Mae'r dull yn cynnwys treuliau gweinyddu i'r graddau fel eu bod yn cael eu hysgwyddo gan y Gronfa ac yn cynnwys lwfansau am fuddion sy'n daladwy os yw rhywun yn marw mewn gwasanaeth ac wrth ymdeol ar sail salwch.

D3 Sut mae cyfradd y cyfraniad eilaidd yn cael ei gyfrifo?

Nod y Gronfa yw bod gan y cyflogwr asedau sy'n ddigonol i fodloni 100% o'i rwymedigaethau cronodig ar ddiwedd ei orwel amser cyllido yn seiliedig ar ragdybiaethau targed cyllido'r cyflogwr (gweler [Atodiad E](#)).

Caiff y gyfradd eilaidd ei chyfrifo fel y balans dros ac uwchben y gyfradd Sylfaenol, fel bod y cyfanswm yn rhagamcanu i:

1. gwrdd â'r targed cyllido gofynnol sy'n ymwneud â holl fuddion cronus gwasanaeth yn y dyfodol a'r gorffennol, yn cynnwys cyfran asedau cronus (gweler [D5](#) isod)
2. o fewn y cyfnod amser a bennwyd (gweler [3.3 Nodyn \(c\)](#) am fwy o fanylion)
3. gyda thebygolrwydd digon uchel, fel y nodwyd gan strategaeth y Gronfa i gategori'r Cyflogwr (gweler [3.3 Nodyn \(e\)](#) am fwy o fanylion).

Mae'r rhagamcanion yn cael eu gweithredu drwy ddefnyddio modelwr economaidd a ddatblygwyd gan actwari'r Gronfa Hymans Robertson: mae hyn yn caniatáu i ystod eang o ddeilliannau o ran ffactorau allweddol fel enillion asedau (wedi eu seilio ar strategaeth fuddsoddi'r Gronfa), chwyddiant ac elw bondiau. Ceir rhagor o wybodaeth am y model hwn yn [Atodiad E](#). Caiff y cyfraniadau a fesurwyd eu cyfrifo fel bod y gyfran o'r canlyniadau yn cwrdd gyda tharged cyllido'r cyflogwr (erbyn diwedd y cyfnod amser) yn hafal i'r tebygolrwydd gofynnol.

D4 Beth sydd yn effeithio ar ganlyniadau prasio cyflogwr penodol?

Bydd canlyniadau'r cyfrifiadau hyn ar gyfer cyflogwr unigol penodol yn cael eu heffeithio gan:

1. gyfraniadau yn y gorffennol o'i gymharu â chost buddion cronus;
2. gwahanol broffiliau ymrwymadau'r cyflogwr (e.e. cymysgedd o aelodau yn ôl oed, rhyw, gwasanaeth yn erbyn cyflog);
3. effaith unrhyw wahaniaethau yn y targed cyllido h.y. y sail brisio a ddefnyddiwyd i brisio ymrwymadau'r cyflogwr;
4. unrhyw gyfnodau amser gwahanol;
5. y gwahaniaeth rhwng cynnydd gwirioneddol a thybiedig i gyflog pensiynadwy;
6. y gwahaniaeth rhwng cynnydd gwirioneddol a thybiedig i daliadau pensiwn a phensiynau gohiriedig;

7. y gwahaniaeth rhwng ymddeoliadau gwirioneddol a thybiedig ar sail salwch o statws gweithredol;
8. y gwahaniaeth rhwng symiau gwirioneddol a thybiedig o bensiwn yn dod i ben wedi marwolaeth;
9. costau ychwanegol unrhyw ymddeoliadau nad ydynt ar sail salwch o'i gymharu ag unrhyw daliadau ychwanegol a wneir; a/neu
10. y gwahaniaethau yn y tebygolrwydd gofynnol o gyflawni'r targed cyllido.

D5 Sut mae cyfran asedau pob cyflogwr yn cael ei gyfrifo?

Nid yw'r Awdurdod Gweinyddol yn gweithredu cyfrifon banc na mandadau buddsoddi ar wahân ar gyfer pob cyflogwr. Felly ni all gyfrifo am asedau pob cyflogwr ar wahân. Yn lle, rhaid i Actiwari'r Gronfa ddsrannu asedau'r Gronfa gyfan rhwng y cyflogwyr unigol. Yn fras mae dwy ffordd o wneud hyn:

- 1) Techneg a elwir yn "ddadansoddiad o warged" lle mae actiwari'r Gronfa yn amcangyfrifo gwaged / diffyg cyflogwr ar y dyddiad prisio cyfredol trwy ddadansoddiadau yn y gwaged / diffyg o'r dyddiad prisio actiwaraid blaenorol. Mae'r gwaged / diffyg amcangyfrifedig yn cael ei gymharu â gwerth atebolrwydd y cyflogwr i gyfrifo gwerth ased y cyflogwr. Bydd yr actiwari yn edrych ar effaith buddsoddiadau, aelodaeth a phrofiad arall i ddadansoddi'r symudiad yn y gwaged / diffyg. Mae'r dechneg hon yn gwneud nifer o ragdybiaethau syml oherwydd nad oes gwybodaeth am rhai eitemau ar gael. Wrth ddadansoddi'r gwaged, mae hyn yn arwain at eitem gydbwysu, neu amrywiol, sy'n cael ei rannu rhwng cyflogwyr yn gymesur â'u cyfran o ased.
- 2) Dull llif arian' lle mae asedau'r cyflogwr yn cael eu tracio dros amser gan edrych ar llif arian a delir i mewn (cyfraniadau, trosglwyddiadau i mewn ac ati), llif arian a dalwyd allan (taliadau buddion, trosglwyddiadau allan ac ati) ac enillion buddsoddi ar asedau'r cyflogwr.

Hyd at 31 Mawrth 2016 defnyddiodd yr Awdurdod Gweinyddol y dull 'dadansoddiad o warged' i ddsrannu asedau'r Gronfa rhwng cyflogwyr unigol.

Ers hynny, mae'r Gronfa wedi mabwysiadu dull llif arian ar gyfer olrhain asedau cyflogwyr unigol.

Mae Actiwari'r Gronfa yn olrhain asedau cyflogwyr yn flynyddol. Gan ddechrau gydag asedau pob cyflogwr o ddiwedd y flwyddyn flaenorol, ychwanegir llif arian a dalwyd i mewn / allan ac enillion buddsoddi a gafwyd ar asedau'r Gronfa yn ystod y flwyddyn i gyfrifo gwerth ased ar ddiwedd y flwyddyn. Mae gan y dull hwn rai rhagdybiaethau symlach yn yr ystyr y tybir bod yr holl lifoedd arian ac enillion buddsoddiad wedi digwydd yn unffurf yn ystod y flwyddyn. Gan na chaniateir amseru gwirioneddol llif arian ac enillion buddsoddiad, bydd swm gwerthoedd asedau pob cyflogwr yn gwyro oddi wrth gyfanswm ased y gronfa gyfan dros amser (disgwylir i'r gwyrriad fod yn fach). Rhennir y gwahaniaeth rhwng cyflogwyr yn gymesur â'u canran o asedau ym mhob prisiad teirblynyddol.

D6 Sut mae'r Gronfa'n addasu cyfranddaliadau asedau cyflogwyr pan fydd aelod unigol yn symud o un cyflogwr yn y Gronfa i un arall?

O dan y dull llif arian ar gyfer olrhain cyfranddaliadau asedau cyflogwyr, mae'r Gronfa wedi caniatáu i unrhyw aelodau unigol sy'n trosglwyddo o un cyflogwr yn y Gronfa i un arall, trwy drosglwyddo swm o gyfran asedau'r cyflogwr sy'n bwydo i gyfran asedau'r cyflogwr sy'n ei dderbyn. Mae'r swm hwn yn hafal i Werth Trosglwyddo Cyfwerth ag Arian Parod yr aelod (CETV) fel y cynghorir gan weinyddwyr y Gronfa.

Atodiad E - Rhagdybiaethau Actwaraidd

E1 Beth yw rhagdybiaethau actwaraidd?

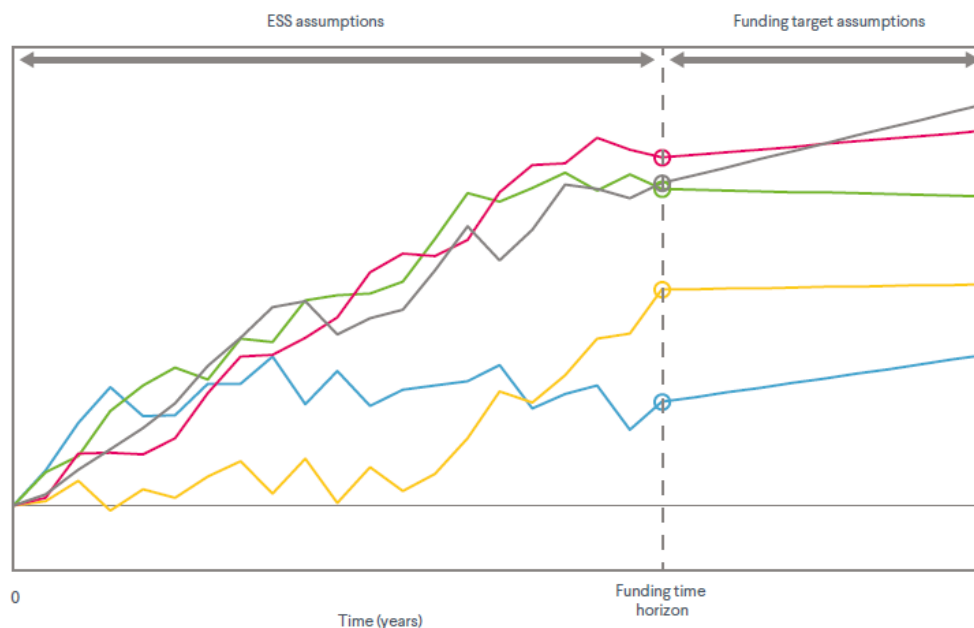
Disgwyliadau yw'r rhain o brofiad y dyfodol a ddefnyddiwyd i roi gwerth ar daliadau buddion y dyfodol ("yr ymrwymadau"). Mae rhagdybiaethau yn cael eu gwneud am swm y buddion sy'n daladwy i'r aelodau (y rhagdybiaethau ariannol) a'r tebygolrwydd neu amseriad y taliadau (y rhagdybiaethau demograffig). Er enghraifft, mae rhagdybiaethau ariannol yn cynnwys enillion buddsoddiad, twf cyflog a chynnydd pensiwn; mae rhagdybiaethau demograffig yn cynnwys disgwyliad oes, tebygolrwydd o ymddeoliad yn sgil salwch a'r cyfraddau o farwolaethau aelodau sy'n arwain at dalu buddion i ddibynyddion.

Bydd newidiadau mewn rhagdybiaethau yn effeithio ar y targed cyllido a'r gyfradd cyfraniadau gofynnol. Fodd bynnag, ni fydd gwahanol ragdybiaethau wrth gwrs yn effeithio ar y buddion gwirioneddol sy'n daladwy gan y Gronfa yn y dyfodol.

Mae dull yr actiwari o gyfrifo cyfraddau cyfraniadau cyflogwyr yn cynnwys taflunio taliadau buddion, cyfraniadau ac enillion buddsoddi pob cyflogwr yn y dyfodol o dan 5,000 o senarios economaidd posibl. Mae chwyddiant yn y dyfodol (ac felly taliadau budd-dal) ac enillion buddsoddi ar gyfer pob dosbarth ased (ac felly gwerthoedd asedau cyflogwyr) yn newidynnau yn yr amcanestyniadau. Trwy ragamcanu esblygiad asedau a thaliadau budd-dal cyflogwr 5,000 o weithiau, gellir gosod cyfradd cyfrannu sy'n arwain at nifer ddigonol o'r rhagamcanion hyn yn y dyfodol (a bennir gan debygolrwydd gofynnol y cyflogwr) yn llwyddiannus ar ddiwedd gorwel amser y cyflogwr. Yn y cyd-destun hwn, cyfradd cyfrannu llwyddiannus yw un sy'n golygu bod y cyflogwr wedi cyrraedd ei darged cyllido ar ddiwedd y gorwel amser.

Felly mae gosod cyfraddau cyfraniadau cyflogwyr yn ei gwneud yn ofynnol gwneud dau fath o dybiaethau am y dyfodol:

1. Rhagdybiaethau i ragamcanu asedau, buddion a llif arian y cyflogwr hyd ddiwedd y gorwel amser cyllido. At y diben hwn, mae'r actiwari yn defnyddio model economaidd stochastig perchnogol Hymans Robertson - y Gwasanaeth Senario Economaidd ("ESS").
2. Rhagdybiaethau i asesu a yw'r targed cyllido, ar gyfer amcanestyniad penodol, wedi'i fodloni ar ddiwedd y gorwel amser. At y diben hwn, mae gan y Gronfa dair sylfaen ariannu wahanol.

Ceir manylion am dybiaethau ESS a tybiaethau targed cyllido isod (o fewn E2 a E3).

E2 Pa dybiaethau sydd yn cael eu defnyddio yn yr ESS?

Mae'r actiwari yn defnyddio model ESS Hymans Robertson i daflunio ystod o ganlyniadau posibl ar gyfer ymddygiad enillion asedau a newidynnau economaidd yn y dyfodol. Gyda'r math hwn o fodelu, nid oes un ffigwr ar gyfer rhagdybiaeth ynghylch chwyddiant neu enillion buddsoddi yn y dyfodol. Yn lle, mae yna ystod o beth fydd chwyddiant neu enillion yn y dyfodol sy'n arwain at debygolrwydd y bydd y dybiaeth yn uwch neu'n is na gwerth penodol.

Mae'r ESS yn fodel cymhleth i adlewyrchu'r rhyngweithio a'r cydberthynas rhwng gwahanol ddsbarthiadau o asedau a newidynnau economaidd ehangach. Mae'r tabl isod yn dangos graddnoddi'r model ar 31 Mawrth 2019. Dangosir yr holl enillion yn net o ffioedd a chyfanswm yr enillion blyneddol dros 5, 10 ac 20 mlynedd, ac eithrio'r cynnyrch sy'n cyfeirio at y cynnyrch efelychiedig ar y gorwel hwnnw.

		Annualised total returns							RPI inflation expectation	17 year real govt bond yield	17 year govt bond yield
		Cash	Index Linked Gilts (medium)	Fixed Interest Gilts (medium)	UK Equity	Overseas Equity	Property	A rated corporate bonds (medium)			
5 years	16th %'ile	-0.4%	-2.3%	-2.9%	-4.1%	-4.1%	-3.5%	-2.7%	1.9%	-2.5%	0.8%
	50th %'ile	0.7%	0.5%	0.3%	4.0%	4.1%	2.4%	0.8%	3.3%	-1.7%	2.1%
	84th %'ile	2.0%	3.3%	3.4%	12.7%	12.5%	8.8%	4.0%	4.9%	-0.8%	3.6%
10 years	16th %'ile	-0.2%	-1.8%	-1.3%	-1.5%	-1.4%	-1.5%	-0.9%	1.9%	-2.0%	1.2%
	50th %'ile	1.3%	0.0%	0.2%	4.6%	4.7%	3.1%	0.8%	3.3%	-0.8%	2.8%
	84th %'ile	2.9%	1.9%	1.7%	10.9%	10.8%	7.8%	2.5%	4.9%	0.4%	4.8%
20 years	16th %'ile	0.7%	-1.1%	0.1%	1.2%	1.3%	0.6%	0.7%	2.0%	-0.7%	2.2%
	50th %'ile	2.4%	0.3%	1.0%	5.7%	5.8%	4.3%	1.9%	3.2%	0.8%	4.0%
	84th %'ile	4.5%	2.0%	2.0%	10.3%	10.4%	8.1%	3.0%	4.7%	2.2%	6.3%
	Volatility (Disp) (1 yr)	1%	7%	10%	17%	17%	14%	11%	1%		

E3 Pa dybiaethau sydd yn cael eu defnyddio yn yr ESS?

Ar ddiwedd gorwel amser cyllido cyflogwr, cynhelir asesiad - ar gyfer pob un o'r 5,000 amcanestyniad - o sut mae'r asedau a ddeler yn cymharu â gwerth yr asedau sy'n ofynnol i gyflawni'r taliadau budd-dal yn y dyfodol (y targed cyllido). Mae gwerthfawrogi cost buddion yn y dyfodol yn ei gwneud yn ofynnol i'r actiwari wneud rhagdybiaethau am y ffactorau ariannol canlynol:

- Cynnydd mewn buddion ac ailbriso CARE
- Twf cyflog
- Enillion buddsoddiadau (y 'gyfradd ddisgownt')

Mae pob un o'r 5,000 amcanestyniad yn cynrychioli amgylchedd economaidd gwahanol ar ddiwedd y gorwel amser cyllido ac felly mae'n annhebygol y bydd un gwerth sefydlog ar gyfer pob rhagdybiaeth yn briodol ar gyfer pob amcanestyniad. Er enghraifft, ni fyddai enillion buddsoddiad tybiedig uchel yn y dyfodol (cyfradd ddisgownt) yn ddarbodus mewn rhagamcanion gyda rhagolwg gwan ar gyfer twf economaidd. Felly, yn lle defnyddio gwerth sefydlog ar gyfer pob rhagdybiaeth, mae'r actiwari yn cyfeirio at ddangosyddion economaidd i sicrhau bod y rhagdybiaethau'n parhau'n briodol ar gyfer yr amgylchedd economaidd cyffredinol ym mhob amcanestyniad. Y dangosyddion economaidd y mae'r actiwari yn eu defnyddio yw: disgwyliadau chwyddiant yn y dyfodol a'r gyfradd enillion ddi-risg gyffredinol (defnyddir yr elw ar fondiau tymor hir llywodraeth y DU fel dirprwy ar gyfer y gyfradd hon).

Mae gan y Gronfa dair sylfaen ariannu a fydd yn berthnasol i wahanol gyflogwyr yn dibynnu ar eu math. Mae gan bob sail ariannu ragdybiaeth wahanol ar gyfer enillion buddsoddiad yn y dyfodol wrth bennu targed cyllido'r cyflogwr.

Sail cyllido	Sail cyfranogi parhaus	Sail ymadael y contractwr	Sail ymadael risg isel
Math o gyflogwr	Pob cyflogwr ond am Cyrff Trosglwyddo a Ganiateir a Cyrff Cymunedol a Ganiateir	Cyrff Trosglwyddo a Ganiateir	Cyrff Cymunedol a Ganiateir sydd wedi cau i gyflogwyr newydd
Rhagdybiaeth enillion buddsoddiad sy'n sail i darged cyllido'r cyflogwr (ar ddiwedd ei orwel amser)	Enillion bondiau tymor hir y llywodraeth ynghyd â thybiaeth perfformiad gwell asedau (AOA) o 1.7% p.a.	Enillion bondiau tymor hir y llywodraeth ynghyd a AOA yn hafal i AOA a ddefnyddir i ddyrannu asedau'r cyflogwr pan ymuno a'r Gronfa.	Enillion bondiau tymor hir y llywodraeth gyda dim lwfans ar gyfer perfformio'n well ar asedau'r Gronfa.

E4 Pa ragdybiaethau arall sydd yn berthnasol?

Y rhagdybiaethau canlynol yw'r rhai gyda'r arwyddocâd mwyaf a ddefnyddir wrth ragamcanu'r asedau, y buddion a'r llif arian ac yn y targed cyllido.

a) Twf cyflog

Ar ôl trafod gyda swyddogion y Gronfa, mae'r dybiaeth cynnydd cyflog ym mhrisiad 2019 wedi'i bennu i fod yn gyfradd gyfun wedi'i chyfuno o:

1. 2% y.f. tan 31 Mawrth 2022 ac yna dilynir gan
2. 0.5% uwchben Mynegai Prisiau Defnyddwyr (CPI) y flwyddyn wedi hynny.

Mae hyn yn gyfystyr â rhagdybiaeth cynnydd cyflog unigol CPI +0.3% y.f.

Mae hyn yn newid o'r prisiad blaenorol oedd yn tybio 1% y.f. 2020, ynghyd â CPI +0.5% y.f. wedi hynny. Roedd hyn yn cyfateb i dybiaeth sengl o CPI.

Mae'r newid wedi arwain i gynnydd yn y targed cyllido (gyda phopeth arall yn gyfartal).

b) Cynnydd mewn pensiwn

Ers 2011 CPI yn hytrach na RPI fu sail cynnydd pensiwn sector cyhoeddus gohiriedig a phensiynau taladwy. Dalier sylw fod sail cynnydd o'r fath wedi ei osod gan y Llywodraeth ac nid yw o dan reolaeth y Gronfa nag unrhyw gyflogwyr.

Yn y prisiad yma rydym wedi defnyddio gostyngiad o 1.0% y flwyddyn. (Nodwch fod y gostyngiad yn cael ei ddefnyddio ar sail geometrig nid rhifydddeg).

c) Disgwyliad Oes

Bwriedir i'r tybiaethau demograffig fod yr amcangyfrifon gorau ar gyfer profiad y Gronfa yn y dyfodol ar sail profiad cronfeydd CPLIL yn y gorffennol sy'n cymryd rhan yn 'Club Vita', y gwasanaeth dadansoddol hirhoedledd a ddefnyddiwyd gan y Gronfa ac a gefnogwyd gan yr actwari.

Mae'r rhagdybiaethau hirhoedledd a fabwysiadwyd ar gyfer prisiad yn gyfres bwrpasol o 'VitaCurves' sydd wedi'u cynhyrchu gan ddadansoddiad manwl Club Vita ac wedi eu teilwra'n benodol i gyd-fynd â phroffil aelodau'r gronfa. Seliwyd y rhain ar y data a ddarparwyd gan y Gronfa i ddibenion y prisiad hwn.

Gwnaed lwfans yn y sail brisio barhaus ar gyfer gwelliannau yn y dyfodol yn unol â fersiwn 2018 o'r model Ymchwilio i Farwolaethau Parhaus a gyhoeddwyd gan y Proffesiwn Actiwaraidd ac isafswm o 1.25% y flwyddyn yn sail i ostyngiadau mewn cyfraddau marwolaeth yn y dyfodol. Yn gyffredinol, bydd y lwfans wedi'i ddiweddarau hwn ar gyfer gwelliannau yn y dyfodol yn arwain at ragdybiaethau disgwyliad oes is ac felly targed cyllido is (bydd pob peth arall yn gyfartal).

Mae'r dull a gymerwyd yn cael ei ystyried yn rhesymol o gofio natur hirdymor y Gronfa a'r lefel dybiedig o sicrwydd i danategu buddion aelodau.

d) Cyffredinol

Mabwysiadwyd yr un tybiaethau ariannol ar gyfer y mwyafrif o gyflogwyr wrth gyrraedd at y targed cyllido sy'n tanategu cyfraddau Sylfaenol ac eilaidd fel a ddisgrifiwyd yn (3.3), mae'r ffigyrau hyn a gyfrifwyd wedi eu trosi mewn gwahanol ffyrdd i gyfraniadau cyflogwr, yn dibynnu ar amgylchiadau'r cyflogwr.

Mae'r rhagdybiaethau demograffig, yn enwedig y rhagdybiaeth disgwyliad oes, mewn gwirionedd yn amrywio yn ôl y math o aelod gan felly adlewyrchu gwahanol broffiliau aelodaeth cyflogwyr.

Atodiad F - Rhestr Termiau

Sail Gyllido	Cyfres gyfunol o ragdybiaethau wnaed gan actwari, am y dyfodol, i gyfrifo gwerth y targed cyllido ar ddiwedd gorwel amser y cyflogwr . Bydd y prif ragdybiaethau yn ymwneud â'r lefel dychweliadau y dyfodol , twf cyflog, cynnydd pensiwn a hirhoedledd. Bydd rhagdybiaethau mwy darbodus yn rhoi gwerth targed uwch, ble bydd rhagdybiaethau mwy optimistaidd yn rhoi gwerth is.
Yr Awdurdod Gweinyddu	Y cyngor gyda chyfrifoldeb statudol am redeg y Gronfa, mewn gwirionedd 'ymddiriedolwyr' y Gronfa.
Cyrrff Mynediad	Cyflogwyr ble fo Cytundeb Mynediad yn nodi beth yw rhwymedigaethau'r cyflogwr. Gall y rhain fod yn Gyrrff Mynediad Cymunedol neu Gyrrff Mynediad wedi eu Trosglwyddo. I gael rhagor o fanylion (ewch i 2.3).
Cyfamod	Cryfder ariannol y cyflogwr wedi'i asesu. Mae cyfamod cryf yn dangos mwy o allu (a pharodrwydd) i dalu am ymrwymadau pensiwn yn y tymor hir. Bydd cyfamod gwannach yn golygu ei bod yn ymddangos y gall y cyflogwr gael trafferthion i gwrdd â'i ymrwymadau pensiwn yn llawn dros y tymor hirach.
Cyflogwr Dynodedig	Cyflogwyr fel cyngorau cymuned a thref sy'n gallu cymryd rhan yn y CPLIL drwy benderfyniad. Gall y cyflogwyr hyn ddynodi pa weithwyr sy'n gymwys i ymuno â'r Gronfa.
Cyflogwr	Corff unigol sy'n cymryd rhan yn y Gronfa, sy'n cyflogi (neu yn arfer cyflogi) aelodau o'r Gronfa. Fel arfer, bydd gwerth yr asedau a'r targed cyllido i bob cyflogwr yn cael eu holrhain yn unigol ynghyd a'r gyfradd sylfaenol ymhob prisiad .
Giltiau	Bond Llywodraeth y DU, h.y. addewid gan y Llywodraeth i dalu llog a chyfalaf yn unol â thelerau'r giltiau penodol hynny, am daliad cychwynnol cyfalaf gan y prynwr. Gall giltiau fod yn rhai gyda 'llog sefydlog' ble mae'r taliadau llog yn parhau yn gyson drwy gyfnod y giltiau neu yn 'gysylltiedig â'r mynegai' ble mae'r taliadau llog yn amrywio bob blwyddyn yn unol â mynegai penodol (fel arfer RPI). Gellir prynu giltiau fel asedau gan y Gronfa ond eu prif ddefnydd ariannu yw fel mesur diddyledrwydd gwrthrychol.
Gwarant gwarantwr	/ Addewid ffurfiol gan drydydd parti (y gwarantwr) y bydd yn cwrdd ag unrhyw ymrwymadau pensiwn nad ydynt yn cael eu cwrdd gan gyflogwr penodol. Bydd presenoldeb gwarantwr yn golygu er enghraifft y gall y Gronfa ystyried cyfamod y cyflogwr i fod mor gryf â'i warantwr.
Cyflogwr gosod	Cyflogwr sy'n allanoli neu'n trosglwyddo rhan o'i wasanaethau a gweithlu i gyflogwr arall (fel arfer contractwr). Bydd y contractwr yn talu tuag at y buddion CPLIL a gasglwyd drwy drosglwyddo aelodau, ond yn y pen draw bydd yr ymrwymiad i dalu am y buddion hyn yn mynd yn ôl i'r cyflogwr gosod. Fel arfer, bydd cyflogwr gosod yn awdurdod lleol, ond weithiau gall fod yn fath arall o gyflogwr fel Academi.

CPLLL		Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol, trefniant pensiwn sector cyhoeddus a sefydlwyd drwy Reoliadau'r Llywodraeth i weithwyr mewn llywodraeth leol. Mae'r rheoliadau hyn hefyd yn pennu cymhwyster (yn arbennig ar gyfer Cyrff ar yr Atodlen) cyfraddau cyfraniadau aelodau, cyfrifon buddion a rhai gofynion llywodraethu. Rhannwyd y CPLIL yn 101 Cronfa sy'n mynd dros y DU. Mae pob Cronfa CPLIL yn annibynnol i'r graddau nad yw yn cael ei bennu gan Reoliadau e.e. ynglŷn â'r strategaeth fuddsoddi, cyfraniadau cyflogwr a dewis o ymgynghorwyr.
Aeddfedrwydd		Term cyffredinol i ddisgrifio Cronfa (neu sefyllfa cyflogwr mewn Cronfa) ble mae'r aelodau yn agosach i ymddeol (neu mwy ohonynt eisoes wedi ymddeol) a bod y cyfnod buddsoddi yn fyrrach. Mae gan hyn oblygiadau i'r strategaeth fuddsoddi ac yn sgil hynny'r strategaeth gyllido.
Aelodau		Yr unigolion sydd wedi cronni (ac efallai yn dal i gronni) eu hawliau yn y Gronfa. Cânt eu rhannu yn aelodau gweithredol (aelodau presennol sy'n weithwyr), aelodau gohiriedig (cyn-weithwyr sydd heb ymddeol eto) a phensiynwyr (cyn-weithwyr sydd wedi ymddeol a dibynyddion cyn-weithwyr ymadawedig).
Cyfradd Cyfraniad Sylfaenol Proffil		Cyfradd cyfraniad y cyflogwr sydd ei angen i dalu am fuddion cronnus parhaus aelodau gweithredol (yn cynnwys lwfans am dreuliau gweinyddol). Gweler Atodiad D am fwy o fanylion. Mae proffil aelodaeth y cyflogwr neu'r ymrwymiad yn adlewyrchu amryfal fesuriadau aelodau'r cyflogwr hwnnw, h.y. gweithwyr presennol a chyn-weithwyr. Mae hyn yn cynnwys: y cyfrannau sy'n weithredol, gohiriedig neu yn bensiynwyr; oed cyfartalog bob categori; amryfal lefel cyflogau neu bensiwn; hyd gwasanaeth aelodau gweithredol yn erbyn eu lefel cyflog ac ati. Gall proffil aelodaeth (neu ymrwymiad) hefyd gael ei fesur ar gyfer ei aeddfedrwydd .
Tystysgrif Cyfraddau Addasiadau	ac	Dogfen ffurfiol sy'n ofynnol gan Reoliadau CPLIL, ac mae'n rhaid ei diweddarau o leiaf bob tair blynedd wedi cwblhau'r prisiad ffurfiol. Caiff hwn ei gwblhau gan yr actwari ac mae yn cadarnhau'r cyfraniadau sydd i'w talu gan bob cyflogwr (neu gronfa o gyflogwyr) i'r Gronfa am y cyfnod tair blynedd tan fo'r prisiad nesaf wedi ei gwblhau.
Cyrff ar Atodlen	yr	Mathau o gyflogwr a ddiffinnir yn benodol yn Rheoliadau CPLIL, y mae'n rhaid cynnig aelodaeth i'r cyflogwyr o'u Cronfa CPLIL. Mae'r rhain yn cynnwys Cynghorau, colegau, prifysgolion, academiâu, yr awdurdodau'r heddlu a thân ac ati heblaw am y gweithwyr hynny sydd â hawl i gynllun pensiwn sector cyhoeddus gwahanol (e.e. athrawon, swyddogion yr heddlu a thân, darlithwyr prifysgol).
Sefydlogi		Unrhyw ddull a ddefnyddir i lyfnhau newidiadau yng nghyfraniadau cyflogwr o un flwyddyn i'r llall. Mae hyn yn ofynnol yn fras gan y rheoliadau CPLIL ond yn ymarferol caiff ei ddefnyddio ar gyfer cyflogwyr mawr sefydlog yn y Gronfa.
Prisiad		Ymarfer rheoli risg i adolygu cyfraddau cyfraniadau Cynradd ac Eilradd, a gwybodaeth statudol arall ar gyfer Cronfa, a chyflogwyr unigol fel arfer hefyd.

Atodiad G- Polisi Credyd Ymadael

Mae'r isod yn nodi'r canllawiau y bydd Cronfa Bensiwn Gwynedd ("y Gronfa") yn eu dilyn werth bennu swm credyd ymadael sy'n daladwy i gyflogwyr sy'n darhod yn unol â Rheol 64 o Reoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol 2013 ("y Rheoliadau"). Dylid nodi mai canllawiau yn unig yw'r rhain a bydd y Gronfa hefyd yn ystyried unrhyw ffactorau eraill sy'n berthnasol fesul achos. Gall yr ystyriaethau hyn arwain at benderfyniad a fyddai'n wahanol pe bai rhywun yn cadw at y canllawiau hyn yn drwyadl. Ymhob achos, bydd y Gronfa yn egluro ei rhesymeg dros unrhyw benderfyniad.

Cyrff a Ganiateir

- a) Ni fydd unrhyw gredyd ymadael yn daladwy mewn perthynas â derbyniadau a ymunodd â'r Gronfa cyn 14 Mai 2018 oni bai ei fod yn destun trefniant rhannu risg yn unol â phwynt b). Cyn y dyddiad hwn, ni chaniatawyd taliad credyd ymadael o dan y Rheoliadau a bydd hyn wedi'i adlewyrchu yn y telerau masnachol y cytunwyd arnynt rhwng y corff a ganiateir a'r awdurdod gosod/ awdurdod dyfarnu/ cyflogwr sy'n bwydo. Bydd hyn hefyd yn berthnasol i unrhyw dderbyniad cyn 14 Mai 2018 sydd wedi'i estyn nei ei 'rolio drosodd' ar yr un telerau ag a oedd yn berthnasol wrth ymuno â'r Gronfa.
- b) Bydd y Gronfa yn gwneud taliad credyd ymadael yn unol ag unrhyw gytundebau cytundebol neu rannu risg sy'n ymwneud yn benodol â pherchnogaeth credydau ymadael/ gwargedion rhoi'r gorau iddi neu os yw'r corff a ganiateir a'r awdurdod gosod wedi cytuno ar unrhyw ddull arall (sy'n gyson â'r Rheoliadau ac unrhyw rwymedigaethau cyfreithiol eraill). Rhaid cyflwyno'r wybodaeth hon, a fydd yn cynnwys pa barti sy'n gyfrifol am ba risg cyllido, i'r Gronfa mewn dogfen glir a diamwys gyda chytundeb y corff a ganiateir a'r awdurdod gosod/ awdurdod dyfarnu/ cyflogwr sy'n bwydo ac o fewn mis i y corff a ganiateir yn darhod cymryd rhan yn y Gronfa.
- c) Os oes unrhyw anghydfod gan y naill barti neu'r llall ynglŷn â dehongli cytundebau cytundebol neu rannu risg fel yr amlinellir yn b), bydd y Gronfa yn dal yn ôl talu'r credyd ymadael nes bod anghydfodau o'r fath wedi'u datrys.
- d) Bydd y Gronfa hefyd yn ystyried unrhyw sylwadau a wneir gan yr awdurdod gosod/ awdurdod dyfarnu/ cyflogwr sy'n bwydo ynghylch arian sy'n dyledus iddynt gan y corff a ganiateir mewn perthynas â'r contract sy'n dod i ben neu unrhyw drefniant cytundebol arall rhwng y ddau barti. Rhaid i'r awdurdod gosod/ awdurdod dyfarnu/ cyflogwr sy'n bwydo wneud sylwadau o'r fath mewn dogfen glir a diamwys o fewn mis ar ôl i'r corff a ganiateir darhod cymryd rhan yn y Gronfa.
- e) Pan fo trefniant gwarantwr mewn lle, ond nad oes trefniant rhannu risg ffurfiol yn bodoli, bydd y Gronfa'n ystyried sut mae'r dull o bennu cyfraddau cyfraniadau sy'n daladwy gan y corff a ganiateir yn ystod ei gyfranogiad yn y Gronfa yn adlewyrchu pa barti sy'n gyfrifol am gyllido risgiau. Bydd y penderfyniad hwn yn llywio'r penderfyniad ar werth unrhyw daliad credyd ymadael.
- f) Os daw'r cytundeb derbyn i ben yn gynnar, bydd y Gronfa'n ystyried y rheswm dros ei therfynu'n gynnar, ac a ddylai hynny fod yn berthnasol i benderfyniad y Gronfa o werth unrhyw daliad credyd ymadael. Yn yr achosion hyn, bydd y Gronfa'n ystyried y gwahaniaeth rhwng cyfraniadau

cyflogwr a dalwyd (gan gynnwys enillion buddsoddiad a enillwyd ar yr arian hwn) a maint unrhyw warged rhoi'r gorau iddi.

- g) Mae penderfyniad y Gronfa yn derfynol wrth ddehongli sut mae unrhyw drefniant a ddisgrifir o dan b), d), e) ac f) yn berthnasol i werth taliad credyd ymadael.
- h) Os bydd corff a ganiateir yn gadael ar sail darfod giltiau (oherwydd nad oes gwarantwr yn ei le), yna bydd unrhyw gredyd ymadael yn cael ei dalu'n llawn i'r cyflogwr fel rheol.

Cyrff ar yr Atodlen a Cyrff a Benderfynir

- a) Ble mae trefniant gwarant mewn lle, ond dim trefniant rhannu risg ffurfiol yn bodoli, mae'r Gronfa yn ystyried sut mae'r ffordd o osod cyfradd cyfraniadau sy'n daladwy gan y cyflogwr yn ystod ei gyfraniad yn y Gronfa yn adlewyrchu pa sefydliad sydd yn gyfrifol am ariannu'r risg. Mae'r penderfyniad yma yn penderfynu gwerth o unrhyw daliad credyd ymadael.
- b) Ble nad oes gwarant ffurfiol mewn lle, ond bod y Gronfa yn ystyried sut mae'r ffordd o osod cyfradd cyfraniadau sy'n daladwy gan y cyflogwr yn ystod ei gyfraniad yn y Gronfa yn adlewyrchu maint y mae'n gyfrifol o ariannu'r risg. Mae'r penderfyniad yma yn llywio penderfyniad gwerth unrhyw daliad credyd ymadael.
- c) Mae penderfyniad y Gronfa yn derfynol yn dehongli sut mae unrhyw benderfyniad yn a) a b) yn berthnasol i werth taliad credyd ymadael.
- d) Os yw corff ar yr atodlen neu gorff a benderfynir yn dod yn gyflogwr sy'n gadael oherwydd ad-drefnu, uno neu gymryd drosodd, does dim taliad credyd ymadael yn cael ei dalu.
- e) Os yw corff ar yr atodlen neu gorff a benderfynir yn gadael ar sail cyfrifiad gilts (oherwydd bod dim gwarant mewn lle), yna bydd y taliad credyd yma yn cael ei dalu yn llawn gan y cyflogwr.

Cyffredinol

- a) Mae'r Gronfa yn cynghori'r cyflogwyr sydd yn gadael yn ogystal ar awdurdod gosod a/ neu unrhyw gyflogwyr perthnasol y gronfa o'r penderfyniad o wneud penderfyniad credyd ymadael o dan Reol 64.
- b) Yn ddarostyngedig ar unrhyw rhannu risg neu drefniant arall a ffactorau sydd wedi eu trafod uchod, wrth benderfynu sefyllfa cyllido derfynol mae'r Gronfa yn gwneud asesiad cyffredinol yn seiliedig ar werth y cyfraniadau a dalwyd gan y cyflogwr yn ystod eu cyfnod cyfranogi, ac yr asedau a oedd wedi ei ddyrannu pan ymunwyd gyda'r Cynllun a'r dychweliadau buddsoddi priodol sydd wedi eu hennill ar y ddau.
- c) Mae'r Gronfa yn asesu os yw unrhyw gyfraniadau sydd yn ddyledus neu arian sydd yn ddyledus i'r Gronfa yn parhau i fod heb ei dalu erbyn y dyddiad darfyddiad. Os oes, sefyllfa ddiodyn y Gronfa ydi i dynnu'r rhain o unrhyw daliad credyd ymadael.
- d) Bydd y penderfyniad terfynol yn cael ei wneud gan y Pennaeth Cyllid, ar y cyd gyda chyngor gan Actwari'r Gronfa a/neu gyngor cyfreithiol ble'n berthnasol, gan ystyried y pwyntiau o fewn y polisi

yma.

- e) Mae'r Gronfa yn derbyn bod rhai sefyllfaoedd sydd yn unigryw ei natur ac nid ydynt yn disgyn i unrhyw gategori uwchben. Yn y sefyllfaoedd yma mi fydd y Gronfa yn trafod ei ddull o benderfynu credyd ymadael gyda'r holl bartïon. Mae penderfyniad y Gronfa yn y sefyllfaoedd yma yn derfynol.
- f) Mae'r Gronfa yn cynghori'r cyflogwr sydd yn ymadael o'r swm sydd yn ddyledus ac yn sicrhau taliad o fewn chwe mis i'r dyddiad gadael. Er mwyn cwrdd gyda'r amserlen chwe mis, mae'r Gronfa angen hysbysiad yn syth o ymadawiad y cyflogwr ar holl ddata a Gwybodaeth berthnasol yn ôl y gofyn. Nid yw'r Gronfa yn gallu gwneud unrhyw daliad credyd ymadael nes ei fod yn derbyn yr holl wybodaeth o ofynnwyd amdano.

10.2 Datganiad Strategaeth Buddsoddi

1. Cyflwyniad a Chefndir

Dyma Ddatganiad Strategaeth Fuddsoddi ("ISS") Cronfa Bensiwn Gwynedd ("y Gronfa"), a weinyddir gan Gyngor Gwynedd ("yr Awdurdod Gweinyddu"). Mae'r ISS yn cael ei lunio yn unol â Rheoliad 7 Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (Rheoli a Buddsoddi Cronfeydd) 2016 ("y Rheoliadau").

Darparwyd yr ISS gan Bwyllgor Pensiynau'r Gronfa ("y Pwyllgor") yn dilyn derbyn cyngor gan ymgynghorydd buddsoddi'r Gronfa, Hymans Robertson LLP. Mae'r Pwyllgor yn gweithredu ar awdurdod dirprwyedig yr Awdurdod Gweinyddu.

Mae'r ISS, a gymeradwyir gan y Pwyllgor ym mis Gorffennaf 2020, yn destun adolygiad cyfnodol o leiaf bob tair blynedd ac ar unwaith yn dilyn unrhyw newid sylweddol mewn polisi buddsoddi. Mae'r Pwyllgor wedi ymgynghori ar gynnwys strategaeth fuddsoddi'r Gronfa gyda'r personau y mae'n eu hystyried yn briodol.

Mae'r Pwyllgor yn ceisio buddsoddi unrhyw arian yn y Gronfa nad oes ei angen ar unwaith i wneud taliadau o'r Gronfa, yn unol â'r ISS. Dylid darllen yr ISS ar y cyd â Datganiad Strategaeth Gyllido'r Gronfa (sydd yn cael ei adolygu ar hyn o bryd).

2. Addasrwydd buddsoddiadau penodol a mathau o fuddsoddiadau

Prif amcan y Gronfa yw darparu buddion pensiwn a lwmp swm i aelodau pan fyddant yn ymddeol ac/neu fuddion marwolaeth, cyn neu'n dilyn ymddeoliad, ar gyfer eu dibynyddion, ar sail buddion diffiniedig. Adolygir y sefyllfa gyllido yn ystod pob prisiad actwaraidd a gynhelir bob tair blynedd, neu'n fwy aml fel bo'r angen.

Mae'r Pwyllgor yn ceisio cyllido'r Gronfa yn y fath fodd, mewn amgylchiadau marchnad arferol, fel bo'r holl fuddion a gronnir yn cael eu cyfrif yn llawn gan werth asedau'r Gronfa ac y deuir i gytundeb ar lefel cyfraniadau priodol gan y cyflogwr i gwrdd â chostau'r buddion sy'n cronni i'r dyfodol. I aelodau sy'n weithwyr, bydd buddion yn seiliedig ar y gwasanaeth a gwblhawyd ond bydd hefyd yn ystyried codiadau cyflog yn y dyfodol ac/neu chwyddiant.

Mae'r Pwyllgor wedi cyfieithu ei amcanion i feincnod dyrannu asedau strategol addas ar gyfer y Gronfa. Mae'r meincnod hwn yn cyd-fynd â barn y Pwyllgor ar y cydbwysedd priodol rhwng cynhyrchu enillion hirdymor boddhaol ar fuddsoddiadau ac ystyried anweddolrwydd y farchnad a risg a natur ymrwymadau'r Gronfa ar yr un pryd.

Bwriedir i strategaeth fuddsoddi'r Gronfa gael ei hadolygu o leiaf unwaith bob tair blynedd yn dilyn prisiad actwaraidd y Gronfa. Dyma sut mae'r Gronfa'n mynd ati i osod strategaeth fuddsoddi addas:

Mae'r gronfa wedi ymgymryd ymarfer modeli ased rhwymedigaethau fel rhan o'r prisiad actwaraidd 2019. Modelwyd nifer o wahanol strategaethau cyfraniadau a buddsoddiadau ac ystyriwyd esblygiad y Gronfa yn y dyfodol o dan amrediad eang o senarios gwahanol. Ystyriodd y Pwyllgor y posibilrwydd y byddai'r Gronfa'n cael ei hariannu'n llawn ar ddiwedd cyfnod yr amcanestyniad, a bu hefyd yn ystyried lefel y risg o ran anfantais yn y strategaethau amrywiol wrth adnabod y lefelau cyllido isel y gellir ymddangos os byddai canlyniadau gwael.

Mae'r dull hwn yn gymorth i sicrhau fod y strategaeth fuddsoddi'n rhoi ystyriaeth ddilys i broffil aeddfedrwydd y Gronfa (o ran y cyfrannau perthnasol o ymrwymadau o ran pensiynwyr, aelodau gohiriedig a gweithredol), ynghyd â lefel y gwarged neu'r diffyg (perthnasol i'r sail gyllido a ddefnyddiwyd).

Yn ogystal, mae'r Pwyllgor yn monitro'r strategaeth fuddsoddi'n barhaus, gan ganolbwyntio ar ffactorau yn cynnwys, ond nad ydynt yn gyfyngedig i:

- Addasrwydd o ystyried lefel cyllido'r Gronfa a'r proffil ymrwymadau
- Lefel y risg ddisgwyliedig
- Rhagolygon ar gyfer enillion ar asedau

Yn ogystal, mae'r Pwyllgor yn monitro dyraniad actwaraidd y Gronfa'n rheolaidd i sicrhau nad ydyw'n gwro'n amlwg oddi wrth y dyraniad targed.

Roedd y dychweliadau asedau tymor hir fesul dosbarth sydd wedi eu tybio ar gyfer yr ymarfer modeli fel a ganlyn:

Dosbarth Asedau	Dychweliad Canolrif a Disgwyilir 10 mlynedd (%yf)	Dychweliad Canolrif a Disgwyilir 20 mlynedd (%yf)
Ecwiti'r DU	4.6	5.7
Ecwiti Tramor	4.7	5.8
Ecwiti Preifat	5.5	6.8
Isadeiladwaith	4.7	6.0
Eiddo'r DU	3.1	4.3
Bondiau Dychwelyd Absoliwt	2.8	4.0

3. Buddsoddi arian mewn amrediad o fuddsoddiadau

Dosbarthiadau o asedau

Gall y Gronfa fuddsoddi mewn buddsoddiadau a ddyfynnwyd a rhai na ddyfynnwyd ym marchnadoedd y DU a thramor, yn cynnwys ecwiti, bondiau llog sefydlog a bondiau llog sy'n gysylltiedig â'r farchnad, arian parod, eiddo a phrif nwyddau, naill ai'n uniongyrchol neu drwy bŵlio arian. Yn ogystal, gall y Gronfa ddefnyddio contractau ar gyfer gwahaniaethau neu ddeilliadau eraill yn uniongyrchol neu drwy bŵlio arian i fuddsoddi yn y cynnyrch hwn, er diben rheoli portffolio yn effeithlon neu gyfyngu ar risgiau penodol.

Mae'r Pwyllgor yn adolygu natur buddsoddiadau'r Gronfa yn rheolaidd, gan gyfeirio'n benodol at addasrwydd ac amrywiaeth. Mae'r Pwyllgor yn ceisio ac yn ystyried cyngor ysgrifenedig gan berson sydd wedi cymhwyso'n addas i gynnal adolygiad o'r fath. Os, ar unrhyw adeg, y cynigir buddsoddiad mewn buddsoddiad neu gynnyrch nad ydyw'n wybodus i'r Pwyllgor, ceisir cyngor priodol ac fe'i hystyrir er mwyn sicrhau ei addasrwydd a'i amrywiaeth.

Gweler isod strategaeth fuddsoddi targed y Gronfa, sy'n adlewyrchu'r trosglwyddiad arfaethedig o ecwiti byd-eang i gronfa Credyd Aml-Asedau PPC newydd. Yn unol â'r Rheoliadau, nid yw strategaeth fuddsoddi'r awdurdod yn caniatáu i fwy na 5% o gyfanswm gwerth holl fuddsoddiadau arian y

gronfa i gael eu buddsoddi mewn endidau sy'n gysylltiedig â'r awdurdod hwnnw yn unol ag ystyr adran 212 Deddf Llywodraeth Leol a Chynnwys y Cyhoedd Mewn Iechyd 2007".

Tabl I: Dyranriad y Gronfa

Dosbarth ased	Dyranriad targed %
Ecwiti'r DU	13.5
Ecwiti Tramor	46.5
Ecwiti Preifat	5.0
Cyfanswm ecwiti	65.0
Eiddo	10.0
Isadeiladwaith	2.5
Credyd Aml-Asedau	7.5
Bondiau Dychwelyd Absoliwt	15.0
Cyfanswm	100.0

Rheolwyr

Mae'r Pwyllgor wedi penodi nifer o reolwyr buddsoddi ac mae pob un ohonynt wedi'u hawdurdodi dan Ddeddf Gwasanaethau a Marchnadoedd Ariannol 2000 i ymgymryd â busnes buddsoddi.

Mae'r Pwyllgor, wedi cael cyngor priodol ar fuddsoddi, wedi cytuno ar feincnodau penodol â phob rheolwr er mwyn, ar gyfanred, iddynt fod yn gyson â'r dyranriad asedau cyffredinol ar gyfer y Gronfa. Bydd rheolwyr gweithredol buddsoddi'r Gronfa yn dal cymysgedd o fuddsoddiadau sy'n adlewyrchu eu barn mewn perthynas â'u meincnodau perthnasol. Byddant yn gwneud newidiadau i'w portffolios wrth i'r rhagolygon economaidd newid, wrth i ragolygon cwmniau unigol newid ac mewn ymateb i unrhyw sioc annisgwyl yn y farchnad mewn ymgais i sicrhau gwell enillion na'r farchnad yn gyffredinol. O fewn pob marchnad fawr a dosbarth ased, bydd y rheolwyr yn cynnal portffolios amrywiol drwy fuddsoddi'n uniongyrchol neu fel rhan o bŵl. Bydd rheolwyr y cronfeydd goddefol y mae'r Gronfa'n buddsoddi ynddi yn dal cymysgedd o fuddsoddiadau o fewn pob cronfa sydd wedi'i phŵlio sy'n adlewyrchu eu meincnodau perthnasol.

Ar gyfer yr asedion a fuddsoddwyd gyda PPC, mae'r gweithredwr, LINK, yn gyfrifol am benodi rheolwyr buddsoddi ar gyfer yr is-gronfeydd PPC.

4. Y dull o ymdrin â risg, gan gynnwys sut mae risgiau'n cael eu mesur a'u rheoli

Mae'r Pwyllgor yn ymwybodol fod angen i'r Gronfa gymryd risgiau (e.e. buddsoddi mewn asedau twf) i'w gynorthwyo i gyflawni ei amcanion cyllido. Mae ganddo raglen rheoli risg weithredol yn ei lle sy'n ceisio'i gynorthwyo i adnabod y risgiau sy'n cael eu cymryd ac yn rhoi prosesau yn eu lle i reoli, mesur, monitro a (ble bo modd) lliniaru'r risgiau sy'n cael eu cymryd. Mae'r Pwyllgor yn grediniol nad oes arno angen cymryd mwy o risg fuddsoddi nag sydd angen.

Mae'r prif risgiau sy'n effeithio ar y Gronfa wedi'u nodi isod; rydym hefyd yn trafod dull y Gronfa o reoli'r risgiau hyn a'r cynlluniau argyfwng sydd yn eu lle:

Risgiau ariannu

- Camgymhariad Ariannol - Y risg y bydd asedau'r Gronfa'n methu â thyfu'n unol â'r gost ddatblygol o gwrdd â'r ymrwymadau.
- Newid demograffig - Y risg fod hirhoedledd yn gwella a bod ffactorau demograffig eraill yn newid, gan gynyddu cost buddion y Gronfa.
- Amgylcheddol, cymdeithasol a llywodraethu ("ESG") - Y risg fod ffactorau ESG yn lleihau gallu'r Gronfa i gynhyrchu'r enillion hirdymor. Mae hyn yn cynnwys cydnabod effaith bosibl y newid yn yr hinsawdd a'r graddau y mae cwmnïau wedi mynd i'r afael â'r risgiau posibl.

Mae'r Pwyllgor yn mesur ac yn rheoli camgymhariad ariannol mewn dwy ffordd. Fel y nodwyd uchod, mae'r Pwyllgor wedi gosod meincnod dyrannu asedau strategol ar gyfer y Gronfa. Gosodwyd y meincnod hwn gan roi ystyriaeth i fodelu ymrwymadau ased oedd yn canolbwyntio ar y tebygolrwydd o lwyddiant a lefel y risg anafanteisiol. Dengys canlyniadau dadansoddiad 2019 fod gan y Gronfa debygolrwydd o 82% y bydd yn cyflawni cronfa sydd wedi'i hariannu'n llawn dros y cyfnod i 2037 o dan y strategaeth fuddsoddi bresennol a lefel y cyfraniadau y cytunwyd arnynt. Mae'r Pwyllgor yn asesu risg sy'n berthnasol i'r meincnod strategol drwy fonitro dyraniad asedau'r Gronfa ac enillion ar fuddsoddiadau sy'n gymharol i'r meincnod. Yn ogystal, mae'r Pwyllgor yn asesu risg sy'n gymharol i'r ymrwymadau drwy fonitro cyflawniad enillion meincnod sy'n gymharol i'r ymrwymadau.

Mae'r Pwyllgor hefyd yn ceisio deall y tybiaethau a ddefnyddiwyd mewn unrhyw ddadansoddiad a modelu fel y gellir eu cymharu â'u barn eu hunain a lefel y risgiau sy'n gysylltiedig â'r tybiaethau hyn sydd i'w hasesu.

Mae'r Pwyllgor yn ceisio lliniaru risg systemig drwy gael portffolio amrywiol ond nid yw'n bosib gwneud darpariaeth benodol ar gyfer pob sefyllfa allai godi dan y pennawd hwn.

Risgiau ased

- Crynhoad - Y risg y gallai dyraniad sylweddol i unrhyw gategori ased unigol a'i danberfformiad cymharol i'r disgwyliad arwain at anawsterau o ran cyflawni amcanion ariannu.
- Anhylifedd - Y risg na all y Gronfa gwrdd â'i ymrwymadau ar hyn o bryd gan nad oes ganddo ddigon o asedau hylifol.
- Risg Arian Cyfred (*currency*) - Y risg fod arian cyfred asedau'r Gronfa'n tanberfformio o gymharu â Sterling (h.y. arian cyfred yr ymrwymadau).
- Amgylcheddol, cymdeithasol a llywodraethu ("ESG") - Y risg fod ffactorau ESG yn lleihau gallu'r Gronfa i gynhyrchu'r enillion hirdymor. Mae hyn yn cynnwys cydnabod effaith bosibl y newid yn yr hinsawdd a'r graddau y mae cwmnïau wedi mynd i'r afael â'r risgiau posibl.
- Tanberfformiad y rheolwr - Methiant rheolwyr y gronfa i gyflawni'r raddfa enillion ar fuddsoddiadau a dybiwyd wrth osod eu mandadau.

Mae'r Pwyllgor yn mesur ac yn rheoli risgiau asedau fel a ganlyn.

Mae meincnod dyrannu asedau strategol y Gronfa'n buddsoddi mewn amrediad amrywiol o ddsbarthiadau ased. Mae'r Pwyllgor wedi rhoi trefniadau ail-gydbwyso yn eu lle er mwyn sicrhau nad yw "gwir ddyraniad" y Gronfa'n tynnu'n sylweddol oddi ar ei darged. Mae'r Gronfa'n buddsoddi mewn amrediad o fandadau buddsoddi; pob un ag amcan, meincnod perfformi a phroses reoli ddiffiniedig, sydd, mewn cyfanred, yn cynorthwyo i leihau risg grynhoi asedau'r Gronfa. Drwy fuddsoddi ar draws amrediad o asedau, yn cynnwys ecwiti a bondiau hylifol wedi'u dyfynnu, ynghyd ag eiddo, mae'r Pwyllgor

yn cydnabod yr angen i gael mynediad i hylifedd yn y tymor byr.

Mae'r Gronfa'n buddsoddi mewn amrediad o farchnadoedd tramor sy'n darparu dull amrywiol o ymdrin â'r marchnadoedd arian cyfred; mae'r Pwyllgor hefyd yn asesu risg arian cyfred y Gronfa yn cynnwys eu dadansoddiad risg. Mae manylion dull y Gronfa o ymdrin â risgiau ESG wedi'i nodi yn ddiweddarach yn y ddogfen hon.

Mae'r Pwyllgor wedi ystyried y risg o danberfformiad gan unrhyw reolwr buddsoddi sengl ac wedi ceisio lleihau'r risg yma drwy benodi mwy nag un rheolwr a chael cyfran arwyddocaol o asedau'r Cynllun i gael eu rheoli ar sail oddefol. Mae'r Pwyllgor yn asesu perfformiad rheolwyr y Gronfa yn rheolaidd, a bydd yn cymryd camau, yn cynnwys amnewid un neu fwy o'u rheolwyr, os bydd y tanberfformiad yn parhau.

Risgiau darparwyr eraill

- Risg trosglwyddo - Y risg o fynd i gostau annisgwyl mewn perthynas â throsglwyddo asedau ymysg rheolwyr. Wrth ymgymryd â throsglwyddiadau arwyddocaol, mae'r Pwyllgor yn ceisio cyngor proffesiynol addas.
- Risg ceidwad - y risg o golli hawliau economaidd i asedau'r Gronfa, pan fônt yn cael eu dal gan geidwad neu wrth iddynt gael eu masnachu.
- Diffyg dalu credyd - y posibilrwydd o wrthbarti yn methu â bodloni ei oblygiadau.
- Benthycia stoc - Y posibilrwydd o ddiffyg dalu a cholli hawliau economaidd i asedau'r Gronfa.

Mae'r Pwyllgor yn monitro ac yn rheoli risgiau yn yr ardaloedd hyn drwy broses o graffu ei ddarparwyr yn rheolaidd, ac archwilio'r gweithrediadau mae'n eu gwneud ar gyfer y Gronfa, neu wedi dirprwyo'r fath fonitro a rheoli risg i'r rheolwyr buddsoddi a benodwyd fel sy'n briodol (e.e. risg ceidwad mewn perthynas â chronfeydd wedi'u pŵlio). Mae gan y Pwyllgor bŵer i amnewid darparwr os bydd ganddo bryderon difrifol.

Mae atodlen ar wahân o risgiau mae'r Gronfa'n eu monitro wedi'u nodi yn Natganiad Strategaeth Gyllido'r Gronfa.

5. Y dull o ymdrin â buddsoddiadau wedi'u pŵlio, yn cynnwys y defnydd o gerbydau buddsoddi cyfunol a gwasanaethau a rennir

Mae'r Gronfa yn gynllun sy'n cymryd rhan ym mhŵl Partneriaeth Pensiwn Cymru ("PPC"). Nodwyd y strwythur arfaethedig a'r sail y bydd PPC yn gweithredu ynddi yn y cyflwyniad a roddwyd i'r Llywodraeth ym mis Gorffennaf 2016.

Asedau i'w buddsoddi yn y Pŵl PPC

Bwriad y Gronfa yw buddsoddi ei asedau drwy'r Pŵl pan a phryd y daw datrysiadau buddsoddi'r Gronfa ar gael. Nodwyd amserlen ddangosol ar gyfer buddsoddi drwy'r Pŵl yn y cyflwyniad a roddwyd i'r Llywodraeth ym mis Gorffennaf 2016. Bydd y meini prawf allweddol ar gyfer asesu datrysiadau'r Pŵl fel a ganlyn:

1. Fod y Pŵl yn galluogi mynediad at ddatrysiad priodol sy'n bodloni'r amcanion a'r meini prawf

meincnod a osodwyd gan y Gronfa.

2. Fod budd ariannol clir i'r Gronfa fuddsoddi yn y datrysiad a gynigir gan y Pŵl, pe byddai angen newid darparwr.

Ar adeg paratoi'r datganiad hwn, mae'r Gronfa wedi buddsoddi'n barod yn yr asedau a ganlyn drwy Bŵl PPC:

Dosbarth ased	Rheolwr	% asedau'r Gronfa	Meincnod ac amcan perfformiad
Ecwiti Byd-eang	Cronfa Twf Byd-eang	14.0	MSCI AC World + 2% yn flwyddyn
Ecwiti Byd-eang	Cronfa Cyfleoedd Byd-eang	14.0	MSCI AC World + 2% y flwyddyn
Bondiau	Cronfa Credyd Aml-Asedau	7.5	LIBOR + 4% y flwyddyn
Bondiau	Cronfa Bond Dychwelyd Absoliwt	15.0	LIBOR + 2-3% y flwyddyn

Er y cedwir y buddsoddiadau gyda Blackrock gan y Gronfa ar hyn o bryd, ymdriniwyd â'r broses gaffael ar gyfer Blackrock fel rheolwr olrhain mynegai ar ran cronfeydd partneriaid (ac unrhyw aildendro dilynol) gan PPC er mwyn cyflawni arbedion sylweddol o ran ffioedd.

Bydd y Gronfa yn ystyried cymryd rhan mewn trefniadau pŵlio ar gyfer y buddsoddiadau eiddo presennol a/neu'r dyfodol os bydd ateb addas ar gael gan PPC.

Ar adeg paratoi'r datganiad hwn, mae'r Gronfa wedi dewis i beidio buddsoddi'r asedau a ganlyn drwy'r Pŵl:

Dosbarth ased	Rheolwr	% asedau'r Gronfa	Meincnod ac amcanion perfformiad	Y rheswm am beidio â buddsoddi drwy Bŵl CYMRU
Ecwiti Preifat	Partners	5.0	MSCI World Meincnod + 3% y flwyddyn	Ymrwymadau cytundebol cyfredol sydd â bywyd terfynedig
Isadeiladwaith	Partners	2.5	MSCI World Meincnod + 2% y flwyddyn	Ymrwymadau cytundebol cyfredol sydd â bywyd terfynedig

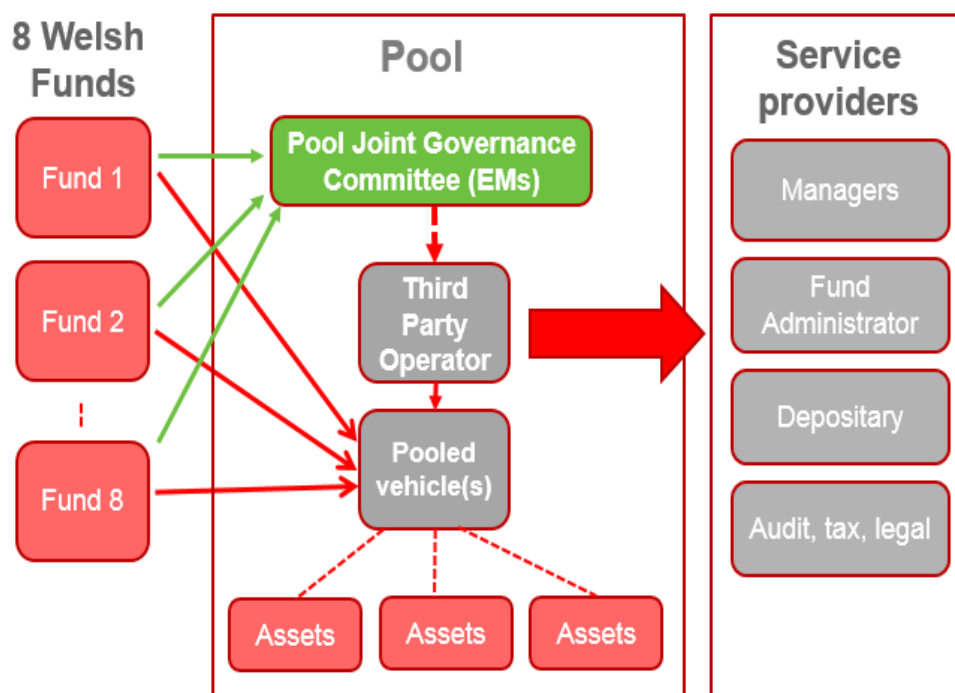
Yn y dyfodol, bydd ymrwymadau newydd i ecwiti preifat ac isadeiladwaith yn cael eu gwneud drwy gyfrwng PPC ar ôl i hwnnw gael ei sefydlu.

Adolygir unrhyw asedau nad ydynt yn cael eu buddsoddi yn y Pŵl ar hyn o bryd bob tair blynedd fan leiaf er mwyn penderfynu p'un a yw'r rhesymeg yn parhau'n briodol, a p'un ai yw'n parhau i

arddangos gwerth am arian. Ni fydd yr adolygiad nesaf o'r fath yn digwydd ddim hwyrach na 2020.

Strwythur a llywodraethu Pŵl PPC

Mae'r Pŵl wedi penodi gweithredwr trydydd parti, LINK, a awdurdodwyd gan y FCA i ddarparu cyfres o is-gronfeydd buddsoddi ac fe fuddsoddir asedau'r cronfeydd sy'n cymryd rhan ynddynt.

Sefydlwyd Cydbwyllgor Llywodraethu ("CLI") i oruchwylio'r gweithredwr. Mae'r Pwyllgor yn cynnwys aelodau etholedig - un o bob un o'r wyth cronfa sy'n cymryd rhan. Bydd y trefniant hwn yn rhoi atebolrwydd i'r gweithredwr yn ôl i awdurdodau gweinyddu unigol. Sefydlwyd y Cydbwyllgor Llywodraethu ("CLI") yn ffurfiol fel Cydbwyllgor rhwng yr awdurdodau gweinyddu sy'n cymryd rhan. Mae gan bob cronfa un aelod etholedig ar y Pwyllgor. Mae'n gweithredu ar sail 'Un Gronfa, Un Bleidlais', er mai'r bwriad fydd dod i gonsensws ar unrhyw benderfyniadau, ble bynnag y bo modd.

Mae'r Pwyllgor yn gyfrifol am sicrhau, lle y bo'n ymarferol, fod amrediad priodol o is-gronfeydd ar gael er mwyn i awdurdodau gweinyddu weithredu dyraniadau ased o'u dewis eu hunain. Bydd y CLI mewn trafodaethau rheolaidd â'r gweithredwr ynghylch yr is-gronfeydd penodol ddylid eu sefydlu o fewn y Pŵl, ar y dechrau ac yn barhaus.

Mae swyddogion o bob awdurdod gweinyddu'n mynychu cyfarfodydd y CLI (nid oes ganddynt bleidlais). Mae'r swyddogion yn cynghori'r CLI ar y gwaith o sefydlu a monitro'r is-gronfeydd amrywiol ynghyd â chysylltu'n uniongyrchol â'r gweithredwr ar unrhyw faterion buddsoddi dydd i ddydd.

Yn y lle cyntaf, disgwylir i gynrychiolwyr y gronfa ar y CLI adrodd yn ôl i bwyllgorau pensiwn eu cronfeydd unigol a byddant hwy'n gyfrifol am fodloni eu hunain ynghylch effeithiolrwydd y trefniadau pŵlio cyffredinol a gweithrediad y CLI. Fodd bynnag, gallai Pwyllgorau Pensiynau lleol hefyd geisio sicrwydd ar agweddau o reoli buddsoddiadau'r gronfa.

Bydd y FCA yn ymgymryd â chaffael allanol a diwydrwydd dyledus y gweithredwr a'r ceidwad yn ei rôl fel rheoleiddiwr. Yn ogystal, mae Hymans Robertson wedi cael eu penodi gan y CLI i roi cymorth gyda

goruchwylio'r trefniadau.

Mae'r gweithredwr yn gyfrifol am ddewis a mynd i gytundeb â rheolwyr buddsoddi ar gyfer pob un o'r is-gronfeydd ac am benodi darparwyr gwasanaeth eraill megis gwasanaethwr asedau i geidwaid, ac fel prisiwr allanol fel bo'r angen. O dan y strwythur arfaethedig, y ceidwad fydd yn dal y teitl cyfreithiol i asedau'r Pŵl. Y gweithredwr fydd yn gyfrifol am reoli a gweithredu'r Pŵl, gan gynnwys ymrwymo i gytundebau cyfreithiol â'r rheolwyr buddsoddi.

Bydd y gweithredwr a benodir yn darparu ac yn gweithredu amrediad o gerbydau buddsoddi i ganiatáu buddsoddiad cyfunol gan y cronfeydd sy'n cymryd rhan. Bydd y gweithredwr yn gyfrifol am ddewis a chytundebu â rheolwyr buddsoddi ar gyfer rheoli'r asedau gwaelodol. Yn ogystal, byddant yn gyfrifol am weinyddu mewn perthynas â'r cerbydau o ran prisio unedau, prisiad, ymdrin â llif arian i mewn ac allan o'r amrywiol is-gronfeydd, prosesu masnach ac adrodd ar berfformiad. Byddant yn gyfrifol am ddiwydrwydd dyladwy o safbwynt archwilio, cyfreithiol a threth ar gyfer yr is-gronfeydd perthnasol a hefyd am ethol ceidwad i'r Pŵl.

Yn ogystal, bydd y Pŵl yn caffael cyngor cyfreithiol a threthiant allanol fel bo'r angen er mwyn eu cefnogi yn eu perthynas â'r gweithredwr.

6. Sut mae ystyriaethau cymdeithasol, amgylcheddol neu lywodraethu corfforaethol yn derbyn sylw wrth ddewis, peidio â dewis, cadw a gwireddu buddsoddiadau

Cydnabyddir y gall ffactorau ESG ddylanwadu ar berfformiad buddsoddi tymor hir a'r gallu i sicrhau adenillon cynaliadwy tymor hir. Mae'r Pwyllgor yn ystyried dull y Gronfa o fuddsoddi'r gyfrifol mewn dau faes allweddol:

- Buddsoddi cynaliadwy/ ffactorau ESG- ystyried effaith ariannol ffactorau amgylcheddol, cymdeithasol a llywodraethu ("ESG") ar ei fuddsoddiadau.
- Stiwardiaeth a llywodraethu- gweithredu fel buddsoddwyr/ perchnogion cyfrifol a gweithredol, drwy bleidleisio ar gyfranddaliadau ac ymgysylltu â rheolwyr cwmnïau sy'n buddsoddi fel rhan o'r broses fuddsoddi.

Mae'r Pwyllgor yn cymryd ESG o ddifri ac yn adolygu ei bolisiau yn y maes hwn yn rheolaidd a'r ffordd y mae'r rheolwyr buddsoddi yn ymdrin â ESG. Mae'r Pwyllgor hefyd wedi datblygu set o greddau Buddsoddi Cyfrifol a nodir yn ddiweddarach yn yr adran hon.

Mae'r Pwyllgor yn cydnabod bod newid yn yr hinsawdd yn peri risg systematig benodol i sefydlogrwydd ariannol yr economi fyd-eang, ac mae ganddo'r potensial i effeithio ar fuddsoddiadau'r gronfa ac, felly, mae'n cynrychioli risg ariannol hirdymor i'r gronfa a'i daliadau.

Hyd yma, ymagwedd y Gronfa tuag at fuddsoddiadau cymdeithasol yn bennaf fu dirprwyo hyn i'w rheolwyr buddsoddi sylfaenol fel rhan o'u ddyletswyddau cyffredinol.

Ar hyn o bryd, nid yw'r Pwyllgor yn ystyried ffactorau anariannol wrth ddedol, cadw neu wireddu ei fuddsoddiadau.

Mae'r Pwyllgor wedi cytuno ar y set ganlynol o gredoau buddsoddi mewn perthynas â Buddsoddi Cyfrifol:

- Yn unol â dyletswydd ymddiriedol y Pwyllgor, dylai ystyriaethau ariannol gario mwy o bwysau nag ystyriaethau anariannol wrth wneud penderfyniadau buddsoddi, er gall faterion ESG gael effaith materol ar risg a dychweliadau. Felly, dylai ffactorau ESG gael eu mewnbrannu yn y prosesau buddsoddi a phrosesau penderfynu'r rheolwyr penodwyd gan y Gronfa.
- Bydd Pwyllgor y Gronfa yn edrych i fuddsoddi mewn asedau cynaliadwy, gan gynnwys buddsoddi o fewn ardal Cymru pan all buddsoddiadau anariannol ddeillio o hyn, ar yr amod eu bod yn bodloni gofynion y ddyletswydd ymddiriedol.
- Mae'r Pwyllgor yn cydnabod bod ganddo ddyletswydd i fod yn fuddsoddwr cyfrifol. Disgwylir y bydd ymgysylltu gyda chwmnïau, yn hytrach na pheidio buddsoddi, yn fwy effeithiol i newid ymddygiad corfforaethol a lleihau risg. Lle'n bosib, mae gweithrediad cydweithredol yn cynnig y ffordd fwyaf llwyddiannus er mwyn dylanwadu ar allbynnau.
- Fel buddsoddwr hirdymor, mae'r Gronfa yn agored i risgiau systematig fel newid yn yr hinsawdd a'r disgywiad i drawsnewid i economi carbon isel. Gellir gwella deilliannau ariannol wrth reoli pa mor agored i risgiau o'r fath y mae'r Gronfa.
- Gellir gwella dealltwriaeth rhanddeiliad a gwella deilliannau trwy ddatgelu ar hyd pob cam o'r gadwyn ychwanegu gwerth.

Arfer hawliau (gan gynnwys hawliau pleidleisio) sy'n ymwneud â buddsoddiadau

Hawliau pleidleisio

Mae'r Pwyllgor wedi dirprwyo'r arfer o hawliau pleidleisio i'r rheolwr/rheolwyr buddsoddi ar y sail y bydd y pŵer pleidleisio yn cael ei arfer ganddynt gyda'r amcan o gadw a gwella gwerth hirdymor rhanddeiliad.

Yn unol â hynny, mae rheolwyr y Gronfa wedi cynhyrchu canllawiau ysgrifenedig o'u proses a'u hymarfer yn hyn o beth. Anogir y rheolwyr yn gryf i bleidleisio yn unol â'u canllawiau mewn perthynas â phob un o'r penderfyniadau mewn cyfarfodydd cyffredinol blynyddol ac eithriadol o gwmnïau o dan Reoliad 7(2)(f). Mae'r penderfyniadau pleidleisio a wneir gan ei holl reolwyr buddsoddi yn cael eu monitro'n rheolaidd.

Stiwardiaeth

Mae'r Pwyllgor wedi cytuno'n ffurfiol i lynu at y Cod Stiwardiaeth fel y'i cyhoeddwyd gan y Cyngor Adrodd Ariannol. Mae'r Pwyllgor yn disgwyl i'r Pŵl PPC ac unrhyw reolwyr cronfa a benodir yn uniongyrchol hefyd gydymffurfio â'r Cod Stiwardiaeth ac mae hyn yn cael ei fonitro'n flynyddol. Gellir gweld copi o ddatganiad o gydymffurfiaeth y Gronfa â'r Cod Stiwardiaeth ar wefan y Gronfa. Yn adolygiad diweddaraf y Cyngor Adrodd Ariannol, cafodd y Gronfa ei graddio fel Haen 2.

Yn ogystal â chydymffurfiaeth y Gronfa â'r Cod Stiwardiaeth, mae'r Gronfa yn credu mewn cytundeb ar y cyd ac mae'n aelod o Fforwm Cronfeydd Pensiwn yr Awdurdodau Lleol ("LAPFF"), lle mae'n ymarfer llais ar y cyd ar draws ystod o faterion llywodraethu corfforaethol.

10.3 Datganiad Polisi Cyfathrebu

Cyflwyniad

Mae rheoliad 61 o'r Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (CPLIL) 2013 yn nodi bod gofyn i bob awdurdod gweinyddu gyhoeddi datganiad polisi ynghylch cyfathrebu â budd-ddeiliaid allweddol.

Cyngor Gwynedd yw'r awdurdod sy'n gweinyddu Cronfa Bensiwn Gwynedd ac mae budd-ddeiliaid allweddol y Gronfa yn cynnwys:

1. Aelodau o'r Cynllun:

- 1.1. Aelodau Actif
- 1.2. Aelodau Gohiriedig
- 1.3. Pensiynwyr
- 1.4. Darpar aelodau'r cynllun

2. Cyflogwyr y Cynllun

3. Cyrff eraill:

- 3.1. Y Pwyllgor Pensiynau a'r Bwrdd Pensiynau
- 3.2. staff y Gronfa Bensiwn
- 3.3. Cyrff cyffredinol

Mae'r datganiad cyfathrebu hwn yn nodi'r polisi ar gyfer darparu gwybodaeth a sut y mae'r Gronfa yn bwriadu rhoi cyhoeddusrwydd, hyrwyddo a datblygu'r cynllun i bob grŵp budd-ddeiliaid. Bydd yn cael ei adolygu'n gyson a'i ddiwygio pan fydd newid perthnasol yn y polisi.

Nod y Gronfa yw darparu gwasanaeth cyson o safon uchel i'w budd-ddeiliaid yn y modd mwyaf effeithlon a chost-effeithiol.

Y bwriad yw ein bod yn cyfathrebu mor amserol â phosibl, yn ffeithiol ac mewn iaith glir, ac yn cael ei gyflwyno mewn modd sy'n briodol i'r derbynnydd. Os oes gan unigolion anghenion penodol mewn perthynas â fformat y wybodaeth, cymerir camau i sicrhau bod y fformat gofynnol ar gael, megis Braille, sain, a phrint bras.

Mae holl gyhoeddiadau Cronfa Bensiwn Gwynedd yn ddwyieithog, yn unol â pholisi iaith Cyngor Gwynedd. Gall gwybodaeth mewn ieithoedd eraill fod ar gael ar gais.

Pan fydd newidiadau deddfwriaethol i'r cynllun yn hysbys ymlaen llaw, bydd gweithdrefnau'n cael eu rhoi yn eu lle i weithredu'r newidiadau yn y ffordd fwyaf effeithiol.

I.1 Cyfathrebu ag aelodau actif

Aelodau Actif (gan gynnwys Cynghorwyr) yw'r rhai sy'n cyfrannu i'r Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol drwy un o'r cyflogwyr sy'n rhan o Gronfa Bensiwn Gwynedd. Disgrifir y dulliau cyfathrebu â'r aelodau hyn isod.

- **Gwefan** - Mae gwefan Cronfa Bensiwn Gwynedd yn cynnwys adran benodol i aelodau actif. Mae'n darparu gwybodaeth gyffredinol am y CPLIL gan gynnwys trosglwyddiadau, ychwanegu at eich buddion, ymddeoli, ysgariad, buddion marwolaeth, lwfansau treth a chwestiynau a ofynnir yn aml. Ychwanegir eitemau newyddion pan fo angen i roi gwybod i'r Aelodau am unrhyw newidiadau i'r cynllun. Mae adran ar wahân ar gyfer buddion pensiwn i Gynghorwyr.
- **Hunan Wasanaeth Aelodau** - Mae porth ar wefan Cronfa Bensiwn Gwynedd yn caniatáu i'r staff weld a diweddarau eu data pensiwn yn ddiogel ar-lein, megis mynegiant o ddymuniad y grant marwolaeth, manylion cyswllt, datganiadau buddion blynyddol a llythyrau. Mae'r offer cynllunio yn galluogi Aelodau i wneud cyfrifiadau pensiwn a pharatoi ar gyfer eu hymddeoliad.
- **Digwyddiadau cyflogwyr** – Mae Cronfa Bensiwn Gwynedd ar gael i fynychu digwyddiadau cyflogwyr ar gais a darparu stondin pensiwn lle gall Aelodau drafod unrhyw faterion pensiwn gyda staff y gronfa a darparu llenyddiaeth berthnasol am y cynllun.
- **Cyflwyniadau** – Mae Cronfa Bensiwn Gwynedd bob amser ar gael i gynnig cyflwyniadau ar y cynllun. Cynhelir cyflwyniadau hefyd pan fydd eu hangen i roi gwybod i Aelodau Actif am newidiadau mawr i Reoliadau'r cynllun. Gellir cynnal sesiynau gwybodaeth arbenigol hefyd ar gais y cyflogwr ar gyfer aelodau yr effeithir arnynt gan drosglwyddiadau TUPE o'r CPLIL i ddarparu'r pensiwn eraill.
- **Cyrsiau cyn-ymddeol** - Cynhelir rhaglen o chwech cwrs gan Chadwicks IFA, cwmni o ymgynghorwyr ariannol o Gaer bob blwyddyn. Mae cronfeydd pensiwn Gwynedd a Sir y Fflint yn darparu cyflwyniadau am yn ail ynghylch y CPLIL yn y digwyddiadau hyn.
- **Sesiynau ymgynghori** – Gall swyddogion cyfathrebu Cronfa Bensiwn Gwynedd gynnal sesiwn ymgynghori unigol ar gyfer aelodau'r cynllun ar gais cyflogwyr y gronfa. Fel arfer, cynhelir ymgynghoriadau yn safleoedd gwaith y gweithwyr cyflogedig ac maent yn cynnig cyfle i Aelodau'r cynllun dderbyn gwybodaeth gyffredinol a phenodol am y CPLIL ac yn gofyn unrhyw gwestiwn sydd ganddynt yn ymwneud â'u pensiwn CPLIL.
- **Apwyntiadau unigol** - Gall aelodau actif drefnu apwyntiad gydag aelod o staff Cronfa Bensiwn Gwynedd yn y swyddfa pensiwn yng Nghaernarfon.
  - Mewn rhai achosion (e.e. salwch terfynol) bydd cynrychiolydd o Gronfa Bensiwn Gwynedd yn ymweld ag aelod yn eu cartref ar gais eu cyflogwr.
- **Llenyddiaeth y Gronfa** –
  - **Pecyn cychwynnol pensiynau** – Dosbarthir pan fydd cyflogwr yn ein hysbysu o aelod newydd. Mae yn cynnwys canllaw byr i'r CPLIL, ffurflen gychwyn pensiwn, ffurflen mynegi dymuniad grant marwolaeth a hysbysiad statudol o ymuno â'r cynllun.
  - **Canllaw Byr**. Mae'r canllaw byr yn rhoi gwybodaeth gyffredinol ar y CPLIL ac yn cael ei anfon at bob gweithiwr newydd ac at aelodau presennol os gofynnir amdano. Gall copïau o'r canllaw byr hefyd cael ei ddarparu mewn Braille, print bras a sain ar ofyn.
  - **Canllaw ymddeol**. Mae'r canllaw ar ymddeol yn amlinellu'r trefniadau ar gyfer talu buddion pensiwn ac yn nodi'r buddion sy'n daladwy i oroeswyr os bu'r aelod farw a'r pethau pwysicaf eraill i'w nodi.

- **Ffeithlenni.** Mae amrywiaeth o ffeithlenni wedi'u cynhyrchu ar gyfer aelodau'r cynllun sy'n rhoi gwybodaeth am bynciau penodol sy'n ymwneud â'r CPLIL.
- **Cylchlythyrau** - Rydym yn cyhoeddi cylchlythyrau i aelodau gweithredol yn ôl yr angen i roi gwybodaeth ddiweddaraf iddynt am newidiadau yn Rheoliadau'r cynllun.
- **Datganiadau Buddion Blynyddol** - Bob blwyddyn rydym yn cyhoeddi datganiad i bob aelod yn dangos gwerth eu buddion hyd at y 31 Mawrth blaenorol ac yn rhagweld y buddion sy'n daladwy ar oedran pensiwn y wladwriaeth. Fe'u llwythir yn awtomatig i'r porth Hunan Wasanaeth Aelodau neu fe'u hanfonir yn uniongyrchol i'w cyfeiriad cartref os ydynt wedi dewis peidio â chofrestru.
- **Adroddiad Blynyddol a Chyfrifon** - Mae copi electronig o adroddiad blynyddol a Chyfrifon y Gronfa ar gael i holl Aelodau'r cynllun ar y wefan. Mae copïau caled ar gael hefyd ar gais.
- **Gohebiaeth** - Mae'r Gronfa yn defnyddio post papur ac e-bost i dderbyn ac anfon gohebiaeth. Bydd ymateb yn cael ei wneud yn dewis iaith yr unigolyn.
- **Hysbysiad statudol** - caiff Aelodau eu hysbysu pan fydd unrhyw newid yn digwydd i'w cofnod pensiwn, gan effeithio ar eu pensiwn.
- **Llinell Gymorth Pensiynau** – Mae un rhif llinell gymorth ar gael ar gyfer pob ymholiad pensiwn ac mae cyfeiriad e-bost penodol ar gael ar gyfer ymholiadau drwy e-bost.
- **Ymgyrch bosteri** – Caiff ymgyrch bosteri ei rhoi ar waith pan fydd angen cyfleu newidiadau mawr i'r cynllun i aelodau actif y cynllun. Dosbarthir i gyflogwyr fel y gellir eu harddangos ar safleoedd gwaith yr aelodau.
- **Taflen Gweithdrefn Datrys Anghydfod Mewnol (GDAM)** - Mae dogfen sy'n ymdrin â cham I y GDAM ar gael ar gais.

I.2 Cyfathrebu ag aelodau gohiriedig

Aelodau gohiriedig (gan gynnwys Aelodau sy'n gynghorwyr) yw'r rhai sydd wedi gadael eu cyflogaeth á chyflogwr y cynllun ac sydd â buddion wedi'u cadw o fewn y Gronfa. Disgrifir y dulliau cyfathrebu â'r aelodau hyn isod.

- **Gwefan** - Mae gwefan cronfa bensiwn Gwynedd yn cynnwys adran benodol ar gyfer aelodau gohiriedig. Mae'n darparu gwybodaeth gyffredinol am y CPLIL gan gynnwys trosglwyddiadau, ymddeoliadau, ysgariad, buddion marwolaeth a chwestiynau a ofynnir yn aml. Ychwanegir eitemau newyddion pan fo angen i roi gwybod i'r Aelodau am unrhyw newidiadau i'r cynllun. Mae adran ar wahân ar gyfer buddion pensiwn i Gynghorwyr sy'n gadael cyn oed ymddeol.
- **Hunan Wasanaeth Aelodau** - Mae porth ar wefan Cronfa Bensiwn Gwynedd yn caniatáu i'r aelodau weld a diweddarau eu data pensiwn yn ddiogel ar-lein, megis mynegiant o ddymuniad y grant marwolaeth, manylion cyswllt, datganiadau buddion blynyddol a llythyrau. Mae'r offer cynllunio yn galluogi Aelodau i wneud cyfrifiadau pensiwn a pharatoi ar gyfer eu hymddeoliad.
- **Apwyntiadau unigol** - Gall aelodau gohiriedig drefnu apwyntiad gydag aelod o staff cronfa bensiwn Gwynedd yn y swyddfa bensiwn yng Nghaernarfon. Mewn rhai achosion (e.e. salwch terfynol) bydd cynrychiolydd o gronfa bensiwn Gwynedd yn ymweld ag aelod yn eu cartref ar gais eu cyn cyflogwr, cynrychiolydd, neu'r unigolyn.
- **Llenyddiaeth y Gronfa** –
  - **Canllaw ymddeol.** Mae'r canllaw ar ymddeol yn amlinellu'r trefniadau ar gyfer talu buddion pensiwn ac yn nodi'r buddion sy'n daladwy i oroeswyr os bu'r aelod farw a'r pethau pwysicaf eraill i'w nodi.
  - **Ffeithlenni.** Mae amrywiaeth o ffeithlenni wedi'u cynhyrchu ar gyfer aelodau'r cynllun sy'n rhoi gwybodaeth am bynciau penodol sy'n ymwneud â'r CPLIL.
- **Cylchlythyrau** - Rydym yn dosbarthu cylchlythyrau cyfnodol i aelodau gohiriedig i roi'r wybodaeth ddiweddaraf iddynt am newidiadau yn Rheoliadau'r cynllun.
- **Datganiadau Buddion Gohiriedig** - Bob blwyddyn rydym yn cyhoeddi datganiad i bob aelod gohiriedig yn dangos gwerth cyfredol eu buddion pensiwn. Fe'u llwythir yn awtomatig i'r porth Hunan Wasanaeth Aelodau neu fe'u hanfonir yn uniongyrchol i'w cyfeiriad cartref os ydynt wedi dewis peidio â chofrestru.
- **Adroddiad Blynyddol a Chyfrifon** - Mae copi electronig o adroddiad blynyddol a Chyfrifon y Gronfa ar gael i holl Aelodau'r cynllun ar y wefan. Mae copïau caled ar gael hefyd ar gais.
- **Gohebiaeth** - Mae'r Gronfa yn defnyddio post papur ac e-bost i dderbyn ac anfon gohebiaeth. Bydd ymateb yn cael ei wneud yn dewis iaith yr unigolyn.
- **Llinell Gymorth Pensiynau** – Mae un rhif llinell gymorth ar gael ar gyfer pob ymholiad pensiwn ac mae cyfeiriad e-bost penodol ar gael ar gyfer ymholiadau drwy e-bost.
- **Taflen Gweithdrefn Datrys Anghydfod Mewnol (GDAM)** - Mae dogfen sy'n ymdrin â cham I y GDAM ar gael ar gais.

1.3 Cyfathrebu â phensiynwyr

Mae pensiynwyr yn cynnwys Aelodau sydd wedi ymddeol a dibynyddion Aelodau ymadawedig. Disgrifir y dulliau cyfathrebu â phensiynwyr isod.

- **Gwefan** - Mae gwefan Cronfa Bensiwn Gwynedd yn cynnwys adran benodol ar gyfer pensiynwyr. Mae'n rhoi gwybodaeth gyffredinol am y CPLIL gan gynnwys, ysgariad, buddion marwolaeth, dyddiadau talu, byw dramor, cynnydd pensiwn a chwestiynau a ofynnir yn aml. Ychwanegir eitemau newyddion pan fo angen i hysbysu pensiynwyr o unrhyw newidiadau i'r cynllun.
- **Hunan Wasanaeth Aelodau** - Mae porth ar wefan Cronfa Bensiwn Gwynedd yn caniatáu i bensiynwyr weld a diweddarau eu data pensiwn yn ddiogel ar-lein, megis mynegiant o ddymuniad y grant marwolaeth, manylion cyswllt a llythyrau.
- **Apwyntiadau unigol** - Gall pensiynwyr drefnu apwyntiad gydag aelod o staff Cronfa Bensiwn Gwynedd yn y swyddfa pensiwn yng Nghaernarfon.
- **Slipiau cyflog a P60** – Anfonir slip cyflog i bensiynwr pan fydd y taliad nesaf yn newid o £5 neu fwy o'i gymharu â'r mis blaenorol. Mae pob pensiynwr yn derbyn cyfuniad P60 a slip cyflog ar ddiwedd pob blwyddyn dreth.
- **Hysbysiad o Gynnydd Pensiynau** – Pob mis Ebrill, mae pensiynwyr yn cael rhybudd o'r Cynnydd Pensiwn a fydd yn cael ei weithredu are u pensiwn (os yn berthnasol) a byddent hefyd yn cael cadarnhad o'r dyddiadau cyflog ar gyfer y 12 mis nesaf.
- **Adroddiad Blynyddol a Chyfrifon** - Mae copi electronig o adroddiad blynyddol a Chyfrifon y Gronfa ar gael i holl Aelodau'r cynllun ar y wefan. Mae copïau caled ar gael hefyd ar gais.
- **Gohebiaeth** - Mae'r Gronfa yn defnyddio post papur ac e-bost i dderbyn ac anfon gohebiaeth. Bydd ymateb yn cael ei wneud yn dewis iaith yr unigolyn.
- **Llinell Gymorth Pensiynau** – Mae un rhif llinell gymorth ar gael ar gyfer pob ymholiad pensiwn ac mae cyfeiriad e-bost penodol ar gael ar gyfer ymholiadau drwy e-bost.
- **Llongyfarchiadau ar Ben-blwydd** - Bydd pensiynwyr, gan gynnwys y rhai sy'n derbyn buddion dibynyddion, sy'n dathlu eu pen-blwydd yn 100 oed yn derbyn cerdyn pen-blwydd gan Gronfa Bensiwn Gwynedd.
- **Taflen Gweithdrefn Datrys Anghydfod Mewnol (GDAM)** - Mae dogfen sy'n ymdrin â cham 1 y GDAM ar gael ar gais.

I.4 Cyfathrebu â darpar aelodau

Darpar aelodau yw gweithwyr sy'n gymwys i ymuno â'r CPLIL gydag un o gyflogwyr Cronfa Bensiwn Gwynedd ond wedi penderfynu peidio. Disgrifir y dulliau cyfathrebu â darpar aelodau isod.

- **Gwefan** - Mae gwefan Cronfa Bensiwn Gwynedd yn cynnwys adran benodol ar gyfer ddarpar aelodau. Mae'n darparu gwybodaeth gyffredinol am y CPLIL gan gynnwys rhesymau dros ymuno, trosglwyddiadau, cyfraddau cyfrannu, ymddeoliad, optio allan a chwestiynau a ofynir yn aml. Ychwanegir eitemau newyddion pan fo angen i roi gwybod i'r Aelodau am unrhyw newidiadau i'r cynllun. Mae adran ar wahân ar gyfer buddion pensiwn i Gynghorwyr sy'n gymwys i ymuno.
- **Digwyddiadau cyflogwyr** – Mae cronfa pensiwn Gwynedd ar gael i fynychu digwyddiadau cyflogwyr ar gais a darparu stondin pensiwn lle gall darpar Aelodau drafod unrhyw faterion pensiwn gyda staff y gronfa pensiwn a darparu llenyddiaeth a ffurflenni cynllun perthnasol. Mae cronfa pensiwn Gwynedd yn annog cyflogwyr i gynnwys pensiynau fel rhan o ddigwyddiadau sefydlu staff a bydd yn darparu llenyddiaeth a ffurflenni. Gallai'r tîm cyfathrebu fod yn bresennol ar gais.
- **Sesiynau ymgynghori** - Gall swyddogion cyfathrebu Cronfa Bensiwn Gwynedd gynnal sesiwn ymgynghori unigol ar gyfer aelodau'r cynllun a darpar aelodau ar gais cyflogwyr. Fel arfer, cynhelir ymgynghoriadau yn safleoedd gwaith y gweithwyr ac maent yn cynnig cyfle i Aelodau'r cynllun dderbyn gwybodaeth gyffredinol a phenodol am y CPLIL ac yn gofyn unrhyw gwestiwn a allai fod ganddynt ynghylch ymuno â'r CPLIL.
- **Penodiadau unigol** - gall darpar Aelodau drefnu apwyntiad gydag aelod o staff cronfa pensiwn Gwynedd yn y Swyddfa pensiwn yng Nghaernarfon.
- **Llenyddiaeth y Gronfa** –
  - **Canllaw Byr.** Mae'r canllaw byr yn rhoi gwybodaeth gyffredinol ar y CPLIL ac yn cael ei anfon at bob gweithiwr newydd ac ar gais. Gall copiau o'r canllaw byr hefyd cael ei ddarparu mewn Braille, print bras a sain ar ofyn.
  - **Ffeithlenni.** Mae amrywiaeth o ffeithlenni wedi'u cynhyrchu ar gyfer aelodau'r cynllun sy'n rhoi gwybodaeth am bynciau penodol sy'n ymwneud â'r CPLIL.
- **Gohebiaeth** - Mae'r Gronfa yn defnyddio post papur ac e-bost i dderbyn ac anfon gohebiaeth. Bydd ymateb yn cael ei wneud yn dewis iaith yr unigolyn.
- **Llinell Gymorth Pensiynau** – Mae un rhif llinell gymorth ar gael ar gyfer pob ymholiad pensiwn ac mae cyfeiriad e-bost penodol ar gael ar gyfer ymholiadau drwy e-bost.
- **Ymgyrch bosteri** – Caiff ymgyrch bosteri ei rhoi ar waith pan fydd angen cyfleu newidiadau mawr i'r cynllun i aelodau actif y cynllun. Dosbarthir i gyflogwyr fel y gellir eu harddangos ar safleoedd gwaith yr aelodau.

2 Cyfathrebu â Chyflogwyr y cynllun

I alluogi Cyngor Gwynedd fel awdurdod gweinyddu i redeg y cynllun yn effeithlon mae'n hanfodol bod llif gwybodaeth gywir, amserol a chdir rhwng cyflogwyr y cynllun â'r Gronfa yn cael ei gynnal trwy gyfathrebu effeithiol.

Disgrifir y dulliau cyfathrebu â chyflogwyr y cynllun isod.

- **Gwefan** - Mae ein gwefan yn cael ei hadolygu i ddatblygu adran benodol ar gyfer cyflogwyr y cynllun. Mae'r wefan hefyd yn cynnwys holl ddogfennau llywodraethu'r gronfa bensiwn, er enghraifft yr adroddiad prisiad actiwaraid, dogfennau polisi a'r adroddiad blynyddol a Chyfrifon. Mae yna hefyd ddolenni i ffynonellau gwybodaeth bellach fel gwefan benodol CPLIL y Gymdeithas Llywodraeth Leol (LGA).
- **i-Connect** - Mae i-Connect yn borth diogel ar-lein sy'n cymryd data'n uniongyrchol o'r system gyflogres ac yn ei fwydo'n uniongyrchol i'r system bensiwn yn fisol. Mae'n nodi a phrosesu aelodau newydd, pobl sy'n ymuno a gadael, ac yn galluogi'r cyflogwr i wirio a glanhau'r data cyn ei gyflwyno.
- **Cronfa Ddata Cysylltiadau** - Cyflwynir diweddariadau rheoleiddio a gweinyddol yn aml i'r holl gyflogwyr a restrir ar y gronfa ddata cysylltiadau drwy e-bost neu lythyr. Mae'r gronfa ddata cysylltiadau cyflogwyr yn cael ei diwygio yn ôl yr angen yn unol â wybodaeth a dderbynnir gan Gyflogwyr.
- **Cyfarfodydd Cyffredinol Blynyddol** - Cynhelir y cyfarfod cyffredinol blynyddol yn benodol ar gyfer Cyflogwyr a Chynrychiolwyr Undebau i drafod yr adroddiad blynyddol a Chyfrifon. Mae cynrychiolwyr o gyrff cyngori proffesiynol amrywiol, fel Actwari'r Gronfa a Rheolwyr y Gronfa hefyd yn mynychu er mwyn ateb cwestiynau ynghylch cyllid, perfformiad buddsoddi a phrisiannau.
- **Cyfarfodydd Cyflogwyr** - Yn ôl y gofyn i drafod materion testunol, newidiadau sylweddol i ddeddfwriaeth, cyn ac ar ôl y prisiad Actiwaraid a darparu gwybodaeth a thrafod gwelliannau yn y llif gwybodaeth.
- **Cyfarfodydd Cyflogwyr Unigol** - Gellir trefnu cyfarfodydd gyda chyflogwyr unigol i drafod materion sy'n benodol i'w aelodaeth yn y Gronfa Bensiwn, neu i roi cyngor ac arweiniad ar faterion penodol.
- **Cyfarfodydd Hyfforddi Cyflogwyr Unigol** - Gellir trefnu'r rhain i ddatrys unrhyw faterion hyfforddiant gweinyddol a nodwyd gan naill ai'r cyflogwr, neu'r Gronfa. Cynhelir y sesiynau hyn mewn lleoliadau cyflogwyr, a chaiff datblygiadau eu monitro a'u hadolygu'n gyfnodol wedi hynny.
- **Canllaw i gyflogwyr** - Mae'r canllaw newydd i gyflogwyr yn y broses o gael ei gwblhau a chaiff ei ddsbarthu'n electronig i bob cyflogwr a'i lwytho ar ein gwefan.
- **Cytundebau Lefel Gwasanaeth** – Er mwyn gwella safon y gwasanaeth i Aelodau rydym yn bwriadu sefydlu Cytundebau Lefel Gwasanaeth gyda'r Cyflogwyr. Bydd yn rhoi arweiniad ar rwymedigaethau a chyfrifoldebau statudol a gosod targedau ar gyfer cyflogwyr a'r awdurdod gweinyddu er mwyn –
  - Darparu gwybodaeth gywir
  - Gweithredu ar y wybodaeth honno ac ymateb o fewn amser penodolBydd unrhyw dargedau ar gyfer y cytundebau yn cael eu cytuno ymlaen llaw.

3.1 Cyfathrebu â'r Pwyllgor pensiynau a'r Bwrdd pensiwn lleol

Fel awdurdod gweinyddu Cronfa Bensiwn Gwynedd, mae Cyngor Gwynedd wedi ffurfio Pwyllgor Pensiynau a Bwrdd Pensiynau sy'n cwrdd bob chwarter i gyflawni dyletswyddau'r Cyngor mewn perthynas â llywodraethu a gweinyddu'r Gronfa.

Y Pwyllgor Pensiynau sy'n gyfrifol am gymeradwyo dogfennau llywodraethu'r Gronfa Bensiwn, gan gynnwys yr adroddiad blynyddol a Chyfrifon a pholisiâu'r gronfa bensiwn. Maent hefyd yn gyfrifol am benderfynu ar Strategaeth Fuddsoddi'r Gronfa Bensiwn a phenodi Rheolwyr Buddsoddi. Mae'r Pwyllgor Pensiynau yn cynnwys naw chynghorwr etholedig.

Mae'r Bwrdd Pensiynau yn gyfrifol am oruchwylio gwaith y Pwyllgor Pensiynau ac maent yn cynorthwyo'r Gronfa Bensiwn i gydymffurfio â'r holl ofynion deddfwriaethol, gan sicrhau bod y Cynllun yn cael ei lywodraethu a'i reoli'n effeithiol ac yn effeithlon. Mae gan y Bwrdd Pensiynau tri cynrychiolydd sy'n aelod o'r cynllun a tri cynrychiolydd cyflogwyr, gyda un ohonynt yn cael eu hethol fel Cadeirydd.

I hwyluso gwaith y Pwyllgor Pensiynau a'r Bwrdd Pensiynau, darperir holl ddogfennau'r gronfa bensiwn iddynt, gan gynnwys yr adroddiad blynyddol a Chyfrifon, yr adroddiad actiwaraid, dogfennau polisi, adroddiadau a phenderfyniadau'r Pwyllgor pensiynau ac Adroddiadau'r Bwrdd Pensiynau.

Disgrifir y dulliau cyfathrebu gyda'r Pwyllgor Pensiynau ac aelodau'r Bwrdd isod.

- **Ebyst** - E-bost yw'r dull cyfathrebu dewisol ar gyfer negeseuon cyffredinol.
- **Adroddiadau** – rhoddir yr adroddiadau canlynol i'r Pwyllgor ac i aelodau'r Bwrdd:
  - **Adroddiadau blynyddol a Chyfrifon** - Y cyhoeddiad allweddol ar fuddsoddi a gweinyddu.
  - **Adroddiad actiwaraid** - Yn dilyn prisiad tair flynyddol y Gronfa
  - **Adroddiadau arbenigol** – Cynhyrchwyd gan Gronfa Bensiwn Gwynedd i'w hystyried.
- **Polisiâu'r Gronfa Bensiwn** – Mae gan y Pwyllgor fynediad at holl bolisiâu Cronfa Bensiwn Gwynedd i'w hystyried a'u cymeradwyo
- **Cyflwyniadau** – Gwahoddir Aelodau'r Pwyllgor a'r Bwrdd i gyflwyniadau gan Gronfa Bensiwn Gwynedd a chynghorwyr ar fuddsoddiadau, materion actiwaraid a gweinyddu.
- **Hyfforddiant** - Mae'n ofynnol i Aelodau'r Pwyllgor ac aelodau'r Bwrdd Pensiynau ymgymryd â hyfforddiant perthnasol i'w galluogi i gyflawni eu rolau'n effeithiol. Gall hyfforddiant gael ei wneud yn fewnol, gan LGA, rheolwyr buddsoddi a chynghorwyr y gronfa bensiwn neu Actiwari'r gronfa bensiwn.
- **Agenda a chofnodion** – Mae'r agenda a'r cofnodion ar gyfer pob cyfarfod yn cael eu cyhoeddi ar wefan Cyngor Gwynedd.

3.2 Cyfathrebu â staff y Gronfa Bensiwn

Mae cyfathrebu effeithiol gyda staff y Gronfa yn rhan bwysig o weithrediadau dyddiol ac mae'n galluogi Cronfa Bensiwn Gwynedd i ddarparu gwasanaeth o ansawdd a chywir i'n budd-ddeiliaid allweddol.

Disgrifir y dulliau cyfathrebu â staff y gronfa bensiwn isod.

- **Sefydlu** – Mae pob aelod newydd o staff yn dilyn rhaglen sefydlu.
- **E-byst** - E-bost yw'r dull cyfathrebu dewisol ar gyfer negeseuon cyffredinol o fewn yr uned. Lle bo angen, caiff hyn ei ddilyn gan hyfforddiant unigol neu dîm.
- **Sgwrs grŵp WhatsApp** - Yn ystod argyfyngau pan nad yw e-bost ar gael bydd negeseuon cyffredinol yn cael eu rhannu ar WhatsApp.
- **Hyfforddiant mewnol** - Yn ôl yr angen rhoddir hyfforddiant cyffredinol a phenodol ar bensiynau ac ar faterion sy'n codi o ran newidiadau rheoleiddio neu weithdrefnol fel rhan o ymrwymiad yr uned i welliant parhaus.
- **Hyfforddiant allanol** - Mae cyflawni cymwysterau proffesiynol yn bwysig i wella gwybodaeth a hyder y tîm wrth gyfathrebu â budd-ddeiliaid. Felly, anogir pob aelod o staff, newydd a phresennol, i astudio am gymwysterau proffesiynol mewn gweinyddu pensiwn gyda'r Chartered Institute of Payroll Professionals (CIPP). Mae staff hefyd yn mynychu hyfforddiant LGA a Heywood fel y bo'n briodol
- **Cyfarfodydd staff** - Cynhelir cyfarfodydd staff bob deufis i drafod unrhyw ddatblygiadau mewn deddfwriaeth, newidiadau gweithredol neu weithdrefnol. Anogir y staff i gymryd rhan yn y cyfarfodydd hyn a dylanwadu ar y penderfyniadau sy'n effeithio ar yr uned gyfan.
- **Trafodir y Cynllun Gweithredol**, yn cynnwys y Dangosyddion Perfformiad Allweddol, yn rheolaidd, er mwyn sicrhau bod aelodau'r tîm yn ymwybodol o'u targedau ac y neu bodloni.
- **Gwerthuso** – Pob blwyddyn, mae pob aelod o staff yn derbyn gwerthusiad i drafod materion gwaith, monitro perfformiad a meysydd i'w datblygu.
- **Monitro parhaus** – Caiff safonau'r gwasanaeth eu monitro'n rheolaidd er mwyn sicrhau bod staff yn ymwybodol o'u cyfrifoldebau o ran y Cynllun. Yn ddyddiol, anogir cyfathrebu rhwng aelodau staff a'r tîm rheoli ac mae polisi drws agored ar waith.
- **Y rhyngrwyd**- Mae gan bob aelod o staff fynediad i'r rhyngrwyd i sicrhau bod gwybodaeth am y CPLIL ar gael yn brydlon. Maent hefyd yn gallu cael mynediad i'r Hunan Wasanaeth Aelodau i'w cynorthwyo i gyflawni eu gwaith.

3.3 Cyfathrebu gyda chyrrff eraill

Er mwyn hwyluso gweinyddu Cronfa Bensiwn Gwynedd mae'n rhaid i ni gyfathrebu gyda'r cyrrff canlynol:

- **Cynrychiolwyr Aelodau** - Gall y rhain gynnwys unrhyw unigolyn neu grŵp, megis Cyfreithwyr, Undebau Llafur neu Ddarparwyr pensiwn eraill, yn gofyn am wybodaeth ar ran aelod o'r cynllun. Dim ond gydag awdurdod yr Aelod y rhoddir hyn, yn unol â Deddf Diogelu Data 1998 a GDPR. Mae holl lenyddiaeth y cynllun ar gael ar gais.
- **Partneriaeth Pensiwn Cymru** - Sefydlwyd Partneriaeth Pensiwn Cymru (WWP) yn 2017. Mae Partneriaeth Pensiwn Cymru yn gyfuniad o wyth cronfa Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (Awdurdodau Cyfansoddol) ledled Cymru ac mae'n un o wyth cronfa genedlaethol ar gyfer y Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol.
- **Grŵp Swyddogion Pensiynau Amwythig** - Mae uwch swyddogion pensiynau Cronfa Bensiwn Gwynedd yn cyfarfod cynrychiolwyr o Gronfeydd Awdurdodau Lleol eraill yn ardal y West Pennines pob chwarter er mwyn rhannu gwybodaeth, trafod cwestiynau ar ddeddfwriaeth a'r rheoliadau cyfredol yn ogystal ag unrhyw faterion technegol neu weithdrefnol.
- **Grŵp Cymru Gyfan** - Mae uwch swyddogion pensiynau Cronfa Bensiwn Gwynedd yn cyfarfod cynrychiolwyr o Gronfeydd Awdurdodau Lleol eraill yng Nghymru pob chwarter er mwyn rhannu gwybodaeth, trafod cwestiynau ar ddeddfwriaeth a'r rheoliadau cyfredol yn ogystal ag unrhyw faterion technegol neu weithdrefnol.
- **Grŵp Cyfathrebu Cymru Gyfan** - Mae'r grŵp yn cyfarfod yn ôl yr angen, gyda'r bwriad o ffurfioli ac uno dulliau cyfathrebu o fewn Awdurdodau Llywodraeth Leol Cymru. Mae'r grŵp wedi cyd-gynhyrchu:
  - Datganiad Buddion Blynyddol unffurf ar gyfer aelodau actif a gohiriedig
  - Canllaw Byr l'r cynllun ar gyfer pob aelod
  - Canllaw ymddeoliad
  - Ffurflenni mynegi dymuniad grant marwolaeth
  - Tystysgrifau Salwch
  - Ffeithlenni ar bynciau amrywiol y gellir eu dosbarthu i Aelodau.
- **Actwari'r Cynllun** - O ran lefelau Cyllido, y Prisiad Pob Tair Blynedd, FRS17, TUPE, a'r holl faterion cyllido.
- **CAThEM** – o ran materion treth aelodau'r cynllun.
- **Cyfraniadau Gwirfoddol Ychwanegol (CGY)** - Mae swyddogion y gronfa bensiwn yn cysylltu'n rheolaidd â darparwyr CGY'r gronfa ynghylch cronfeydd Aelodau unigol y Cynllun.
- **Rheolwyr y Gronfa** – O ran buddsoddiadau a pherfformiad y Gronfa.
- **Cymdeithas Llywodraeth Leol** – Mae'r Gymdeithas Llywodraeth Leol (y tîm Pensiynau) yn rhoi cyngor technegol i awdurdodau gweinyddu ac i gyflogwyr ar y CPLIL.

I0.4 Datganiad Polisi Llywodraethu

Cyflwyniad

Cyngor Gwynedd ydi'r Awdurdod Gweinyddol ar gyfer Cronfa Bensiwn Gwynedd. Mae'r polisi yma yn nodi cyfrifoldebau llywodraethu'r Gronfa ac fe'i paratwir yn unol â Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol 2013, rheoliad 55.

Mae'r Datganiad yma yn gosod allan sut dirprwyir materion mewn perthynas â Chronfa Bensiwn Gwynedd, ynghyd â'r amodau gorchwyl, fframwaith a threfn weithredol y dirprwyo hyn.

Pwyllgor Pensiynau

Mae'r Cyngor wedi dirprwyo amryw bwerau a dyletswyddau mewn perthynas â gweinyddu'r Gronfa i'r Pwyllgor Pensiynau.

Mae gan y Pwyllgor 9 aelod, ple mae 7 ohonynt yn aelodau etholedig o Gyngor Gwynedd, 1 aelod o Gyngor Môn a 1 aelod o Gyngor Conwy, i gyd gyda hawl pleidleisio. Ar hyn o bryd, nid oes cynrychiolaeth o aelodau'r Gronfa (staff) ar y pwyllgor.

Prif gyfrifoldebau'r Pwyllgor ydi:

1. Pennu strategaeth buddsoddi asedau'r Gronfa Bensiwn drwy gymeradwyo Datganiad Strategaeth Gyllido a Datganiad Strategaeth Buddsoddi.
2. Penodi a therfynu apwyntiad rheolwyr buddsoddi ac ymgynghorwyr y Gronfa Bensiwn, ac adolygu'r perfformiad o ran buddsoddi;
3. Sicrhau bod trefniadau diogel ac effeithlon mewn llaw ar gyfer prynu, gwerthu a gofalu am fuddsoddiadau'r Cyngor;
4. Gwneud rhai penderfyniadau yng nghyswllt gweinyddu Pensiynau mewn eithriadau e.e. apeliadau
5. Adolygu a chraffu ar faterion ariannol y gronfa, ac felly derbyn y datganiadau ariannol ac adroddiad yr archwilwyr.

Fel pwyllgor cyfansoddiadol priodol o Gyngor Gwynedd, llywodraethir gweithrediad y materion a ddirprwyir i'r Pwyllgor gan gyfansoddiad Cyngor Gwynedd, ac yn arbennig felly, Rhannau 4 a 5 sydd yn llywodraethu rheolau'r dulliau a'r Codau a'r Protocolau sydd i'w dilyn, gan aelodau'r Pwyllgor Pensiynau a'r swyddogion.

Yn ogystal, cyfrifoldeb y Pwyllgor Pensiynau yw sicrhau fod adroddiad blynyddol ar faterion Pensiynau yn cael ei baratoi a'i gyflwyno mewn cyfarfod blynyddol o gyflogwyr a chynrychiolwyr staff, ble y gall y naill neu'r llall fel ei gilydd, gwestiynu'r Pwyllgor, eu swyddogion, ymgynghorydd buddsoddi neu reolwyr cronfeydd ar faterion yn ymwneud â pherfformiad y Gronfa, gweinyddiaeth a/neu ar faterion pensiynau yn gyffredinol.

Er mwyn sicrhau adolygiad digonol o berfformiad y buddsoddiadau, mae ymgynghorydd buddsoddi'r pwyllgor a phob rheolwr Cronfa yn darparu adroddiad monitro chwarterol i'r Pwyllgor. Yn ogystal, fe gynhelir cyfarfodydd anffurfiol â'r ymgynghorydd buddsoddi a'r rheolwr buddsoddi fel y gellir herio perfformiad a datrys unrhyw achos sydd yn codi ei ben.

Mae gan unrhyw gyflogwr sydd ddim yn aelodau o'r Pwyllgor Pensiynau gyfle i ddylanwadu ar benderfyniadau'r Pwyllgor Pensiynau drwy gyfres o gyfarfodydd anffurfiol sy'n cael eu cynnal o bryd i'w gilydd gyda'r gwahanol gategorïau o gyflogwyr.

Bydd gofyn i holl aelodau'r pwyllgor ymgymryd â hyfforddiant i sicrhau cymhwysedd.

Rhoir ystyriaeth i unrhyw fater sydd angen ystyriaeth ffurfiol mewn cyfarfod priodol o'r Pwyllgor, fel bo dinasyddion yn medru ymarfer eu hawl i fynychu unrhyw gyfarfod o bwyllgorau'r Cyngor.

Yn 2014, gofynnodd y Llywodraeth i'r 89 o gronfeydd CPLIL yng Nghymru a Lloegr weithio gyda'i gilydd i greu pyllau buddsoddi i sicrhau arbedion effeithlonrwydd a buddsoddi mwy mewn seilwaith. Ymunodd Cronfa Bensiwn Gwynedd â'r saith cronfa Gymreig arall i ffurfio Partneriaeth Pensiwn Cymru (WPP).

Mae Cydbwyllgor WPP yn bwyllgor goruchwylio. Mae'n pennu amcanion strategol allweddol ac yn archwilio'r penderfyniadau o ddydd i ddydd a wneir gan grŵp o swyddogion llywodraethu. Mae cadeirydd Cronfa Bensiwn Gwynedd yn eistedd ar y pwyllgor hwn.

Prif Swyddog Cyllid

Mae erthygl 12 o gyfansoddiad y Cyngor yn amodi fod gan y Pennaeth Cyllid (fel Prif Swyddog Cyllid y Cyngor) gyfrifoldeb dros strategaeth gyllidol ac felly ei fod yn gyfrifol tros gynghori'r Pwyllgor Pensiynau ar strategaethau cyllid priodol ar gyfer y Gronfa Bensiwn, ac am sicrhau fod arweiniad arbenigol priodol yn cael ei ddarparu.

Mae Erthygl 12 hefyd yn amodi bydd y Pennaeth Cyllid yn adrodd i'r Cyngor ac i archwiliwr allanol y Cyngor os yw'n ystyried fod unrhyw gynnig, penderfyniad neu weithrediad yn mynd i achosi unrhyw wariant anghyfreithlon, neu yn debyg o achosi colled neu ddiffyg, neu os yw'r Cyngor yn mynd i mewn i gyfrif yn anghyfreithlon.

Rhwng y cyfnod 01/01/2022 a 30/06/2023 mi fydd yna drefniadau dros dro mewn perthynas â'r rôl y Prif Swyddog Cyllid. Mi fydd y Pennaeth Cyllid presennol yn ymddeol ar sail ymddeoliad hyblyg. Yn ystod y cyfnod yma bydd yn parhau gyda'i ddyletswyddau mewn perthynas â'r gronfa bensiwn, tra bydd ei olynydd yn delio gydag elfennau eraill o'r swydd.

Mae'r Rheolwr Buddsoddi a'r tîm yn cefnogi'r Pennaeth Cyllid yn y cyfrifoldeb am fonitro ac adolygu buddsoddiadau'r Gronfa gan gynnwys:

- paratoi a chynnal cyfrifon Cronfa Bensiwn Gwynedd gan gynnwys paratoi'r Adroddiad Blynyddol
- deialog reolaidd gydag ymgynghorwyr, rheolwyr buddsoddi a cheidwad y Gronfa
- monitro a chysoni cofnodion rheolwr buddsoddi a cheidwad
- paratoi a chynnal Datganiad Strategaeth Buddsoddi a Datganiad Strategaeth Cyllido'r Gronfa
- monitro gweithgaredd a pherfformiad rheolwyr buddsoddi'r Gronfa gan gynnwys cydymffurfio ag amcanion polisi a pherfformiad

- dehongli deddfwriaeth ac ymchwil newydd mewn perthynas â buddsoddiadau a chyfrifon y Gronfa
- monitro gweithgaredd llywodraethu corfforaethol y Gronfa gan gynnwys mynychu Fforwm Cronfa Bensiwn yr Awdurdod Lleol (LAPFF)

Mae'r Rheolwr Pensiynau a'r tîm yn cefnogi'r Pennaeth Cyllid:

- i gasglu cyfraniadau gweithwyr a chyflogwyr gan gyflogwyr sy'n cymryd rhan
- gwneud taliadau mewn perthynas â buddion y cynllun
- casglu a gwneud taliadau trosglwyddo pensiwn fel hetholwyd gan aelodau'r cynllun
- i ddiweddarau a chynnal gwefan y Gronfa
- cynnal a diweddarau cofnodion aelodaeth
- cyfrifo ac awdurdodi taliadau buddion
- darparu data aelodaeth at ddibenion prisio actiwaraid
- paratoi a chynnal y Datganiad Polisi Cyfathrebu a'r Datganiad Strategaeth Gweinyddu Pensiynau.

Swyddog Monitro

Mae Erthygl 12 hefyd yn amodi fod y Pennaeth Gwasanaeth Cyfreithiol (fel Swyddog Monitro'r Cyngor) yn adrodd i'r Cyngor os ydyw yn cysidro fod unrhyw gynnig, penderfyniad neu esgeulustra yn mynd i achosi anghyfreithlondeb neu os yw unrhyw benderfyniad yn mynd i achosi cam weinyddiaeth. Bydd adroddiad o'r fath yn achosi atal y cynnig neu'r penderfyniad rhag cael ei weithredu hyd nes bydd yr adroddiad wedi cael ei ystyried.

Bwrdd Pensiynau Lleol

Roedd Deddf Pensiynau Gwasanaethau Cyhoeddus (2013) yn ei gwneud yn ofynnol i bob Awdurdod Gweinyddu gyflwyno Bwrdd Pensiynau Lleol i gynorthwyo Rheolwr y Cynllun. Sefydlwyd Bwrdd Pensiynau Gwynedd gan Gyngor Gwynedd ar 13/07/2015.

Mae gan y Bwrdd Pensiynau rôl goruchwylio / cynorthwyo nid rôl gwneud penderfyniadau, ei gyfrifoldebau yw:

1. Cynorthwyo Cronfa Bensiwn Gwynedd fel Rheolwr Cynllun;
2. Sicrhau cydymffurfiad â rheoliadau a gofynion a orfodir gan y Rheoleiddiwr Pensiynau a'r Adran Cymunedau a Llywodraeth Leol
3. Sicrhau llywodraethu a gweinyddu'r Gronfa yn effeithiol ac yn effeithlon.
4. Cynorthwyo gyda materion eraill yn ôl gofynion rheoliadau'r cynllun.

Mae'r Bwrdd Pensiynau'n cynnwys 6 aelod, 3 yn gynrychiolwyr cyflogwyr, 3 yn gynrychiolwyr aelodau'r cynllun, ac mae 1 yn cael eu hethol fel cadeirydd.

Bydd y Bwrdd Pensiynau yn cyfarfod bob chwarter.

Pan fydd angen, bydd y Bwrdd Pensiynau yn cael ei gynghori gan y Swyddog Adran 151, Swyddogion eraill y Cyngor a Chynghorwyr ac Ymgynghorwyr proffesiynol, ond bydd gofyn i bob aelod o'r bwrdd ymgymryd â hyfforddiant i sicrhau cymhwysedd.

Datganiad Cydymffurfiad a'r Drefn Lywodraethol

Mae MHCLG wedi ymrwymo i sicrhau bod pob pwyllgor CPLIL yn gweithredu'n gyson ar safonau arfer gorau. Felly, yn ychwanegol at y gofyniad rheoliadol i gynhyrchu'r Polisi Llywodraethu hwn, diwygiwyd rheoliadau CPLIL 1997 ymhellach ar 30 Mehefin 2007 i'w gwneud yn ofynnol i awdurdodau gweinyddu adrodd i raddau'r cydymffurfiad i set o egwyddorion arfer gorau gael eu cyhoeddi gan MHCLG, a lle mae awdurdod wedi dewis peidio â chydymffurfio, i nodi'r rhesymau pam. Bydd y Polisi Llywodraethu hwn yn cael ei ddiweddarau pan fydd angen a'i adolygu o leiaf unwaith y flwyddyn.

10.5 Datganiad Cydymffuriad â'r Drefn Llywodraethol

Egwyddor A – Strwythur

a)	Mae rheolaeth dros weinyddu buddion â rheolaeth strategol asedau'r Gronfa yn disgyn ar y prif bwyllgor a sefydlwyd gan y cyngor penodedig.
	Mae Cyngor Gwynedd yn cydymffurfio'n llawn gyda'r egwyddor yma. Mae rheolaeth y Gronfa yn amlwg yn gyfrifoldeb y Pwyllgor Pensiynau o fewn trefniadau cyfansoddiadol y Cyngor.
<hr/>	
b)	Bod cynrychiolwyr o gyflogwyr sy'n rhan o'r CPLIL, o'r cyrff a ganiateir ag aelodau'r cynllun (gan gynnwys pensiynwyr ac aelodau gohiriedig) yn aelodau ar unai'r prif neu'r ail bwyllgor, a sefydlwyd i ategu gwaith y prif bwyllgor.
	Mae Cronfa Gwynedd yn rhannol gydymffurfio gyda'r egwyddor yma. Mae cynrychiolwyr o ddau gyflogwr sy'n rhan o'r CPLIL, yn aelodau ar y prif bwyllgor. Ar hyn o bryd, er mwyn ceisio cadw pwyllgor cymharol fychan i adolygu perfformiad y rheolwyr mewn modd effeithiol, does dim cynrychiolaeth o'r cyrff a ganiateir nag aelodau'r cynllun ar y pwyllgor. Gan fod yr addewid o bensiwn yn cael ei ddiffinio mewn deddfwriaeth ar gyfer aelodau'r cynllun, hyd yn hyn ni ystyrir bod gweithrediad y Pwyllgor yn gwrthdaro gyda'u buddiannau, felly nid ydym wedi cynnig cynrychiolaeth iddynt. Mae gan bob cyflogwr gyfle i ddylanwadu penderfyniadau drwy gyfres o gyfarfodydd cyflogwyr anffurfiol.
<hr/>	
c)	Ble mae ail bwyllgor neu banel wedi ei sefydlu, mae'r strwythur yn sicrhau cyfathrebu effeithiol rhwng y ddau lefel.
	Does dim ail bwyllgor na phanel yn bodoli, ond bydd y cyfarfodydd anffurfiol yn sicrhau cyfathrebu effeithiol.
<hr/>	
d)	Ble mae ail bwyllgor neu banel wedi ei sefydlu, bod o leiaf un sedd ar y prif bwyllgor wedi ei glustnodi ar gyfer aelod o'r ail bwyllgor neu banel.
	Does dim ail bwyllgor na phanel yn bodoli.
<hr/>	

Egwyddor B – Cynrychiolaeth

a)	Dylai pob rhanddeiliad allweddol gael cynnig y cyfle i gael eu cynrychioli ar strwythur y prif neu'r ail bwyllgor. Mae'r rhain yn cynnwys :- i) awdurdodau cyflogi (gan gynnwys cyflogwyr di-gynllun, ee cyrff â ganiateir; ii) aelodau'r cynllun (gan gynnwys aelodau gohiriedig â phensiynwyr y cynllun); iii) lle'n berthnasol, sylwedyddion proffesiynol annibynnol; ac iv) ymgynghorwyr arbenigol (ar sail ad-hoc).
	Cydymffurfio'n rhannol. Mae gennym gynrychiolaeth o awdurdodau cyflogi CPLIL ar y prif bwyllgor, a hefyd mae gennym ymgynghorydd arbenigol annibynnol (ar sail ad-hoc). Fodd bynnag nid oes aelodaeth wedi cael ei roi i aelodau'r cynllun/cyrff ymrwymedig nac i sylwedyddion proffesiynol annibynnol.
b)	Ble mae aelodau lleyg yn eistedd ar y prif neu'r ail bwyllgor, eu bod yn cael eu trin yn gyfartal yn nhermau cael gweld papurau, cael mynd i gyfarfodydd, cael hyfforddiant ac yn cael cyfle i gyfrannu'n llawn yn y broses penderfynu, gyda neu heb hawl pleidleisio.
	Does dim aelodau lleyg yn eistedd ar y Pwyllgor (gweler Rhan A (b) uchod).

Egwyddor C – Dewisiad

a)	Bod aelodau'r pwyllgor neu banel yn hollol ymwybodol o'r statws, rôl a'r swyddogaeth y mae disgwyl iddynt gyflawni ar unai'r prif neu ail bwyllgor.
	Cydymffurfio'n llawn. Mae cyfrifoldebau'r aelodau, fel a'u nodir yn y Datganiad Polisi Llywodraethu, yn cael ei wneud yn glir iddynt.
b)	Ar ddechrau unrhyw gyfarfod, gwahoddir aelodau'r pwyllgor i ddatgan unrhyw fuddiant cyllidol neu ariannol sy'n ymwneud â materion penodol ar y rhaglen.
	Mae Cyngor Gwynedd yn cydymffurfio'n llawn gyda'r egwyddor yma.

Egwyddor D – Pleidleisio

a)	Mae polisi awdurdodau gweinyddol unigol ar hawliau pleidleisio yn glir a thryloyw, gan gynnwys y cyfiawnhad dros beidio ag ymestyn hawliau pleidleisio i bob corff neu grwp sy'n cael ei gynrychioli ar brif bwyllgorau'r CPLIL.
	Mae gan y Pwyllgor Pensiynau 9 aelod, i gyd gyda hawl pleidleisio, ple mae 7 ohonynt yn aelodau etholedig o Gyngor Gwynedd (gyda hawl pleidleisio) ag 1 cynrychiolydd yr un o ddau gyflogwr sy'n rhan o'r CPLIL.

Egwyddor E – Hyfforddiant/Amser i ffwrdd/Treuliau

a)	Mewn perthynas â'r ffordd y mae penderfyniadau statudol a pherthynol yn cael eu cymryd gan yr awdurdod gweinyddol, bod polisi clir ar hyfforddiant, amser i ffwrdd o'r gwaith ac ad-dalu treuliau ar gyfer aelodau sydd ynghlwm yn y broses penderfynu.
	Cydymffurfio'n llawn – mae gan bob aelod yr un cyfle a'i gilydd i dderbyn cefnogaeth hyfforddi a thelir y treuliau priodol i bawb.
b)	Ble mae polisi o'r fath yn bodoli, ei fod yn llawn berthnasol i holl aelodau'r pwyllgorau, is-bwyllgorau, paneli ymgynghorol neu unrhyw ffurf arall o fforwm eilradd.
	Mae'r polisi yn berthnasol i holl aelodau'r Pwyllgor.
c)	Bod yr awdurdod gweinyddol yn ystyried mabwysiadu cynlluniau hyfforddi blynyddol i aelodau'r pwyllgor a chadw cofnod o bob hyfforddiant o'r fath y maent yn ei fynychu.
	Mae Cyngor Gwynedd yn rhannol gydymffurfio gyda'r egwyddor yma gan ei fod yn cofnodi holl hyfforddiant y pwyllgor ac yn ystyried yr anghenion hynny o bryd i'w gilydd ond nid oes yna gynllun hyfforddi blynyddol.

Egwyddor F – Cyfarfodydd (Amllder/cworwm)

a)	Bod prif bwyllgor neu bwyllgorau'r awdurdod gweinyddol yn cyfarfod o leiaf bob chwarter.
	Cydymffurfio'n llawn.
<hr/>	
b)	Bod ail bwyllgor neu banel yr awdurdod gweinyddol yn cyfarfod o leiaf ddwywaith y flwyddyn ac wedi eu cydamseru gyda'r dyddiadau y mae'r prif bwyllgor yn cyfarfod.
	Does dim ail bwyllgor na phanel yn bodoli - ond mae'r cyfarfodydd cyflogwr anffurfiol yn gydamseredig gyda dyddiadau'r prif bwyllgor..
<hr/>	
c)	Bod awdurdod gweinyddol sydd ddim yn cynnwys aelodau lleig yn eu trefniadau llywodraethu ffurfiol, yn trefnu fforwm y tu allan i'r trefniadau yma er mwyn i fuddiannau'r prif randdeiliaid gael eu cynrychioli.
	Bydd Cyfarfod Blynyddol o'r Gronfa Bensiwn yn cael ei gynnal yn ystod tymor yr Hydref. Mae cyflogwyr a chynrychiolwyr y gweithwyr yn cael eu gwahodd i'r cyfarfod, a gallent gwestiynu'r Pwyllgor, swyddogion yr awdurdod gweinyddol, yr ymgynghorwyr buddsoddi neu reolwyr y Gronfa ar faterion sy'n ymwneud â pherfformiad y Gronfa, gweinyddiad y Gronfa â/neu faterion pensiwn yn gyffredinol.
<hr/>	

Egwyddor G - Mynediad

a)	Yn amodol ar unrhyw reol yng nghyfansoddiad y cyngor, bod gan holl aelodau'r prif a'r ail bwyllgor neu banel, yr un mynediad at bapurau pwyllgor, dogfennau â chyngor sydd yn cael eu hystyried mewn cyfarfodydd o'r prif bwyllgor.
	Mae Cyngor Gwynedd yn cydymffurfio'n llawn gyda'r egwyddor yma. Mae'r Pwyllgor Pensiynau yn gyfarfod cyhoeddus ac mae'r holl bapurau a dogfennau perthnasol ar gael arlein gan wasanaeth democratiaeth Cyngor Gwynedd.
<hr/>	

Egwyddor H – Sgôp

a)	Bod awdurdodau gweinyddol wedi cymryd camau i ddod a materion eang y cynllun o fewn eu trefniadau llywodraethu.
	Mae'r Pwyllgor Pensiynau yn ystyried yr holl faterion sydd yn ymwneud â Chynllun Pensiwn Llywodraeth Leol.

Egwyddor I - Cyhoeddusrwydd

a)	Bod awdurdodau gweinyddol yn cyhoeddi manylion eu trefniadau llywodraethu mewn modd y gall rhanddeiliaid sydd â diddordeb yn y ffordd mae'r cynllun yn cael ei reoli, ddatgan eu diddordeb mewn bod yn rhan o'r trefniadau hynny.
	Mae'r Datganiad Polisi Llywodraethu ar gael yn adroddiad blynyddol y Gronfa Bensiwn.